

**TÜRK MUSİKİSİNDE FERAHNÂK MAKÂMI
VE TARİHSEL GELİŞİMİ**

Emre ÜSTGÜL

Yüksek Lisans Tezi

Danışman: Prof. Dr. M. Hakan CEVHER

Ocak, 2017

Afyonkarahisar

T.C.
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MÜZİK ANASANAT DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

TÜRK MUSİKİSİNDE FERAHNÂK MAKÂMI VE
TARİHSEL GELİŞİMİ

Hazırlayan
Emre ÜSTGÜL

Danışman
Prof. Dr. M. Hakan CEVHER

AFYONKARAHİSAR 2017

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans tezi olarak sunduğum “Türk Musikisinde Ferahnâk Makâmı ve Tarihsel Gelişimi” adlı çalışmanın, tarafımdan bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin Kaynakça’da gösterilen eserlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanmış olduğumu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

27.01.2017

Emre Üstgöl

TEZ JÜRİSİ KARARI VE ENSTİTÜ ONAYI

JÜRİ ÜYELERİ

Tez Danışmanı : Prof. Dr. Hakan CEVHER

Jüri Üyeleri : Doç. Dr. Uğur TÜRKMEN

: Yrd. Doç. Çağhan ADAR

İmza

Müzik Anasanat Dalı Tezli Yüksek Lisans öğrencisi Emre ÜSTGÜL'ün "Türk Musikisinde Ferahnâk Makamı ve Tarihsel Gelişimi" başlıklı tezi, 27.01.2017 günü saat 10:00'da Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Sınav Yönetmeliği'nin ilgili maddeleri uyarınca yukarıda isim ve imzaları bulunan jüri üyeleri tarafından değerlendirilerek kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Ahmet YARAMIŞ
Sosyal Bilimler Enstitü Müdürü

YÜKSEK LİSANS TEZ ÖZETİ

TÜRK MUSİKİSİNDE FERAHNÂK MAKÂMI VE TARİHSEL GELİŞİMİ

Emre ÜSTGÜL

AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

MÜZİK ANASANAT DALI

Ocak 2017

Danışman: Prof. Dr. M. Hakan CEVHER

Bu araştırma; Türk müziği makâmlarından olan ferahnâk makâmının çıkış noktasının saptanmasını, tarihsel süreç içerisindeki gelişimini, kurallarını ve ferahnâk makâmında bestelenmiş eserlerin tekrar notaya alınarak incelenmesini amaçlamaktadır.

Araştırmaya veri sağlamak amacıyla TRT Klasik Türk Musikisi Repertuarı kullanılmış, repertuvardaki ferahnâk eserler yeniden notaya alınarak incelenmiştir. Ferahnâk makâmının tarihsel süreçte nasıl geliştiği ve günümüzdeki kullanım şekli açıklanmış, elde edilen bulgular ışığında kişisel yorumlar katılarak, ferahnâk makâmının daha iyi anlaşılması hedeflenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Türk Müziği, Ferahnâk Makâmı, Tarihsel Gelişim

ABSTRACT

THE HISTORICAL DEVELOPMENT PROCESS OF THE MAQAM OF FERAHNÂK IN TURKISH MUSIC

Emre ÜSTGÜL

**AFYON KOCATEPE UNIVERSITY
THE INSTITUTE OF SOCIAL SCIENCES
DEPARTMENT OF MUSIC**

January 2017

Advisor: Prof. M. Hakan CEVHER

The aim of this research is to specify the starting point of the maqam of ferahnâk which is one of the maqams of Turkish Classical Music, development in the historical process, rules and to examine the compositions composed in the maqam of ferahnâk by notating them again.

TRT Classical Turkish Music repertoire was used to provide data for the research and the ferahnâk compositions in the repertoire were examined by notating again. It is clarified how the maqam of ferahnâk developed in the historical process and how it is used today and in the light of the findings obtained, it is aimed at better understanding of the maqam of ferahnâk by adding personal comments.

Key words: Turkish Music, the Maqam of Ferahnâk, Historical Process

ÖNSÖZ

Bu araştırmanın her aşamasında bana yol göstererek yardım ve desteğini esirgemeyen tez danışmanım Ege Üniversitesi Devlet Türk Musikisi Konservatuvarı Öğretim Üyesi Prof. Dr. M. Hakan Cevher'e, Afyon Kocatepe Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'nda çalıştığım dönemden bugüne kadar desteğini hep hissettiğim Doç. Dr. Uğur Türkmen'e ve maddi manevi destekleriyle hayatım boyunca hep yanımda olan değerli aileme teşekkür ederim.

Emre Üstgöl

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
YEMİN METNİ.....	ii
ÖZET.....	iii
ABSTRACT.....	iv
ÖNSÖZ.....	v
İÇİNDEKİLER.....	vi
EKLER DİZİNİ.....	viii
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

MAKÂM KAVRAMI VE FERAHNÂK MAKÂMI

1. MAKÂM KAVRAMI.....	3
1.1. DİZİ, GÜÇLÜ PERDESİ, KARAR PERDESİ VE SEYİR KAVRAMLARI	4
2. FERAHNÂK MAKÂMI.....	4
3. KURAMCILARA GÖRE FERAHNÂK MAKÂMI TANIMLARI.....	6
3.1. RAUF YEKTA'YA GÖRE FERAHNÂK MAKÂMI.....	6
3.2. DR. SUPHİ ZİYA EZGİ'YE GÖRE FERAHNÂK MAKÂMI.....	6
3.3. HÜSEYİN SAADETTİN AREL'E GÖRE FERAHNÂK MAKÂMI.....	8
3.4. EKREM KARADENİZ'E GÖRE FERAHNÂK MAKÂMI.....	8
3.5. İSMAİL HAKKI ÖZKAN'A GÖRE FERAHNÂK MAKÂMI.....	9
3.6. ŞAKİR AĞA'NIN FERAHNÂK MAKÂMI ANLAYIŞI.....	10
4. ŞAKİR AĞA'NIN HAYATI (1779-1840).....	10

İKİNCİ BÖLÜM

TRT REPERTUVARINDA KAYITLI FERAHNÂK MAKÂMINDAKİ SÖZLÜ ESERLERİN İNCELENMESİ

1. FERAHNÂK MAKÂMINDA SÖZLÜ ESER BESTELEYEN BESTECİLERİN DOĞUM TARİHLERİNE GÖRE SIRALI LİSTESİ.....15

1.1. FERAHNÂK MAKÂMINDA SÖZLÜ ESER BESTELEMİŞ DOĞUM TARİHLERİ BİLİNEREN BESTEKÂRLARIN TARİHSEL SIRALAMAYA GÖRE ESER İNCELEMELERİ.....19

1.2. FERAHNÂK MAKÂMINDA SÖZLÜ ESER BESTELEMİŞ DOĞUM VE/VEYA ÖLÜM TARİHLERİNE ULAŞILAMAMIŞ BESTEKÂRLARIN İSİM SIRASINA GÖRE ESER İNCELEMELERİ.....83

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TRT REPERTUVARINDA KAYITLI FERAHNÂK MAKÂMINDAKİ SÖZSÜZ ESERLERİN İNCELENMESİ

1. FERAHNÂK MAKÂMINDA SÖZSÜZ ESER BESTELEMİŞ BESTECİLERİN DOĞUM TARİHLERİNE GÖRE SIRALI LİSTESİ.....98

1.1. FERAHNÂK MAKÂMINDA SÖZSÜZ ESER BESTELEMİŞ DOĞUM TARİHLERİ BİLİNEREN BESTEKÂRLARIN TARİHSEL SIRALAMAYA GÖRE ESER İNCELEMELERİ.....102

1.2. FERAHNÂK MAKÂMINDA SÖZSÜZ ESER BESTELEMİŞ DOĞUM VE/VEYA ÖLÜM TARİHLERİNE ULAŞILAMAMIŞ BESTEKÂRLARIN İSİM SIRASINA GÖRE ESER İNCELEMELERİ.....120

SONUÇLAR VE YORUMLAR.....127

KAYNAKÇA.....129

EKLER.....130

EKLER DİZİNİ

- EK-1:** “Hiç dinlemezsin sohbetim”
- EK-2:** “Tal'atınla bezmi pür-nûr eyledin”
- EK-3:** “Sînede yârem onulmaz”
- EK-4:** “Tâb-ı hüsnün gördükte ey gonce-gül”
- EK-5:** “Beğendim seni efendim geçmem asla ben”
- EK-6:** “Ben müptelâ olsam sana”
- EK-7:** “Dil-i bî-çâreyi mecrûh eden tiğ-i nigâhındır”
- EK-8:** “Figan eder yine bülbül bahar görmüştür”
- EK-9:** “Senin'çün ey şeh-i hûbân”
- EK-10:** “Bir dilbere dil düştü ki mahbûb-ı dilimdir”
- EK-11:** “Bir kerre bakmadın dil-i zârın figânına”
- EK-12:** “Meyl eder bu hüsn ile kim görse ey gül-fem seni”
- EK-13:** “Sâkî be-nûr-i bâde ber-efrûz-i câm-ı mâ”
- EK-14:** “Gel etme sen lecc ağıyardan vazgeç”
- EK-15:** “Künc-i (Günc-i) gamda rûz u şeb dil bî-huzur”
- EK-16:** “Olmadım ben dest-res mânendine”
- EK-17:** “Resm-i sûr oldu müheyyâ şâd u handan vaktidir”
- EK-18:** “Zülfünü ruhsâra dök sünbül gibi”
- EK-19:** “Ey mürüvvet mâdeni kân-ı kerem”
- EK-20:** “Adl ü âsâyiş müfevvezdir yed-i ihsânına”
- EK-21:** “Ömrün efzûn eylesin Rabbü'l-enâm”
- EK-22:** “Rûz u şeb zârınla giryân olmuşum”
- EK-23:** “Sen kaşı siyâh gönlümü sevdâya düşürdün”
- EK-24:** “Benim maksûdum âlemde değildir lâkin illâ "Hû”
- EK-25:** “Derd-i Hakk'a tâlib ol dermâna erem dersen”
- EK-26:** “Ol kadar mukbîl ü mahbûb-i hüdâsın ki seni”
- EK-27:** “Dil teşnedir mâh-tâbe”
- EK-28:** “Sensiz cihanda âşîka işret revâ mıdır”
- EK-29:** “Söyletme beni cânım efendim kederim var”

- EK-30:** “Ey hüdâvend-i atâ-bahş-i cemî'-i bî-kesan”
- EK-31:** “Bir tıfl-ı yosma-edâ hem bî-menend”
- EK-32:** “Çerhâ istiğnâ eder nem var benim”
- EK-33:** “Dil verdim ol gül-gonce izâre”
- EK-34:** “Ey mâh-ı (şâh-ı) melek-huy kadd-i bâlâ-yı ferahnâk”
- EK-35:** “Gel unuttuk sohbet-i meyhâneyi”
- EK-36:** “Hoş yaratmış bârî ezel”
- EK-37:** “Gördüm seni ey şûh-i şen aman”
- EK-38:** “Bahar oldu açtı güller”
- EK-39:** “Nevrûze erdin ey gönül”
- EK-40:** “Renc-i hâtır vermesin hiç bir vakit Mevlâ sana”
- EK-41:** “Ey veliyyü'n-nîmet ey şâh-ı cihan”
- EK-42:** “Tesîr-i tahassürle gönül nevha-ger oldu”
- EK-43:** “Bir lewendâne kesim âşûb-i can”
- EK-44:** “Geçen şimdi bu yerden bâd-ı ömr-i bî-karârımdır”
- EK-45:** “Gel gel dil-i pür-zahmıma çare-i can bul”
- EK-46:** “Gönlüm elem-i hicrine yanar derd-i serimden”
- EK-47:** “Titrer yüreğim ol gül-i ter bezme gelirken”
- EK-48:** “Gerçi aşka müptelâ dünyâda sâde ben değil”
- EK-49:** “Şevka mahrum kıldın artık tab'-ı mahzûnânemi”
- EK-50:** “Başının altında olsa kollarım bâlîn-i ser”
- EK-51:** “Keşke görmeydi gözüm sen gibi yektâ güzeli”
- EK-52:** “Nedir ol şûh-i istiğna-edânın kârı bilmem ki”
- EK-53:** “Neydi maksûdun senin bu hâle koymaktan beni”
- EK-54:** “Şâhenşeh-i mihr-i vefâ”
- EK-55:** “O güzel hüsnünü dünyâ seviyor cânânım”
- EK-56:** “Nefs-i şaytana uyup işledik bî-had günah”
- EK-57:** “Kan ağlar iken celb-i terahhum emeliyle”
- EK-58:** “Yoktur misâlin tâze civansın”
- EK-59:** “Kumrulardan seni sordum”
- EK-60:** “Subh-dem câm ü mey mestâne takbil eylerim”

- EK-61:** “Candan uruldum sen verd-i âle”
- EK-62:** “Dil bülbül olup gonce-i gülzâra sarıldım”
- EK-63:** “Fettan gözünün gamzesi dillerde meseldir”
- EK-64:** “Gülşende ne hoş neş'eli Cem meclisi kurdun”
- EK-65:** “Nûr-i ismetle münevver gözlerin”
- EK-66:** “Dil ararken buldu sevdi sen gibi bir nazlı yâr”
- EK-67:** “Gelmez oldun sevdiğim hiç yanıma”
- EK-68:** “Mevlâ'm ver aşkını bana hayrânın olayım senin”
- EK-69:** “Gözlerin siyah üzüm”
- EK-70:** “Pür-melâlim yok teselli dil-i zârın feryâdına”
- EK-71:** “Rûhumda bahar açtı onun bülbülü sendin”
- EK-72:** “Sevdiğim cihanda (Sevgilim cihanda) aşk ıztırabtır”
- EK-73:** “O bakışlar ne kadar işvelidir”
- EK-74:** “Dil gibi bend eyledin zülf-i siyâha şâneyi”
- EK-75:** “Avâre gönül lûtfunu bir gün görecek mi”
- EK-76:** “Gitti başımdan hümânın sâyesi
- EK-77:** “Kim der ki tesellî ararız biz mey ile”
- EK-78:** “Nemiz kaldı bizim mülk-i Arab'da
- EK-79:** “Akşam olsun şu perdeler insin”
- EK-80:** “Çok bekledim akşam seni yollarda vefâsız”
- EK-81:** “İltifat etmezse artık gam değil”
- EK-82:** “Akşam yine mehtapla buluştum seni sordum”
- EK-83:** “Biz dosta gönül dostluğa bel bağlamışız”
- EK-84:** “Gül sevdiceğim gül yüzünün gülleri açsın”
- EK-85:** “Bahçemde şafak gülleri mor salkımlar”
- EK-86:** “Uçuşur her güzelin şem'ine pervâne gönül”
- EK-87:** “Yüzünde güllerin mutlu sevinci”
- EK-88:** “Yine yalnız yine mahrum-i tesellî kaldım”
- EK-89:** “Kordonboyu'nda seyre daldık oynak denizi”
- EK-90:** “Bekledim günlerce yoksun gelmedin bilmem neden”
- EK-91:** “Lâleler güller fulya sünbüller”

- EK-92:** “Bakışların başka tutumun başka”
- EK-93:** “Sen ne söylersin ne söyler çeşm-i fettânın bana”
- EK-94:** “Zenginliği senden doğuyor güzlerimin”
- EK-95:** “Kopsa Nuh Tufanı sönmez âteşi aşkım selinden”
- EK-96:** “Âşık-ı yezdân zikr'eder dâim”
- EK-97:** “Sazlar dile gelsin de bu dem hüznümü çalsın”
- EK-98:** “Yaz gecesi hava sıcak”
- EK-99:** “Ömür geçer çilem dolar keder kalır hüzün kalır”
- EK-100:** “Bahar oldu yine açıldı güller”
- EK-101:** “Süzülürsün gözlerimden her gece”
- EK-102:** “O yosun gözlerinden beni yoksun bırakma”
- EK-103:** “Bu hasret çekilmez bir hâl alır da”
- EK-104:** “Ben bir hazan sen bir bahar”
- EK-105:** “Bitmez bu yokuşlar bu yolun düzleri yok mu”
- EK-106:** “Bekleme yolumu dönerim diye”
- EK-107:** “Sen gözlerinin gönlüme yansıttığı nursun”
- EK-108:** “Akılda mı yürekte mi duada mı dilekte mi”
- EK-109:** “Dün eski bir albümde onun resmini buldum”
- EK-110:** “İşveyle bakan gözlerinin nârına yandım”
- EK-111:** “Ben doğruyu dinlersem eğer kâr ederim”
- EK-112:** “Bilinsin hâl-i sevdâdan durup ah ettiğim her gün”
- EK-113:** “Feryâd ederim yâr-ı melek-hû ele geçmez”
- EK-114:** “Göz gördü kızıl kaşları hançer kana düştü”
- EK-115:** “Yandı ten cânân elinden cânâna hâcet kalmadı”
- EK-116:** “Baktığım her yerde varsın dilde mihmânım mısın”
- EK-117:** “Güneş açılmakta ufukta işveli bir kız gibi”
- EK-118:** “Bana ol meh gör ne etti”
- EK-119:** “Beyazdır sîne-i sâfin a cânım”
- EK-120:** “Dehri kervan saraylarda gönle mihman istemez”
- EK-121:** “Eyvâh o güzel şarkıların sustuğu akşam”
- EK-122:** “Beni görme çevre lâyık”

- EK-123:** “O güzel gözlerin yakıyor beni”
- EK-124:** “Cân ü gönülden o gül'îzâre”
- EK-125:** “Aldı aklım bir cilvekâr”
- EK-126:** “Ey büt-i tannâz ü şûh-i dil-rübâ”
- EK-127:** “Geçer dil can ile tenden”
- EK-128:** “Görmeyince sabr edemem bir saat”
- EK-129:** “Sevdi cânım şimdi bir nevres peri”
- EK-130:** “Tîr-i müjgânınla deldin bağrım ey kaşı keman”
- EK-131:** “Gördüğüm gün sevmeğe ettim emel”
- EK-132:** “Gizlemeye yıllarca inan mecbur değilsin”
- EK-133:** “Ağyâr ile dalmış güzelim zevk u safâya”
- EK-134:** “Ey tıfl-ı naz bir gece mihmanım ol benim”
- EK-135:** “Kalbimdeki baharsın sen güzeller güzeli”
- EK-136:** “Ben bilmez idim gizli ayân hep sen imişsin”
- EK-137:** “Bir muamma oldu aşkın var mı yok mu bilmedim”
- EK-138:** “Yıllar yılı beklediğim durduğum”
- EK-139:** “Canım kurban olsun senin yoluna”
- EK-140:** “Cemile'min gezdiği dağlar meşeli”
- EK-141:** “Dil senin meftûnun oldu ey meh-i âlîcenab”
- EK-142:** “Ey gonca-i gülzâr-ı ân”
- EK-143:** “Sözü canlar bağışlar bizim cânânımız vardır”
- EK-144:** Peşrev-Kemâni Ali Efendi
- EK-145:** Saz Semâîsi-Kemâni Ali Efendi
- EK-146:** Peşrev-Zeki Mehmet Ağa
- EK-147:** Saz Semâîsi-Zeki Mehmet Ağa
- EK-148:** Saz Semâîsi-Leon Hancıyan
- EK-149:** Saz Semâîsi-Muallim İsmail Hakkı Bey
- EK-150:** Oyun Havası-H. Sadettin Arel
- EK-151:** Saz Semâîsi-H. Sadettin Arel
- EK-152:** Saz Semâîsi-Fahri Kopuz
- EK-153:** Saz Semâîsi-Münir Mazhar Kamsoy

- EK-154:** Saz Semâîsi-Zeki Arif Ataergin
EK-155: Saz Semâîsi-Reşat Aysu
EK-156: Saz Semâîsi-Ferit Sidal
EK-157: Medhal-Alâeddin Yavaşça
EK-158: Peşrev-Ahmet Hatipoğlu
EK-159: Saz Semâîsi-Ahmet Hatipoğlu
EK-160: Saz Semâîsi-Aydın Oran
EK-161: Saz Semâîsi-Cinuçen Tanrıkorur
EK-162: Saz Semâîsi-İsmail Demirkıran
EK-163: Saz Semâîsi-Mutlu Torun
EK-164: Peşrev-Faruk Şahin
EK-165: Saz Semâîsi-Faruk Şahin
EK-166: Saz Semâîsi-Hasan Esen
EK-167: Saz Semâîsi-Adil Bozkurt
EK-168: Peşrev-Bülent Ulusoy
EK-169: Saz Semâîsi-Cavit Cenkoğlu
EK-170: Saz Semâîsi-Erdoğan Tekdağlı
EK-171: Saz Semâîsi-Feraizi-zâde İbrahim Vefa
EK-172: Saz Semâîsi-Hasan Soysal
EK-173: Saz Semâîsi-Mahmut Koçbay

GİRİŞ

Bilimsel-akademik çalışmalar bakımından Türk müziğinin geçmişi yakın tarihe dayanmaktadır. Müziğimizin tarihsel gelişiminin doğru bir şekilde saptanması müziğimize olumlu yönde ivme kazandıracaktır. Müzik kültürümüzü oluşturan alt öğelerin tespit edilerek açıklanması ve müziğimizin uluslararası alanda hak ettiği değeri görebilmesi için, bilimsel çalışmalara ihtiyaç vardır. Yapılan her bir çalışma geçmişe ışık tutmakla birlikte, geleceğe atılan bir adım niteliğindedir. Bu noktada ülkemizde bulunan müzik ile ilgili kurum ve kişilere önemli görevler düşmektedir. Bu görevlerin başında ise makamsal bir müzik olan Türk müziğinin nazari esaslarını doğru anlamak ve açıklamak gelmektedir. Araştırmalar sırasında kullanılacak en önemli kaynak Türk müziğinin zengin sözlü ve sözsüz repertuarıdır. Eserler tarihsel sıralama ile incelendiğinde makamların birçoğunun çıkış noktası saptanabilecek ve tarihsel süreçte izledikleri yol belirlenebilecektir.

Bu araştırmanın amacı; Türk müziğinde kullanılan ferahnâk makâmının ortaya çıktığı günden, günümüze kadar geçen tarihsel süreçte geçirdiği değişimi incelemek, hâlihazırda elimizde bulunan ferahnâk makâmı tarifleri ile incelenen eserlerdeki makamsal özelliklerin kıyaslanıp, benzerlik ve farklılıklarının tespitini yapmaktır.

TRT Klasik Türk Müziği arşivinde kayıtlı olan ferahnâk makâmındaki sözlü ve sözsüz eserlerin incelendiği bu çalışmada, öncelikle konuya ilişkin temel tanımlara yer verilmiştir. Daha sonra ferahnâk makâmının özellikleri belirtilmiştir. Son olarak yaşadıkları tarihlere göre sıralanan bestecilerin eserleri incelenerek, yorumlanmıştır.

Araştırmanın Problemi

TRT repertuarında kayıtlı ferahnâk makâmındaki sözlü ve sözsüz eserler incelendiğinde varılacak sonuçlar nelerdir?

Araştırmanın Amacı

Mevcut nazariyat kitaplarındaki ferahnâk makâmı tarifleri ile TRT repertuarında kayıtlı ferahnâk makâmındaki sözlü ve sözsüz eserler incelendiğinde ortaya çıkan ferahnâk makâmı özelliklerinin benzerlik ve farklılıklarının belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Araştırmada Evren ve Örneklem

Araştırmanın Evreni: TRT repertuarında yer alan ferahnâk makâmındaki sözlü ve sözsüz eserlerdir.

Araştırmanın Örnelemi: TRT repertuarında yer alan ve ulaşılabilen ferahnâk makâmındaki sözlü ve sözsüz eserlerdir.

Sınırlılıklar

Çalışma, TRT repertuarında kayıtlı bulunan ve ulaşılan ferahnâk makâmındaki sözlü ve sözsüz eserler ile sınırlıdır.

Yöntem

Öncelikle bilgi edinme hakkı kanunu kapsamında TRT kurumundan klasik Türk müziği repertuarı listesi temin edilmiştir. Listede bulunan eserler, TRT kurumu arşivi, Devlet koroları arşivleri ve Ege Üniversitesi Devlet Türk Musikisi arşivi taranarak toplanmıştır. Toplanan veriler sıraya konularak notalar yeniden yazılmıştır. Daha sonra incelemeler yapılarak yorumlanmıştır.

Verilerin Toplanması

Belgesel tarama yöntemi kullanılarak veri toplama işlemi gerçekleştirilmiştir.

BİRİNCİ BÖLÜM

MAKÂM KAVRAMI VE FERAHNÂK MAKÂMI

1. MAKÂM KAVRAMI

Makâm, kelime anlamı olarak, Arapça kökenli bir kelime olup yer, mevki gibi anlamlara karşılık gelmektedir (Say, 2005: 404).

Müzikte makâm kavramı, tarihsel süreç içerisinde pek çok müzik adamı tarafından açıklanmıştır. Yapılan araştırmada görülmüştür ki, mevcut tanımlar birbirini desteklemeye ve tamamlamaya yöneliktir. Müzik kuramımızın sistemleşmesi çalışmalarında önemli bir isim olan Arel, mâkam tanımında, durak ile güçlünün öneminden bahsetmiş ve bunlara bağlı olarak toplanan seslerin aralarındaki ilişkiler sonucu doğan etkileşimin makâm kavramı olarak açıklanabileceğini belirtmiştir (1991: 32). Cumhuriyet sonrası dönemin önemli müzikologlarından Karadeniz, makâm kavramını; birbirine uyumlu seslerden kurulu bir dizide, seyir kurallarına uyarak oluşturulan müzik cümlelerinin meydana getirdiği çeşni olarak ifade etmiştir (1965: 64).

Değerli müzikologlarımızdan Akdoğu, makâmı açıklarken işitsel etki kavramı üzerinde durmuştur. Bir dizide bir veya birden fazla perdenin güçlendirilmesiyle ortaya çıkan ezgiler bütünü, bir karar perdesinde sonlanmasıyla beliren işitsel etkiyi makâm olarak tanımlamıştır (2003: 12). Şüphesiz bu tanım işitsel etki gibi kişiden kişiye değişiklik gösterebilecek bir kavramı makâm tanımına dahil ederek ayrı bir bakış açısı kazandırmıştır.

Müziğimizdeki kuramlaşma çalışmalarında yakın dönemin temsilcilerinden olan Özkan, bir dizideki en önemli perdelerin durak, güçlü ve asma karar perdeleri olduğunu belirterek, makâmı, bir dizide durak ve güçlünün önemini belirtmek ve diğer kurallara da bağlı kalmak şartıyla nağmeler meydana getirerek gezinmek olarak tanımlamıştır (2006: 94).

Görüldüğü üzere, müzikologların makâm tanımlarında, dizi, güçlü perdesi, karar perdesi ve seyir gibi ortak bazı kavramlara yer verdikleri saptanmıştır. Bu aşamada bu kavramları açıklamak makâm kavramını anlamada yardımcı olacaktır.

1.1. DİZİ, GÜÇLÜ PERDESİ, KARAR PERDESİ VE SEYİR KAVRAMLARI

Müzikolog Say, dizi kavramını, belirli kurallara göre birbirlerine yanaşık biçimde ardı ardına gelen sesler grubu olarak tanımlamıştır (2005: 462). Dizi kavramı hakkında Özkan ise şu tanımlı yapmaktadır:

Herhangi bir notadan başlayıp inici veya çıkıcı olarak sekiz komşu notanın hiç kopmadan sıralanmasına dizi denir. Diziler pestten başlayıp tize doğru sıralanıyorsa çıkıcı, tizden başlayıp peste doğru sıralanıyorsa inicidir (2006: 39).

Güçlü perdesi kavramını da açıklayan Say, bu terimin geleneksel sanat müziğimizde Hüseyin Saadettin Arel ve Dr. Suphi Ziya Ezgi tarafından önerilerek yaygınlaştığını belirtmiş, bir dizide durak perdesinden sonra en önemli perde olduğunu savunmuştur (2005: 705). Güçlü hakkında daha geniş bilgiyi Öztuna vermektedir:

Bir makam veya dizide durak perdesinden sonra en fazla ehemmiyet arzeden perde. Makamın seyrinde geçici (asma) kararlar çok defa güçlü perdesinde olur. Batı musikisinde diatonik dizinin 5. derecesidir. Türk musikisinde, basit makamlarda dörtlü ile beşlinin bitiştigi sesdir ki, 4. veya 5. derece olabilir (1990: 311).

Karar perdesi; herhangi bir eserin en sonunda bulunan ve mutlaka eserin makâm dizisinin 1. derecesi olan perdeye denilmektedir (Özkan, 2006: 91).

Seyir kavramı hakkında Akdoğu, geleneksel makâm anlayışı içinde hangi perdeden sonra, hangi perdenin kullanılması gerektiği anlayışının seyiri oluşturduğu şeklinde oldukça kısa ve açık bir tanımlama yapmıştır (2003: 44). Türk müziğinde seyir üçe ayrılır:

1.Çıkıcı seyir: Durak perdesinden, durak civarından veya durağın altındaki seslerden başlayan ve tiz seslere doğru çıkıcılık gösteren seyirlerdir. Mesela Rast makâmı. Eğer seyir durak civarından başlamamışsa bile hemen durağa yönelinir.

2.İnici-Çıkıcı seyir: Güçlü civarından başlayan seyirlerdir. Bu seyirler hem çıkıcılık, hem de incilik gösterirler. Mesela Sûz'nâk makâmı. Eğer seyire güçlü civarından başlanmamışsa hemen güçlüye yönelinir.

3.İnici seyir: Tiz durak veya civarından başlayıp peste doğru incilik gösteren seyirlerdir. Eğer seyire tiz durak civarından başlanmamışsa, hemen tiz durak civarına yönelir. Mesela Mâhur makâmı (Özkan, 2006: 94).

2. FERAHNÂK MAKÂMI

“Ferahnâk” sözcüğü Arapça-Farsça kökenli olup “ferahlık verici” anlamına gelmektedir (Öztuna, 1990: 289).

Birçok kaynakta ferahnâk makâmının mucidi olarak Şakir Ağa gösterilmesine rağmen, tarihsel süreç içerisinde makâmın dizisini ilk ortaya atan ve kullanan kişi Abdülkadir Merâgî'dir. Bu konuda en geniş bilgiyi Yakup Fikret Kutluğ vermektedir. Kutluğ, Gaybi Hoca'ya gelinceye kadar makâma ilişkin hiçbir kayıt veya işarete rastlanmadığından söz etmektedir. Bu savını iki görüş ile güçlendirmektedir:

1- Abdülkadir Merâgî, Câmi'ü'l-Elhân adlı musiki kitabında henüz adını koymadığı isimsiz bir diziden söz ederek...içinde acem aşiran perdesi (ebced notası ile h) olmayan bir daire bulunduğunu anlatıp, bu dairenin (dizinin) ebced notası ile perdelerini verir.

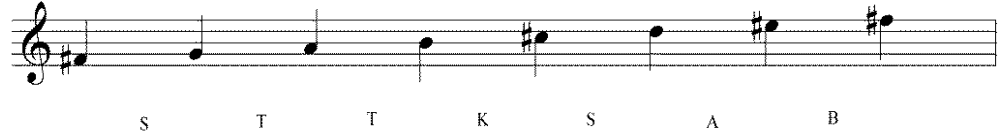
Bu perdeler şöyledir:

(A) yegâhtan, (YH) nevâya kadar olan bir daire içindeki sesler:

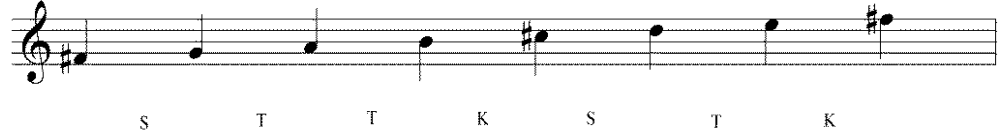
A-yegâh, B- pest hisar, V- irak, T- nim zirgüle, YB- kürdi,

YC- segâh, YV- nim hicaz, YH- neva.

Bu diziyi, asıl perdesi iraktan itibaren göçürdüğümüz zaman şema şu şekli almaktadır:

Bugün kullandığımız ferahnâk makâmının dizisi de şöyledir:

(2000: 263).

Kutluğ'un bahsettiği diziler incelendiğinde, Merâgî'nin dizisiyle günümüzde kullanılan ferahnâk makâmı dizisi çok az bir farkla birbirinden ayrılmaktadır. Bu durum Kutluğ'un tezini güçlendirmektedir, fakat bu konu ile ilgili başka hiçbir kaynakta bilgi bulunmuyor oluşu sorgulanabilir.

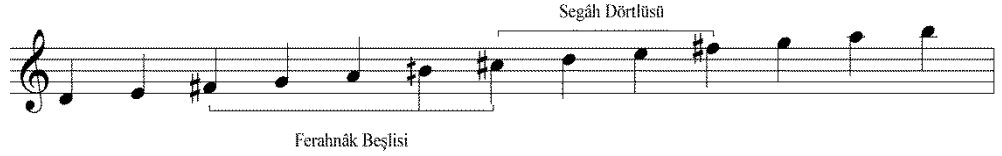
Kutluğ'un ortaya attığı ikinci destekleyici görüş, Merâgî'ye ait bir eserin meyan bölümünde rastlanılan geçkidir:

Bu eser, Abdülkadir'in, Nihavend-i Kebir makâmından ve devr-i revan usûlünde bestelediği kârdır..... III. Sultan Selim Han dönemine gelinceye kadar, bir klasik faslının yapılmadığı ve makâmın kullanılmadığı anlaşılmaktadır. Çünkü aradan geçen yaklaşık üç yüz yılı aşkın bir zaman içinde, literatürde ferahnâk makâmına ilişkin bir kayda ve açıklığa rastlanmamaktadır. Şakir Ağa, yüzyıllar sonra ferahnâk makâmını bularak, adını ferahnâk olarak koymuş, makâmı ihya etmiştir (2000: 263).

3. KURAMCILARA GÖRE FERAHNÂK MAKÂMI TANIMLARI

3.1. RAUF YEKTA'YA GÖRE FERAHNÂK MAKÂMI

Türk Musikisi isimli kitabında ferahnâk makâmının dizisini ve seyrini açıklayan Rauf Yekta, makâmın, ırak perdesi üzerinde bulunan ferahnâk beşlisine, nim hicaz perdesinden başlayan bir segah dörtlüsünün eklenmesiyle oluştuğunu belirtmiştir (1986: 77).

Yine aynı kitapta ferahnâk makâmına örnek olarak verdiği seyir incelendiğinde, makâmın inici-çıkıcı bir seyirde olduğu görülmektedir.

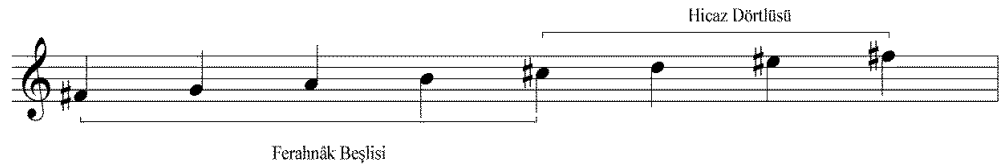
Güçlü perdesi olarak neva perdesini önemlendiren Yekta, makâmın seyri yapılırken bir koma diyezli Si'lerin, Si naturel yani buselik perdesi olarak icra edilmesi gerektiğini belirtmiştir.

3.2. DR. SUPHİ ZİYA EZGİ'YE GÖRE FERAHNÂK MAKÂMI

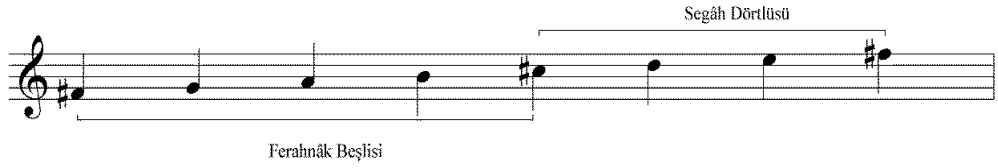
Nazari ve Ameli Türk Musikisi isimli kitabında, Dr. Suphi Ziya Ezgi ferahnâk makâmını iki farklı tarif vererek açıklamıştır. Bu noktada, kitabında kendine özgü bir anlatım dili kullanan Ezgi'nin, ferahnâk makâmı tanımını ve makâm hakkındaki açıklamalarını aynen aktarmak doğru olacaktır:

Ferahnâk dizisi iki türlü olup mümtezicen kullanılmıştır:

1- Pest tarafta bir ferahnâk beşlisine tiz tarafta bir hicaz dörtlüsünün ilavesinden:

2- Pest tarafta bir ferahnâk beşlisine tiz tarafta bir segâh dörtlüsünün katılmasından teşekkül etmiştir.

Makâm nazildir. Güçlü üçüncü derece olan düğâh sesidir; yedinci yeden nağmesi kuvvetlice bir karar yapar. Makâm tiz duraktan veya altıncı dereceden başlar, dizinin müteşekkil olduğu hicaz veya segâh dörtlülerinde veya ferahnâk dizisinin tiz tarafındaki nazîrinde dahi seyir ile ya tiz durak ya altıncı seste veyahut güçlüde muvakkat bir karar yapar, sonra pest taraftaki ferahnâk beşlisinde dahi gezinerek durakta kalır (1933: 133).

Bu tanımdan anlaşılacağı üzere, güçlü perdesi olarak neva perdesini işaret eden Ezgi, makâmı inici seyir karakterine sahip bir makâm olarak tarif etmiştir. Fakat aynı kitabın dördüncü cildinde ferahnâk makâmı ile ilgili bu tarifini tamamen değiştiren Ezgi, şöyle bir tanımda bulunmuştur:

Bu dizi mürekkeptir. Çünkü, ferahnâk dizisi yegâh sesi üzerine konulmuş rast dizisinin üçüncü sesinden (Irak perdesi) tiz tarafa neva nağmesi üzerine mevzu diğer rast dizisinin üçüncü sesine (evîç perdesi) kadar ulaşan bir merdivendir.

İkinci tanımından anlaşılacağı üzere, Suphi Ziya Ezgi, ferahnâk makâmını yegah makâmının içerisinde bir dizi olarak tanımlamıştır. Kısmen doğrudur çünkü, yegah makâmı dizisinin üçüncü perdesi olan irak perdesinde, ferahnâk beşlisi veya segah üçlüsü ile asma karar yapılırken ısrarcı olunursa, yegah makâmı ferahnâk makâmına benzeyebilir. Fakat bu benzerlik dolayısıyla ferahnâk makâmını göz ardı etmek doğru olmaz. Çünkü yegah makâmı içerdiği asma kalıplar, çeşniler ve kendine has seyir karakteri bakımından ferahnâk makâmından kesin olarak ayrılır. Bu konuyu İsmail Hakkı Özkan kitabında şöyle belirtmiştir:

İşte yegâh perdesinde oluşan bu rast dizisi ve düğâh perdesindeki rast dizisi diyebileceğimiz dizinin üst bölgesi olan neva'da rast beşlisi sebebiyle, eski bazı nazariyat kitaplarında ferahnâk makâmı için “yegâh makâmının icrasından sonra irak perdesinde karar vermektir” diye tarif edilmiştir. Çok büyük bir yanlış değilse de, bu tarifin epeyce eksik olduğu görülüyor. Çünkü bu tarif, ferahnâk makâmını yegâh makâmına bağlı gösteriyor ki, bu doğru değildir. Ferahnâk makâmı...değişik çeşnili başlı başına bir makâmdır. Bundan başka yegâh makâmında düğâh perdesi üzerinde uşşak çeşnisi çok önemli yer tutar. Halbuki ferahnâk makâmında böyle bir şey yoktur; aksine düğâh perdesinde rast çeşnisi bulunur ve makâmın karakteristiğidir. Bu eksik tarife, ferahnâk seyri sırasında yegâh perdesinde rast çeşnisiyle düşmek adetinin yol açtığı anlaşılıyor (2006: 513).

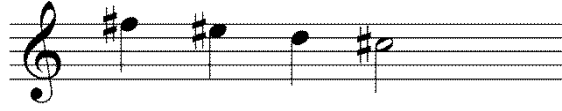
3.3. HÜSEYİN SAADETTİN AREL'E GÖRE FERAHNÂK MAKÂMI

Arel, Türk Musikisi Nazariyatı Dersleri isimli kitabında ferahnâk makâmını anlatırken dörtlü ve beşliler üzerinden bir tanımlama yapmayı tercih etmiştir. Ferahnâk makâmının, neva perdesindeki rast beşlisi, segah perdesindeki ferahnâk beşlisi, düğah perdesindeki rast beşlisi ve ırak perdesindeki ferahnâk beşlisinden oluştuğunu belirten Arel, bu beşlilere zaman zaman nim hicaz perdesindeki hicaz dörtlüsünün eklenebileceğini söylemiştir (1968: 78).

Neva'da rast beşlisi

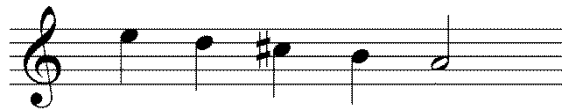
Nîm hicaz'da hicaz dörtlüsü

Segah'da ferahnâk beşlisi

Düğah'da rast beşlisi

Irak'da ferahnâk beşlisi

3.4. EKREM KARADENİZ'E GÖRE FERAHNÂK MAKÂMI

Ekrem Karadeniz, Türk Musikisinin Nazariye ve Esasları isimli kitabında, ferahnâk makâmı dizisinin, inişte ve çıkışta iki ayrı dizi kullandığını söylemiştir.

Nota yazılırken, donanıma sadece eviç perdesine mahsus olan diyez işareti konulmasının öteden beri âdet olduğunu belirtmiş, nim hicaz ve acem perdelerine özgü diyez işaretlerinin yeri geldikçe aralarda gösterilmesini savunmuştur (1965: 83).

3.5. İSMAİL HAKKI ÖZKAN'A GÖRE FERAHNÂK MAKÂMI

İsmail Hakkı Özkan'ın ferahnâk makâmı tarifine bakıldığında, Arel ile büyük oranda örtüştüğü görülmektedir. Özkan'a göre ferahnâk makâmı: neva'da rast beşlisinin, nim hicaz'da hicaz dörtlüsünün, segah'da ferahnâk beşlisinin, düğah'da rast beşlisinin, Irak'ta (yerinde) ferahnâk beşlisinin birbirine eklenmesinden meydana gelmiştir (2006: 511).

Ayrıca hiçbir kuramcının bahsetmediği ama ferahnâk eserlerde karşımıza sıklıkla çıkan hüseyini perdesi üzerindeki buselik beşlisi ve buselik perdesi üzerindeki uşşak-nişabur dörtlüsü Özkan'ın önemli tespitlerindedir.

Makâmın güçlüsünü neva perdesi olarak gösteren Özkan, ikinci güçlü olarak eviç perdesini işaret etmiştir. Fakat eviç perdesinde ısrar edilerek yapılan ferahnâk seyrinin eviç veya evcara makâmına benzeme riski olduğundan bahsederek, bu tehlikenin önlenmesi için bakiyye diyezli mi acem perdesinde ısrarcı olunmaması gerektiğini belirtmiştir.

3.6. ŞAKİR AĞA'NIN FERAHNÂK MAKÂMI ANLAYIŞI

Şakir Ağa'nın TRT repertuarında kayıtlı dört eseri bulunmaktadır. Bunlar; "Bir dilbere dil düştü ki mahbûb-ı dilimdir", "Bir kerre bakmadın dil-i zârin figânına", "Meyl eder bu hüsn ile kim görse ey gül-fem seni", "Sâkî be-nûr-i bâde ber-efrûz-i câm-ı mâ" adlı eserlerdir. Eserler makamsal olarak incelendiğinde, Şakir Ağa'ya göre ferahnâk makâmının inici-çıkıcı bir seyirde olduğu söylenebilir. Ayrıca eserlerde neva perdesi güçlü olarak kullanılmıştır. Neva perdesinden sonra ikinci

güçlü olarak düğah perdesinin kullanıldığı görülmektedir. Şakir Ağa'nın dört eserinde de kullandığı neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, hüseyini perdesinde uşşak, yegah perdesinde rast ve irak perdesinde ferahnâk çeşnileri, ferahnâk makâmının temel bileşenleri olarak sayılabilir. Bunların yanında, hüseyiniaşiran perdesinde uşşak ve buselik perdesinde nişabur çeşnileri, Şakir Ağa'nın eserlerini ezgisel olarak çeşitlendirmek için kullandığı çeşnilerdir.

Şakir Ağa'nın "Bir dilbere dil düştü ki mahbûb-ı dilimdir" adlı eserinde genişleme olarak muhayyer perdesinde hicaz çeşnisi kullandığı görülmüştür. "Sâkî be-nûr-i bâde ber-efrûz-i câm-ı mâ" adlı eserinde ise muhayyer perdesinde buselik çeşnisi saptanmıştır. Diğer eserlerinde ise genişleme bölümüne yer vermemiş, eserlerin meyan bölümlerini irak perdesi ve civarında ezgilendirmiştir.

4. ŞAKİR AĞA'NIN HAYATI (1779-1840)

Kırımdan göç eden Tatar Osmanoğlu ailesinden olup asıl adı İzzet Şâkir'dir (İslam Ansiklopedisi, c 38: 307). Doğum yeri Köprü (günümüz Vezirköprü) kasabasıdır, Oğlu Mehmet Ali Bey'e göre doğum yeri İstanbul'dur (Öztuna, 1990: 329).

Henüz 12 yaşında iken, kendisine bir keman alınıp bir de Musevi hoca tutulmuş ve musikiye başlamıştır. Ancak babası musikiyle uğraşmasını istemediğinden bu çalışmasını yasaklamıştır. Musiki ile uğraşmasına engel olunan Şakir ciddi şekilde rahatsızlanmıştır. Bunun üzerine babası Enderûn'a girmesine izin vermiştir. Enderûn-i Hümâyun'a alınan Şakir, Hazine kethüdâsı Sâlih Bey'in dairesinde yetişmiştir. İlk musiki derslerini Hânende Başçavuş Mustafa Ağa'dan almıştır. Daha sonra Enderûn'da hoca olan Hamamîzâde İsmail Dede Efendi (Dede Efendi) ile meşk etme fırsatı bulan Şakir Ağa, 28 yaşında Hazine odası üyesi olmuş ve çavuş rütbesi almıştır. Bu dönemde Hamamîzâde İsmail Dede Efendi ile yakın ilişkiler kurup, beraber musiki yapma şansı bulan Şakir Ağa'nın, Dede ile arasında geçen bir olayı Emin Ongan şöyle anlatmıştır;

Günlerden bir gün Şakir Ağa, Dede'ye gelerek: Dede'm, bir şarkı yaptım. Emsâlinin yapılacağına inanmıyorum. Ama acaba okuyan bulunur mu? deyince Dede: Ağa'm oku da dinleyelim, demiş. Şakir Ağa da "Efsûn okur uşşâkına ol gamze-î câdû" mısra'ı ile başlayan Evcârâ makâmında ve Ağır Aksak Semâî usûlündeki şarkısını

kendine has uslûbu ve şahane sesiyle okumaya başlamış. Şarkıyı dinlerken gözlerinden akan yaşlar sakallarından süzülen Dede: Ağa, emsalinin yapılacağına ben de inanmıyorum. Ancak Üsküdarlı Vâhib Efendi'ye meşk et o okur, diye hissiyatını dile getirirken bir de büyüklük örneği vermiştir (Aksüt, 1993: 111).

Şakir Ağa, 33 yaşında iken ferahnâk makâmını terkiib etmiştir. Makâmın klasik faslının Kâr, I. Beste, Yürük Semâî'sini Şakir Ağa bestelerken, II. Beste ve Ağır Semâî'sini Dede Efendi bestelemiştir.

Saraydan ayrıldığı 1829 yılına kadar, 3 padişah dönemi (III. Selim, II. Mahmud, I. Abdülmecid) yaşayan Şakir Ağa, sarayda kaldığı müddetçe, padişahların yaptığı gezintilere, küme fasıllarına sesi ve eserleriyle katılmış ve bu musiki meclislerinin vazgeçilmez sanatkârları arasında yer almıştır. Saraydan ayrıldıktan sonra bir süre vergi tahsildarlığı yapmış, daha sonra da hayatının kalan yıllarını evinde musiki meraklılarına eser meşketmekle geçirmiştir. 1840 yılında ölen ve Eyüp Sultan Camîi mihrabının önüne gömülen Şakir Ağa aynı zamanda Kemânî Mustafa Ağa'nın kardeşidir.

Şâkir Ağa'nın günümüze ulaşan 73 eseri vardır. Bu eserlerden 68'i şarkıdır. Bu eserlerde 41 farklı makâm kullanan Şakir Ağa, XIX. yüzyıl bestekârları içerisinde kendisine önemli bir yer edinmiştir (Öztuna, 1990: 330).

İKİNCİ BÖLÜM

TRT REPERTUVARINDA KAYITLI FERAHNÂK MAKÂMINDAKİ SÖZLÜ ESERLERİN İNCELENMESİ

Bu bölümde TRT repertuarında kayıtlı bulunan ferahnâk makâmındaki sözlü ve sözsüz eserlerin bestecileri, yaşamış oldukları yüzyıllara göre sıralanarak; eserleri türsel ve biçimsel olarak incelenmiştir. TRT repertuarında kayıtlı bulunan ferahnâk makâmındaki 150 sözlü eser, 93 değişik bestekâr tarafından bestelenmiştir. Ferahnâk makâmının mucidi olarak kabul edilen Şâkir Ağa 4 eser bestelemiştir.

Bu çalışmada yapılan araştırmalar sonucunda TRT repertuarında bulunan 150 sözlü eserin 5 tanesinin notasına ulaşılamamıştır. Notasına ulaşılamayan eserlerin ilk dizeleri şöyledir:

- 1- Ağlıyor gönlüm senin'çün rûz şeb eyvâh ile
- 2- Bir gonce-i bağ edep açıldı mecliste
- 3- Çözülme zülfüne ey dil-rûba
- 4- Düştü gönlüm bir dilbere
- 5- Zannedirdim aşkımı bir şûha bağlarsam

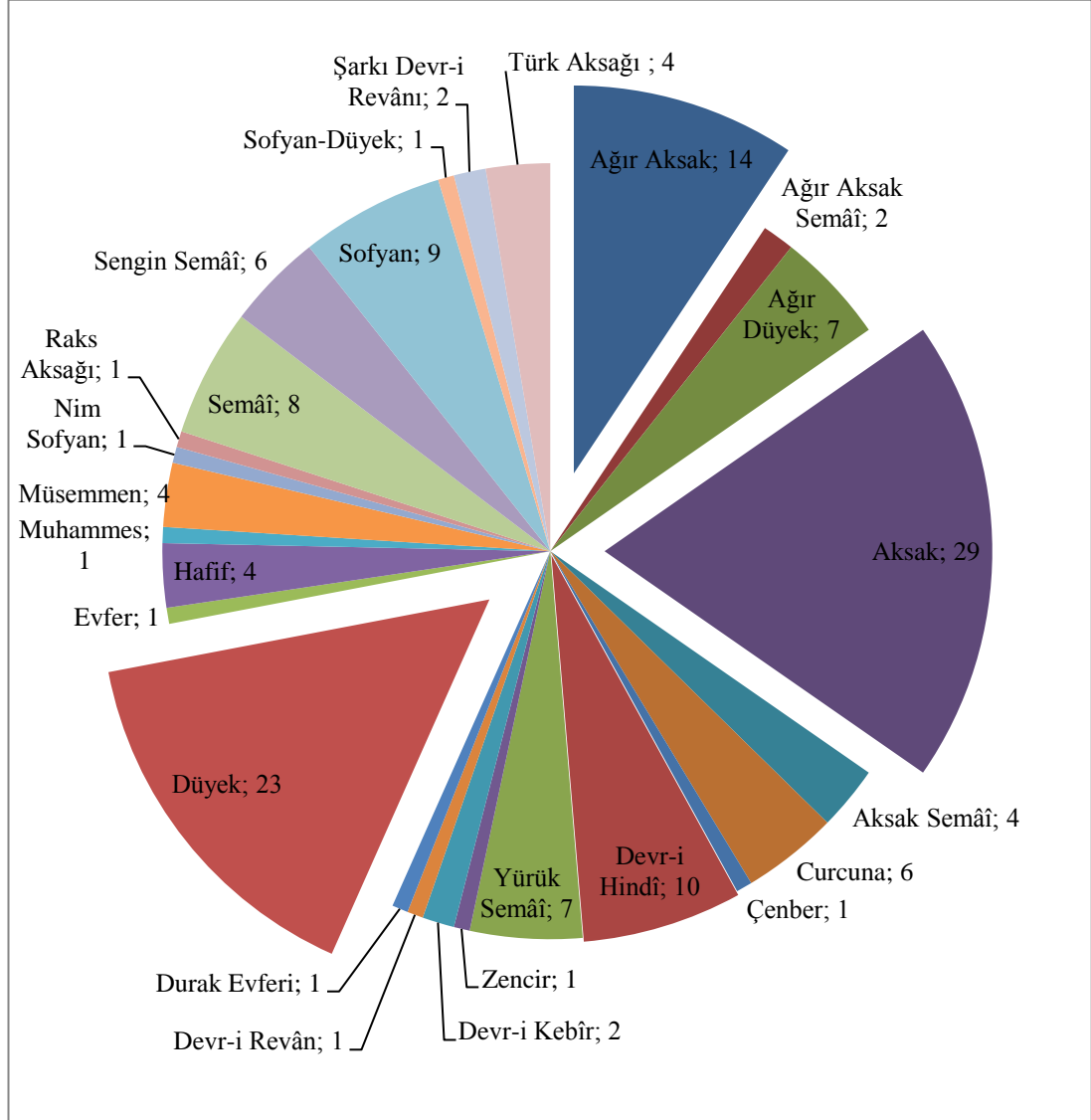
Araştırma sırasında 2 tane eserin notasına ulaşılmasına rağmen, eserlerin notaları oldukça kötü durumda oldukları için tekrar notaya alma işlemi yapılamamıştır. Bu iki eserin ilk dizeleri şöyledir:

- 1- Milk-i millet şems-i adlinden senin aldıkça nûr
- 2- Pey-ender-pey meserretle

Ferahnâk makâmında en çok eser besteleyen bestekâr, 7 eser ile Nikoğos Ağa'dır. Onu 6'şar eser ile Muâllim İsmail Hakkı Bey ve Zekâî Dede takip etmektedirler.

Ferahnâk makâmında bestelenen eserlerde kullanılan usûllere göre dağılım Tablo 1’de verilmiştir.

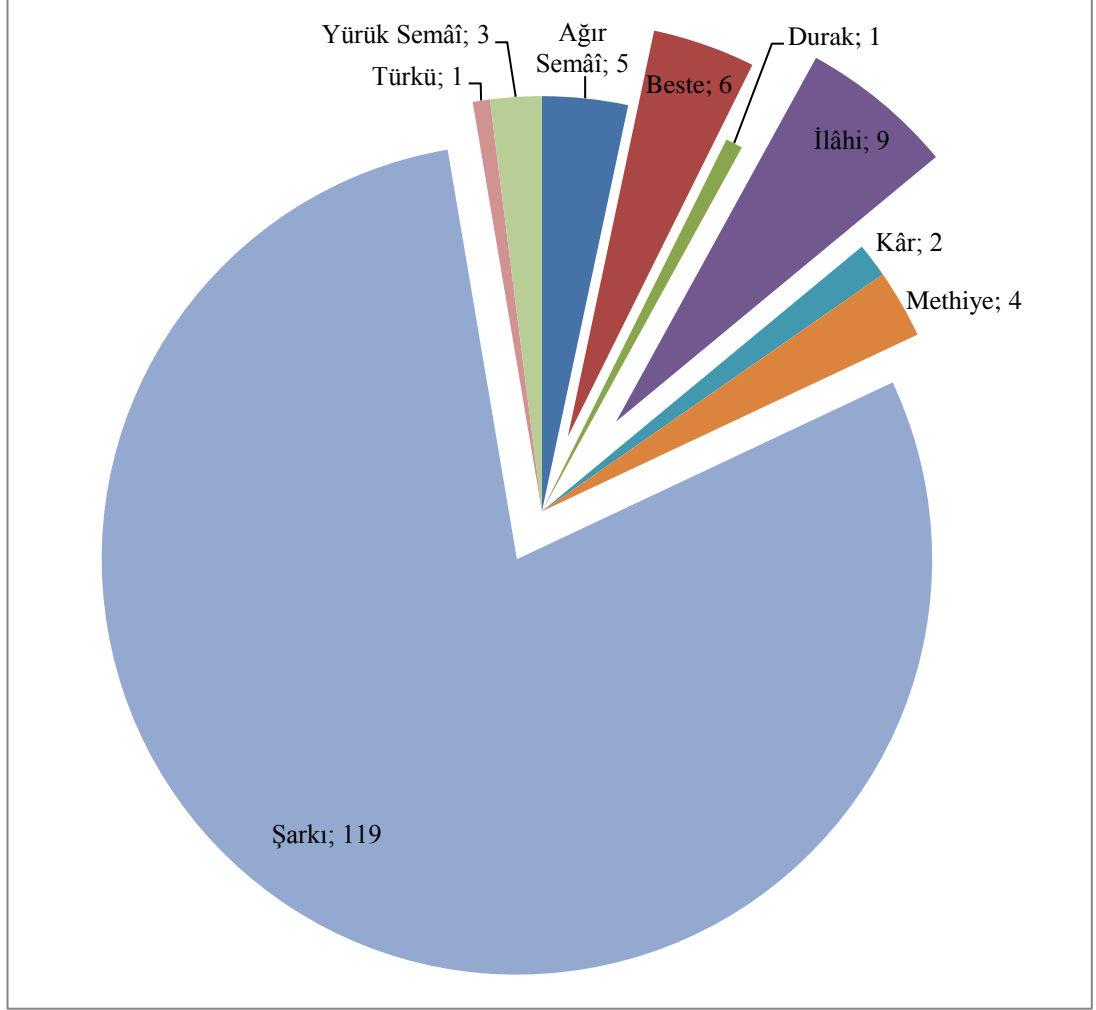
Tablo 1. Ferahnâk Makâmındaki Sözlü Eserlerin Usul Dağılımı Tablosu

TRT repertuarında 22082 tane sözlü eser bulunmaktadır. Bu eserlerin 5238 tanesi düyek, 4073 tanesi aksak usulü ile bestelenmiştir. Dolayısıyla düyek ve aksak usullerinin en popüler usuller oldukları söylenebilir. Ferahnâk makâmındaki eserlerde de düyek ve aksak usullerinin en çok kullanılan usuller olması normal bir durum olarak görülebilir.

Ferahnâk makâmında bestelenen eserlerde tercih edilen türlere göre dağılım Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Ferahnâk Makâmındaki Sözlü Eserlerin Tür Dağılımı Tablosu

Bu tabloda açıkça görüldüğü üzere, ferahnâk eserlerde en çok kullanılan tür şarkı türüdür. Ferahnâk makâmının ortaya çıktığı tarihlerde, Türk müziğinde yeni bir şarkı anlayışının belirmeye başladığı bilinmektedir. Bu anlayış, daha basit, anlaşılır ve kısa olarak bestelenen ve daha geniş kitlelere ulaşabilecek bir şarkı anlayışıydı. Şarkı türündeki bu yeni bestecilik oluşumunun, ferahnâk makâmı gibi o tarihlerde yeni bulunmuş bir makâmda baskın olarak kullanılmış olması normal karşılanabilir.

1. FERAHNÂK MAKÂMINDA SÖZLÜ ESER BESTELEİYEN BESTECİLERİN DOĞUM TARİHLERİNE GÖRE SIRALI LİSTESİ

Araştırma sırasında bestekârların bazılarının doğum ve/veya ölüm tarihlerine ulaşılammıştır. Bu bestekârlar listenin son bölümünde yer almaktadır.

1. Nûman Ağa (1750?-1834)
2. Hamparsum Limoncuyan (1768-1839)
3. Dede Efendi (1778-1846)
4. Şakir Ağa (1779-1840)
5. Ahmet Ağa (1790?-1835?)
6. Dellalzâde Hâfiz İsmail Efendi (1797-1869)
7. Kazasker Mustafa İzzet Efendi (1801-1876)
8. Rif'at Bey (1820-1888)
9. Zekâî Dede (1825-1897)
10. Ali Bey (Enderûnî-Hanende) (1830-1899)
11. Nikoğos Ağa (1830?-1890?)
12. Hacı Arif Bey (1831-1885)
13. Bolâhenk Nuri Bey (1834-1910)
14. Ali Efendi (1836-1890)
15. Tophaneli Sabri Bey (Udî) (1846-1914)
16. Giriftzen Asım Bey (1852-1929)
17. Neyzen Rıza Bey (1855-1923)
18. Yusuf Efendi (Enderûnî-Hâfiz) (1857-1925)
19. Mustafa Nuri Efendi (1857-1937)
20. Kânûni Hacı Arif Bey (1862-1911)
21. Şeyh Ethem Efendi (1862-1933)
22. Muallim İsmail Hakkı Bey (1866-1927)

23. Selanik'li Ahmet Efendi (1868-1927)
24. Ahmet Irsoy (Hâfız) (1869-1943)
25. Lem'i Atlı (1869-1945)
26. Cemil Bey (Tanbûrî) (1873-1916)
27. M. Nezih Albayrak (1871-1964)
28. Mısırlı İbrahim Efendi (Udî) (1872-1933)
29. Rakım Elkutlu (1872-1942)
30. Bîmen Şen (1873-1943)
31. Ziya Bey (Bestenigâr-Hoca) (1877-1923)
32. Ali Salâhî Bey (Udî) (1878-1945)
33. Hüseyin Sadettin Arel (1880-1955)
34. Nasib'in Mehmet Yürü (1882-1953)
35. Kanûni Nazım Bey (1884-1920)
36. Artaki Candan (1885-1948)
37. Dürrî Turan (1885-1961)
38. Hasan Fehmi Mutel (1885-1964)
39. Sahak Hocasâr (Kemanî) (1889-1946)
40. Şerif İçli (1889-1956)
41. Fehmi Tokay (1889-1959)
42. Sadettin Kaynak (1895-1961)
43. Cevdet Çağla (1900-1988)
44. Selâhattin Pınar (1902-1960)
45. İsmail Bahâ Sürelsan (1912-1998)
46. Rüştü Eriç (1914-2007)
47. Arif Sami Toker (1926-1997)

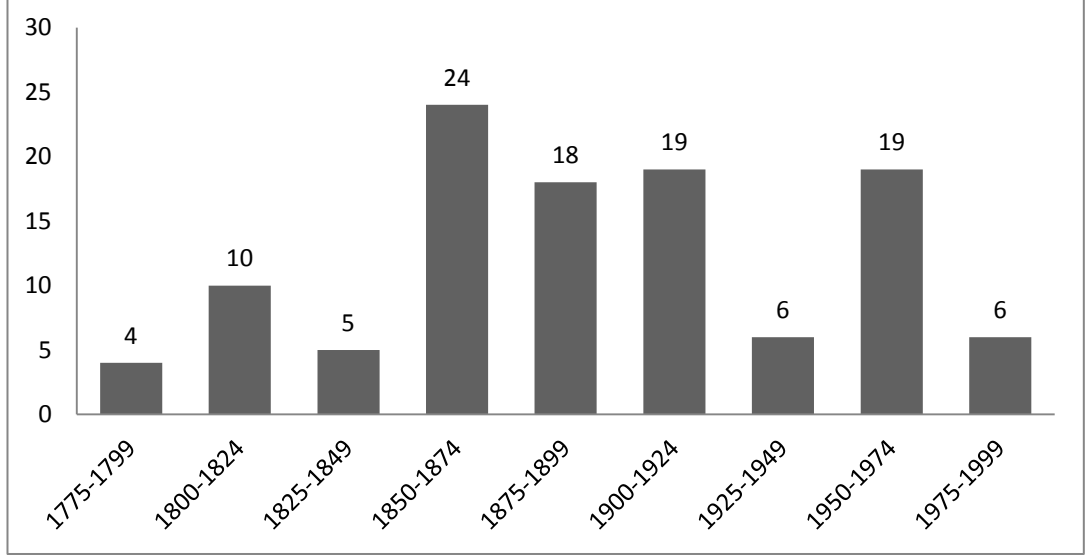
48. Alâeddin Yavaşca (1926-)
49. Gültekin Çeki (1927-)
50. M. Sabri Akçagül (1928-)
51. Kâni Karaca (1930-2004)
52. Cüneyt Kosal (1931-)
53. Necdet Tokathoğlu (1933-2008)
54. Akın Özkan (1934-2007)
55. Özcan Korkut (1935-)
56. Bekir Sıdkı Sezgin (1936-1996)
57. Bertan Üsküdarlı (1937-)
58. Yılmaz Yüksel (1937-)
59. Erdiñç Çelikkol (1938-)
60. Cinuçen Tanrıkorur (1938-2000)
61. Cemil Derelioğlu (1939-)
62. İsmail Demirkıran (1940-2000)
63. İlgün Soysev (1942-)
64. Fethi Karamahmudoğlu (1942-1999)
65. Metin Everes (1943-2010)
66. İbrahim Halil Taşkent (1943-)
67. Ertuğrul Ottetin (1945-)
68. Vefik Ataç (1946-1999)
69. Nurhan Hekimoğlu (1949-)
70. Sadettin Çevik (1950-)
71. Burhan Durucu (1956-)
72. Faruk Şahin (1957-)

73. Osman Nuri Özpekel (1957-)
74. Hasan Ağa (Udı) (-1850?)
75. İsmet Ağa (-1870?)
76. Mehmet Efendi (Balıkçı-Hâfız) (-1875?)
77. Hüseyin Paşa (-1890?)
78. Baha Bey (Sermüezzın) (-1899)
79. Reşat Bey (Kanunî) (-1925?)
80. Ali Bey (Denizoğlu) (-1960?)
81. Necip Paşa (-1883)
82. Ümit Aşık
83. Suphi İdrisoğlu
84. Servet Ali
85. Turan Yalçın
86. Şevket Bey (Selanikli)
87. Ali Efendi (Yüzükçü)
88. Bahri Altıntaş
89. Cemâl Bey (Gelibolulu)
90. Danyal Manti
91. Erdoğan Tozoğlu
92. Özcan Sönmez
93. Ahmet Özkök

Bu çalışmada, ferahnâk makâmında bestelenen eserlerin, bestelendikleri tarihlere göre sıralanması, araştırmanın geçerliliği açısından oldukça önem taşımaktadır. Bu doğrultuda yorumlar yapılırken, doğum tarihleri bilinen bestekârların eserlerini otuz yaşında besteledikleri kabul edilmiştir. Böylece makâmın hangi tarih diliminde ne kadar kullanıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Tablo 3,

hangi zaman diliminde ferahnâk makâmında kaç sözlü eser bestelendiği konusunda bilgi vermektedir.

Tablo 3. Ferahnâk Makâmındaki Sözlü Eserlerin Tarihsel Dağılımı Tablosu

Ferahnâk makâmının mucidi sayılan Şakir Ağa'nın yaşadığı 1779-1840 yılları arasında yaklaşık 19 eser bestelendiği görülmektedir. Ferahnâk makâmının en popüler dönemi 1850-1874 arası dönemdir. Bu tarih diliminde 24 eser bestelendiği görülmektedir. Bu tespiti bakılarak, ferahnâk makâmının Şakir Ağa'dan sonra gelen bestekârlar tarafından kabul gördüğü ve kullanıldığı söylenebilir.

1.1. FERAHNÂK MAKÂMINDA SÖZLÜ ESER BESTELEMİŞ DOĞUM TARİHLERİ BİLİNEREN BESTEKÂRLARIN TARİHSEL SIRALAMAYA GÖRE ESER İNCELEMELERİ

(Bkz., EK – 1)

Eserin ilk dizesi: Hiç dinlemezsin sohbetim

TRT repertuvar no: 6443

Besteci: Nûman Ağa

Tür: Şarkı

Usûl: Düyek

Eserin analizi ve yorumu: Eser, neva perdesinde rast ve düğah perdesinde rast çeşnileriyle başlamıştır. Zemin bölümünün son kısmında eviç perdesinde eksik ferahnâk çeşnisi ile nakarata bağlanmıştır. Nakarat bölümünde neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, yegah perdesinde rast ve ırak perdesinde ferahnâk çeşnileriyle eser son bulmuştur. Eserin meyan bölümündeki tiz genişleme, muhayyer perdesinde buselik çeşnisi kullanılarak yapılmıştır.

Ferahnâk makâmının geleneksel seyrine uygun olan bu eserde güçlü perdesi olarak neva perdesi kullanılmıştır. Ezgiler, geleneksel ezgi yapısına sadık kalınarak ikili ve üçlü aralıklar kullanılarak geliştirilmiştir. Eser seyir karakteri olarak inici-çıkıcıdır.

(Bkz., EK – 2)

Eserin ilk dizesi: Tal'atınla bezmi pür-nûr eyledin

TRT repertuvar no: 10571

Besteci: Nûman Ağa

Tür: Şarkı

Usûl: Şarkı Devr-i Revânı

Eserin analizi ve yorumu: Eser eviç perdesi civarından seyre başlamıştır. Aynı perdede ferahnâk çeşnisi, neva perdesinde rast ve hüseyni perdesinde buselik çeşnilerinden sonra zemin bölümü sonlanmıştır. Nakarat bölümünde düğah perdesinde rast çeşnisinden sonra muhayyer perdesinde buselikli bir genişleme görülmektedir. Genişlemenin ardından eviç perdesinde eksik ferahnâk, neva perdesinde buselik, düğah perdesinde buselik, yegah perdesinde rast ve ırak perdesinde ferahnâk çeşnileri kullanılarak nakarat bölümü sonlanmıştır. Eserin meyan bölümü düğah perdesinde hicaz çeşnisi ile başlayarak, rast perdesinde nikriz ve ırak perdesinde hüzzam çeşnileri ile geleneksel ferahnâk makâmı dizisinin dışında bir seyir karakteri barındırmaktadır. Eserin seyir karakteri inici-çıkıcıdır.

(Bkz., EK – 3)

Eserin ilk dizesi: Sînede yârem onulmaz

TRT repertuvar no: 10042

Besteci: Hamparsum Limoncuyan

Tür: Şarkı

Usûl: Düyek

Eserin analizi ve yorumu: Eser neva perdesi civarından seyre başlamıştır. Neva perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk ve hüseyini perdesinde uşşak çeşnileri yapıldıktan sonra düğah perdesinde rast, düğah perdesinde buselik ve ırak perdesinde ferahnâk çeşnileri ile son bulmuştur. Eserin güçlü perdesi olarak neva perdesi kullanılmıştır. Seyir karakteri inici-çıkıcıdır.

Ferahnâk makâmın geleneksel dizisine ve seyrine uygun bir eserdir. Fakat tiz veya pest bölgelerde genişleme kullanılmaması ve kısır melodi yapısının tercih edilmesi eseri monotonlaştırmıştır.

(Bkz., EK– 4)

Eserin ilk dizesi: Tâb-ı hüsnün gördükte ey gonçe-gül

TRT repertuvar no: 10541

Besteci: Hamparsum Limoncuyan

Tür: Şarkı

Usûl: Ağır Aksak

Eserin analizi ve yorumu: Makâmın geleneksel seyrine uygun olarak eviç perdesinde ferahnâk, neva perdesinde rast ve düğah perdesinde rast çeşnileriyle başlayan eser, nakarat bölümünde hüseyini perdesinde uşşak, buselik perdesinde nişabur ve ırak perdesinde ferahnâk çeşnileriyle son bulmuştur. Eserin meyan bölümünde muhayyer perdesinde hicaz çeşnisi ile tiz bölgede bir genişleme oluşturulmuştur.

Eser, ferahnâk makâmının geleneksel çeşnilerini barındıran bir seyir karakterine sahiptir.

Eserin notasına, "Eserin güftesi eksik ve bozuktur. Doğrusu tesbit edilememiştir. Sn. M. Nazmi Özalp'ten alınmıştır. Asdik Ağa koleksiyonu" şeklinde not düşülmüştür.

(Bkz., EK – 5)

Eserin ilk dizesi: Beğendim seni efendim geçmem asla ben

TRT repertuvar no: 1252

Besteci: Dede Efendi

Tür: Şarkı

Usûl: Düyek

Eserin analizi ve yorumu: Ferahnâk makâmının mucidi olan Şakir Ağa ile aynı dönemde yaşamış olan Dede Efendi'nin bu eserinde, ferahnâk makâmının bütün özellikleri tam olarak görülmektedir. Klasik bir ezgi yapısıyla ikili ve üçlü aralıkların yoğun olarak kullanıldığı eserin zemin ve nakarat bölümlerinde, neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk, yegah perdesinde rast ve irak perdesinde ferahnâk çeşnileri kullanılmıştır. Eserin genişlemesini barındıran nakarat bölümü muhayyer perdesinde hicaz çeşnisi kullanılarak oluşturulmuştur. Eserin seyir karakteri inici-çıkıcıdır.

(Bkz., EK – 6)

Eserin ilk dizesi: Ben müptelâ olsam sana

TRT repertuvar no: 1504

Besteci: Dede Efendi

Tür: Şarkı

Usûl: Aksak

Eserin analizi ve yorumu: Eserin seyir karakteri inicidir. Neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, ırak perdesinde ferahnâk çeşnilerini barındıran zemin ve nakarat bölümünde, ezgi çeşitlendirmek amacıyla, zaman zaman mi bakiyye diyez ve sol bakiyye diyez kullanıldığı saptanmıştır. Eserin meyan bölümünde, muhayyer perdesinde hicaz ve eviç perdesinde eksik ferahnâk çeşnileri saptanmıştır. Şarkı türünün bir örneği olan eser, basit ve kolay anlaşılır ezgiler kullanılarak bestelenmiştir. Eserde genel olarak ikili ve üçlü aralıklar kullanılmıştır.

Eserin notasına Cüneyt Kosal imzalı "Muallim İsmail Hakkı Bey'in TRT'deki koleksiyonundan yazıldı" şeklinde not düşülmüştür.

(Bkz., EK – 7)

Eserin ilk dizesi: Dil-i bî-çâreyi mecrûh eden tiğ-i nigâhındır

TRT repertuvar no: 3419

Besteci: Dede Efendi

Tür: Ağır Semâî

Usûl: Aksak Semâî

Eserin analizi ve yorumu: Ağır semâî türünün bütün özelliklerini barındıran eserin terennüm bölümüne kadar olan kısımda, neva perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk, düğah perdesinde rast, hüseyini perdesinde uşşak, eviç perdesinde eksik ferahnâk, buselik perdesinde nişabur, hüseyiniaşiran perdesinde uşşak, yegah perdesinde rast ve ırak perdesinde ferahnâk çeşnileri görülmektedir. Eserin ikinci bölümü olan terennüm kısmında düğah perdesinde hicaz makâmına geçki yapıldığı saptanmıştır. Meyan bölümünün ortalarından itibaren tekrar ferahnâk dizisine dönülmüştür. Eserin meyan bölümünde de düğah perdesinde hicaz makâmına geçki görülmüştür.

Klasik dönemin ikili ve üçlü aralıklarla bezenmiş yoğun ezgi yapısını ve Dede Efendinin yaratıcı müzik cümlelerini barındıran eser, ferahnâk makâmının bütün özelliklerini yansıtmaktadır.

(Bkz., EK – 8)

Eserin ilk dizesi: Figan eder yine bülbül bahar görmüştür

TRT repertuvar no: 4446

Besteci: Dede Efendi

Tür: Beste

Usûl: Zencir

Eserin analizi ve yorumu: Eser seyir karakteri olarak inici çıkıcıdır. Eserde neva perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk, düğah perdesinde rast, hüseyni perdesinde uşşak, ırak perdesinde ferahnâk, yegah perdesinde rast, düğah perdesinde buselik, ırak perdesinde eksik ferahnâk, nim hicaz perdesinde hicaz ve düğah perdesinde hicaz çeşnileri kullanılmıştır. Makâmın mucidi Şakir Ağa ile aynı dönemde yaşayan Dede Efendi, bu eserinde ferahnâk makâmının özelliklerini tam olarak yansıtmıştır. Meyan bölümünde kullanılan hicaz makâmı geçkisi esere ayrı bir duyum kazandırarak monotonluktan uzaklaştırmıştır. Eserde neva perdesi güçlü perdesi olarak kullanılmıştır.

(Bkz., EK – 9)

Eserin ilk dizesi: Senin'çün ey şeh-i hûbân

TRT repertuvar no: 9598

Besteci: Dede Efendi

Tür: Şarkı

Usûl: Ağır Düyek

Eserin analizi ve yorumu: Eser neva perdesinde rast çeşnisi ile başlamış, nakarata kadar eviç perdesinde ferahnâk ve hüseyni perdesinde buselik çeşnilerini kullanmıştır. Nakarat bölümünde, buselik perdesinde nişabur çeşnisi üzerinde yoğun olarak durulmuş, daha sonra hüseyनियाşiran perdesinde uşşak, yegah perdesinde rast ve ırak perdesinde ferahnâk çeşnileri kullanılmıştır. Eserin meyan bölümünde, muhayyer perdesi üzerinde hicaz makâmına geçki yapılmıştır. Daha sonra sırası ile

gerdaniye perdesinde nikriz ve irak perdesinde hüzzam çeşnileri ile eser nakarata bağlanmıştır.

Ferahnâk makâmı dizisini tam olarak yansıtan eser, meyan bölümündeki tiz genişleme ve kullanılan çeşniler ile ferahnâk makâmı için farklı bir anlayışın örneği sayılabilir.

(Bkz., EK – 10)

Eserin ilk dizesi: Bir dilbere dil düştü ki mahbûb-ı dilimdir

TRT repertuvar no: 1974

Besteci: Şakir Ağa

Tür: Yürük Semâî

Usûl: Yürük Semâî

Eserin analizi ve yorumu: Eser, eviç perdesi civarından seyre başlamış, neva perdesinde rast ve hüseyni perdesinde uşşak çeşnilerini karışık kullandıktan sonra, düğah perdesinde rast, yegah perdesinde rast, hüseyniaşiran perdesinde uşşak ve irak perdesinde ferahnâk çeşnileriyle devam etmiştir. Eserin meyan bölümünde muhayyer perdesi üzerinde hicaz ve eviç perdesi üzerinde ferahnâk çeşnileri kullanılarak tiz bölgede genişleme sağlanmıştır. Eserde sekilemeli ezgilerin çokluğu dikkat çekmektedir. Genelde ikili ve üçlü aralıklar kullanılmıştır. Eserin seyir karakteri inici-çıkıcıdır.

Makâmın mucidi olan Şakir Ağa bu eserinde ferahnâk makâmının içerdiği bütün özellikleri eksiksiz kullanmış, döneminin ötesinde sayılabilecek ezgi çeşitleme yöntemleri ile akılda kalıcı, monotonluktan uzak bir eser üretmeyi başarmıştır.

(Bkz., EK – 11)

Eserin ilk dizesi: Bir kerre bakmadım dil-i zârın figânına

TRT repertuvar no: 2107

Besteci: Şakir Ağa

Tür: Şarkı

Usûl: Ağır Düyek

Eserin analizi ve yorumu: Eser, neva perdesi civarından inici-çıkıcı şekilde seyrine başlamış, sırası ile neva perdesinde rast, hüseyini perdesinde uşşak, düğah perdesinde rast, yegah perdesinde rast ve ırak perdesinde ferahnâk çeşnileri kullanılarak oluşturulmuştur. Eserde meyan olarak kabul edilen bölümde, hem pest hem tiz bölgelerde genişlemeler yapılarak esere dinamizm kazandırılmıştır. Döneminin ötesinde bir ezgi geliştirme çeşitliliğine sahip olan eserin, klasik üslubun dışında senkoplar ve ses atlamaları barındırdığı gözlemlenmiştir. Bu durum Şakir Ağa'nın yüksek bestecilik yeteneği ile açıklanabilir.

(Bkz., EK – 12)

Eserin ilk dizesi: Meyl eder bu hüsn ile kim görse ey gül-fem seni

TRT repertuvar no: 7694

Besteci: Şakir Ağa

Tür: Beste

Usûl: Çenber

Eserin analizi ve yorumu: Klasik bir anlayışla bestelenmiş eserde, ikili ve üçlü aralıklar ile beraber sekilemeli ezgiler yoğunlukla kullanılmış olup, ferahnâk makâmının dizisi tam olarak yansıtılmıştır. Eser seyrine eviç perdesi civarından başlamıştır. Bu bölgede neva perdesinde rast ve hüseyini perdesinde uşşak çeşnileri saptanmıştır. Daha sonra düğah perdesinde rast, buselik perdesinde nişabur, rast perdesinde pençgah, hüseyiniaşiran perdesinde uşşak, yegah perdesinde rast ve ırak perdesinde ferahnâk çeşnileri ile meyan kısmına geçilmiştir. Meyan bölümünde bir genişlemeye rastlanmamıştır. Eviç perdesinde ferahnâk, neva perdesinde rast ve düğah perdesinde rast bu bölümde görülen çeşnilerdir.

Şakir Ağa'nın bu eseri bulunduğu dönemin ezgisel yapısını ve mucidi olduğu ferahnâk makâmının seyir karakterini yansıtması bakımından önem taşımaktadır.

(Bkz., EK – 13)

Eserin ilk dizesi: Sâkî be-nûr-i bâde ber-efrûz-i câm-ı mâ

TRT repertuvar no: 9081

Besteci: Şakir Ağa

Tür: Kâr

Usûl: Hafif

Eserin analizi ve yorumu: Şakir Ağa'nın bu eseri, ferahnâk makâmının bir ispatı niteliğindedir. Eser, makâmın bütün özelliklerini içermesi ile birlikte, zengin ezgi yapısı ve usûl-ezgi uyumu bakımından musikîmizin ender eserleri arasında gösterilebilir. Neva perdesinde rast, buselik perdesinde nişabur, eviç perdesinde ferahnâk, hüseyini perdesinde uşşak, muhayyer perdesinde buselik, düğah perdesinde rast, düğah perdesinde buselik, yegah perdesinde rast ve ırak perdesinde eksik ferahnâk eserde kullanılmış çeşnilerdir. Eserin seyir karakteri inici-çıkıcıdır. Ezgiler oluşturulurken sekilemeler ve bezemeler kullanılmıştır. Eserin güçlü perdesi neva perdesidir.

(Bkz., EK – 14)

Eserin ilk dizesi: Gel etme sen lecc ağıyardan vazgeç

TRT repertuvar no: 4717

Besteci: Ahmet Ağa

Tür: Şarkı

Usûl: Türk Aksağı

Eserin analizi ve yorumu: Neva perdesi civarından inici karakterde seyre başlayan eser, neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, düğah perdesinde buselik, yegah perdesinde rast ve ırak perdesinde ferahnâk çeşnileri kullanılarak oluşturulmuştur. Ahmet Ağa'nın tek ferahnâk eseri olan bu eser bir bölümlü olması sebebiyle sınırlı ezgi yapısına sahiptir denilebilir.

Eserin notasının altında Cüneyt Kosal arşivinden alındığına dair not bulunmaktadır.

(Bkz., EK – 15)

Eserin ilk dizesi: Künc-i (Günc-i) gamda rûz u şeb dil bî-huzur

TRT repertuvar no: 7348

Besteci: Dellalzâde

Tür: Şarkı

Usûl: Ağır Aksak

Eserin analizi ve yorumu: Neva perdesinde rast çeşnisi ile seyre başlayan eser, zemin bölümüne düğah perdesinde rast ve eviç perdesinde ferahnâk çeşnileriyle devam etmiştir. Nakarat bölümünde, geleneksel ferahnâk makâmı dizisinde görülmeyen neva perdesinde nikriz çeşnisinin ardından, hüseyni perdesinde uşşak, buselik perdesinde nişabur, düğah perdesinde buselik ve irak perdesinde eksik ferahnâk çeşnileri saptanmıştır. Meyan bölümünde eser, tiz tarafta eviç perdesinde ferahnâk çeşnisinin işlenmesiyle genişleme göstermiştir. Eserin seyir karakteri inici-çıkıcıdır. Eserde ezgiler geliştirilirken sekilemelerden yararlanılmıştır.

(Bkz., EK – 16)

Eserin ilk dizesi: Olmadım ben dest-res mânendine

TRT repertuvar no: 8478

Besteci: Dellalzâde

Tür: Şarkı

Usûl: Aksak

Eserin analizi ve yorumu: Eserin zemin ve nakarat bölümü, nim hicaz perdesinde hicaz, buselik perdesinde nişabur, neva perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk, hüseyni perdesinde uşşak, düğah perdesinde rast, irak perdesinde ferahnâk ve yegah perdesinde rast çeşnilerinden oluşmuştur. Eserin meyan bölümü düğah perdesi ve

civarından başlamış olup, herhangi bir genişleme görülmemiştir. Eserin seyir karakteri inici-çıkıcıdır.

(Bkz., EK – 17)

Eserin ilk dizesi: Resm-i sûr oldu müheyyâ şâd u handan vaktidir

TRT repertuvar no: 8856

Besteci: Dellalzâde

Tür: Kâr

Usûl: Muhammes

Eserin analizi ve yorumu: Eserde neva perdesinde rast, hüseyni perdesinde buselik, eviç perdesinde ferahnâk, düğah perdesinde rast, hüseyni perdesinde uşşak, nim hicaz perdesinde hicaz, düğah perdesinde buselik, yegah perdesinde rast, ırak perdesinde eksik ferahnâk, düğah perdesinde hicaz, muhayyer perdesinde hicaz ve eviç perdesinde hüzzam çeşnileri kullanılmıştır. Eser seyir karakteri olarak inici-çıkıcıdır. Ezgiler oluşturulurken sekilemeler, ikili ve üçlü aralıklar yoğun olarak kullanılmıştır. Geleneksel ferahnâk makâmının özelliklerini büyük oranda yansıtan eser, usul-ezgi uyumu bakımından geleneksel anlayış ile bestelenmiştir.

Eserin notasında güftenin bazı bölümleri çözümlenememiştir. Yeniden notalama sürecinde bu bölümler boş bırakılmıştır.

(Bkz., EK – 18)

Eserin ilk dizesi: Zülfünü ruhsâra dök sünbül gibi

TRT repertuvar no: 11731

Besteci: Dellalzâde

Tür: Şarkı

Usûl: Ağır Aksak

Eserin analizi ve yorumu: Eser eviç perdesi ve civarından seyre başlamıştır. Zemin bölümünde neva perdesinde rast ve düğah perdesinde rast çeşnileri görülmüştür. Nakarat bölümünde, eviç perdesinde ferahnâk, hüseyini perdesinde uşşak, hüseyini perdesinde buselik, düğah perdesinde buselik, rast perdesinde çargah, yegah perdesinde rast ve ırak perdesinde ferahnâk çeşnileri bulunmaktadır. Eserin meyan bölümünde sadece neva perdesinde rast çeşnisi işlenmiştir. Eserin seyir karakteri inici-çıkıcıdır.

Ferahnâk makâmının geleneksel seyrine uygun olan bu eserde, dönemin ezgi yapısına sadık kalınarak ikili ve üçlü aralıklar yoğun olarak kullanılmıştır.

Eserin notasına Cüneyt Kosal imzalı "Muallim İsmail Hakkı Bey'in TRT'deki koleksiyonundan yazıldı" şeklinde not düşülmüştür.

(Bkz., EK – 19)

Eserin ilk dizesi: Ey mürüvvet mâdeni kân-ı kerem

TRT repertuvar no: 4198

Besteci: Kazasker Mustafa İzzet Efendi

Tür: Şarkı

Usûl: Devr-i Revan

Eserin analizi ve yorumu: Eser seyir itibariyle geleneksel ferahnâk makâmını dizisine uygunluk göstermektedir. İnici bir seyir izleyen eserin zemin bölümünde neva perdesinde rast ve hüseyini perdesinde buselik çeşnileri görülmüştür. Nakarat bölümünde, düğah perdesinde rast, düğah perdesinde buselik, ırak perdesinde eksik ferahnâk ve yegah perdesinde rast çeşnileri kullanılmıştır. Meyan bölümünde muhayyer perdesinde hicaz çeşnisi kullanılarak esere genişlik kazandırılmıştır.

Eser, geleneksel anlayış doğrultusunda ikili ve üçlü aralıkların yoğun olarak kullanılmasıyla oluşturulmuştur.

(Bkz., EK – 20)

Eserin ilk dizesi: Adl ü âsâyiş müfevvezdir yed-i ihsânına

TRT repertuvar no: 85

Besteci: Rif'at Bey

Tür: Şarkı

Usûl: Ağır Aksak

Eserin analizi ve yorumu: Geleneksel ferahnâk makâmı dizisine uygun bir şekilde eviç perdesi ve civarından seyre başlayan eserin zemin bölümünde, neva perdesinde rast, hüseyni perdesinde uşşak ve eviç perdesinde ferahnâk çeşnileri görülmüştür. Bölümün son kısmında muhayyer perdesinde hicaz çeşnisi kullanılmıştır. Eserin nakarat bölümünde, hüseyni perdesinde buselik, buselik perdesinde buselik ve irak perdesinde eksik ferahnâk çeşnileri kullanılmıştır. Meyan bölümüne, geleneksel ferahnâk makâmı dizisinde bulunmayan eviç perdesinde saba çeşnisi ile geçilmiştir. Meyan bölümünün ilk ölçüsü, saba çeşnisi ile bestelenmiş, daha sonra neva perdesinde rast ve düğah perdesinde rast kullanılarak tamamlanmıştır.

Klasik ferahnâk makâmının dışında bazı çeşniler içeren eser, çok fazla 16'lık nota tartımı barındırması yönü ile klasik üslubun dışında sayılabilir.

Eserin notasına Cüneyt Kosal imzalı "Muallim İsmail Hakkı Bey'in TRT'deki koleksiyonundan yazıldı. Güfte ilave edildi" şeklinde not düşülmüştür.

(Bkz., EK – 21)

Eserin ilk dizesi: Ömrün efzûn eylesin Rabbü'l-enâm

TRT repertuvar no: 8626

Besteci: Rif'at Bey

Tür: Methiye,

Usûl: Ağır Aksak

Eserin analizi ve yorumu: Eser eviç perdesi civarından seyre başlamıştır. Zemin ve nakarat bölümlerinde neva perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk, düğah

perdesinde rast, ırak perdesinde ferahnâk ve yegah perdesinde rast çeşnileri görülmüştür. Meyan bölümünde muhayyer perdesinde hicaz ile tiz bölgede genişleme sağlanmış daha sonra hüseyini perdesinde uşşak ve eviç perdesinde ferahnâk ile orta bölgelere dönülmüştür. Eserin seyir karakteri inici-çıkıcıdır.

Geleneksel anlayış ile bestelenmiş eserin notasına Cüneyt Kosal imzalı "Muallim İsmail Hakkı Bey'in TRT'deki koleksiyonundan yazıldı" şeklinde not düşülmüştür.

(Bkz., EK – 22)

Eserin ilk dizesi: Rûz u şeb zârınla giryân olmuşum

TRT repertuvar no: 8940

Besteci: Rif'at Bey

Tür: Şarkı

Usûl: Ağır Düyek

Eserin analizi ve yorumu: Klasik şarkı biçiminde bestelenmiş olan eser seyrine, neva perdesinde rast ve eviç perdesinde ferahnâk çeşnileriyle başlamıştır. Nakarat bölümünde hüseyini perdesinde uşşak ve buselik, düğah perdesinde rast, ırak perdesinde eksik ferahnâk ve yegah perdesinde rast çeşnileri barındıran eserin meyan bölümünde muhayyer perdesi üzerinde kısa bir hicaz çeşnisi görülmektedir. Eserin seyir karakteri inici-çıkıcıdır.

İçerdiği çeşniler ve kullandığı dizi itibariyle, geleneksel ferahnâk makâmına uygunluk gösteren eserin notasına, Cüneyt Kosal imzalı "Muallim İsmail Hakkı Bey'in TRT'deki koleksiyonundan yazıldı" şeklinde not düşülmüştür.

(Bkz., EK – 23)

Eserin ilk dizesi: Sen kaşı siyâh gönlümü sevdâya düşürdün

TRT repertuvar no: 9402

Besteci: Rif'at Bey

Tür: Şarkı

Usûl: Yürük Semâî

Eserin analizi ve yorumu: Neva perdesinde rast çeşnişiyle seyrine başlayan eser, hüseyni perdesinde uşşak ve eviç perdesinde ferahnâk çeşnileriyle zemin bölümünü tamamlamıştır. Nakarat bölümünde, düğah perdesinde buselik, düğah perdesinde rast, irak perdesinde eksik ferahnâk ve yegah perdesinde rast çeşnileri bulunan eser, meyan bölümünde muhayyer perdesinde hicaz çeşnişi ile genişleme göstermiştir.

Geleneksel anlayış doğrultusunda ikili ve üçlü aralıklar kullanılarak ezgilendirilmiş olan eser, ferahnâk makâmı dizisine uygunluk göstermektedir.

Ayrıca eserin notasına, Cüneyt Kosal imzalı "Muallim İsmail Hakkı Bey'in TRT'deki koleksiyonundan yazıldı" şeklinde not düşülmüştür.

(Bkz., EK – 24)

Eserin ilk dizesi: Benim maksûdum âlemde değildir lâkin illâ "Hû"

TRT repertuvar no: 14619

Besteci: Zekâî Dede

Tür: İlâhi

Usûl: Düyek

Eserin analizi ve yorumu: Geleneksel ilâhi biçimine uygun şekilde bestelenmiş olan eserin, ferahnâk makâmı dizisinin temel bileşenlerini içerdiği saptanmıştır. Bir bölümlü olmasından dolayı kısa olan eser, neva perdesinde rast, eviç perdesinde eksik ferahnâk, düğah perdesinde rast, düğah perdesinde buselik ve irak perdesinde eksik ferahnâk çeşnilerinin ezgilendirilmesiyle oluşmuştur.

İkili ve üçlü aralıkların yoğun kullanılmasıyla bestelenmiş olan eserin notasına "Cüneyt Kosal tarafından notaya alındığı tarih 21.03.1986" şeklinde not düşülmüştür.

(Bkz., EK – 25)

Eserin ilk dizesi: Derd-i Hakk'a tâlib ol dermâna erem dersen

TRT repertuvar no: 14636

Besteci: Zekâî Dede

Tür: İlâhi

Usûl: Hafif

Eserin analizi ve yorumu: Klasik üslupta ikili ve üçlü aralıklar kullanılarak ve ferahnâk makâmı dizisine uygun şekilde bestelenmiş olan eser, hüseyini perdesinde uşşak, neva perdesinde rast ve buselik, düğah perdesinde buselik, yegah perdesinde rast, ırak perdesinde eksik ferahnâk ve muhayyer perdesinde hicaz çeşnilerinin ezgilendirilmesiyle oluşmuştur. Eser seyir karakteri olarak inici-çıkıcıdır. Sekilemeli ve bezemeli ezgiler yoğun olarak kullanılmıştır.

Eserin sonuna Cüneyt Kosal imzasını taşıyan "Güfte taksimatı yerinde olmayan el yazısı bir notadan 13.02.1985" şeklinde not düşülmüştür.

(Bkz., EK – 26)

Eserin ilk dizesi: Ol kadar mukbîl ü mahbûb-i hüdâsın ki seni

TRT repertuvar no: 16031

Besteci: Zekâî Dede

Tür: İlâhi

Usûl: Devr-i Hindî

Eserin analizi ve yorumu: Eser, dini musikinin bir türü olan ilâhi türünde bestelenmiş olup, bir bölümlü kısa bir eserdir. İkili ve üçlü aralıkların yoğun olarak kullanılmasıyla oluşturulan eserde, neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk, yegah perdesinde rast ve ırak perdesinde eksik ferahnâk çeşnileri gibi ferahnâk makâmı dizisini tam olarak yansıtan çeşniler görülmektedir. Eserin seyir karakteri inici-çıkıcıdır.

Eserin sonuna "Güfte ve işaret hataları olan bir notadan 14.02.1985 Cüneyt Kosal" şeklinde bir not düşülmüştür.

(Bkz., EK – 27)

Eserin ilk dizesi: Dil teşnedir mâh-tâbe

TRT repertuvar no: 3456

Besteci: Zekâî Dede

Tür: Şarkı

Usûl: Düyek

Eserin analizi ve yorumu: Seyir karakteri olarak inici-çıkıcı bir seyir takip eden eser, neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, hüseyini perdesinde uşşak, eviç perdesinde ferahnâk, buselik perdesinde nişabur, yegah perdesinde rast, ırak perdesinde ferahnâk çeşnilerinin ezgilendirilmesiyle oluşturulmuştur. Eserin meyan bölümünde eviç'te eksik ferahnâk kullanılarak tiz neva perdesine kadar çıkılmış ve esere genişlik kazandırılmıştır. Eserde, zaman zaman geleneksel anlayışın dışına çıkılarak, otuzikilik notalardan oluşan bezemeli ezgiler kullanıldığı saptanmıştır.

(Bkz., EK – 28)

Eserin ilk dizesi: Sensiz cihanda âşika işret revâ mıdır?

TRT repertuvar no: 9651

Besteci: Zekâî Dede

Tür: Yürük Semâî

Usûl: Yürük Semâî

Eserin analizi ve yorumu: Eserin giriş ve terennüm bölümleri, neva perdesinde rast, hüseyini perdesinde uşşak, eviç perdesinde ferahnâk, düğah perdesinde buselik, yegah perdesinde rast, ırak perdesinde eksik ferahnâk ve düğah perdesinde rast çeşnilerinin kullanılmasıyla oluşturulmuştur. Geleneksel ferahnâk makâmının çeşnileri kullanılarak bestelenen eserde ikili ve üçlü aralıklar yoğun olarak kullanılmıştır.

Eser, düğah ve rast atlamasının oldukça sık tekrarlanması ve genişleme içermemesinden dolayı monoton sayılabilecek bir ezgi yapısına sahiptir. Seyir karakteri olarak inici-çıkıcıdır.

(Bkz., EK – 29)

Eserin ilk dizesi: Söyletme beni cânım efendim kederim var

TRT repertuvar no: 10221

Besteci: Zekâî Dede

Tür: Beste

Usûl: Hafif

Eserin analizi ve yorumu: Bestelendiği dönemin ezgi yapısını ve ferahnâk makâmı dizisi özelliklerini tam olarak yansıtan eser, hafif usûlü ile bestelenmiştir. Hüseyini perdesinde uşşak, eviç perdesinde eksik ferahnâk, buselik perdesinde nişabur, düğah perdesinde rast, hüseyini perdesinde kürdi, düğah perdesinde buselik, irak perdesinde eksik ferahnâk, yegah perdesinde rast ve neva perdesinde rast çeşnilerinin ezgilendirilmesiyle oluşturulmuştur. Eserin meyan bölümünde hicaz makâmı dizisine geçki yapılmıştır. İnici-çıkıcı seyir karakterindedir.

(Bkz., EK – 30)

Eserin ilk dizesi: Ey hüdâvend-i atâ-bahş-i cemî'-i bî-kesan

TRT repertuvar no: 4154

Besteci: Ali Bey (Enderûnî-Hanende)

Tür: Methiye

Usûl: Devr-i Hindî

Eserin analizi ve yorumu: Eser, ferahnâk makâmı dizisi içerisinde bulunan neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk, yegah perdesinde rast ve irak perdesinde ferahnâk çeşnileriyle ezgilendirilmiştir. İkili ve üçlü

aralıkların kullanılması ile oluşturulmuş eserin genel olarak inici-çıkıcı bir seyir özelliğine sahip olduğu söylenebilir.

Eserin sonunda, Cüneyt Kosal tarafından yazılmış "Muallim İsmail Hakkı Bey'in TRT'deki kolleksiyonundan yazıldı" şeklinde el yazısı bir not bulunmaktadır

(Bkz., EK – 31)

Eserin ilk dizesi: Bir tıfl-ı yosma-edâ hem bî-menend

TRT repertuvar no: 2308

Besteci: Nikoğos Ağa

Tür: Şarkı

Usûl: Aksak

Eserin analizi ve yorumu: İnici seyir karakterine sahip olan eser, ferahnâk makâmı dizisini tam olarak yansıtmaktadır. Güçlü perdesi olarak eviç perdesinin ön plana çıktığı gözlemlenmiştir. Eserin zemin ve nakarat bölümlerinde neva perdesinde rast, eviç perdesinde eksik ferahnâk, düğah perdesinde rast, ırak perdesinde ferahnâk, rast perdesinde pençgâh, yegah perdesinde rast ve ırak perdesinde eksik ferahnâk çeşnileri kullanılmıştır. Eserin meyan bölümünde muhayyer perdesinde hicaz ve gerdaniye perdesinde nikriz çeşnileri kullanılarak esere genişlik kazandırılmıştır.

Nikoğos Ağa tarafından aksak usûlü kullanılarak bestelenmiş olan eser, ikili ve üçlü aralıkların kullanılmasıyla ezgilendirilmiştir. Eser, klasik şarkı türünün bir örneği olarak görülebilir.

(Bkz., EK – 32)

Eserin ilk dizesi: Çerhâ istiğnâ eder nem var benim

TRT repertuvar no: 2952

Besteci: Nikoğos Ağa

Tür: Şarkı

Usûl: Devr-i Hindî

Eserin analizi ve yorumu: Neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, buselik perdesinde buselik, düğah perdesinde buselik, yegah perdesinde rast ve ırak perdesinde eksik ferahnâk çeşnileriyle oluşturulan zemin ve nakarat bölümlerinin ardından, eserin meyan bölümünde düğah perdesi üzerinde zirgüleli hicaz makâmı dizisi kullanıldığı saptanmıştır. Genel olarak geleneksel ferahnâk makâmı dizisine uyan ve ikili üçlü aralıkların yoğun olarak kullanıldığı eser, tiz veya pest bölgelerde genişleme içermemesinden dolayı kısır bir ezgi yapısına sahiptir denilebilir. Eserin seyir karakteri inicidir.

(Bkz., EK – 33)

Eserin ilk dizesi: Dil verdim ol gül-gonce izâre

TRT repertuvar no: 3459

Besteci: Nikoğos Ağa

Tür: Şarkı

Usûl: Türk Aksağı

Eserin analizi ve yorumu: Eser, genel olarak ferahnâk makâmı dizisine uygun bestelenmiş olup, inici karakterli seyir özelliği taşımaktadır. Zemin ve nakarat bölümlerinde neva perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk, hüseyini perdesinde uşşak, hüseyini perdesinde buselik ve ırak perdesinde eksik ferahnâk çeşnileri bulunduğu tespit edilmiştir. Sekilemeli ezgiler barındıran eserin meyan bölümünde, düğah perdesi üzerinde zirgüleli hicaz dizisi ve eviç perdesinde eksik ferahnâk çeşnileri kullanılarak esere genişlik ve dinamizm kazandırılmıştır.

(Bkz., EK – 34)

Eserin ilk dizesi: Ey mâh-ı (şâh-ı) melek-huy kadd-i bâlâ-yı ferahnâk

TRT repertuvar no: 4333

Besteci: Nikoğos Ağa

Tür: Şarkı

Usûl: Ağır Aksak Semâî

Eserin analizi ve yorumu: Eserin zemin, nakarat ve meyan bölümlerinin neva perdesinde rast, eviç perdesinde eksik ferahnâk, neva perdesinde nikriz, neva perdesinde buselik, düğah perdesinde rast, yegah perdesinde rast, hüseyini perdesinde buselik, düğah perdesinde rast ve ırak perdesinde eksik ferahnâk çeşnileri kullanılarak ezgilendirildiği saptanmıştır. Genel olarak inici bir seyir karakteri vardır.

İkili aralıkların yoğun olarak kullanıldığı, sekilemeli ve bezemeli ezgilerin tercih edildiği eserin bestecisi konusunda kaynaklarımızdaki karışıklıktan bahsetmek yerinde olacaktır.

Eserin ulaşabildiğimiz 7 farklı notası bulunmaktadır. Bu nüshalarda eserin bestecisi Şakir Ağa olarak görülmektedir. Ethem Ruhi Üngör'ün Türk Musikisi Güfteler Antolojisi kitabında da eserin bestecisi Şakir Ağa olarak gösterilmektedir (1981: 164). Ege Üniversitesi Devlet Türk Müziği Konservatuvarı arşiv dizininde ise “Nikoğos Ağa (Şakir Ağa?)” şeklinde belirtilmiştir. Bunların aksine, TRT ve Devlet Klasik Türk Müziği Korosu arşiv dizinlerinde eserin bestecisi olarak Nikoğos Ağa ismi görülmektedir.

(Bkz., EK – 35)

Eserin ilk dizesi: Gel unuttuk sohbet-i meyhâneyi

TRT repertuvar no: 4852

Besteci: Nikoğos Ağa

Tür: Şarkı

Usûl: Düyek

Eserin analizi ve yorumu: Eserin zemin ve nakarat bölümlerinde neva perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk, neva perdesinde buselik, düğah perdesinde buselik ve ırak perdesinde eksik ferahnâk çeşnileri saptanmıştır. Meyan bölümünde eser muhayyer perdesinde hicaz ve eviç perdesinde eksik ferahnâk çeşnilerini kullanarak genişlemiştir. Geleneksel anlayış doğrultusunda ikili ve üçlü aralıkların

ezgilendirilmesi bestelenen eserde, zaman zaman bezemeli ezgiler kullanılarak yenilikçi bazı tartımların kullanıldığı belirlenmiştir.

(Bkz., EK – 36)

Eserin ilk dizesi: Hoş yaratmış bârî ezel

TRT repertuvar no: 6479

Besteci: Nikoğos Ağa

Tür: Şarkı

Usûl: Semâî

Eserin analizi ve yorumu: Tarihsel süreç göz önüne alındığında, ferahnâk makâmında bestelenen eserler içerisinde, semâî usûlünde bestelenmiş ilk eserdir. Kısa, akılda kalıcı ezgi yapısı ve kendine özgü aranağmesi ile döneminde yenilikçi bir anlayış ile bestelenmiştir denilebilir. Popüler şarkı türünün bir örneği olarak kabul edilen eser, neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, ırak perdesinde ferahnâk, hüseyni perdesinde buselik ve eviç perdesinde ferahnâk çeşnileri ile geleneksel ferahnâk makâmı dizisine uygunluk göstermektedir. Seyir olarak inici-çıkıcı seyir özelliğinde bestelenmiştir.

(Bkz., EK – 37)

Eserin ilk dizesi: Gördüm seni ey şûh-i şen aman

TRT repertuvar no: 5311

Besteci: Hacı Arif Bey

Tür: Şarkı

Usûl: Düyek

Eserin analizi ve yorumu: Eser, seyir olarak inici bir karakterdedir. Klasik şarkı biçiminde bestelenmiş olup ikili üçlü aralıkların kullanılmasıyla ezgilendirilmiştir. Genel olarak geleneksel ferahnâk makâmı dizisinin özelliklerini barındıran eserde, neva perdesinde rast, hüseyni perdesinde uşşak, eviç perdesinde ferahnâk, düğah

perdesinde rast, düğah perdesinde buselik, yegah perdesinde rast, ırak perdesinde eksik ferahnâk, neva perdesinde buselik, çargah perdesinde çargah, buselik perdesinde kürdi, buselik perdesinde nişabur ve rast perdesinde pençgah çeşnileri görülmüştür.

(Bkz., EK – 38)

Eserin ilk dizesi: Bahar oldu açtı güller

TRT repertuvar no: 1035

Besteci: Bolâhenk Nûri Bey

Tür: Şarkı

Usûl: Aksak

Eserin analizi ve yorumu: Eserin zemin ve nakarat bölümlerinde, neva perdesinde rast, hüseyini perdesinde uşşak, eviç perdesinde ferahnâk, düğah perdesinde rast, ırak perdesinde eksik ferahnâk ve yegah perdesinde rast çeşnileri bulunmaktadır. Meyan bölümünde düğah perdesinde hicaz çeşnisi üzerinde uzun süre durularak esere dinamizm kazandırılmıştır denilebilir. İkili ve üçlü aralıkların kullanılmasıyla ezgilendirilen eser, klasik şarkı biçimi özelliklerini taşımaktadır.

Eserin sonunda Cüneyt Kosal' a ait "muhterem Sadeddin Heper hocamızdaki eski yazı bir defterden aynen kopya ettim 01.08.1973" şeklinde not bulunmaktadır.

(Bkz., EK – 39)

Eserin ilk dizesi: Nevrûze erdin ey gönül

TRT repertuvar no: 8262

Besteci: Bolâhenk Nûri Bey

Tür: Şarkı

Usûl: Ağır Aksak

Eserin analizi ve yorumu: Eser neva perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk, hüseyini perdesinde uşşak, düğah perdesinde rast, neva perdesinde buselik, düğah perdesinde buselik, irak perdesinde eksik ferahnâk, yegah perdesinde rast ve neva perdesinde nikriz çeşnilerinin ezgilendirilmesiyle oluşturulmuştur. Seyir karakteri olarak inici-çıkıcıdır. Güçlü perdesi olarak eviç perdesinin ön plana çıktığı söylenebilir. İkili ve üçlü aralıkların kullanılmasıyla oluşturulan eserde, geleneksel ferahnâk makâmı özellikleri görülmektedir.

Eserin sonunda Cüneyt Kosal' a ait "Şark musiki cemiyetinden gelen defterlerden kopya 07.05.1970" şeklinde not bulunmaktadır.

(Bkz., EK – 40)

Eserin ilk dizesi: Renc-i hâtır vermesin hiç bir vakit Mevlâ sana

TRT repertuvar no: 8844

Besteci: Bolâhenk Nûri Bey

Tür: Şarkı

Usûl: Ağır Aksak

Eserin analizi ve yorumu: Ağır aksak usûlünde, Bolâhenk Nûri Bey tarafından bestelenen eserde, geleneksel ferahnâk makâmının dizi özellikleri tam olarak görülmektedir. Neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk, eviç perdesinde eksik ferahnâk, düğah perdesinde buselik, irak perdesinde eksik ferahnâk ve yegah perdesinde rast çeşnilerinin bulunduğu zemin ve nakarat bölümlerinden sonra meyan bölümünde, düğah perdesinde hicaz çeşnisi görülmektedir. İnici-çıkıcı seyir karakterine sahip olan eserde ezgiler oluşturulurken, zaman zaman sekilemeler ve bezemeler kullanılmıştır.

Eserin sonuna "Cüneyt Kosal'dan" şeklinde not düşülmüştür.

(Bkz., EK – 41)

Eserin ilk dizesi: Ey veliyyü'n-nîmet ey şâh-ı cihan

TRT repertuvar no: 4319

Besteci: Tanburi Ali Efendi

Tür: Şarkı

Usûl: Ağır Aksak

Eserin analizi ve yorumu: Geleneksel şarkı türünün bir örneği olan eser, içerisinde barındırdığı çeşnilerle ferahnâk makâmı dizisini tam olarak yansıtmaktadır. Zemin ve nakarat bölümlerinde neva perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk, muhayyer perdesinde buselik, eviç perdesinde eksik ferahnâk, düğah perdesinde rast, düğah perdesinde buselik ve irak perdesinde eksik ferahnâk çeşnileri saptanmıştır. Eserin meyan bölümünde muhayyer perdesinde hicaz çeşnisi kullanılarak esere genişlik kazandırılmıştır.

İnici seyir özelliği taşıyan eserin sonuna, Cüneyt Kosal tarafından yazılmış "Muallim İsmail Hakkı Bey'in TRT'deki kolleksiyonundan yazıldı" şeklinde not düşülmüştür.

(Bkz., EK – 42)

Eserin ilk dizesi: Tesîr-i tahassürle gönül nevha-ger oldu

TRT repertuvar no: 10659

Besteci: Tophâne'li Sabri Bey (Ûdî)

Tür: Şarkı

Usûl: Sengin Semâî

Eserin analizi ve yorumu: Sekilemeli ezgilerin sıklıkla kullanılmasıyla oluşturulan ve inici bir seyir özelliğine sahip olan eserin, genellikle ikili ve üçlü aralıklar kullanılarak bestelendiği söylenilebilir. Neva perdesinde rast, eviç perdesinde eksik ferahnâk, düğah perdesinde buselik, irak perdesinde eksik ferahnâk ve yegah perdesinde rast çeşnilerinin kullanılmasıyla oluşturulan zemin ve nakarat bölümlerinden sonra, meyan bölümünde düğah perdesinde rast ve eviç perdesinde eksik ferahnâk çeşnileriyle bestelenmiş ezgilere rastlanmıştır. Eser geleneksel ferahnâk makâmı dizisinin özelliklerini yansıtmaktadır.

(Bkz., EK – 43)

Eserin ilk dizesi: Bir levendâne kesim âşûb-i can

TRT repertuvar no: 2142

Besteci: Giriftzen Asım Bey

Tür: Şarkı

Usûl: Aksak

Eserin analizi ve yorumu: Eser, neva perdesinde rast, eviç perdesinde eksik ferahnâk ve düğah perdesinde buselik çeşnilerinin ezgilendirilmesiyle oluşturulmuş zemin ve nakarat bölümlerine sahiptir. Eserin bu bölümlerinde ezgiler sekilemeli ve bezemelidir. Genel olarak inici-çıkıcı seyir özelliği gösteren eserin meyan bölümünde eviç perdesinde eksik ferahnâk, neva perdesinde rast ve düğah perdesinde buselik çeşnileri saptanmıştır. Geleneksel ezgilerin çok kullanılmadığı eserde dönemin ötesinde bir ezgi anlayışı olduğu söylenilebilir.

(Bkz., EK – 44)

Eserin ilk dizesi: Geçen şimdi bu yerden bâd-ı ömr-i bî-karârımdır

TRT repertuvar no: 4590

Besteci: Neyzen Rızâ Bey

Tür: Şarkı

Usûl: Aksak

Eserin analizi ve yorumu: Neva perdesinde rast, hüseyini perdesinde uşşak, eviç perdesinde eksik ferahnâk, buselik perdesinde buselik, düğah perdesinde buselik ve irak perdesinde ferahnâk çeşnileriyle oluşturulan zemin ve nakarat bölümlerinin ardından, muhayyer perdesinde hicaz ve eviç perdesinde ferahnâk çeşnili meyan bölümüyle eser geleneksel ferahnâk makâmı dizisini yansıtmaktadır. Neva perdesinin güçlü kabul edildiği eserin seyri inici-çıkıcıdır. Geleneksel şarkı türünün bir örneği olan eser aksak usûlünde bestelenmiş olup ikili ve üçlü aralıkların yoğun olarak kullanıldığı kısa bir eserdir.

(Bkz., EK – 45)

Eserin ilk dizesi: Gel gel dil-i pür-zahmıma çare-i can bul

TRT repertuvar no: 4740

Besteci: Neyzen Rızâ Bey

Tür: Şarkı

Usûl: Aksak

Eserin analizi ve yorumu: Eserin zemin ve nakarat bölümlerinde, neva perdesinde rast, segah perdesinde segah, eviç perdesinde eksik ferahnâk, hüseyini perdesinde uşşak, neva perdesinde buselik, düğah perdesinde buselik, yegah perdesinde rast ve ırak perdesinde eksik ferahnâk çeşnilerine rastlanmıştır. Meyan bölümünde eser muhayyer perdesinde hicaz, eviç perdesin hüzzam ve eviç perdesinde eksik ferahnâk çeşnileri ile genişleme göstermiştir. Segah perdesinde segah ve eviç perdesinde hüzzam gibi çeşniler kullanarak geleneksel ferahnâk makâmı dizisi dışında ezgiler içerdiği saptanan eserde, sekilemeli ezgilerin sıklığı dikkat çekmektedir.

Eserin sonunda Cüneyt Kosal' ın imzası bulunmaktadır.

(Bkz., EK – 46)

Eserin ilk dizesi: Gönlüm elem-i hicrine yanar derd-i serimden

TRT repertuvar no: 5062

Besteci: Hâfız Yusuf Efendi

Tür: Şarkı

Usûl: Sofyan

Eserin analizi ve yorumu: Sekilemeli ve bezemeli ezgilerin kullanıldığı saptanılan eserde, ikili ve üçlü aralıklarla oluşturulan ezgiler kullanılarak geleneksel anlayışa bağlı kalınmıştır. Eserin inici-çıkıcı bir seyir karakteri vardır. Neva perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk, hüseyini perdesinde uşşak, düğah perdesinde buselik, ırak perdesinde ferahnâk ve eksik ferahnâk çeşnilerinin kullanıldığı saptanılan eserin, geleneksel ferahnâk makâmı dizisine uygunluk gösterdiği söylenilebilir. Geleneksel

şarkı türünün özellikleriyle sofyan usûlünde bestelenmiş eserde, güçlü perdesi olarak neva perdesi ön plana çıkmaktadır.

(Bkz., EK – 47)

Eserin ilk dizesi: Titrer yüreğim ol gül-i ter bezme gelirken

TRT repertuvar no: 10696

Besteci: Mustafa Nûri Efendi (Melekzet)

Tür: Şarkı

Usûl: Sengin Semâî

Eserin analizi ve yorumu: Eserin zemin ve nakarat bölümlerinde neva perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk, buselik perdesinde nişabur, düğah perdesinde buselik, ırak perdesinde eksik ferahnâk ve yegah perdesinde rast çeşnileri bulunmaktadır. Eserin meyan bölümünde saba makâmı dizisine geçki saptanmıştır. Daha sonra tekrar ferahnâk makâmı dizisine dönülerek nakarat bölümüne bağlanmıştır.

Genel olarak geleneksel ferahnâk makâmı dizisine uygun olan eserin, meyan bölümündeki saba makâmı geçkisi alışlagelmiş anlayışın dışında bir geçki olarak görülebilir. İnici-çıkıcı seyir karakteri olan eser, sengin semâî usûlünde bestelenmiştir.

(Bkz., EK – 48)

Eserin ilk dizesi: Gerçi aşka müptelâ dünyâda sâde ben değil

TRT repertuvar no: 4871

Besteci: Kânûni Hacı Arif Bey

Tür: Şarkı

Usûl: Yürük Semâî

Eserin analizi ve yorumu: Geleneksel anlayış ile ikili ve üçlü aralıkların kullanılmasıyla oluşturulan yürük semâî usûlündeki eser, inici-çıkıcı bir seyir

karakterine sahiptir. Neva perdesine rast, eviç perdesinde ferahnâk, hüseyini perdesinde uşşak, düğah perdesinde rast, düğah perdesinde buselik, yegah perdesinde rast ve irak perdesinde eksik ferahnâk çeşnileri bulunan zemin ve nakarat bölümlerinin ardından, eserin meyan bölümünde saba makâmı dizisine geçki yapılmıştır. Meyan bölümünün bir cümlesinde çargah perdesinde hicaz, düğah perdesinde saba çeşnilerinin yanında irak perdesinde segah dörtlüsü kullanılarak bestenigar makâmı dizine ulaşılmıştır. Geleneksel ferahnâk makâmı dizisinde bulunmayan bu geçki makâmın tarihsel sürecinde çok az tercih edilmiştir.

(Bkz., EK – 49)

Eserin ilk dizesi: Şevka mahrum kıldın artık tab'-ı mahzûnânemi

TRT repertuvar no: 10428

Besteci: Nâbizâde Nâzım Bey

Tür: Şarkı

Usûl: Ağır Aksak

Eserin analizi ve yorumu: Eserin zemin ve nakarat bölümlerinde neva perdesinde rast, nim hicaz perdesinde hicaz, eviç perdesinde eksik ferahnâk, buselik perdesinde kürdi, irak perdesinde eksik ferahnâk ve yegah perdesinde rast çeşnileri kullanıldığı saptanmıştır. Eserin meyan bölümünde düğah perdesinde saba ve çargah perdesinde hicaz çeşnileri kullanılarak düğah perdesinde saba makâmı dizisine geçki yapılmıştır. Sekilemeli ve bezemeli ezgiler kullanılarak oluşturulan eser seyir karakteri olarak inici-çıkıcıdır. Genel olarak geleneksel ferahnâk makâmı dizisine uygun olan eserin, meyan bölümündeki saba makâmı geçkisi alışlagelmiş anlayışın dışında bir geçki olarak görülebilir.

Eserin sonuna "Bekir Sıtkı Sezgin'den 10.03.1979 Cüneyt Kosal" şeklinde not düşülmüştür.

(Bkz., EK – 50)

Eserin ilk dizesi: Başının altında olsa kollarım bâlîn-i ser

TRT repertuvar no: 1225

Besteci: Muâllim İsmail Hakkı Bey

Tür: Şarkı

Usûl: Sengin Semâî

Eserin analizi ve yorumu: Neva perdesinde rast, hüseyini perdesinde uşşak, buselik perdesinde kürdi, yegah perdesinde rast ve ırak perdesinde ferahnâk çeşnilerini barındıran eser sengin semâî usûlünde bestelenmiş kısa bir eserdir. Ferahnâk makâmının geleneksel dizisinin tamamını yansıtmayan eser, basit ezgiler kullanılarak oluşturulmuştur. Eserin seyir karakteri inici-çıkıcıdır.

(Bkz., EK – 51)

Eserin ilk dizesi: Keşke görmeydi gözüm sen gibi yektâ güzeli

TRT repertuvar no: 7136

Besteci: Muâllim İsmail Hakkı Bey

Tür: Şarkı

Usûl: Curcuna

Eserin analizi ve yorumu: Geleneksel ferahnâk makâmı dizisine uygun bir şekilde bestelenmiş olan eserde ikili ve üçlü aralıklar yoğun olarak görülmektedir. Şarkı türünün özelliklerini taşıyan eserin seyir karakteri inici-çıkıcıdır. Neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, hüseyini perdesinde uşşak, yegah perdesinde rast ve ırak perdesinde ferahnâk çeşnilerini içeren zemin ve nakarat bölümlerinin ardından, muhayyer perdesinde hicaz ve eviç perdesinde hüzzam çeşnilerini içeren genişleme saptanmıştır.

Eserin sonuna, "Muallim İsmail Hakkı Bey'in TRT deki koleksiyonundan yazıldı Cüneyt Kosal" şeklinde not düşülmüştür.

(Bkz., EK – 52)

Eserin ilk dizesi: Nedir ol şûh-i istiğna-edânın kârı bilmem ki

TRT repertuvar no: 8173

Besteci: Muâllim İsmail Hakkı Bey

Tür: Şarkı

Usûl: Aksak Semâî

Eserin analizi ve yorumu: Eser inici-çıkıcı seyir özelliği göstermektedir. Sekilemeli ve bezemeli ezgiler kullanılarak oluşturulan eserin zaman zaman geleneksel ezgi anlayışının dışında müzik cümleleri içerdiği söylenebilir. Neva perdesinde rast, hüseyni perdesinde buselik, muhayyer perdesinde hicaz, düğah perdesinde rast, yegah perdesinde rast, ırak perdesinde eksik ferahnâk ve buselik perdesinde nişabur çeşnileri kullanılarak ezgilendirilen eserin, geleneksel ferahnâk makâmı dizisine büyük oranda uyum sağladığı saptanmıştır.

Eserin sonuna "Ulvi Ergüner'deki eski yazı defterden aynısı 14.09.1970 Cüneyt Kosal" şeklinde not düşülmüştür.

(Bkz., EK – 53)

Eserin ilk dizesi: Neydi maksûdun senin bu hâle koymaktan beni

TRT repertuvar no: 8267

Besteci: Muâllim İsmail Hakkı Bey

Tür: Şarkı

Usûl: Devr-i Hindî

Eserin analizi ve yorumu: Devr-i Hindî usûlünde bestelenmiş ve geleneksel şarkı türünün bir örneği olan eser inici-çıkıcı bir seyir özelliği göstermektedir. Geleneksel ferahnâk makâmı dizisine uygun olarak neva perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk, düğah perdesinde rast, yegah perdesinde rast, ırak perdesinde eksik ferahnâk ve muhayyer perdesinde hicaz çeşnileri ezgilendirilerek bestelenmiştir. Ezgi yapısı basit ve anlaşılırdır. Dönemin genel ezgi yapısına uygun olarak ikili ve üçlü aralıklar yoğun şekilde kullanılmıştır.

(Bkz., EK – 54)

Eserin ilk dizesi: Şâhenşeh-i mihr-i vefâ

TRT repertuvar no: 10352

Besteci: Muâllim İsmail Hakkı Bey

Tür: Şarkı

Usûl: Sofyan

Eserin analizi ve yorumu: Sofyan usûlünde bestelenmiş eser, seyir karakteri olarak inici-çıkıcıdır. İkili ve üçlü aralıklar kullanılarak oluşturulan ezgilerde, sekilemeler dikkat çekmektedir. Eserin zemin ve nakarat bölümlerinde neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, düğah perdesinde buselik, ırak perdesinde eksik ferahnâk ve yegah perdesinde rast çeşnileriyle oluşturulmuş ezgiler saptanmıştır. Eserin meyan bölümünde hicaz makâmı dizisine geçki yapılmıştır. Genişleme olarak muhayyer perdesinde hicaz çeşnisi kullanan eser, kısa bir eser olarak nitelendirilebilir.

(Bkz., EK – 55)

Eserin ilk dizesi: O güzel hüsnünü dünyâ seviyor cânânım

TRT repertuvar no: 8412

Besteci: Selânik'li Ahmet Efendi

Tür: Şarkı

Usûl: Ağır Evfer

Eserin analizi ve yorumu: Ağır evfer usûlünde bestelenmiş eserin ikili ve üçlü aralıkların kullanılmasıyla ezgilendirildiği görülmüştür. Seyir olarak inici karakterdedir. Geleneksel ferahnâk makâmı dizisine büyük ölçüde uygunluk göstermektedir. Neva perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk, düğah perdesinde uşşak, düğah perdesinde buselik, ırakta eksik ferahnâk ve yegah perdesinde rast çeşnileriyle oluşturulmuş zemin ve nakarat bölümlerinin ardından meyan bölümünde ezgiler, düğah perdesi civarında dik kürdi ve nim zirgüle perdeleri kullanılarak oluşturulmuştur.

(Bkz., EK – 56)

Eserin ilk dizesi: Nefs-i şaytana uyup işledik bî-had günah

TRT repertuvar no: 16261

Besteci: Ahmet Irsoy (Hâfız-Zekâîzâde)

Tür: İlâhi

Usûl: Düyek

Eserin analizi ve yorumu: Genelde ikili ve üçlü aralıkların ezgilendirilmesiyle ilâhî türünde bestelenen eser, sekilemeli ve bezemeli ezgilerin sık kullanılmasıyla oluşturulmuştur. Neva perdesinde rast, hüseyini perdesinde uşşak, düğah perdesinde buselik, yegah perdesinde rast, ırak perdesinde eksik ferahnâk ve düğah perdesinde rast çeşnileriyle geleneksel ferahnâk makâmı dizisine uygunluk göstermektedir. Seyir karakteri inicidir.

Eserin sonuna "El yazısı eski bir notadan 14.02.1985 Cüneyt Kosal" şeklinde not düşülmüştür.

(Bkz., EK – 57)

Eserin ilk dizesi: Kan ağlar iken celb-i terahhum emeliyle

TRT repertuvar no: 15988

Besteci: Lem'î Atlı

Tür: Şarkı

Usûl: Sengin Semâî

Eserin analizi ve yorumu: Hüseyini perdesinde uşşak, neva perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk, hüseyini perdesinde buselik, düğah perdesinde rast, rast perdesinde çargah, hüseyiniaşiran perdesinde uşşak ve ırak perdesinde eksik ferahnâk çeşnilerinden oluşan zemin ve nakarat bölümlerinden sonra, muhayyer perdesinde buselik ve eviç perdesinde eksik ferahnâk çeşnileri kullanılarak ezgilendirilmiş meyan bölümü bulunmaktadır. Seyir karakteri olarak inici olan eser geleneksel ferahnâk makâmı dizisinin dışında bazı çeşniler içermektedir. Hüseyiniaşiran

perdesinde uşşak ve rast perdesinde çargah çeşnileri, tarihsel süreç göz önüne alındığında besteciler tarafından çok tercih edilmemiştir.

(Bkz., EK – 58)

Eserin ilk dizesi: Yoktur misâlin tâze civansın

TRT repertuvar no: 11529

Besteci: M.Nezih Albayrak

Tür: Şarkı

Usûl: Türk Aksağı

Eserin analizi ve yorumu: Geleneksel ferahnâk makâmı dizisine uygun olduğu görülen eserin zemin ve nakarat bölümlerinde neva perdesinde rast, neva perdesinde buselik, düğah perdesinde buselik, yegah perdesinde rast ve irak perdesinde ferahnâk çeşnileri saptanmıştır. Muhayyer perdesinde buselik ve eviç perdesinde eksik ferahnâk çeşnileri kullanılarak tiz tarafta genişleme gösteren meyan bölümü esere genişlik ve dinamizm kazandırmıştır denilebilir. İkili ve üçlü aralıkların kullanılmasıyla oluşturulmuş eserin seyir karakteri inicidir.

(Bkz., EK – 59)

Eserin ilk dizesi: Kumrulardan seni sordum

TRT repertuvar no: 7304

Besteci: Mısır'lı İbrâhim Efendi (Ûdî)

Tür: Şarkı

Usûl: Düyek

Eserin analizi ve yorumu: Sekilemeli ve bezemeli ezgilerin sık kullanıldığı eserin seyir karakteri inici-çıkıcıdır. İkili ve üçlü aralıkların kullanılmasıyla ezgilendirilmiştir. Eviç perdesinde ferahnâk, muhayyer perdesinde hicaz, eviç perdesinde hüzzam, neva perdesinde buselik, düğah perdesinde rast ve irak perdesinde ferahnâk çeşnilerinin kullanıldığı zemin ve nakarat bölümünden sonra,

muhayyer perdesinde hicaz ve eviç perdesinde segah çeşnilerinden oluşturulmuş meyan bölümü görülmektedir. Eviç perdesinde hüzzam ve eviç perdesinde segah gibi geleneksel ferahnâk makâmı dizisinde bulunmayan çeşniler içeren eser, kısa ve kolay anlaşılır bir ezgi yapısına sahiptir.

(Bkz., EK – 60)

Eserin ilk dizesi: Subh-dem câm ü mey mestâne takbil eylerim

TRT repertuvar no: 10249

Besteci: Râkım Elkutlu

Tür: Şarkı

Usûl: Devr-i Kebîr

Eserin analizi ve yorumu: Eserin zemin ve terennüm bölümleri nim hicaz perdesinde hicaz, çargah perdesinde hicaz, eviç perdesinde eksik ferahnâk, düğah perdesinde buselik, ırak perdesinde eksik ferahnâk ve yegah perdesinde rast çeşnilerinin ezgilendirilmesiyle oluşturulmuştur. Meyan bölümünde, neva perdesinde rast, buselik perdesinde nişabur, muhayyer perdesinde hicaz, neva perdesinde hicaz ve muhayyer perdesinde kürdi çeşnileri bulunmaktadır. Geleneksel ferahnâk makâmı dizisinde bulunmayan, çargah perdesinde hicaz, neva perdesinde hicaz ve muhayyer perdesinde kürdi çeşnileri esere farklı bir duyum katmıştır. İkili aralıkların ve sekilemelerin çokça kullanıldığı eserin seyir karakteri inici-çıkıcıdır.

Eserin sonuna "Bu beste 08.05.1947'de Hocanın Hisar Camiindeki odasında tarafımdan notaya alınarak düzenlendi. Ziraat Yüksek Mühendisi M. Reşat Aysu" şeklinde not düşülmüştür.

Ayrıca, yapılan kaynak taramaları sonucu karşılaşılan bir problemi belirtmek gerekmektedir. TRT repertuvarında eserin güfte yazarı belirtilmemiştir. Fakat eserin sonunda el yazısı notu bulunan Reşat Aysu'nun kaleme aldığı notada güfte yazarı Süleyman Asaf olarak belirtilmiştir.

(Bkz., EK – 61)

Eserin ilk dizesi: Candan uruldum sen verd-i âle

TRT repertuvar no: 2747

Besteci: Bîmen Şen

Tür: Şarkı

Usûl: Semâî

Eserin analizi ve yorumu: Eser, neva perdesinde rast, eviç perdesinde eksik ferahnâk, hüseyini perdesinde uşşak, düğah perdesinde buselik, yegah perdesinde rast, ırak perdesinde eksik ferahnâk ve çargah perdesinde hicaz çeşnilerinin ezgilendirilmesiyle oluşturulmuştur. Çargah perdesindeki hicaz çeşnisi haricinde geleneksel ferahnâk makâmı dizisinin özelliklerini yansıtan eser geleneksel şarkı türünün bir örneğidir. Seyir karakteri inici-çıkıcıdır.

(Bkz., EK – 62)

Eserin ilk dizesi: Dil bülbül olup gonce-i gülzâra sarıldım

TRT repertuvar no: 3362

Besteci: Bîmen Şen

Tür: Şarkı

Usûl: Sengin Semâî

Eserin analizi ve yorumu: Hüseyini perdesinde uşşak, neva perdesinde rast, eviç perdesinde eksik ferahnâk, buselik perdesinde nişabur, düğah perdesinde buselik, neva perdesinde buselik, ırak perdesinde eksik ferahnâk ve muhayyer perdesinde buselik çeşnilerinin ezgilendirilmesiyle oluşturulan eserin seyir karakteri inicidir. Geleneksel şarkı türünün bir örneği olan eserde, ikili ve üçlü aralıklar, sekilemeler, zaman zaman da bezemeli ezgiler kullanılmıştır. Eser geleneksel ferahnâk makâmı dizisine uygunluk göstermektedir.

(Bkz., EK – 63)

Eserin ilk dizesi: Fattan gözünün gamzesi dillerde meseldir

TRT repertuvar no: 4436

Besteci: Bîmen Şen

Tür: Şarkı

Usûl: Sengin Semâî

Eserin analizi ve yorumu: Geleneksel ferahnâk makâmı dizisini yansıtan eser, seyir karakteri olarak inicidir. Eviç perdesinde ferahnâk, hüseyini perdesinde uşşak, düğah perdesinde rast, düğah perdesinde buselik, ırak perdesinde eksik ferahnâk, muhayyer perdesinde buselik ve eviç perdesinde eksik ferahnâk çeşnilerinden oluşan eserde ezgiler, ikili ve üçlü aralıkların kullanılmasıyla oluşturulmuştur. Eserde bulunan bazı tartımlar, bestelendiği tarihin dönem özellikleriyle örtüşmemektedir. Eserde, geleneksel ezgi anlayışı dışında arayışlar bulunduğu söylenebilir. Bu müzik cümleleri esere ayrı bir dinamizm katmıştır.

(Bkz., EK – 64)

Eserin ilk dizesi: Gülşende ne hoş neş'eli Cem meclisi kurdun

TRT repertuvar no: 5706

Besteci: Bîmen Şen

Tür: Şarkı

Usûl: Curcuna

Eserin analizi ve yorumu: Eser, geleneksel ferahnâk makâmı dizisine uygun çeşnilerin ezgilendirilmesiyle oluşturulmuştur. İnici-çıkıcı bir seyir karakterine sahiptir. Neva perdesinde rast, eviç perdesinde eksik ferahnâk, düğah perdesinde buselik, ırak perdesinde eksik ferahnâk çeşnileri kullanılan eserde, meyan bölümünde bir genişlemeye rastlanmamıştır. Meyan bölümünde nim zirgüle perdesi kullanılarak düğah perdesindeki buselik çeşnisi belirginleştirilmiştir. Eser geleneksel şarkı türünün bir örneğidir.

(Bkz., EK – 65)

Eserin ilk dizesi: Nûr-i ismetle münevver gözlerin

TRT repertuvar no: 8362

Besteci: Bîmen Şen

Tür: Şarkı

Usûl: Ağır Aksak

Eserin analizi ve yorumu: Ağır aksak usûlünde ve geleneksel şarkı türünde bestelenmiş eserin inici seyir karakterinde olduğu söylenebilir. Sekilemeli ve bezemeli ezgilerin kullanıldığı eserde nim hicaz perdesinde hicaz, neva perdesinde rast, eviç perdesinde eksik ferahnâk, düğah perdesinde buselik, ırak perdesinde eksik ferahnâk, yegah perdesinde rast ve muhayyer perdesinde buselik çeşnileri saptanmıştır. Meyan bölümünde kullanılan muhayyer perdesinde buselik ve eviç perdesinde eksik ferahnâk çeşnileri ile esere genişlik kazandırılmıştır. Eser, geleneksel ferahnâk makâmı seyir ve dizi özelliklerini yansıtmaktadır.

(Bkz., EK – 66)

Eserin ilk dizesi: Dil ararken buldu sevdi sen gibi bir nazlı yâr

TRT repertuvar no: 3342

Besteci: Ziyâ Bey (Bestenigâr)

Tür: Şarkı

Usûl: Müsemmen

Eserin analizi ve yorumu: Zemin ve nakarat bölümlerinde, neva perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk, düğah perdesinde buselik, ırak perdesinde eksik ferahnâk ve yegah perdesinde rast çeşnilerinin bulunduğu kısa bir eserdir. Eserin meyan bölümünde düğah perdesinde rast ve neva perdesinde nikriz çeşnileri bulunmaktadır. Geleneksel ferahnâk makâmı dizisi içerisinde bulunmayan neva perdesindeki nikriz çeşnisi, esere farklı bir duyum katmıştır. Eser seyir karakteri olarak inici-çıkıcıdır. İkili ve üçlü aralıkların ezgilendirilmesiyle oluşturulmuştur.

(Bkz., EK – 67)

Eserin ilk dizesi: Gelmez oldun sevdiğim hiç yanıma

TRT repertuvar no: 4812

Besteci: Ali Salâhî Bey (Ûdî)

Tür: Şarkı

Usûl: Curcuna

Eserin analizi ve yorumu: Eserde genelde ikili ve üçlü aralıklar kullanılmıştır. İnici-çıkıcı seyir karakterine sahip olan eser geleneksel ferahnâk makâmı dizisine uygun olarak bestelenmiştir. Sadece meyan bölümündeki düğah perdesinde hicaz çeşnisi ve kullanılan nim zirgüle perdesi geleneksel seyir anlayışında çok tercih edilen bir çeşni değildir. Bu durumun haricinde, neva perdesinde rast, düğah perdesinde buselik, irak perdesinde ferahnâk, hüseyini perdesinde uşşak çeşnileri ile eser ferahnâk makâmına uygunluk göstermektedir.

(Bkz., EK – 68)

Eserin ilk dizesi: Mevlâ'm ver aşkını bana hayrânın olayım senin

TRT repertuvar no: 7663

Besteci: Hüseyin Sâdetin Arel

Tür: Durak

Usûl: Durak Evferi

Eserin analizi ve yorumu: Eser inici-çıkıcı bir seyir özelliği göstermektedir. İkili ve üçlü aralıkların kullanılmasıyla ezgilendirilen eser, bestekârlar tarafından az kullanılan bir usûl olan durak evferi usûlü ile bestelenmiştir. Eserde geleneksel ferahnâk makâmı dizisi dışında pek çok çeşni ve asma kalış dikkat çekmektedir.

Eserde kullanılan başlıca çeşniler; düğah perdesinde rast, rast perdesinde pençgah, buselik perdesinde nişabur, irak perdesinde ferahnâk, düğah perdesinde hicaz, nim hicaz perdesinde segah, düğah perdesinde buselik, yegah perdesinde rast ve hüseyiniaşiran perdesinde uşşak çeşnileridir.

(Bkz., EK – 69)

Eserin ilk dizesi: Gözlerin siyah üzüm

TRT repertuvar no: 21553

Besteci: Nasib'in Mehmet Yürü

Tür: Şarkı

Usûl: Aksak

Eserin analizi ve yorumu: Geleneksel şarkı türünün bir örneği olan eserin seyir karakteri inicidir. Sekilemeli ezgilerin yoğun olarak kullanıldığı eserde, ferahnâk makâmı dizisinin genel özellikleri görülmektedir. Eviç perdesinde ferahnâk, neva perdesinde rast, hüseyini perdesinde uşşak, düğah perdesinde rast, ırak perdesinde ferahnâk, yegah perdesinde rast, neva perdesinde buselik, düğah perdesinde buselik ve ırak perdesinde eksik ferahnâk çeşnileri kullanılmıştır. Eser, genişleme bölümünün bulunmaması ve sık tekrarlanan ezgilerin çokluğu sebebiyle monoton bir ezgi yapısına sahiptir.

Eserin notasında “1935'te bestelenmiştir” şeklinde bir not bulunmaktadır.

(Bkz., EK – 70)

Eserin ilk dizesi: Pür-melâlim yok teselli dil-i zârın feryâdına

TRT repertuvar no: 8796

Besteci: Kanûni Nâzım Bey (âmâ)

Tür: Şarkı

Usûl: Curcuna

Eserin analizi ve yorumu: Neva perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk, hüseyini perdesinde uşşak, düğah perdesinde rast, hüseyini perdesinde buselik, ırak perdesinde eksik ferahnâk, yegah perdesinde rast ve düğah perdesinde buselik çeşnilerinden oluşan eserin seyir karakteri inicidir. Geleneksel şarkı türünün bir örneği olan eserin, ikili ve üçlü aralıkların kullanılmasıyla ezgilendirildiği söylenebilir. Seyir karakteri

olarak eser inici-çıkıcı bir yapıdadır. Eserin sonunda “Cüneyt Kosal” şeklinde bir not bulunmaktadır.

(Bkz., EK – 71)

Eserin ilk dizesi: Rûhumda bahar açtı onun bülbülü sendin

TRT repertuvar no: 8894

Besteci: Artaki Candan

Tür: Şarkı

Usûl: Semâî

Eserin analizi ve yorumu: Geleneksel şarkı türünde bestelenmiş eserin seyir karakteri inici-çıkıcıdır. Ferahnâk makâmı dizisinin genel özelliklerini yansıtan eserde neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, düğah perdesinde buselik, neva perdesinde buselik, ırak perdesinde eksik ferahnâk ve eviç perdesinde eksik ferahnâk çeşnileri saptanmıştır. Eserde sekilemeli ezgilerin çokluğu dikkat çekmektedir. Ayrıca eserin kendisine ait aranağmesi bulunmaktadır.

(Bkz., EK – 72)

Eserin ilk dizesi: Sevdiğim cihanda (Sevgilim cihanda) aşk ızdırabtır

TRT repertuvar no: 9799

Besteci: Dürrî Tûran

Tür: Şarkı

Usûl: Aksak

Eserin analizi ve yorumu: Eser seyir karakteri olarak inicidir. Geleneksel şarkı türünde bestelenen eserin yoğunlukla ikili ve üçlü aralıklarla oluşturulan ezgilerden meydana geldiği söylenebilir. Eserin zemin ve nakarat bölümlerinde neva perdesinde rast, eviç perdesinde eksik ferahnâk, ırak perdesinde ferahnâk, hüseyini perdesinde uşşak, düğah perdesinde rast, düğah perdesinde buselik, yegah perdesinde rast ve ırak perdesinde eksik ferahnâk çeşnileri görülmüştür. Meyan bölümünde geleneksel

ferahnâk makâmı dizisinde görülmeyen ama tarihsel süreç içerisinde bazı bestekârlar tarafından kullanılmış olan düğah perdesindeki saba makâmı dizisine rastlanılmıştır. Saba makâmı dizisine irak perdesinde eksik segah çeşni de eklenerek bestenigar makâmı dizisi elde edilmiştir.

(Bkz., EK – 73)

Eserin ilk dizesi: O bakışlar ne kadar işvelidir

TRT repertuvar no: 8374

Besteci: Hasan Fehmi Mutel

Tür: Şarkı

Usûl: Müsemmen

Eserin analizi ve yorumu: Eser, ikili ve üçlü aralıkların kullanılmasıyla ezgilendirilmiş geleneksel şarkı türünün bir örneğidir. Zemin ve nakarat bölümlerinde, neva perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk, düğah perdesinde rast, irak perdesinde ferahnâk ve yegah perdesinde rast çeşnileri görülmektedir. Meyan bölümünde muhayyer perdesinde hicaz çeşni bulunmaktadır. Seyir karakteri olarak inici-çıkıcıdır.

(Bkz., EK – 74)

Eserin ilk dizesi: Dil gibi bend eyledin zülf-i siyâha şâneyi

TRT repertuvar no: 3397

Besteci: Sahak Hocasâr (Kemânî)

Tür: Şarkı

Usûl: Ağır Aksak - Curcuna

Eserin analizi ve yorumu: Seyir karakteri olarak inici-çıkıcı olan eser genellikle ikili ve üçlü aralıkların ezgilendirilmesiyle oluşturulmuştur. Usûl değişikli barındıran bir eser olmasından dolayı, geleneksel şarkı türünün bir ürünü olarak kabul edilemez. İçerdiği çeşniler bakımından geleneksel ferahnâk makâmı dizisine uygunluk

göstermektedir. Neva perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk, düğah perdesinde rast, yegah perdesinde rast, ırak perdesinde eksik ferahnâk, muhayyer perdesinde buselik, eviç perdesinde eksik ferahnâk, nim hicaz perdesinde hicaz, neva perdesinde buselik ve düğah perdesinde buselik eserde kullanılan çeşnilerdir. Gerek sahip olduğu genişlemeler, gerekse içerdiği usûl değişikli bakımından monotonluktan uzak, oldukça dinamik bir eserdir denilebilir.

(Bkz., EK – 75)

Eserin ilk dizesi: Avâre gönül lûtfunu bir gün görecek mi

TRT repertuvar no: 847

Besteci: Şerif İçli

Tür: Şarkı

Usûl: Curcuna

Eserin analizi ve yorumu: Geleneksel şarkı türünün bir örneği olan eser, genel olarak ikili ve üçlü aralıkların ezgilendirilmesiyle oluşturulmuştur. Eserin zemin ve nakarat bölümlerinde neva perdesinde rast, muhayyer perdesinde buselik, eviç perdesinde eksik ferahnâk, düğah perdesinde rast, yegah perdesinde rast ve ırak perdesinde ferahnâk çeşnileri kullanılmıştır. Meyan bölümünde muhayyer perdesinde buselik ve hicaz çeşnileri saptanmıştır. Eser seyir karakteri olarak inici-çıkıcı özellikte olup, genel olarak geleneksel ferahnâk makâmı dizisine uygunluk göstermektedir.

Eserin notasında beste tarihine ilişkin kim tarafından yazıldığı bilinmeyen bir not bulunmaktadır. Bu nota göre eser “15.11.1929” tarihinde bestelenmiştir.

(Bkz., EK – 76)

Eserin ilk dizesi: Gitti başımdan hümânın sâyesi

TRT repertuvar no: 4942

Besteci: Fehmi Tokay

Tür: Şarkı

Usûl: Müsemmen

Eserin analizi ve yorumu: Eserin zemin bölümünde eviç perdesi ile birlikte mi bakiyye diyez (acem) perdesi çok sık kullanıldığı için eser eviç makâmı gibi duyulmuştur. Daha sonra geleneksel ferahnâk makâmı dizisine uygun olarak, hüseyini perdesinde uşşak, neva perdesinde rast, yegah perdesinde rast, ırak perdesinde eksik ferahnâk, muhayyer perdesinde buselik ve eviç perdesinde eksik ferahnâk çeşnileri kullanılmasına rağmen eser eviç makâmı havasından kurtulamamıştır. Seyir karakteri olarak inicidir. Sekilemeli ezgiler yoğunlukta olup zaman zaman bezemeli ezgiler de kullanılmıştır.

(Bkz., EK – 77)

Eserin ilk dizesi: Kim der ki tesellî aranız biz mey ile

TRT repertuvar no: 15986

Besteci: Fehmi Tokay

Tür: Şarkı

Usûl: Yürük Semâî

Eserin analizi ve yorumu: Geleneksel şarkı türünün bir örneği olan eserin kendisine ait aranağmesi bulunmaktadır. İkili ve üçlü aralıkların ezgilendirilmesiyle oluşturulan eserin seyir karakteri inicidir. Zaman zaman eviç perdesi ile beraber kullanılan mi bakiyye diyez (acem) perdesi, duyum olarak eserin eviç makâmına benzemesine sebep olmuştur. Geleneksel ferahnâk makâmı dizisine uygun olarak neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, yegah perdesinde rast, ırak perdesinde ferahnâk, eviç perdesinde ferahnâk, muhayyer perdesinde buselik ve eviç perdesinde eksik ferahnâk çeşnileri içeren eser içerdiği tiz genişleme bölümleri ile dinamik bir eser olarak kabul edilebilir.

(Bkz., EK – 78)

Eserin ilk dizesi: Nemiz kaldı bizim mülk-i Arab'da

TRT repertuvar no: 18988

Besteci: Sadettin Kaynak

Tür: Şarkı

Usûl: Sofyan-Düyek

Eserin analizi ve yorumu: Geleneksel şarkı türünün dışında bestelenmiş ve usûl değişikliği içeren bir eserdir. Kendine has ezgileri olan eser, Sadettin Kaynak'ın bestecilik tarzını tam olarak yansıtmaktadır. Seyir karakteri olarak inici-çıkıcı bir eserdir. Neva perdesinde rast, muhayyer perdesinde buselik, eviç perdesinde eksik ferahnâk, düğah perdesinde buselik ve ırak perdesinde eksik ferahnâk çeşnilerini içeren eser geleneksel ferahnâk makâmı dizisine uyumludur.

Eserin sonuna Dr. Semra Özgün imzasıyla "Yavuz Sultan Selim ağlıyor filminden. Zafer şenliklerinde bir nefer tarafından okunuyor" şeklinde bir not düşülmüştür.

(Bkz., EK – 79)

Eserin ilk dizesi: Akşam olsun şu perdeler insin

TRT repertuvar no: 289

Besteci: Cevdet Çağla

Tür: Şarkı

Usûl: Curcuna

Eserin analizi ve yorumu: Geleneksel ferahnâk makâmı çeşnilerini içeren eser, neva perdesinde rast, hüseyini perdesinde uşşak, düğah perdesinde rast, eviç perdesinde eksik ferahnâk, neva perdesinde buselik, çargah perdesinde çargah, düğah perdesinde buselik, yegah perdesinde rast, ırak perdesinde eksik ferahnâk ve muhayyer perdesinde buselik çeşnilerinden oluşmuştur. Eserin seyir karakteri inici-çıkıcıdır. Genel olarak ikili ve üçlü aralıklar kullanılmıştır. Geleneksel şarkı türünün bir örneği olan eserde ezgiler daha çok sekilemeler yardımıyla oluşturulmuştur.

(Bkz., EK – 80)

Eserin ilk dizesi: Çok bekledim akşam seni yollarda vefâsız

TRT repertuvar no: 3058

Besteci: Selâhattin Pınar

Tür: Şarkı

Usûl: Semâî

Eserin analizi ve yorumu: Genellikle ikili ve üçlü aralıkların kullanılmasıyla oluşturulan eserde, sekilemeli ezgilerin yoğunluğu dikkat çekmektedir. İnci-çıkıcı bir seyir özelliği göstermektedir. Zemin ve nakarat bölümlerinde neva perdesinde rast, hüseyni perdesinde buselik, eviç perdesinde eksik ferahnâk, muhayyer perdesinde hicaz, düğah perdesinde buselik ve yegah perdesinde rast çeşnilerine rastlanılmaktadır. Eserin meyan bölümünde muhayyer perdesinde hicaz çeşnisi görülmektedir.

Eserin sonuna “Dr. Semra Özgün Şubat-2004” ve “Hocam sayın Alaeddin Yavaşça'nın koleksiyonundan yazılmıştır” şeklinde iki ayrı not düşülmüştür.

(Bkz., EK – 81)

Eserin ilk dizesi: İltifat etmezse artık gam değil

TRT repertuvar no: 6654

Besteci: İsmail Baha Sürelsan

Tür: Şarkı

Usûl: Düyek

Eserin analizi ve yorumu: Eser, geleneksel şarkı türünün bir örneği olup sekilemeli ve bezemeli ezgilerden oluşturulmuştur. İkili ve üçlü aralıkların ağırlıkla kullanıldığı eserde bazı bölümlerde dörtlü, beşli ve sekizli aralıklar kullanılarak esere dinamizm katılmıştır. Seyir karakteri inici-çıkıcıdır. Neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk, rast perdesinde pençgah, yegah perdesinde rast, ırak

perdesinde ferahnâk ve muhayyer perdesinde buselik çeşnilerinin kullanıldığı eserin geleneksel ferahnâk makâmı dizisine uyumlu olduğu söylenebilir.

(Bkz., EK – 82)

Eserin ilk dizesi: Akşam yine mehtapla buluştum seni sordum

TRT repertuvar no: 15237

Besteci: Rüştü Eriç

Tür: Şarkı

Usûl: Aksak

Eserin analizi ve yorumu: Geleneksel şarkı türünde bir eserdir. Seyir karakteri olarak inici-çıkıcıdır. Zemin ve nakarat bölümlerinde neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk, yegah perdesinde rast, ırak perdesinde ferahnâk, hüseyini perdesinde buselik çeşnileri görülmüştür. Eserin meyan bölümünde hicaz hümayun makâmı dizisine geçki yapılmıştır. Geleneksel ferahnâk makâmı dizisinde bulunmayan bu geçki esere farklı bir duyum kazandırmıştır. Eserde genellikle ikili ve üçlü aralıklar kullanılmıştır.

Eserin notasına beste tarihi olarak “02.07.1995” şeklinde not düşülmüştür.

(Bkz., EK – 83)

Eserin ilk dizesi: Biz dosta gönül dostluğa bel bağlamışız

TRT repertuvar no: 14890

Besteci: Rüştü Eriç

Tür: Şarkı

Usûl: Türk Aksağı

Eserin analizi ve yorumu: Neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, düğah perdesinde buselik, yegah perdesinde rast, ırak perdesinde eksik ferahnâk, eviç perdesinde ferahnâk, ırak perdesinde müstear çeşnilerinden oluşan eserin seyir

karakteri inici-çıkıcıdır. Geleneksel ferahnâk makâmı dizisine büyük oranda uygunluk göstermektedir. Sadece meyan bölümünde bulunan ırak perdesinde müstear çeşnisi tarihsel süreç içinde bestekârlar tarafından çok kullanılmamış olup, geleneksel ferahnâk makâmına özgü bir çeşni değildir.

Eserin notasına beste tarihi olarak “31.07.1994” şeklinde not düşülmüştür.

(Bkz., EK – 84)

Eserin ilk dizesi: Gül sevdiceğim gül yüzünün gülleri açsın

TRT repertuvar no: 15987

Besteci: Arif Sâmi Toker

Tür: Şarkı

Usûl: Sengin Semâî

Eserin analizi ve yorumu: Sengin Semâî usûlünde bestenmiş ve geleneksel şarkı türünün bir örneği olan eser, sekilemeli ve bezemeli ezgilerin çokluğu ile dikkat çekmektedir. Ezgiler genelde ikili ve üçlü aralıklar ile oluşturulmuştur. Eserin seyir karakteri inicidir. Geleneksel ferahnâk makâmına uygun olarak eviç perdesinde eksik ferahnâk, ırak perdesinde ferahnâk, düğah perdesinde rast, yegah perdesinde rast ve eviç perdesinde ferahnâk çeşnileri bulunan eserde mi bakiyye (acem) perdesi çok sık kullanılmıştır. Bu durum eserin duyum olarak eviç makâmına benzemesine sebep olmuştur.

Eserin sonunda “Ferit Sıdal'dan alınmıştır” şeklinde bir not görülmektedir.

(Bkz., EK – 85)

Eserin ilk dizesi: Bahçemde şafak gülleri mor salkımlar

TRT repertuvar no: 21275

Besteci: Alâeddin Yavaşca

Tür: Şarkı

Usûl: Sofyan

Eserin analizi ve yorumu: Geleneksel şarkı türünün özelliklerine uygun bir eserdir. Geleneksel ezgilendirme yöntemlerine bağlı kalınarak, ikili, üçlü ve dördü aralıkların kullanılmasıyla bestelenmiş eser seyir karakteri olarak inici-çıkıcıdır. Geleneksel ferahnâk makâmı dizisine uygun olarak neva perdesinde rast, düğah perdesinde uşşak, düğah perdesinde rast, düğah perdesinde buselik, yegah perdesinde rast ve ırak perdesinde eksik ferahnâk çeşnileri kullanılmıştır. Zemin bölümünde, düğah perdesindeki uşşak çeşnisi, tarihsel süreç içerisinde bestekârlar tarafından fazla tercih edilmemiş bir çeşnidir.

Eserin notasına beste tarihi olarak “26.08.2006” şeklinde not düşülmüştür.

(Bkz., EK – 86)

Eserin ilk dizesi: Uçuşur her güzelin şem'ine pervâne gönül

TRT repertuvar no: 11995

Besteci: Alâeddin Yavaşca

Tür: Şarkı

Usûl: Aksak

Eserin analizi ve yorumu: Geleneksel şarkı türünün bir örneği olan eser, inici seyir karakterine sahiptir. Eserin zemin ve nakarat bölümlerinde neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, ırak perdesinde ferahnâk, muhayyer perdesinde buselik, eviç perdesinde eksik ferahnâk, neva perdesinde buselik, düğah perdesinde buselik, ırak perdesinde eksik ferahnâk ve yegah perdesinde rast çeşnileri saptanmıştır. Eserin meyan bölümünde düğah perdesinde saba ve düğah perdesinde uşşak çeşnileri görülmüştür. Düğah perdesindeki saba çeşnisi geleneksel ferahnâk makâmı dizisi içerisinde bulunmamaktadır. Eserin notasına beste tarihi olarak “24.06.1992” şeklinde not düşülmüştür.

(Bkz., EK – 87)

Eserin ilk dizesi: Yüzünde güllerin mutlu sevinci

TRT repertuvar no: 11617

Besteci: Alâeddin Yavaşca

Tür: Şarkı

Usûl: Semâî

Eserin analizi ve yorumu: Geleneksel şarkı türünün dışında özelliklere sahip bir eserdir. Dört bölümlüdür ve her bir bölüm birbirinden farklı ezgilendirilmiştir. Eserin son bölümünde saba makâmı dizisine geçki yapılmıştır. Ayrıca eserde yegah perdesinde rast, ırak perdesinde eksik ferahnâk, hüseyini perdesinde uşşak, düğah perdesinde uşşak, eviç perdesinde eksik ferahnâk, düğah perdesinde saba, çargah perdesinde hicaz ve düğah perdesinde hicaz çeşnileri görülmüştür. Eserdeki saba makâmı dizisi tarihsel süreç içinde fazla tercih edilmemiştir. Ayrıca eser, ikili ve üçlü aralıkların yoğun olarak ezgilendirilmesiyle oluşturulmuştur.

(Bkz., EK – 88)

Eserin ilk dizesi: Yine yalnız yine mahrum-i tesellî kaldım

TRT repertuvar no: 11499

Besteci: Gültekin Çeki

Tür: Şarkı

Usûl: Semâî

Eserin analizi ve yorumu: Geleneksel şarkı türünde bestelenmiş bir eserdir. Kısa ve basit ezgilerle bestelenmiştir. Seyir karakteri inici-çıkıcıdır. Eserde neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, hüseyini perdesinde buselik ve ırak perdesinde ferahnâk çeşnileri kullanılmıştır. Eser duyum olarak ferahnâk makâmına uygun olsa da, içerdiği çeşniler bakımından, geleneksel ferahnâk makâmı dizisine göre eksiktir. Eserde zaman zaman aynı ezgiler tekrarlanmıştır. Zaten kısa olan eser bu yüzden monotonluktan kurtulamamıştır.

(Bkz., EK – 89)

Eserin ilk dizesi: Kordonboyu'nda seyre daldık oynak denizi

TRT repertuvar no: 15176

Besteci: M.Sabri Akçagül

Tür: Şarkı

Usûl: Aksak

Eserin analizi ve yorumu: Daha çok ikili ve üçlü aralıkların kullanılmasıyla oluşturulan eserde sekilemeli ve bezemeli ezgilerin çokluğu dikkat çekmektedir. Seyir karakteri olarak inici-çıkıcıdır. Geleneksel şarkı türünün bir örneği olan eserin geleneksel ferahnâk makâmı dizisine uygun olduğu söylenebilir. Neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, düğah perdesinde buselik, ırak perdesinde eksik ferahnâk, eviç perdesinde ferahnâk, hüseyini perdesinde uşşak ve düğah perdesinde buselik çeşnileri eserde kullanılmış çeşnilerdir.

Eserin sonuna beste tarihi olarak “10.06.1956” şeklinde not düşülmüştür.

(Bkz., EK – 90)

Eserin ilk dizesi: Bekledim günlerce yoksun gelmedin bilmem neden

TRT repertuvar no: 1265

Besteci: Kâni Karaca

Tür: Şarkı

Usûl: Semâî

Eserin analizi ve yorumu: Geleneksel şarkı türüne uygun biçimde bestelenmiş eserin seyir karakteri inici-çıkıcıdır. İkili üçlü aralıkların yanında zaman zaman dörtlü ve beşli aralıklarda kullanılmıştır. Eserin zemin ve nakarat bölümlerinde neva perdesinde rast, düğah perdesinde buselik, hüseyiniaşiran perdesinde uşşak, yegah perdesinde rast, ırak perdesinde eksik ferahnâk, düğah perdesinde rast ve eviç perdesinde eksik ferahnâk çeşnileri saptanmıştır. Eserin meyan bölümünde genişlemeye yer verilmiştir. Bu bölümde muhayyer perdesinde hicaz ve uşşak

çeşnilerinin yanında eviç perdesinde eksik segah ve hüseyni perdesinde buselik çeşnileri görülmüştür.

(Bkz., EK – 91)

Eserin ilk dizesi: Lâleler güller fulya sümbüller

TRT repertuvar no: 16016

Besteci: Cüneyt Kosal

Tür: İlâhi

Usûl: Sofyan

Eserin analizi ve yorumu: İlâhi türünde olan eser bir bölümlü kısa bir eser eserdir. Ezgi yapısı basit ve anlaşılır olan eserin seyir karakteri inicidir. Neva perdesinde rast, hüseyni perdesinde uşşak, düğah perdesinde rast, hüseyni perdesinde buselik, ırak perdesinde ferahnâk ve yegah perdesinde rast çeşnileri ile geleneksel ferahnâk makâmı dizisini yansıtmaktadır.

Eserin sonunda beste tarihi olarak “13.03.1984” şeklinde not düşülmüştür.

(Bkz., EK – 92)

Eserin ilk dizesi: Bakışların başka tutumun başka

TRT repertuvar no: 18721

Besteci: Necdet Tokathoğlu

Tür: Şarkı

Usûl: Düyek

Eserin analizi ve yorumu: Geleneksel şarkı türünün özelliklerini kısmen taşıyan eserin seyir karakteri inicidir. Sekilemeli ve bezemeli ezgiler kullanılarak oluşturulan eserin ferahnâk makâmı dizisine uygun olduğu söylenebilir. Neva perdesinde rast, eviç perdesinde eksik ferahnâk, nim hicaz perdesinde hicaz, düğah perdesinde rast ve ırak perdesinde ferahnâk çeşnileri saptanmıştır. Eserin kendine ait aranağmesi

bulunmaktadır. Ayrıca bölümler arasında eserden esinlenilerek oluşturulmuş, iki ile dört ölçü uzunluğunda değişen ara saz bölümleri vardır.

(Bkz., EK – 93)

Eserin ilk dizesi: Sen ne söylersin ne söyler çeşm-i fettânın bana

TRT repertuvar no: 9415

Besteci: Akın Özkan

Tür: Şarkı

Usûl: Müsemmen

Eserin analizi ve yorumu: Geleneksel ferahnâk makâmı dizisini yansıtan eser, neva perdesinde rast, ırak perdesinde ferahnâk, buselik perdesinde nişabur, düğah perdesinde rast, düğah perdesinde buselik, yegah perdesinde rast, ırak perdesinde eksik ferahnâk ve ırak perdesinde buselik çeşnilerinden oluşturulmuştur. İkili ve üçlü aralıkların yanı sıra dörtlü ve beşli aralıkların da kullanıldığı eser, seyir karakteri olarak inicidir. Geleneksel şarkı türünün bir örneği olan eserde ezgiler sekilemeli ve bezemelidir.

(Bkz., EK – 94)

Eserin ilk dizesi: Zenginliği senden doğuyor güzlerimin

TRT repertuvar no: 17947

Besteci: Akın Özkan

Tür: Şarkı

Usûl: Semâî

Eserin analizi ve yorumu: Geleneksel şarkı türünün bir örneğidir. Zemin ve nakarat bölümlerinde neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, düğah perdesinde buselik, yegah perdesinde rast, ırak perdesinde eksik ferahnâk ve muhayyer perdesinde buselik çeşnileri görülmektedir. Eserin meyan bölümünde düğah perdesinde hicaz ve hüseyni perdesinde hicaz çeşnileri ile zirgüleli hicaz makâmı dizisine geçki

yapılmıştır. Bu geçki geleneksel ferahnâk makâmı dizisinde bulunmayan bir geçkidir. Bu durum haricinde eser ferahnâk makâmı dizisine uygunluk göstermektedir. Seyir karakteri olarak inici-çıkıcıdır.

Eserin sonuna beste tarihi olarak “28.01.2000” şeklinde not düşülmüştür.

(Bkz., EK – 95)

Eserin ilk dizesi: Kopsa Nuh tufanı sönmez âteşi aşkım selinden

TRT repertuvar no: 21042

Besteci: Özcan Korkut

Tür: Şarkı

Usûl: Düyek

Eserin analizi ve yorumu: Eser, geleneksel şarkı türünün bir örneğidir. Ezgiler oluşturulurken ikili ve üçlü aralıkların yanı sıra, dördü ve beşli aralıklar da tercih edilmiştir. Sekilemeli ve bezemeli ezgiler ile birlikte, geleneksel anlayışın dışında olan bazı tartımlar da kullanılmıştır. Eserin zemin ve nakarat bölümlerinde neva perdesinde rast, muhayyer perdesinde buselik, eviç perdesinde eksik ferahnâk, hüseyini perdesinde buselik, düğah perdesinde rast, muhayyer perdesinde hicaz, düğah perdesinde buselik, ırak perdesinde eksik ferahnâk ve yegah perdesinde rast çeşnileri saptanmıştır. Eserin meyan bölümünde hicaz makâmı dizisine geçki yapılmıştır. Bu geçki dışında eser genel olarak geleneksel ferahnâk makâmı dizisine uygundur.

Eserin sonuna “Ağustos 2007’de bestelenmiştir” şeklinde not düşülmüştür.

(Bkz., EK – 96)

Eserin ilk dizesi: Âşık-ı yezdân zikr’eder dâim

TRT repertuvar no: 14008

Besteci: Bekir Sıtkı Sezgin

Tür: İlâhi

Usûl: Nim sofyan

Eserin analizi ve yorumu: İlâhi türünün bir örneği olan eser, türün özelliklerini taşımaktadır. Kolay, anlaşılır ve sade ezgilerle oluşturulmuştur. Ezgiler yoğun olarak ikili ve üçlü aralıkların kullanılmasıyla meydana gelmiştir. Eviç perdesinde eksik ferahnâk, neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, düğah perdesinde buselik ve ırak perdesinde eksik ferahnâk çeşnileri kullanılmıştır. Seyir karakteri olarak inici-çıkıcıdır.

(Bkz., EK – 97)

Eserin ilk dizesi: Sazlar dile gelsin de bu dem hüznümü çalsın

TRT repertuvar no: 20391

Besteci: Bertan Üsküdarlı

Tür: Şarkı

Usûl: Aksak

Eserin analizi ve yorumu: Eser geleneksel şarkı türünün bir örneğidir. Seyir karakteri olarak inicidir. İkili ve üçlü aralıkların yoğun olarak kullanıldığı eserde, düğah perdesinde rast, neva perdesinde rast, düğah perdesinde buselik, ırak perdesinde ferahnâk ve eksik ferahnâk çeşnileri görülmüştür. Eserde mi bakiyye diyez (acem) perdesi çok sık kullanıldığı için eserin duyumu zaman zaman eviç makâmına benzemiştir. Eserde pest ve tiz bölgelerde genişleme bulunmamaktadır. Eser genel olarak geleneksel ferahnâk makâmı dizisine uygundur.

Eserin sonuna beste tarihi olarak “09.04.2006” şeklinde not düşülmüştür.

(Bkz., EK – 98)

Eserin ilk dizesi: Yaz gecesi hava sıcak

TRT repertuvar no: 20685

Besteci: Yılmaz Yüksel

Tür: Şarkı

Usûl: Sofyan

Eserin analizi ve yorumu: Geleneksel şarkı türünün özelliklerini taşımayan eser, seyir karakteri olarak inici-çıkıcı özelliktedir. Ezgiler oluşturulurken sekilemelere sık sık başvurulmuştur. Neva perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk, düğah perdesinde rast, ırak perdesinde ferahnâk, düğah perdesinde hicaz ve ırak perdesinde hüzzam çeşnileri eserde bulunan çeşnilerdir. Düğah perdesinde hicaz çeşnisi ve ırak perdesinde hüzzam çeşnisi dışında eser, genel olarak ferahnâk makâmı özelliklerine uygunluk göstermektedir.

(Bkz., EK – 99)

Eserin ilk dizesi: Ömür geçer çilem dolar keder kalır hüzn kalır

TRT repertuvar no: 8635

Besteci: Erdiñ Çelikkol

Tür: Şarkı

Usûl: Düyek

Eserin analizi ve yorumu: Düyek usûlüne sıkı sıkıya bağı kalınarak oluşturulan ezgiler, genellikle ikili ve üçlü aralıklardan meydana gelmiştir. Eserde neva perdesinde rast, eviç perdesinde eksik ferahnâk, ırak perdesinde ferahnâk, hüseyini perdesinde uşşak, eviç perdesinde ferahnâk, muhayyer perdesinde buselik ve düğah perdesinde rast çeşnileri görülmüştür. Eseri oluşturan ezgiler basit, sade ve akılda kalıcı ezgilerdir. Eser genel olarak geleneksel ferahnâk makâmı dizisine uyumludur.

(Bkz., EK – 100)

Eserin ilk dizesi: Bahar oldu yine açıldı güller

TRT repertuvar no: 14072

Besteci: Cinuçen Tanrıkorur

Tür: İlâhi

Usûl: Düyek

Eserin analizi ve yorumu: Eser seyir karakteri olarak inici-çıkıcıdır. Geleneksel ferahnâk makâmı dizisine uygun çeşnilerle bestelenmiştir. Geleneksel ezgilendirme yöntemlerinden ikili ve üçlü aralıkların yanı sıra, dördü ve beşli aralıklar da eserde zaman zaman kullanılmıştır. Eserde, neva perdesinde rast, düğah perdesinde buselik, hüseyni perdesinde buselik, düğah perdesinde rast, ırak perdesinde ferahnâk ve yegah perdesinde rast çeşnileri saptanmıştır. İlâhi türünün özelliği olarak ezgiler basit ve akılda kalıcıdır.

Eserin sonuna “Eser Washington'da bestelenmiştir” şeklinde not düşülmüştür.

(Bkz., EK – 101)

Eserin ilk dizesi: Süzülürsün gözlerimden her gece

TRT repertuvar no: 13911

Besteci: Cemil Derelioğlu

Tür: Şarkı

Usûl: Düyek

Eserin analizi ve yorumu: Eser seyir karakteri olarak inicidir. Geleneksel ferahnâk makâmı dizisine uygun olarak zemin ve nakarat bölümlerinde, neva perdesinde rast, nim hicaz perdesinde hicaz, düğah perdesinde rast, ırak perdesinde ferahnâk, eviç perdesinde eksik ferahnâk ve neva perdesinde buselik çeşnileri görülmüştür. Eserin meyan bölümünde kullanılan muhayyer perdesindeki buselik ve hüseyni perdesindeki hicaz çeşnileri geleneksel ferahnâk makâmı çeşnilerinden değildir. Eser genel olarak ikili ve üçlü aralıkların sekilemeler, bezemeler ve dinamik ezgiler ile bestelenmesiyle oluşturulmuştur.

(Bkz., EK – 102)

Eserin ilk dizesi: O yosun gözlerinden beni yoksun bırakma

TRT repertuvar no: 8575

Besteci: İsmail Demirkıran

Tür: Şarkı

Usûl: Düyek

Eserin analizi ve yorumu: Geleneksel şarkı türünün dışında iki bölmeli bir eserdir. Eser için bestelenmiş aranağme vardır. Seyir karakteri itibariyle inici-çıkıcıdır. Eserde neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, ırak perdesinde ferahnâk, eviç perdesinde eksik ferahnâk, buselik perdesinde nişabur, segah perdesinde segah, çargah perdesinde çargah, düğah perdesinde buselik ve ırak perdesinde eksik ferahnâk çeşnileri saptanmıştır. Eser, geleneksel ferahnâk makâmı dizisinin özelliklerini göstermektedir.

Eserin beste tarihi olarak “17.01.1988” şeklinde not düşülmüştür.

(Bkz., EK – 103)

Eserin ilk dizesi: Bu hasret çekilmez bir hâl alır da

TRT repertuvar no: 18649

Besteci: İlgün Soysev

Tür: Şarkı

Usûl: Düyek

Eserin analizi ve yorumu: Basit ve akılda kalıcı bir ezgi yapısı olan eser, seyir karakteri olarak inicidir. Eserde, eviç perdesinde ferahnâk, neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, ırak perdesinde ferahnâk, muhayyer perdesinde rast ve eviç perdesinde eksik ferahnâk çeşnileri saptanmıştır. Geleneksel ferahnâk makâmı dizisine uygun olduğu görülen eser, genelde ikili ve üçlü aralıklardan oluşturulmuştur. Özellikle aranağme ve zemin bölümlerinde, eviç perdesinin yedeni olarak sıklıkla kullanıldığı görülen mi bakiyye (acem) perdesi, eserin eviç makâmına benzemesine sebep olmuştur.

Eserin notasında beste tarihi olarak “21.07.2001” şeklinde not düşülmüştür.

(Bkz., EK – 104)

Eserin ilk dizesi: Ben bir hazan sen bir bahar

TRT repertuvar no: 1311

Besteci: Fethi Karamahmudoğlu

Tür: Şarkı

Usûl: Raks Aksağı

Eserin analizi ve yorumu: Zemin, nakarat ve meyan bölümleri içermeyen eser, geleneksel şarkı türünün bir örneği değildir. Genel olarak ikili ve üçlü aralıkların kullanılmasıyla oluşturulmuştur. Seyir karakteri olarak inici-çıkıcıdır. Eserde sık sık sekilemeli ezgiler kullanıldığı saptanmıştır. Neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, ırak perdesinde ferahnâk, eviç perdesinde ferahnâk ve rast perdesinde pençgah çeşnilerinin ezgilendirilmesiyle oluşturulmuştur. Geleneksel ferahnâk makâmı dizisine uygun bir eserdir.

(Bkz., EK – 105)

Eserin ilk dizesi: Bitmez bu yokuşlar bu yolun düzleri yok mu

TRT repertuvar no: 17994

Besteci: Metin Everes

Tür: Şarkı

Usûl: Sofyan

Eserin analizi ve yorumu: Eser seyir karakteri olarak inici-çıkıcıdır. Geleneksel şarkı türünün bir örneğidir. Genel olarak ikili ve üçlü aralıkların kullanılmasıyla oluşturulmuştur. Eserin aranağme, zemin ve nakarat bölümlerinde neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, ırak perdesinde ferahnâk, hüseyini perdesinde uşşak ve ırak perdesinde eksik ferahnâk çeşnileri görölmektedir. Eserin meyan bölümünde muhayyer perdesinde hicaz çeşnisi ile genişleme bulunmaktadır. Ayrıca eserde sekilemeli ve bezemeli ezgilerin kullanıldığı söylenebilir.

Eserin sonuna beste tarihi olarak “27.02.2000 Pazar” şeklinde not düşülmüştür.

(Bkz., EK – 106)

Eserin ilk dizesi: Bekleme yolumu dönerim diye

TRT repertuvar no: 21338

Besteci: İbrahim Halil Taşkent

Tür: Şarkı

Usûl: Düyek

Eserin analizi ve yorumu: Eser seyir karakteri olarak inicidir. Geleneksel ferahnâk makâmı dizisine uygun olarak, neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, ırak perdesinde ferahnâk ve eviç perdesinde ferahnâk çeşnilerinin ezgilendirilmesiyle oluşturulmuştur. Eserde genel olarak ezgiler ikili ve üçlü aralıklar kullanılarak oluşturulmuştur.

(Bkz., EK – 107)

Eserin ilk dizesi: Sen gözlerinin gönlüme yansıttığı nursun

TRT repertuvar no: 9380

Besteci: Ertuğrul Ottekin

Tür: Şarkı

Usûl: Aksak

Eserin analizi ve yorumu: Seyir karakteri olarak inici olan eser geleneksel şarkı türünün bir örneğidir. Neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, ırak perdesinde ferahnâk, yegah perdesinde rast, muhayyer perdesinde rast ve eviç perdesinde ferahnâk çeşnilerinden oluşmuştur. Eserde sık sık kullanılan mi bakiyye diyez (acem perdesi), zaman zaman eserin eviç makâmına benzemesine sebebiyet vermiştir. Ayrıca eserde ikili ve üçlü aralıkların yoğun olarak kullanıldığı görülmektedir.

(Bkz., EK – 108)

Eserin ilk dizesi: Akılda mı yürekte mi duada mı dilekte mi

TRT repertuvar no: 13912

Besteci: Vefik Ataç

Tür: Şarkı

Usûl: Düyek

Eserin analizi ve yorumu: Geleneksel şarkı türünün bir örneği olan eser, genellikle ikili ve üçlü aralıkların ezgilendirilmesiyle oluşturulmuştur. Seyir karakteri olarak inicidir. Geleneksel ferahnâk makâmı dizisine uygun olarak neva perdesinde rast, hüseyni perdesinde buselik, düğah perdesinde rast, yegah perdesinde rast ve ırak perdesinde ferahnâk çeşnilerini içermektedir. Kolay ve akılda kalıcı ezgilerle oluşturulan eser genel olarak sekilemeli ezgilerle oluşturulmuştur.

(Bkz., EK – 109)

Eserin ilk dizesi: Dün eski bir albümde onun resmini buldum

TRT repertuvar no: 12312

Besteci: Nurhan Hekimoğlu

Tür: Şarkı

Usûl: Aksak

Eserin analizi ve yorumu: Geleneksel şarkı türünün bir örneği olan eser, seyir karakteri olarak inici-çıkıcıdır. Sekilemeli ve bezemeli ezgiler kullanılarak oluşturulan eserde, neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, yegah perdesinde rast, ırak perdesinde ferahnâk, muhayyer perdesinde rast, eviç perdesinde eksik ferahnâk, muhayyer perdesinde hicaz ve hüseyni perdesinde hicaz çeşnileri kullanılmıştır. Eserde kullanılan hüseyni perdesinde hicaz ve muhayyer perdesinde hicaz çeşnileri, geleneksel ferahnâk makâmı dizisinde bulunmayan çeşnilerdir.

(Bkz., EK – 110)

Eserin ilk dizesi: İşveyle bakan gözlerinin nârına yandım

TRT repertuvar no: 19920

Besteci: Sadettin Çevik

Tür: Şarkı

Usûl: Aksak

Eserin analizi ve yorumu: Eserde genel olarak ikili ve üçlü aralıklar kullanılmıştır. Seyir karakteri olarak inici bir eserdir. Neva perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk, ırak perdesinde ferahnâk, hüseyni perdesinde uşşak, nim hicaz perdesinde hicaz, düğah perdesinde rast, yegah perdesinde rast ve muhayyer perdesinde hicaz eserde kullanılan çeşnileridir. Eser geleneksel şarkı türünün bir örneği olup, geleneksel ferahnâk makâmı dizisi ile uyumludur.

Eserin sonuna beste tarihi olarak “04.02.2004” şeklinde not düşülmüştür.

(Bkz., EK – 111)

Eserin ilk dizesi: Ben doğruyu dinlersem eğer kâr ederim

TRT repertuvar no: 21858

Besteci: Burhan Durucu

Tür: Şarkı

Usûl: Aksak

Eserin analizi ve yorumu: Eser geleneksel şarkı türünün bir örneğidir. Sekilemeli ve bezemeli ezgiler yoğunluktadır. Eserin seyir karakteri inicidir. Geleneksel ferahnâk makâmı dizisinin özelliklerini göstermektedir. Eserde neva perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk, düğah perdesinde rast, düğah perdesinde buselik, yegah perdesinde rast, ırak perdesinde eksik ferahnâk ve eviç perdesinde eksik ferahnâk çeşnileri görülmüştür. Eser hem tiz hem de pest bölgelerde genişleme göstermiştir.

Genel olarak ikili ve üçlü aralıkların ezgilendirilmesiyle oluşturulan eserin sonuna beste tarihi olarak “03.09.2012” şeklinde not düşülmüştür.

(Bkz., EK – 112)

Eserin ilk dizesi: Bilinsin hâl-i sevdâdan durup ah ettiğim her gün

TRT repertuvar no: 16595

Besteci: Faruk Şâhin

Tür: Ağır Semâî

Usûl: Aksak Semâî

Eserin analizi ve yorumu: İkili ve üçlü aralıkların yoğun olarak kullanılmasıyla bestelenen eserin seyir karakteri inicidir. Ağır semâî türünün özelliklerini tam olarak yansıtan eser geleneksel ferahnâk makâmı dizisinin özelliklerini göstermektedir. Eserin zemin ve terennüm bölümlerinde neva perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk, düğah perdesinde rast, hüseyini perdesinde uşşak, yegah perdesinde rast ve ırak perdesinde ferahnâk çeşnileri bulunmaktadır. Eserin meyan bölümünde düğah perdesinde saba makâmı dizisine rastlanmaktadır. Ayrıca, meyan bölümünde ırak perdesinde segah çeşnisi kullanılarak bestenigar makâmı dizisi elde edilmiştir.

(Bkz., EK – 113)

Eserin ilk dizesi: Feryâd ederim yâr-ı melek-hû ele geçmez

TRT repertuvar no: 16594

Besteci: Faruk Şâhin

Tür: Beste

Usûl: Hafif

Eserin analizi ve yorumu: Hafif usûlünde, beste türünde, geleneksel anlayış ile bestelenmiş eserde genel olarak ikili ve üçlü aralıklar kullanılmıştır. Eserin zemin ve terennüm bölümlerinde neva perdesinde rast, hüseyini perdesinde uşşak, eviç perdesinde ferahnâk, düğah perdesinde rast, buselik perdesinde nişabur, yegah perdesinde rast ve ırak perdesinde ferahnâk çeşnileri görülmektedir. Eserin meyan bölümünde düğah perdesinde hicaz çeşnisi saptanmıştır. Geleneksel ferahnâk makâmı dizisinin özelliklerini içeren eser seyir karakteri olarak inici-çıkıcıdır.

(Bkz., EK – 114)

Eserin ilk dizesi: Göz gördü kızıl kaşları hançer kana düştü

TRT repertuvar no: 16596

Besteci: Faruk Şâhin

Tür: Yürük Semâî

Usûl: Yürük Semâî

Eserin analizi ve yorumu: Geleneksel anlayış ile ikili ve üçlü aralıklar yoğun olarak kullanılarak oluşturulan eserin seyir karakteri inici-çıkıcıdır. Yürük semâî türünün özelliklerini taşıyan eser, neva perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk, düğah perdesinde rast, hüseyini perdesinde uşşak, irak perdesinde ferahnâk ve muhayyer perdesinde hicaz çeşnilerinin ezgilendirilmesiyle oluşturulmuştur. Meyan bölümündeki muhayyer perdesinde kullanılan hicaz çeşnisi, esere genişlik kazandırmakla kalmamış, aynı zamanda esere farklı bir duyum katmıştır.

(Bkz., EK – 115)

Eserin ilk dizesi: Yandı ten cânân elinden cânâna hâcet kalmadı

TRT repertuvar no: 16593

Besteci: Faruk Şâhin

Tür: Beste

Usûl: Devr-i Kebîr

Eserin analizi ve yorumu: Geleneksel anlayış ile Devr-i Kebîr usûlünde bestelenen eser, geleneksel türlerimizden olan beste türünün bir örneğidir. İkili ve üçlü aralıklar sekilemeler ve bezemeler kullanılarak bestelenmiştir. Eserde, neva perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk, hüseyini perdesinde uşşak, düğah perdesinde rast, yegah perdesinde rast, irak perdesinde ferahnâk ve segah perdesinde segah çeşnileri görülmektedir. Geleneksel ferahnâk makâmı dizisine uygun olan eser seyir karakteri olarak inici-çıkıcıdır.

(Bkz., EK – 116)

Eserin ilk dizesi: Baktığım her yerde varsın dilde mihmânım mısın

TRT repertuvar no: 18599

Besteci: Osman Nûri Özpekel

Tür: Şarkı

Usûl: Ağır Aksak

Eserin analizi ve yorumu: Eser geleneksel şarkı türünün bir örneğidir. İkili ve üçlü aralıklar, sekilemeler ve bezemeler kullanılarak ezgilendirilmiştir. Eserde geleneksel tartımların dışında çok sayıda üçleme kullanıldığı görülmektedir. Eser seyir karakteri olarak inici-çıkıcıdır. Zemin ve nakarat bölümlerinde neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, eviç perdesinde eksik ferahnâk, neva perdesinde buselik, düğah perdesinde buselik, ırak perdesinde eksik ferahnâk ve yegah perdesinde rast çeşnileri bulunmaktadır. Eserin meyan bölümünde muhayyer perdesinde hicaz çeşnisi kullanılmıştır. Eser, geleneksel ferahnâk makâmı dizisine uygundur.

1.2. FERAHNÂK MAKÂMINDA SÖZLÜ ESER BESTELEMİŞ DOĞUM VE/VEYA ÖLÜM TARİHLERİNE ULAŞILAMAMIŞ BESTEKÂRLARIN İSİM SIRASINA GÖRE ESER İNCELEMELERİ

(Bkz., EK – 117)

Eserin ilk dizesi: Güneş açılmakta ufukta işveli bir kız gibi

TRT repertuvar no: 21790

Besteci: Ahmet Özkök

Tür: Şarkı

Usûl: Devr-i Hindi

Eserin analizi ve yorumu: Eser geleneksel şarkı türünün bir örneğidir. Zemin ve nakarat bölümlerinde neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, ırak perdesinde ferahnâk, yegah perdesinde rast, eviç perdesinde eksik ferahnâk ve nim hicaz perdesinde hicaz çeşnileri görülmektedir. Eserin meyan bölümünde muhayyer

perdesinde hicaz çeşnisi saptanmıştır. Eserde genel olarak ezgiler sekilemeli olup, ikili ve üçlü aralıklar sıklıkla kullanılmıştır. Seyir karakteri olarak inicidir.

(Bkz., EK – 118)

Eserin ilk dizesi: Bana ol meh gör ne etti

TRT repertuvar no: 1204

Besteci: Ali Efendi (Yüzükcü)

Tür: Şarkı

Usûl: Aksak

Eserin analizi ve yorumu: Geleneksel kurallar çerçevesinde oldukça basit ve akılda kalıcı ezgiler kullanılarak bestelenen eserde, ikili ve üçlü aralıkların baskın olduğu görülmüştür. Eser seyir karakteri olarak inici-çıkıcıdır. Neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, hüseyini perdesinde buselik, irak perdesinde ferahnâk ve yegah perdesinde rast çeşnileri kullanılan eser, geleneksel ferahnâk makâmı dizisiyle uyumludur. Meyan bölümünde kullanılan sünbüle perdesi ile esere müzikal zenginlik kazandırılmıştır.

(Bkz., EK – 119)

Eserin ilk dizesi: Beyazdır sîne-i sâfın a cânım

TRT repertuvar no: 1567

Besteci: Baha Bey (Sermüezzîn)

Tür: Şarkı

Usûl: Ağır Düyek

Eserin analizi ve yorumu: Eserde sekilemeli ve bezemeli ezgilerin çokluğu dikkat çekmektedir. İkili ve üçlü aralıkların yanı sıra, dördü ve beşli aralıkların da kullanıldığı eserin seyir karakteri inici-çıkıcıdır. Geleneksel ferahnâk makâmı dizisine uygun olan eserde neva perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk, düğah perdesinde buselik, düğah perdesinde hicaz, yegah perdesinde rast, irak perdesinde

ferahnâk, ırak perdesinde hüzzam ve muhayyer perdesinde hicaz çeşnileri kullanılmıştır. Eserin nakarat bölümündeki ırak perdesinde bulunan hüzzam çeşnisi, ferahnâk makâmının tarihsel süreci içerisinde bestekârlar tarafından çok fazla tercih edilmeyen bir çeşnidir. Eser geleneksel şarkı türünün bir örneğidir.

(Bkz., EK – 120)

Eserin ilk dizesi: Dehri kervan saraylarda gönle mihman istemez

TRT repertuvar no: 19774

Besteci: Bahri Altıntaş

Tür: Şarkı

Usûl: Devr-i Hindî

Eserin analizi ve yorumu: Eserin seyir karakteri inicidir. Geleneksel şarkı türüne uygun biçimdedir. İkili ve üçlü aralıklar yoğun şekilde kullanılmıştır. Ezgiler oluşturulurken genellikle sekilemeler kullanılmıştır. Geleneksel ferahnâk makâmı dizisine uygun olan eserde düğah perdesinde rast, ırak perdesinde ferahnâk, neva perdesinde rast, çargah perdesinde pençgah, düğah perdesinde buselik ve ırak perdesinde eksik ferahnâk çeşnileri kullanılmıştır. Eserde birkaç kez karşımıza çıkan çargah perdesindeki pençgah çeşnisi, tarihsel süreç içerisinde ferahnâk eser besteleyen bestekârlar tarafından çok kullanılmamıştır. Ayrıca, eserde bazı ezgiler çok sık tekrar edilmiştir. Bu durum eseri monotonlaştırmış ve sıkıcı hale getirmiştir.

(Bkz., EK – 121)

Eserin ilk dizesi: Eyvâh o güzel şarkıların sustuğu akşam

TRT repertuvar no: 21342

Besteci: Danyal Manti

Tür: Şarkı

Usûl: Aksak

Eserin analizi ve yorumu: Sekilemeli ve bezemeli ezgilerin yoğun olarak kullanıldığı eserin seyir karakteri inicidir. Eserin zemin ve nakarat bölümlerinde geleneksel ferahnâk makâmı dizisine uygun olarak neva perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk, buselik perdesinde nişabur, düğah perdesinde rast, düğah perdesinde buselik ve irak perdesinde eksik ferahnâk çeşnileri görülmüştür.

(Bkz., EK – 122)

Eserin ilk dizesi: Beni görme çevre lâyık

TRT repertuvar no: 1413

Besteci: Denizoğlu Ali Bey

Tür: Şarkı

Usûl: Düyek

Eserin analizi ve yorumu: Geleneksel şarkı türünde bestelenmiş kısa bir eserdir. Eserde genel olarak sekilemeli ve bezemeli ezgiler kullanılmıştır. Seyir karakteri olarak inici-çıkıcıdır. Neva perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk, düğah perdesinde rast, düğah perdesinde buselik, irak perdesinde eksik ferahnâk ve muhayyer perdesinde hicaz çeşnileri ile oluşturulan eser, genel olarak geleneksel ferahnâk makâmı dizisi ile uyumludur.

(Bkz., EK – 123)

Eserin ilk dizesi: O güzel gözlerin yakıyor beni

TRT repertuvar no: 21017

Besteci: Erdoğan Tozoğlu

Tür: Şarkı

Usûl: Sofyan

Eserin analizi ve yorumu: Eseri oluşturan ezgiler ağırlıklı olarak sekilemelerden meydana gelmiştir. İkili ve üçlü aralıkların yoğunlukta olduğu eser basit ve sade ezgiler kullanılarak bestelenmiştir. Seyir karakteri olarak inicidir. Geleneksel

ferahnâk makâmı dizisine uygun olarak eviç perdesinde eksik ferahnâk, neva perdesinde rast, düğah perdesinde buselik, irak perdesinde eksik ferahnâk, yegah perdesinde rast, buselik perdesinde nişabur çeşnileri görülmüştür. Eserin meyan bölümünde düğah perdesinde hicaz çeşnisi olup, bu çeşni geleneksel ferahnâk makâmı dizisinde olmamasına rağmen tarihsel süreç içerisinde bestekârlar tarafından sıklıkla kullanılmıştır.

Eserin sonuna beste tarihi olarak “07.03.2006” şeklinde not düşülmüştür.

(Bkz., EK – 124)

Eserin ilk dizesi: Cân ü gönülden o gül'îzâre

TRT repertuvar no: 2787

Besteci: Hâfız İsmail Efendi

Tür: Şarkı

Usûl: Devr-i Hindî

Eserin analizi ve yorumu: Eserin güçlü perdesi neva perdesidir. Seyir karakteri olarak inici olan eser, genellikle ikili ve üçlü aralıkların kullanılmasıyla oluşturulmuştur. Sekilemeli ve bezemeli ezgiler yoğun olarak kullanılmıştır. Neva perdesinde rast, eviç perdesinde eksik ferahnâk, düğah perdesinde buselik, yegah perdesinde rast, irak perdesinde eksik ferahnâk ve düğah perdesinde rast çeşnilerinden meydana gelen eser, geleneksel ferahnâk makâmının özelliklerini taşımaktadır.

(Bkz., EK – 125)

Eserin ilk dizesi: Aldı aklım bir cilvekâr

TRT repertuvar no: 326

Besteci: Hâfız Mehmet Efendi (Balıkçı)

Tür: Şarkı

Usûl: Ağır Düyek

Eserin analizi ve yorumu: Geleneksel anlayış ile şarkı türünde bestelenmiş eser, genellikle ikili ve üçlü aralıklardan oluşmuştur. Seyir karakteri inicidir. Eserin zemin ve nakarat bölümlerinde neva perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk, neva perdesinde buselik, eviç perdesinde eksik ferahnâk, hüseyini perdesinde uşşak, düğah perdesinde hicaz, rast perdesinde nikriz, yegah perdesinde rast ve ırak perdesinde müstear çeşnileri görülmüştür. Eserin meyan bölümünde muhayyer perdesinde hicaz, neva perdesinde nikriz ve gerdaniye perdesinde nikriz çeşnileri saptanmıştır. Eserde kullanılan düğah perdesinde hicaz, rast perdesinde nikriz, ırak perdesinde müstear, neva perdesinde nikriz ve gerdaniye perdesinde nikriz çeşnileri, geleneksel ferahnâk makâmı dizisinde bulunmayan çeşnilerdir.

(Bkz., EK – 126)

Eserin ilk dizesi: Ey büt-i tannâz ü şûh-i dil-rübâ

TRT repertuvar no: 4034

Besteci: Hâfız Mehmet Efendi (Balıkçı)

Tür: Şarkı

Usûl: Aksak

Eserin analizi ve yorumu: Eserde sekilemeli ve bezemeli ezgiler yoğun olarak kullanılmıştır. Seyir karakteri inicidir. Eser, neva perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk, buselik perdesinde nişabur, düğah perdesinde buselik, yegah perdesinde rast, ırak perdesinde eksik ferahnâk, muhayyer perdesinde hicaz, gerdaniye perdesinde nikriz ve eviç perdesinde eksik ferahnâk çeşnileri ile oluşturulmuştur.

(Bkz., EK – 127)

Eserin ilk dizesi: Geçer dil can ile tenden

TRT repertuvar no: 4604

Besteci: Hâfız Mehmet Efendi (Balıkçı)

Tür: Şarkı

Usûl: Aksak

Eserin analizi ve yorumu: Geleneksel şarkı türünün bir örneği olan eserin ezgi yapısı, içerdiği tartımlar bakımından geleneksel tarzın biraz dışındadır. Seyir karakteri olarak inici olan eser, genellikle ikili ve üçlü aralıklardan oluşmuştur. Neva perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk, neva perdesinde buselik, düğah perdesinde buselik, ırak perdesinde eksik ferahnâk, yegah perdesinde rast, muhayyer perdesinde buselik ve düğah perdesinde rast çeşnileri içeren eser, muhayyer perdesinde buselik çeşnisi dışında geleneksel ferahnâk makâmı dizisi ile uyumludur.

(Bkz., EK – 128)

Eserin ilk dizesi: Görmeyince sabr edemem bir saat

TRT repertuvar no: 5345

Besteci: Hasan Ağa

Tür: Şarkı

Usûl: Aksak

Eserin analizi ve yorumu: Sekilemeli ve bezemeli ezgilerin yoğun olduğu eser, genel olarak ikili ve üçlü aralıkların ezgilendirilmesiyle oluşturulmuştur. Eserin seyir karakteri inicidir. Eserde, eviç perdesinde eksik ferahnâk, neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, neva perdesinde buselik, düğah perdesinde buselik, ırak perdesinde eksik ferahnâk, yegah perdesinde rast ve eviç perdesinde ferahnâk çeşnileri kullanılmıştır. Eser, geleneksel ferahnâk makâmı dizisine uygundur.

(Bkz., EK – 129)

Eserin ilk dizesi: Sevdi cânım şimdi bir nevres peri

TRT repertuvar no: 9785

Besteci: İsmet Ağa

Tür: Şarkı

Usûl: Aksak

Eserin analizi ve yorumu: Geleneksel şarkı türünün bir ürünü olan eserin zemin, nakarat ve meyan bölümlerinde neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk, düğah perdesinde buselik, yegah perdesinde rast, ırak perdesinde eksik ferahnâk ve düğah perdesinde hicaz çeşnileri saptanmıştır. İkili ve üçlü aralıklar yoğun olarak kullanılmıştır. Seyir karakteri olarak inici-çıkıcı olan eser, düğah perdesindeki hicaz çeşnisi hariç, geleneksel ferahnâk makâmı dizisine uygundur.

Eserin sonuna "Muallim İsmail Hakkı Bey'in TRT' deki koleksiyonundan yazıldı Cüneyt Kosal" şeklinde not düşülmüştür.

(Bkz., EK – 130)

Eserin ilk dizesi: Tîr-i müjgânınla deldin bağrım ey kaşı keman

TRT repertuvar no: 10681

Besteci: Mehmet Ekrem Bey (Ûdî)

Tür: Şarkı

Usûl: Devr-i Hindî

Eserin analizi ve yorumu: Eserin seyir karakteri inicidir. Ezgiler genellikle ikili ve üçlü aralıklar kullanılarak oluşturulmuştur. Eserde, eviç perdesinde ferahnâk, neva perdesinde rast, muhayyer perdesinde hicaz, düğah perdesinde rast, yegah perdesinde rast, ırak perdesinde ferahnâk ve düğah perdesinde hicaz çeşnileri kullanılmıştır. Meyan bölümünde ise geleneksel ferahnâk makâmı dizisinde olmayan ama zaman içinde birçok bestekâr tarafından kullanılmış olan düğah perdesinde hicaz makâmı geçkisi bulunmaktadır.

Eserin sonuna "Muallim İsmail Hakkı Bey'in TRT'deki koleksiyonundan yazıldı. Cüneyt Kosal" şeklinde not düşülmüştür.

(Bkz., EK – 131)

Eserin ilk dizesi: Gördüğüm gün sevmeğe ettim emel

TRT repertuvar no: 5284

Besteci: Necip Paşa

Tür: Şarkı

Usûl: Sofyan

Eserin analizi ve yorumu: Eser 12 ölçüden oluşmaktadır. Eserde geleneksel şarkı türünün bölümleri olan zemin, nakarat ve meyan bölümleri bulunmamaktadır. Bu yüzden eser geleneksel şarkı türünün bir ürünü olarak kabul edilemez. Eserde neva perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk, düğah perdesinde rast, ırak perdesinde ferahnâk ve yegah perdesinde rast çeşnileri saptanmıştır. Seyir karakteri olarak inicidir. Eser, geleneksel ferahnâk makâmı dizisine uygundur.

(Bkz., EK – 132)

Eserin ilk dizesi: Gizlemeye yıllarca inan mecbur değilsin

TRT repertuvar no: 21476

Besteci: Özcan Sönmez

Tür: Şarkı

Usûl: Aksak

Eserin analizi ve yorumu: Eser geleneksel şarkı türünün bir örneğidir. Genellikle ikili ve üçlü aralıkların kullanılmasıyla bestelenmiştir. Eserde neva perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk, neva perdesinde buselik, düğah perdesinde rast, ırak perdesinde ferahnâk, eviç perdesinde eksik ferahnâk ve muhayyer perdesinde buselik çeşnileri saptanmıştır. İçerdiği bu çeşniler ile eser geleneksel ferahnâk makâmı dizisiyle büyük oranda uyumludur. Seyir karakteri olarak inici bir eserdir.

Eserin sonunda beste tarihi olarak “28.03.2009” şeklinde not düşülmüştür.

(Bkz., EK – 133)

Eserin ilk dizesi: Ağyâr ile dalmış güzelim zevk u safâya

TRT repertuvar no: 161

Besteci: Reşat Bey(Kânûnî)

Tür: Şarkı

Usûl: Aksak

Eserin analizi ve yorumu: Eserde sekilemeli ezgilerin yoğunluğu dikkat çekmektedir. Geleneksel şarkı türünde olan eser, seyir karakteri olarak inicidir. Eserde kullanılan bazı tartımlar geleneksel anlayışın dışında sayılabilir. Eserin zemin ve nakarat bölümlerinde nim hicaz perdesinde hicaz, eviç perdesinde ferahnâk, eviç perdesinde eksik ferahnâk, neva perdesinde buselik, düğah perdesinde buselik, ırak perdesinde eksik ferahnâk ve yegah perdesinde rast çeşnileri saptanmıştır. Eserin meyan bölümünde kullanılan muhayyer perdesinde kürdi ve buselik çeşnileri, geleneksel ferahnâk makâmı dizisi ile uyumlu değildir. Ayrıca, eserin zemin bölümünde sıklıkla kullanılan mi bakiyye diyez (acem perdesi), eseri eviç makâmına benzetmiştir.

(Bkz., EK – 134)

Eserin ilk dizesi: Ey tıfl-ı naz bir gece mihmanım ol benim

TRT repertuvar no: 16502

Besteci: Servet Alî

Tür: Şarkı

Usûl: Aksak

Eserin analizi ve yorumu: Eser geleneksel şarkı türünde bestelenmiştir. Seyir karakteri olarak inicidir. Geleneksel ferahnâk makâmına uygun bir çeşni yapısı vardır. Eserde, eviç perdesinde eksik ferahnâk, hüseyni perdesinde uşşak, neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, düğah perdesinde buselik, ırak perdesinde eksik ferahnâk, hüseyniaşiran perdesinde uşşak, yegah perdesinde rast ve muhayyer perdesinde rast çeşnileri saptanmıştır. Eserde kullanılan hüseyniaşiran perdesindeki uşşak çeşnisi, geleneksel ferahnâk makâmı dizisinde bulunmamaktadır.

Eserin sonuna "İstanbul Radyosundan" şeklinde not düşülmüştür.

(Bkz., EK – 135)

Eserin ilk dizesi: Kalbimdeki baharsın sen güzeller güzeli

TRT repertuvar no: 12431

Besteci: Suphi İdrisoğlu

Tür: Şarkı

Usûl: Düyek

Eserin analizi ve yorumu: Genellikle ikili ve üçlü aralıkların kullanıldığı eserin seyir karakteri inici-çıkıcıdır. Eserde, neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, ırak perdesinde ferahnâk, hüseyni perdesinde uşşak, eviç perdesinde ferahnâk, buselik perdesinde nişabur, düğah perdesinde buselik, rast perdesinde çargah, ırak perdesinde eksik ferahnâk, yegah perdesinde rast, nim hicaz perdesinde hicaz, hüseyni perdesinde buselik, rast perdesinde pençgah ve muhayyer perdesinde uşşak çeşnileri saptanmıştır.

(Bkz., EK – 136)

Eserin ilk dizesi: Ben bilmez idim gizli ayân hep sen imişsin

TRT repertuvar no: 14615

Besteci: Şevket Bey (Selânik'li)

Tür: İlâhi

Usûl: Sofyan

Eserin analizi ve yorumu: Eser ilâhi türünün bir örneğidir. Ezgiler sade ve anlaşılır olup, genellikle ikili ve üçlü aralıkların kullanılmasıyla oluşturulmuştur. Eserde, neva perdesinde rast, eviç perdesinde eksik ferahnâk, neva perdesinde buselik, düğah perdesinde buselik ve ırak perdesinde eksik ferahnâk çeşnileri kullanılmıştır.

Eserin sonuna Cüneyt Kosal'a ait "Mahmud Bilki'den aldığım, üzerinde Ekrem Vural'dan notu bulunan notadan 29.12.1985" şeklinde not düşülmüştür.

(Bkz., EK – 137)

Eserin ilk dizesi: Bir muamma oldu aşkın var mı yok mu bilmedim

TRT repertuvar no: 15238

Besteci: Turan Yalçın

Tür: Şarkı

Usûl: Devr-i Hindî

Eserin analizi ve yorumu: Eser geleneksel şarkı türünün bir örneğidir. Genellikle ikili ve üçlü aralıkların ezgilendirilmesiyle bestelenmiştir. Seyir karakteri inicidir. Eserde neva perdesinde rast, eviç perdesinde eksik ferahnâk, ırak perdesinde ferahnâk, nim hicaz perdesinde hicaz, düğah perdesinde rast, yegah perdesinde rast, ırak perdesinde eksik ferahnâk ve muhayyer perdesinde buselik çeşnileri saptanmıştır.

Eserin sonuna beste tarihi olarak “1995 İzmir” şeklinde not düşülmüştür.

(Bkz., EK – 138)

Eserin ilk dizesi: Yıllar yılı beklediğim durduğum

TRT repertuvar no: 18661

Besteci: Ümit Aşık

Tür: Şarkı

Usûl: Aksak

Eserin analizi ve yorumu: Eser seyir karakteri olarak inicidir. Geleneksel ferahnâk makâmı dizisine uygun olarak, nim hicaz perdesinde hicaz, düğah perdesinde rast, ırak perdesinde ferahnâk ve eviç perdesinde ferahnâk çeşnilerinin ezgilendirilmesiyle oluşturulmuştur. Eserde mi bakiyye diyez (acem perdesi) çok sıklıkla kullanıldığı için, duyum olarak eviç makâmına benzemiştir.

Eserin sonuna beste tarihi olarak “16.10.2000” şeklinde not düşülmüştür.

(Bkz., EK – 139)

Eserin ilk dizesi: Canım kurban olsun senin yoluna

TRT repertuvar no: 21691

Besteci: -

Tür: İlâhi

Usûl: Düyek

Eserin analizi ve yorumu: Kim tarafından bestelendiği bilinmeyen eserin güfte yazarı Yunus Emre'dir. Eser ilâhi türünün bir örneğidir. Genellikle ikili ve üçlü aralıklar kullanılmıştır. Sekilemeli, sade ve basit ezgilerden oluşan eserin seyir karakteri inicidir. Neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, eviç perdesinde eksik ferahnâk, düğah perdesinde buselik, yegah perdesinde rast, ırak perdesinde ferahnâk, muhayyer perdesinde rast ve eviç perdesinde ferahnâk çeşnileri eserde ezgilendirilmiş çeşnilerdir. Eser geleneksel ferahnâk makâmı dizisiyle uyumludur.

(Bkz., EK – 140)

Eserin ilk dizesi: Cemile'min gezdiği dağlar meşeli

TRT repertuvar no: 2804

Besteci: -

Tür: Türkü

Usûl: Aksak

Eserin analizi ve yorumu: Ferahnâk makâmında üretilmiş eserler arasında, türkü türündeki tek eserdir. Seyir karakteri olarak inicidir. Sekilemeli ezgiler ile oluşturulmuş olan eserde, neva perdesinde rast, düğah perdesine buselik, ırak perdesinde eksik ferahnâk ve neva perdesinde buselik çeşnileri görülmüştür.

Eserin sonuna “muğla oyun havası” şeklinde not düşülmüştür.

(Bkz., EK – 141)

Eserin ilk dizesi: Dil senin meftûnun oldu ey meh-i âlîcenab

TRT repertuvar no: 3447

Besteci: -

Tür: Şarkı

Usûl: Ağır Düyek

Eserin analizi ve yorumu: Eserin bestecisi ve güfte yazarı bilinmemektedir. Seyir karakteri inicidir. Ezgiler oluşturulurken bezemeler ve sekilemeler yoğun olarak kullanılmıştır. Eserde eviç perdesinde ferahnâk, neva perdesinde rast, eviç perdesinde eksik ferahnâk, hüseyini perdesinde uşşak, düğah perdesinde rast, düğah perdesinde buselik, yegah perdesinde rast, ırak perdesinde eksik ferahnâk, hüseyini perdesinde hicaz, düğah perdesinde hicaz ve neva perdesinde buselik çeşnileri saptanmıştır. Eserin meyan bölümünde hicaz makâmı dizisine geçki yapılmıştır. Yapılan bu geçki haricinde eser geleneksel ferahnâk makâmı dizisi ile uyumludur.

(Bkz., EK – 142)

Eserin ilk dizesi: Ey gonca-i gülzâr-ı ân

TRT repertuvar no: 4092

Besteci: -

Tür: Şarkı

Usûl: Düyek

Eserin analizi ve yorumu: Eserin bestecisi ve güfte yazarı bilinmemektedir. Eser seyir karakteri olarak inicidir. Geleneksel ferahnâk makâmı dizisine uygun olarak eserde, eviç perdesinde ferahnâk, neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, yegah perdesinde rast ve ırak perdesinde rast çeşnileri saptanmıştır. Eserin büyük bir bölümünde kullanılan mi bakiyye diyez (acem perdesi), eseri duyum olarak zaman zaman eviç makâmına kaydirmiştir.

(Bkz., EK – 143)

Eserin ilk dizesi: Sözü canlar bağışlar bizim cânânımız vardır

TRT repertuvar no: 10244

Besteci: -

Tür: Ağır Semâî

Usûl: Aksak Semâî

Eserin analizi ve yorumu: Eserin bestecisi ve güfte yazarı bilinmemektedir. Seyir karakteri inici olan eser, genellikle ikili ve üçlü aralıkların ezgilendirilmesiyle oluşturulmuştur. Eserde, neva perdesinde rast, eviç perdesinde eksik ferahnâk, hüseyni perdesinde uşşak, düğah perdesinde buselik, yegah perdesinde rast ve irak perdesinde eksik ferahnâk çeşnileri görülmüştür. Eser geleneksel ferahnâk makâmı dizisi ile uyumludur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TRT REPERTUVARINDA KAYITLI FERAHNÂK MAKÂMINDAKİ SÖZSÜZ ESERLERİN İNCELENMESİ

TRT sözsüz eserler repertuvarında ferahnâk makâmında bestelenmiş 40 eser bulunmaktadır. Bu eserlerden bir tanesinin bestekârı bilinmemektedir. Geriye kalan 39 eseri, 31 farklı bestekâr bestelemiştir. En çok eser veren bestekâr 4 eser ile Muallim İsmail Hakkı Bey'dir.

1. FERAHNÂK MAKÂMINDA SÖZSÜZ ESER BESTELEMİŞ BESTECİLERİN DOĞUM TARİHLERİNE GÖRE SIRALI LİSTESİ

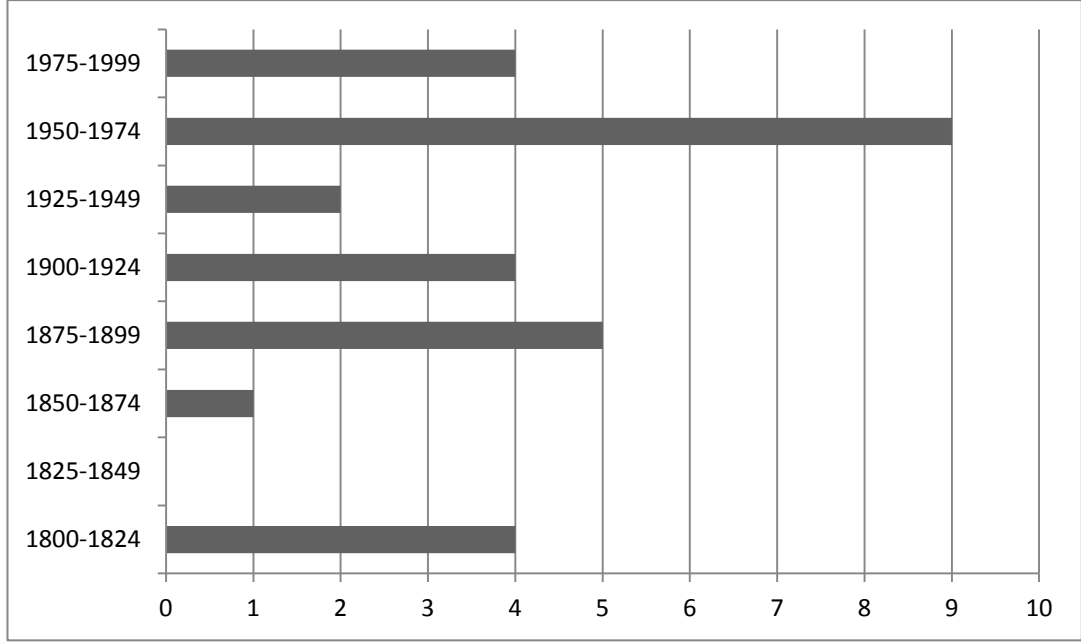
Araştırma sırasında bestekârların bazılarının doğum ve/veya ölüm tarihlerine ulaşamadımıştır. Bu bestekârlar listenin son bölümünde yer almaktadır.

1. Kemani Ali Efendi (1770-1830)
2. Zeki Mehmet Ağa (1776-1846)
3. Leon Hancıyan (1841-1947)
4. Muallim İsmail Hakkı Bey (1865-1927)
5. Ziya Ezgi (1869-1962)
6. H. Sadettin Arel (1880-1955)
7. Fahri Kopuz (1882-1968)
8. Münir Mazhar Kamsoy (1891-1973)
9. Zeki Arif Ataergin (1896-1964)
10. M. Reşat Aysu (1910-1999)
11. Ferit Sıdal (1925-2001)
12. Alâeddin Yavaşca (1926-)
13. Ahmet Hatipoğlu (1933-2015)
14. Erol Sayan (1936-)

15. Aydın Oran (1937-)
16. Cinuçen Tanrıkorur (1938-2000)
17. İsmail Demirkıran (1940-2000)
18. Mutlu Torun (1942-)
19. Faruk Şahin (1957-)
20. Süleyman Erguner (1957-)
- 21 Hasan Esen (1958-)
22. Abdülbaki Gökçen
23. Adil Bozkurt
24. Burhan Durucu
25. Bülent Ulusoy
26. Cavit Cenkoğlu
27. Erdoğan Tekdağlı
28. Feraizi-zâde İbrahim Vefa
29. Hasan Soysal
30. Kenan Yakar
31. Mahmut Koçbay

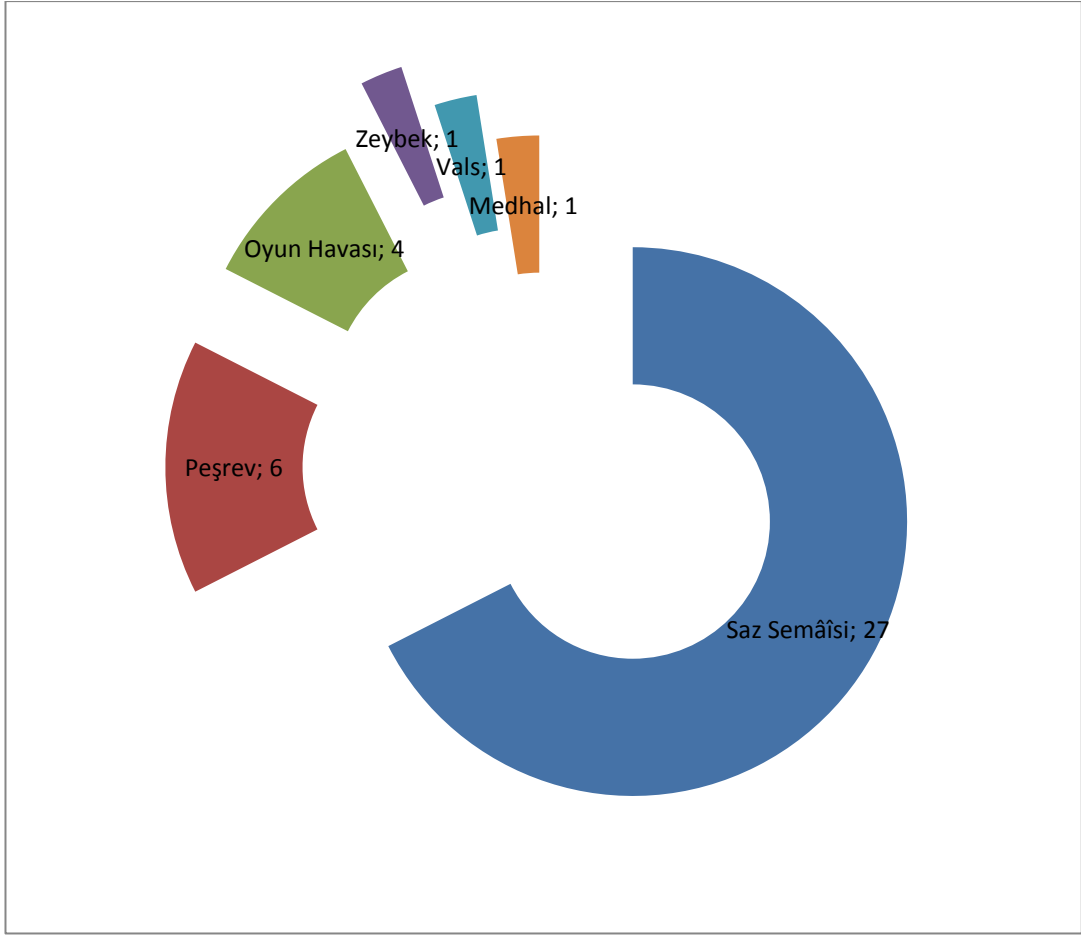
Ferahnâk makâmında bestelenen sözsüz eserlerin, tarihsel zaman dilimlerine göre dağılımı Tablo 4’te verilmiştir. Bu tablo oluşturulurken, bestekârların eserlerini ürettikleri tarihte otuz yaşında oldukları kabul edilmiştir.

Tablo 5. Ferahnâk Makâmındaki Sözsüz Eserlerin Tarihsel Dağılımı Tablosu

Ferahnâk makâmında bestelenmiş sözsüz eserlerin tür dağılımına bakıldığında, 40 eserin 27 tanesinin Saz Semâîsi olduğu görülmektedir. Geri kalan eserler ise diğer türlere homojen olarak dağılmıştır. Ferahnâk makâmındaki sözsüz eserlerin tür dağılımı Tablo 6' da verilmiştir.

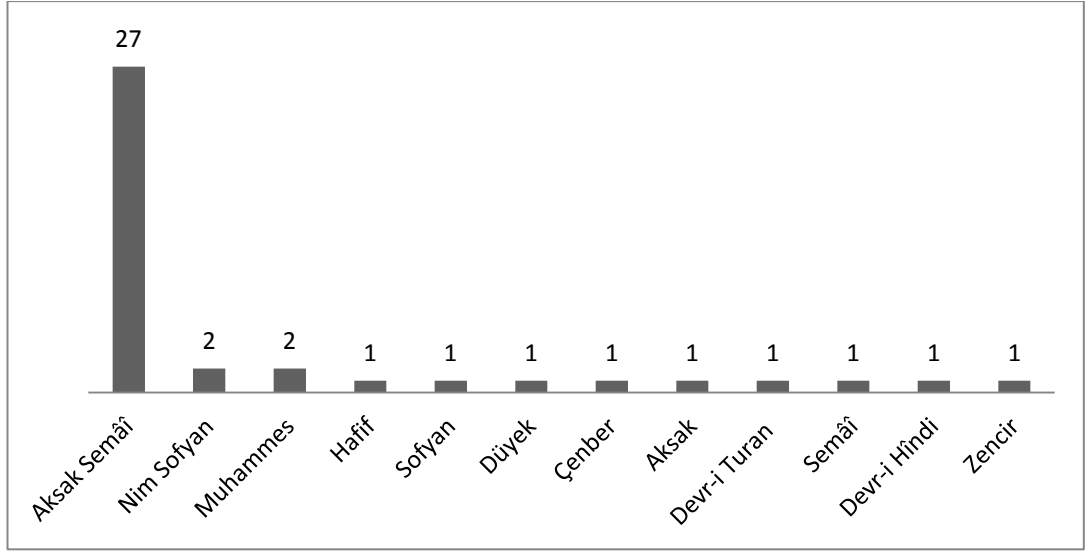
Tablo 6. Ferahnâk Makâmındaki Sözsüz Eserlerin Tür Dağılımı Tablosu

Hemen hemen her dönemde bestekârlar tarafından en çok tercih edilen sözsüz türlerin başında gelen Saz Semâîsi türünün en önemli özelliği, ilk üç hanesinin mutlak suretle Aksak Semâî usûlü ile bestelenmesidir. Bu noktada eserlerin usûl dağılımına bakıldığında, Aksak Semâî usûlünün 27 eser ile en çok kullanılan usul olması normal bir sonuçtur.

Ferahnâk makâmındaki sözsüz eserlerin usûl dağılımı Tablo 7’de detaylı olarak verilmiştir.

Tablo 7. Ferahnâk Makâmındaki Sözsüz Eserlerin Usûl Dağılımı Tablosu

1.1. FERAHNÂK MAKÂMINDA SÖZSÜZ ESER BESTELEMİŞ DOĞUM TARİHLERİ BİLİNEN BESTEKÂRLARIN TARİHSEL SIRALAMAYA GÖRE ESER İNCELEMELERİ

(Bkz., EK – 144)

Besteci: Kemâni Ali Efendi

TRT saz eserleri repertuvar no: 0703

Tür: Peşrev

Usûl: Çenber

Eserin analizi ve yorumu: Birinci hane; nim hicaz perdesinde hicaz, neva perdesinde rast, muhayyer perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk, düğah perdesinde rast, ırak perdesinde ferahnâk,

İkinci hane; eviç perdesinde ferahnâk, neva perdesinde rast, neva perdesinde buselik, düğah perdesinde buselik, ırak perdesinde eksik ferahnâk, yegah perdesinde rast,

Üçüncü hane; hüseyنياşiran perdesinde uşşak, yegah perdesinde rast, ırak perdesinde ferahnâk, düğah perdesinde buselik, rast perdesinde çargah, düğah

perdesinde rast, neva perdesinde rast, muhayyer perdesinde buselik, eviç perdesinde eksik ferahnâk,

Dördüncü hane; muhayyer perdesinde buselik, eviç perdesinde eksik ferahnâk, neva perdesinde buselik, neva perdesinde rast, düğah perdesinde buselik ve irak perdesinde eksik ferahnâk çeşnileri ezgilendirilerek oluşturulmuştur.

Eser seyir karakteri olarak inici-çıkıcıdır. Geleneksel peşrev türünün bir örneği olan eser sekilemeli ve bezemeli ezgiler kullanılarak oluşturulmuştur. Eserde ikili ve üçlü aralıklar yoğun olarak kullanılmıştır. Ezgisel yapısı bakımından monoton bir eser olarak göze çarpan eser, geleneksel ferahnâk makâmı dizisini yansıtmaktadır.

(Bkz., EK – 145)

Besteci: Kemâni Ali Efendi

TRT saz eserleri repertuvar no: 0720

Tür: Saz Semâîsi

Usûl: Aksak Semâî

Eserin analizi ve yorumu: Birinci hane, neva perdesinde rast, hüseyini perdesinde uşşak, düğah perdesinde rast,

Teslim; düğah perdesinde rast, irak perdesinde ferahnâk, yegah perdesinde rast,

İkinci hane; neva perdesinde rast, muhayyer perdesinde buselik, düğah perdesinde rast,

Üçüncü hane; yegah perdesinde rast, hüseyiniaşiran perdesinde uşşak, düğah perdesinde rast, neva perdesinde rast,

Dördüncü hane; neva perdesinde rast ve düğah perdesinde rast çeşnilerinin ezgilendirilmesiyle oluşturulmuştur.

Eserde ferahnâk makâmının en önemli çeşnilerinden olan eviç perdesinde ferahnâk çeşnisi nerede ise hiç kullanılmamıştır. Eser inici-çıkıcı bir seyir anlayışı

ile, neva perdesi güçlü kabul edilerek bestelenmiştir. Ayrıca, ikinci ve üçüncü hanelerde karşımıza çıkan düğah perdesinde karar verme ısrarı, eserin duyumunu ferahnâk makâmından uzaklaştırmıştır. Eserde genellikle ikili ve üçlü aralıklar kullanılmıştır. Sekilemeli ve bezemeli ezgiler yoğunluktadır.

(Bkz., EK – 146)

Besteci: Zeki Mehmet Ağa

TRT saz eserleri repertuvar no: 0704

Tür: Peşrev

Usûl: Zencir

Eserin analizi ve yorumu: Birinci hane; neva perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk, hüseyini perdesinde uşşak,

Teslim; neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, düğah perdesinde buselik, irak perdesinde eksik ferahnâk, yegah perdesinde rast,

İkinci hane; neva perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk,

Üçüncü hane; neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, eviç perdesinde eksik ferahnâk, muhayyer perdesinde buselik, neva perdesinde buselik, düğah perdesinde uşşak, yegah perdesinde rast,

Dördüncü hane; irak perdesinde eksik ferahnâk, düğah perdesinde buselik, buselik perdesinde nişabur, düğah perdesinde rast, düğah perdesinde uşşak, irak perdesinde eksik segah ve yegah perdesinde rast çeşnilerinin ezgilendirilmesiyle oluşturulmuştur.

Eser zencir usûlünde, klasik dönem ezgi yapısı ile bestelenmiştir. Geleneksel peşrev türünün özelliklerini yansıtmaktadır. Seyir karakteri olarak inici-çıkıcı olan eser, geleneksel ferahnâk makâmı dizisini oluşturan çeşniler ile ezgilendirilmiştir. Hanelerde sadece ferahnâk makâmının işlenmiş olması, ağırlıklı olarak ikili ve üçlü aralıkların kullanılması ve eserin çok uzun olması bakımından monoton bir eser olarak kabul edilebilir.

(Bkz., EK – 147)

Besteci: Zeki Mehmet Ağa

TRT saz eserleri repertuvar no: 0730

Tür: Saz Semâisi

Usûl: Aksak Semâî

Eserin analizi ve yorumu: Birinci hane; neva perdesinde rast, hüseyini perdesinde uşşak, eviç perdesinde eksik ferahnâk, düğah perdesinde rast, neva perdesinde buselik, düğah perdesinde uşşak,

Teslim; düğah perdesinde uşşak, yegah perdesinde rast, irak perdesinde eksik segah, irak perdesinde ferahnâk,

İkinci hane; muhayyer perdesinde buselik, eviç perdesinde eksik ferahnâk, neva perdesinde rast, neva perdesinde buselik, düğah perdesinde uşşak,

Üçüncü hane; yegah perdesinde rast, rast perdesinde rast, hüseyiniaşiran perdesinde uşşak, düğah perdesinde rast, neva perdesinde rast, neva perdesinde buselik, düğah perdesinde uşşak,

Dördüncü hane; neva perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk, neva perdesinde buselik, irak perdesinde eksik segah ve düğah perdesinde uşşak çeşnilerinin ezgilendirilmesiyle oluşturulmuştur.

Eserin seyir karakteri inici-çıkıcıdır. Genel olarak geleneksel ferahnâk makâmı dizisine sadık kalınarak bestelenen eserde, düğah perdesindeki uşşak çeşnisinin çok sık kullanıldığı tespit edilmiştir. Bu durum, eserin duyumunun zaman zaman ferahnâk makâmından uzaklaşmasına sebep olmuştur

Genellikle ikili ve üçlü aralıkların kullanıldığı eserde bezemeli ezgiler de dikkat çekmektedir. Eserin dördüncü hanesinde, benzer ezgilerin sık tekrarlanması sonucu monotonluk sorunu olduğu saptanmıştır.

(Bkz., EK – 148)

Besteci: Leon Hancıyan

TRT saz eserleri repertuvar no: 0722

Tür: Saz Semâîsi

Usûl: Aksak Semâî

Eserin analizi ve yorumu: Birinci hane; neva perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk,

Teslim; hüseyini perdesinde uşşak, hüseyini perdesinde buselik, düğah perdesinde rast, düğah perdesinde buselik, yegah perdesinde rast, ırak perdesinde eksik ferahnâk,

İkinci hane; düğah perdesinde rast, neva perdesinde rast, eviç perdesinde eksik ferahnâk

Üçüncü hane; muhayyer perdesinde hicaz, hüseyini perdesinde hicaz, neva perdesinde nikriz,

Dördüncü hane; düğah perdesinde rast, ırak perdesinde ferahnâk, hüseyiniaşiran perdesinde uşşak, yegah perdesinde rast ve neva perdesinde rast çeşnilerinin ezgilendirilmesiyle oluşturulmuştur.

Seyir karakteri inicidir. Ezgiler genel olarak sekilemeli ve bezemelidir. İçerdiği çeşniler bakımından eser, geleneksel ferahnâk makâmı dizisine uygun olarak bestelenmiştir. Eserin dördüncü hanesinde kullanılan kromatik sesler, klasik dönemin ötesinde yenilikçi ezgiler olarak kabul edilebilir.

(Bkz., EK – 149)

Besteci: Muallim İsmail Hakkı Bey

TRT saz eserleri repertuvar no: 0724

Tür: Saz Semâîsi

Usûl: Aksak Semâî

Eserin analizi ve yorumu: Birinci hane; neva perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk, muhayyer perdesinde buselik, hüseyini perdesinde uşşak, düğah perdesinde rast,

Teslim; neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, hüseyini perdesinde buselik, düğah perdesinde buselik, ırak perdesinde eksik ferahnâk, yegah perdesinde rast,

İkinci hane; neva perdesinde buselik, düğah perdesinde hicaz, neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast,

Üçüncü hane; muhayyer perdesinde hicaz, eviç perdesinde hüzzam, düğah perdesinde rast, neva perdesinde rast,

Dördüncü hane; neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, hüseyini perdesinde buselik ve düğah perdesinde rast çeşnilerinin ezgilendirilmesiyle oluşturulmuştur.

Eser geleneksel saz semâisi türünün bir örneğidir. Geleneğe uygun olarak her hanede farklı bir makâm işlenmiştir. Eserin seyir karakteri inici-çıkıcıdır. Sekilemeli ve bezemeli ezgiler, ikili ve üçlü aralıklar kullanılarak oluşturulmuştur. Eser geleneksel ferahnâk makâmı dizisine büyük oranda uygundur.

(Bkz., EK – 150)

Besteci: H. Sadettin Arel

TRT saz eserleri repertuvar no: 0699

Tür: Oyun Havası

Usûl: Nim Sofyân

Eserin analizi ve yorumu: Eser, neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, ırak perdesinde ferahnâk, buselik perdesinde buselik, yegah perdesinde rast, kaba düğah perdesinde hicaz, neva perdesinde buselik ve düğah perdesinde hicaz çeşnileri kullanılarak ezgilendirilmiştir.

Oyun havası türünün bir özelliği olarak eser ritmik, dinamik ve akıcı ezgilerin kullanılmasıyla oluşturulmuştur. Kaba düğah perdesi ile tiz hüseyini perdesi arasında ezgilendirilmiş eser bu yönüyle oldukça geniş bir ezgi kullanım alanına sahiptir. Ayrıca bu özellik eseri monotonluktan uzaklaştırmıştır.

Atlamalı seslerin yanı sıra, eserde sekilemeleler, kromatik sesler ve tekrarlanan ezgiler olduğu görülmüştür. Genel olarak eser geleneksel ferahnâk makâmı dizisini yansıtmaktadır.

(Bkz., EK – 151)

Besteci: H. Sadettin Arel

TRT saz eserleri repertuvar no: 0716

Tür: Saz Semâîsi

Usûl: Aksak Semâî

Eserin analizi ve yorumu: Birinci hane; neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, yegah perdesinde rast,

Teslim; neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, yegah perdesinde rast, ırak perdesinde ferahnâk,

İkinci hane; düğah perdesinde rast, neva perdesinde rast,

Üçüncü hane; nim hicaz perdesinde hicaz, eviç perdesinde ferahnâk,

Dördüncü hane; düğah perdesinde rast, neva perdesinde buselik, düğah perdesinde hicaz, yegah perdesinde rast ve yegah perdesinde rast çeşnilerinin ezgilendirilmesiyle oluşturulmuştur.

Eser seyir karakteri olarak inicidir. Geleneksel ferahnâk makâmı dizisine büyük oranda uyan eserin dördüncü hanesi tamamen hicaz makâmında bestelenmiştir. Eserde ikili ve üçlü aralıkların yanı sıra, zaman zaman geleneksel anlayışın dışında atlamalar da kullanıldığı saptanmıştır.

(Bkz., EK – 152)

Besteci: Fahri Kopuz

TRT saz eserleri repertuvar no: 0712

Tür: Saz Semâîsi

Usûl: Aksak Semâî

Eserin analizi ve yorumu: Birinci hane; eviç perdesinde ferahnâk, neva perdesinde rast, eviç perdesinde eksik ferahnâk,

Teslim; eviç perdesinde ferahnâk, düğah perdesinde rast, düğah perdesinde buselik, yegah perdesinde rast, ırak perdesinde eksik ferahnâk,

İkinci hane; düğah perdesinde hicaz, neva perdesinde buselik, yegah perdesinde rast, nim hicaz perdesinde hicaz,

Üçüncü hane; düğah perdesinde hicaz, eviç perdesinde ferahnâk, eviç perdesinde segah,

Dördüncü hane; düğah perdesinde hicaz, ırak perdesinde hüzzam, hüseyni perdesinde buselik, neva perdesinde rast ve ırak perdesinde eksik ferahnâk çeşnileri ezgilendirilerek oluşturulmuştur.

Eserin ikinci, üçüncü ve dördüncü hanesinin büyük bölümünde hicaz çeşnisi üzerinde fazlaca durulmuştur. Bu durum ferahnâk makâmı etkisini oldukça zayıflatmıştır.

Eserde genişleme bölümleri dikkat çekmektedir. Kaba düğah ve tiz acem perdeleri arasında bestelenen eser, oldukça geniş bir aralıkta ezgilendirilmiştir. Geleneksel saz semâîsi türünün özelliklerini taşıyan eser, seyir karakteri olarak inicidir.

(Bkz., EK – 153)

Besteci: Münir Mazhar Kamsoy

TRT saz eserleri repertuvar no: 0726

Tür: Saz Semâîsi

Usûl: Aksak Semâî

Eserin analizi ve yorumu: Birinci hane; eviç perdesinde eksik ferahnâk, hüseyni perdesinde buselik, neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast,

Teslim; neva perdesin rast, düğah perdesinde rast, yegah perdesinde rast, ırak perdesinde ferahnâk, düğah perdesinde buselik, ırak perdesinde eksik ferahnâk,

İkinci hane; ırak perdesinde ferahnâk, düğah perdesinde rast, yegah perdesinde rast, neva perdesinde rast,

Üçüncü hane; muhayyer perdesinde buselik, eviç perdesinde eksik ferahnâk, neva perdesinde rast, buselik perdesinde nişabur, düğah perdesinde rast,

Dördüncü hane; neva perdesinde rast, muhayyer perdesinde buselik, eviç perdesinde eksik ferahnâk, düğah perdesinde rast, yegah perdesinde rast ve ırak perdesinde ferahnâk çeşnilerinin ezgilendirilmesiyle oluşturulmuştur.

Eser geleneksel ezgi yapısının dışında yenilikçi bir anlayış ile bestelenmiştir. Ezgiler oldukça dinamik ve monotonluktan uzaktır. Seyir karakteri olarak inici çıkıcı olan eser, içerdiği çeşniler bakımından geleneksel ferahnâk makâmı dizisine uygundur.

(Bkz., EK – 154)

Besteci: Zeki Arif Ataerğın

TRT saz eserleri repertuvar no: 0729

Tür: Saz Semâîsi

Usûl: Aksak Semâî

Eserin analizi ve yorumu: Birinci hane; neva perdesinde buselik, düğah perdesinde rast, neva perdesinde rast, eviç perdesinde eksik ferahnâk,

Teslim; hüseyni perdesinde uşşak, neva perdesinde rast, neva perdesinde buselik, düğah perdesinde buselik, ırak perdesinde eksik ferahnâk, yegah perdesinde rast,

İkinci hane; eviç perdesinde eksik ferahnâk, muhayyer perdesinde buselik, neva perdesinde rast,

Üçüncü hane; eviç perdesinde eksik ferahnâk, neva perdesinde rast,

Dördüncü hane; neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk, ırak perdesinde ferahnâk ve yegah perdesinde rast çeşnilerinin ezgilendirilmesiyle oluşturulmuştur.

Eser, geleneksel ferahnâk makâmı dizisiyle uyumludur. İkili ve üçlü aralıkların yoğun olarak kullanıldığı eserin seyir karakteri inicidir. Eserin hanelerinde başka makâmlara geçki kullanmamıştır. Baştan sona kadar ferahnâk çeşnilerinin hakim olduğu eser bu yönüyle monoton sayılabilir.

(Bkz., EK – 155)

Besteci: Reşat Aysu

TRT saz eserleri repertuvar no: 0727

Tür: Saz Semâîsi

Usûl: Aksak Semâî

Eserin analizi ve yorumu: Birinci hane; neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, ırak perdesinde ferahnâk, yegah perdesinde rast,

Teslim; neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, yegah perdesinde rast, ırak perdesinde ferahnâk,

İkinci hane; neva perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk,

Üçüncü hane; neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, muhayyer perdesinde rast,

Dördüncü hane; neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, ırak perdesinde ferahnâk, yegah perdesinde rast, rast perdesinde pençgah, kaba düğah perdesinde rast, hüseyini perdesinde uşşak,

Oldukça dinamik ezgiler içeren ve saz sanatçılarına zorlayıcı bölümlerden oluşan bir eserdir. İçerdiği arpejler, atlamalı sesler ve tartımlar bakımından zaman zaman klasik batı müziği duyumuna sahip bir eserdir. Seyir karakteri olarak inici çıkıcıdır. Geleneksel ferahnâk makâmı dizisi içinde bulunmayan geçkiler içermektedir. Eserin dördüncü hanesi oldukça uzun bestelenmiştir. Bu özellik Reşat Aysu'nun bestelediği saz semâîsi türündeki eserlerin ortak özelliğidir.

(Bkz., EK – 156)

Besteci: Ferit Sıdal

TRT saz eserleri repertuvar no: 0715

Tür: Saz Semâîsi

Usûl: Aksak Semâî

Eserin analizi ve yorumu: Birinci hane; neva perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk, hüseyini perdesinde uşşak, eviç perdesinde eksik ferahnâk,

Teslim; neva perdesinde rast, dik hisar perdesinde müstear, düğah perdesinde rast, düğah perdesinde buselik, yegah perdesinde rast,

İkinci hane; düğah perdesinde rast, düğah perdesinde buselik, yegah perdesinde rast, neva perdesinde rast, eviç perdesinde eksik ferahnâk,

Üçüncü hane; nim hicaz perdesinde hicaz, segah perdesinde segah, neva perdesinde rast, eviç perdesinde eksik ferahnâk,

Dördüncü hane; düğah perdesinde rast, yegah perdesinde rast, neva perdesinde rast, dik hisar perdesinde müstear ve düğah perdesinde buselik çeşnilerinin ezgilendirilmesiyle oluşturulmuştur.

Geleneksel saz semâîsi türünün yapısında bulunduğu üzere, her hanenin sonunda ortak ezgilendirilmiş bir bölüm mevcuttur. Eserin seyir karakteri inicikıcıdır. Genel olarak geleneksel ferahnâk makâmı dizisine uygun olan eserde, tarihsel süreç içerisinde bestekârlar tarafından çok kullanılmayan dik hisar perdesinde müstear çeşnisinin kullanıldığı saptanmıştır. Sade ve akılda kalıcı ezgiler kullanılarak oluşturulan eserde genellikle ikili ve üçlü aralıkların kullanıldığı görülmüştür.

(Bkz., EK – 157)

Besteci: Alâeddin Yavaşca

TRT saz eserleri repertuvar no: 0697

Tür: Medhal

Usûl: Hafif

Eserin analizi ve yorumu: Eser, neva perdesinde rast, eviç perdesinde eksik ferahnâk, hüseyini perdesinde uşşak, buselik perdesinde nişabur, yegah perdesinde rast, düğah perdesinde rast, rast perdesinde çargah, ırak perdesinde ferahnâk, muhayyer perdesinde buselik, neva perdesinde buselik, düğah perdesinde buselik ve ırak perdesinde eksik ferahnâk çeşnilerinin ezgilendirilmesiyle oluşturulmuştur. Seyir karakteri olarak inici-çıkıcıdır. Geleneksel ferahnâk makâmı dizisini tam olarak yansıtmakla bereber ritmik ve melodik yapısı ile geleneksel anlayışın bir örneği sayılabilir.

(Bkz., EK – 158)

Besteci: Ahmet Hatipoğlu

TRT saz eserleri repertuvar no: 0700

Tür: Peşrev

Usûl: Muhammes

Eserin analizi ve yorumu: Birinci hane; neva perdesinde rast, muhayyer perdesinde buselik, eviç perdesinde ferahnâk, düğah perdesinde rast, yegah perdesinde rast, ırak perdesinde ferahnâk,

Teslim; neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, hüseyini perdesinde uşşak, yegah perdesinde rast, ırak perdesinde ferahnâk,

İkinci hane; düğah perdesinde hicaz, neva perdesinde buselik, neva perdesinde rast, ırak perdesinde hüzzam,

Üçüncü hane; düğah perdesinde saba, düğah perdesinde uşşak, ırak perdesinde eksik segah,

Dördüncü hane; neva perdesinde rast, düğah perdesinde uşşak ve ırak perdesinde eksik segah çeşnilerinin ezgilendirilmesiyle oluşturulmuştur.

Geleneksel peşrev türünün özelliklerine uygun olarak bestelenen eserin seyir karakteri inicidir. Eserin ikinci ve üçüncü hanelerinde, geleneksel ferahnâk makâmı

dizisi dışında hicaz ve saba makâmı dizileri saptanmıştır. Eserde genellikle ikili ve üçlü aralıkların kullanıldığı görülmektedir.

(Bkz., EK – 159)

Besteci: Ahmet Hatipoğlu

TRT saz eserleri repertuvar no: 0707

Tür: Saz Semâisi

Usûl: Aksak Semâî

Eserin analizi ve yorumu: Birinci hane; neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, muhayyer perdesinde buselik, eviç perdesinde eksik ferahnâk,

Teslim; hüseyini perdesinde uşşak, düğah perdesinde rast, düğah perdesinde buselik, ırak perdesinde eksik ferahnâk, yegah perdesinde rast,

İkinci hane; ırak perdesinde eksik segah, düğah perdesinde saba, çargah perdesinde hicaz, düğah perdesinde rast, muhayyer perdesinde buselik, eviç perdesinde eksik ferahnâk,

Üçüncü hane; muhayyer perdesinde hicaz, eviç perdesinde hüzzam, eviç perdesinde eksik ferahnâk, neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, muhayyer perdesinde buselik,

Dördüncü hane; neva perdesinde rast, ırak perdesinde ferahnâk, düğah perdesinde rast ve yegah perdesinde rast çeşnilerinin ezgilendirilmesiyle oluşturulmuştur.

Eser, geleneksel saz semâisi türünün bir örneğidir. Ezgiler sekilemeli ve bezemeli olup zaman zaman atlamalı seslerden de faydalanılmıştır. Seyir karakteri olarak inici olan eser, geleneksel ferahnâk makâmı dizisini büyük oranda yansıtmaktadır.

(Bkz., EK – 160)

Besteci: Aydın Oran

TRT saz eserleri repertuvar no: 0708

Tür: Saz Semâîsi

Usûl: Aksak Semâî

Eserin analizi ve yorumu: Birinci hane; neva perdesinde rast, nim hicaz perdesinde hicaz, eviç perdesinde ferahnâk, düğah perdesinde rast,

Teslim; neva perdesinde rast, buselik perdesinde nişabur, düğah perdesinde rast, yegah perdesinde rast, ırak perdesinde ferahnâk,

İkinci hane; muhayyer perdesinde rast, hüseyini perdesinde uşşak, neva perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk, düğah perdesinde rast,

Üçüncü hane; muhayyer perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk, hüseyini perdesinde buselik, neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast,

Dördüncü hane; neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast ve ırak perdesinde ferahnâk çeşnilerinin ezgilendirilmesiyle oluşturulmuştur.

Eser oldukça dinamik ezgiler kullanılarak bestelenmiştir. İkili ve üçlü aralıkların yanı sıra dörtlü ve beşli aralıklarda sıklıkla tercih edilmiştir. Ayrıca ikinci ve üçüncü hanelerdeki genişlemeler esere derinlik kazandırarak monotonluktan uzaklaştırmıştır. Geleneksel ferahnâk makâmı dizisine uygunluk gösteren eserin seyir karakteri inicidir.

(Bkz., EK – 161)

Besteci: Cinuçen Tanrıkorur

TRT saz eserleri repertuvar no: 0710

Tür: Saz Semâîsi

Usûl: Aksak Semâî

Eserin analizi ve yorumu: Birinci hane; hüseyini perdesinde uşşak, neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast,

Teslim; neva perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk, düğah perdesinde rast, neva perdesinde buselik, düğah perdesinde buselik, irak perdesinde eksik ferahnâk, yegah perdesinde rast,

İkinci hane; düğah perdesinde hicaz, yegah perdesinde nikriz, düğah perdesinde rast, neva perdesinde rast,

Üçüncü hane; muhayyer perdesinde buselik, eviç perdesinde eksik ferahnâk, neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast,

Dördüncü hane; eviç perdesinde segah, nim hicaz perdesinde hicaz, düğah perdesinde uşşak, irak perdesinde eksik segah, neva perdesinde rast, eviç perdesinde eksik ferahnâk ve düğah perdesinde rast çeşnilerinin ezgilendirilmesiyle oluşturulmuştur.

Eserde kullanılan üçlemeler, kısa ve uzun süreli sesler, dinamik inici-çıkıcı ezgiler ve atlamalı sesler, eseri monoton bir eser olmaktan kurtarmıştır. Ezgi çeşitliliği bakımından çok zengin olan eser geleneksel ferahnâk makâmı dizisini yansıtmaktadır. Hanelerde yapılan makâm geçkileri esere farklı duyum kazandırmıştır. Her hanenin son ölçüsü ortak ezgilendirilmiştir. Eser geleneksel saz semâîsi türünün özelliklerini yansıtmaktadır.

(Bkz., EK – 162)

Besteci: İsmail Demirkıran

TRT saz eserleri repertuvar no: 0719

Tür: Saz Semâîsi

Usûl: Aksak Semâî

Eserin analizi ve yorumu: Birinci hane; eviç perdesinde ferahnâk, neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, irak perdesinde ferahnâk, neva perdesinde buselik,

Teslim; düğah perdesinde rast, rast perdesinde pençgah, irak perdesinde ferahnâk, yegah perdesinde rast, düğah perdesinde buselik, irak perdesinde eksik ferahnâk,

İkinci hane; hüseyनियाşiran perdesinde hicaz, yegah perdesinde nikriz, neva perdesinde rast,

Üçüncü hane; muhayyer perdesinde buselik, eviç perdesinde eksik ferahnâk, düğah perdesinde rast, neva perdesinde buselik,

Dördüncü hane; neva perdesinde rast, eviç perdesinde eksik ferahnâk, düğah perdesinde rast ve düğah perdesinde buselik çeşnilerinin ezgilendirilmesiyle oluşturulmuştur.

Eser geleneksel saz semâîsi türünün bir örneği olup, genellikle ikili ve üçlü aralıklar kullanılarak oluşturulmuştur. Seyir karakteri olarak inici-çıkıcı olan eser, geleneksel ferahnâk makâmı dizisine uygun ezgilendirilmiştir.

İkinci hanede kullanılan hüseyनियाşiran perdesinde hicaz, yegah perdesinde nikriz çeşnileri tarihsel süreç içerisinde bestekârlar tarafından çok kullanılmamıştır. Ayrıca, eserin son hanesinde kullanılan tartımlar ve ezgiler monotonluk yaratmıştır.

(Bkz., EK – 163)

Besteci: Mutlu Torun

TRT saz eserleri repertuvar no: 0725

Tür: Saz Semâîsi

Usûl: Aksak Semâî

Eserin analizi ve yorumu: Birinci hane; eviç perdesinde ferahnâk, neva perdesinde rast,

Teslim; neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, düğah perdesinde buselik, yegah perdesinde rast, ırak perdesinde eksik ferahnâk,

İkinci hane; düğah perdesinde rast, hüseyनियाşiran perdesinde rast,

Üçüncü hane; nim hicaz perdesinde hicaz, ırak perdesinde hicaz, neva perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk,

Dördüncü hane; eviç perdesinde segah, düğah perdesinde uşşak, ırak perdesinde segah, neva perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk, düğah perdesinde rast ve yegah perdesinde rast çeşnilerinin ezgilendirilmesiyle oluşturulmuştur.

Eser, dinamik ve monotonluktan uzak bir şekilde, ikili ve üçlü seslerin yanı sıra atlamalı sesler de kullanılarak ezgilendirilmiştir. Bu özelliği ile yenilikçi bir anlayışın ürünü sayılabilir. Özellikle eserin dördüncü hanesi, kullanılan tartımlar ve makamsal geçkiler bakımından oldukça dinamik ezgilendirilmiştir.

Seyir karakteri olarak inici-çıkıcı olan eser, geleneksel ferahnâk makâmı dizisine uygun ezgilendirilmiştir.

(Bkz., EK – 164)

Besteci: Faruk Şahin

TRT saz eserleri repertuar no: 0702

Tür: Peşrev

Usûl: Muhammes

Eserin analizi ve yorumu: Birinci hane; neva perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk, düğah perdesinde rast,

Teslim; neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk, ırak perdesinde ferahnâk, ırak perdesinde eksik ferahnâk,

İkinci hane; segah perdesinde segah, neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, neva perdesinde rast,

Üçüncü hane; eviç perdesinde ferahnâk, neva perdesinde rast, muhayyer perdesinde buselik, düğah perdesinde rast, neva perdesinde rast,

Dördüncü hane; segah perdesinde segah, ırak perdesinde segah, neva perdesinde rast ve düğah perdesinde rast çeşnilerinin ezgilendirilmesiyle oluşturulmuştur.

Geleneksel peşrev türünün özelliklerini yansıtan eser, seyir karakteri olarak inici-çıkıcıdır. İçerdiği çeşniler bakımından geleneksel ferahnâk makâmı dizisine

uygundur. Peşrevin hane sonlarındaki iki ölçüsü ortak bestelenmiştir ve her hanede tekrarlanmıştır. Eser, genel olarak sekilemeli ve bezemeli ezgilerden oluşturulmuştur.

(Bkz., EK – 165)

Besteci: Faruk Şahin

TRT saz eserleri repertuvar no: 0713

Tür: Saz Semâîsi

Usûl: Aksak Semâî

Eserin analizi ve yorumu: Birinci hane; neva perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk, düğah perdesinde rast,

Teslim; neva perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk, hüseyini perdesinde uşşak, buselik perdesinde nişabur, düğah perdesinde rast, ırak perdesinde eksik ferahnâk,

İkinci hane; yegah perdesinde rast, neva perdesinde rast,

Üçüncü hane; düğah perdesinde saba, ırak perdesinde segah, eviç perdesinde eksik ferahnâk, neva perdesinde rast,

Dördüncü hane; neva perdesinde rast, hüseyini perdesinde uşşak, düğah perdesinde rast, düğah perdesinde buselik ve ırak perdesinde eksik ferahnâk çeşnilerinin ezgilendirilmesiyle oluşturulmuştur.

Eserin seyir karakteri inici-çıkıcı olup, içerdiği çeşniler bakımından geleneksel ferahnâk makâmını büyük oranda yansıtmaktadır. Geleneksel saz semâîsi türünün yapısında bulunduğu üzere, her hanenin sonunda ortak ezgilendirilmiş bir bölüm mevcuttur.

(Bkz., EK – 166)

Besteci: Hasan Esen

TRT saz eserleri repertuvar no: 0717

Tür: Saz Semâîsi

Usûl: Aksak Semâî

Eserin analizi ve yorumu: Birinci hane; eviç perdesinde ferahnâk, neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, muhayyer perdesinde buselik, eviç perdesinde eksik ferahnâk,

Teslim; neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk, irak perdesinde ferahnâk, yegah perdesinde rast,

İkinci hane; nim hicaz perdesinde hicaz, irak perdesinde segah, eviç perdesinde ferahnâk, neva perdesinde rast,

Üçüncü hane; eviç perdesinde ferahnâk, hüseyini perdesinde buselik, düğah perdesinde rast,

Dördüncü hane; eviç perdesinde eksik ferahnâk, gerdaniye perdesinde çargah, nim hicaz perdesinde hicaz, neva perdesinde buselik, düğah perdesinde rast ve irak perdesinde ferahnâk çeşnilerinin ezgilendirilmesiyle oluşturulmuştur.

Eser oldukça dinamik ezgiler kullanılarak inici seyir karakterinde bestelenmiştir. Eserde kullanılan senkoplar, otuzikilik notalar, arpejler ve tartımlar esere yenilikçi ve dinamik bir hava vermiştir. Eser geleneksel ferahnâk makâmı dizisinin özelliklerini yansıtmaktadır.

1.2. FERAHNÂK MAKÂMINDA SÖZSÜZ ESER BESTELEMİŞ DOĞUM VE/VEYA ÖLÜM TARİHLERİNE ULAŞILAMAMIŞ BESTEKÂRLARIN İSİM SIRASINA GÖRE ESER İNCELEMELERİ

(Bkz., EK – 167)

Besteci: Adil Bozkurt

TRT saz eserleri repertuvar no: 0706

Tür: Saz Semâîsi

Usûl: Aksak Semâî

Eserin analizi ve yorumu: Birinci hane; neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk,

Teslim; neva perdesinde rast, düğah perdesinde buselik, rast perdesinde pençgah, yegah perdesinde rast, ırak perdesinde eksik ferahnâk,

İkinci hane; düğah perdesinde rast, hüseyini perdesinde buselik, neva perdesinde rast,

Üçüncü hane; eviç perdesinde ferahnâk ve eksik ferahnâk, neva perdesinde rast,

Dördüncü hane; neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast ve ırak perdesinde ferahnâk çeşnilerinin ezgilendirilmesiyle oluşturulmuştur.

Geleneksel saz semâîsi türüne uygun olarak bestelenen eser, ferahnâk makâmı dizisinin özelliklerini yansıtmaktadır. Eserin seyir karakteri inicidir.

(Bkz., EK – 168)

Besteci: Bülent Ulusoy

TRT saz eserleri repertuvar no: 0701

Tür: Peşrev

Usûl: Sofyan

Eserin analizi ve yorumu: Birinci hane; neva perdesinde rast, eviç perdesinde eksik ferahnâk, neva perdesinde buselik,

Teslim; düğah perdesinde rast, neva perdesinde rast, düğah perdesinde buselik, yegah perdesinde rast, ırak perdesinde ferahnâk,

İkinci hane; muhayyer perdesinde buselik, nim hicaz perdesinde hicaz, buselik perdesinde buselik, ırak perdesinde hicaz, eviç perdesinde ferahnâk, neva perdesinde buselik,

Üçüncü hane; eviç perdesinde ferahnâk, neva perdesinde rast, gardaniye perdesinde hicaz, çargah perdesinde hicaz, kürdi perdesinde nikriz, acemaşiran perdesinde nikriz, çargah perdesinde çargah, neva perdesinde buselik,

Dördüncü hane; hüseyni perdesinde uşşak, neva perdesinde rast, neva perdesinde buselik, düğah perdesinde uşşak, irak perdesinde eksik segah, eviç perdesinde ferahnâk, neva perdesinde buselik çeşnilerinin ezgilendirilmesiyle oluşturulmuştur.

Peşrev türünü belirleyen öğelerden en önemlisi, peşrevlerin 15 zamanlıdan büyük usûllerle bestelenmesidir (Akdoğu, 2003: 291). Elimizdeki peşrev ise sofyan usûlünde bestelenmiştir. Eser, bu özelliği haricinde peşrev türünün diğer bütün özelliklerini taşımaktadır. Dinamik ezgiler kullanılarak bestelenen eserin seyir karakteri inicidir.

(Bkz., EK – 169)

Besteci: Cavit Cenkoğlu

TRT saz eserleri repertuvar no: 0709

Tür: Saz Semâîsi

Usûl: Aksak Semâî

Eserin analizi ve yorumu: Birinci hane; neva perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk,

Teslim; düğah perdesinde rast, neva perdesinde rast, düğah perdesinde buselik, irak perdesinde eksik ferahnâk, yegah perdesinde rast,

İkinci hane; neva perdesinde rast, nim hicaz perdesinde hicaz,

Üçüncü hane; eviç perdesinde ferahnâk, neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast,

Dördüncü hane; neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk ve hüseyni perdesinde uşşak çeşnilerinin ezgilendirilmesiyle oluşturulmuştur.

Eser, geleneksel ferahnâk makâmı dizisiyle uyumludur. İkili ve üçlü seslerin yanı sıra, atlamalı seslerin de kullanıldığı eserin seyir karakteri inicidir. Besteci, eserin hanelerinde başka makâmlara geçki kullanmamıştır. Baştan sona kadar ferahnâk çeşnilerinin hakim olduğu eser bu yönüyle monoton sayılabilir.

(Bkz., EK – 170)

Besteci: Erdoğan Tekdağlı

TRT saz eserleri repertuvar no: 0711

Tür: Saz Semâîsi

Usûl: Aksak Semâî

Eserin analizi ve yorumu: Birinci hane; neva perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk, düğah perdesinde rast,

Teslim; düğah perdesinde rast, irak perdesinde ferahnâk, yegah perdesinde rast,

İkinci hane; düğah perdesinde rast, yegah perdesinde rast, neva perdesinde rast,

Üçüncü hane; muhayyer perdesinde buselik, eviç perdesinde eksik ferahnâk, neva perdesinde buselik, neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast,

Dördüncü hane; neva perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk, düğah perdesinde rast, irak perdesinde ferahnâk ve yegah perdesinde rast çeşnilerinin ezgilendirilmesiyle oluşturulmuştur.

Geleneksel saz semâîsi türünün bir örneği olan eser, seyir karakteri olarak inici-çıkıcıdır. Ezgiler oldukça dinamiktir. Fakat hanelerde ferahnâk makâmı haricinde başka makâm işlenmemesinden ötürü, eser duyum olarak monotonluktan kurtulamamıştır.

(Bkz., EK – 171)

Besteci: Feraizi-zâde İbrahim Vefa

TRT saz eserleri repertuvar no: 0714

Tür: Saz Semâîsi

Usûl: Aksak Semâî

Eserin analizi ve yorumu: Birinci hane; nim hicaz perdesinde hicaz, eviç perdesinde eksik ferahnâk,

Teslim; nim hicaz perdesinde hicaz, buselik perdesinde nişabur, düğah perdesinde rast, ırak perdesinde ferahnâk,

İkinci hane; eviç perdesinde ferahnâk, düğah perdesinde rast, nim hicaz perdesinde hicaz,

Üçüncü hane; ırak perdesinde buselik, düğah perdesinde rast,

Dördüncü hane; ırak perdesinde ferahnâk, düğah perdesinde buselik, ırak perdesinde eksik ferahnâk, yegah perdesinde rast ve neva perdesinde rast çeşnilerinin ezgilendirilmesiyle oluşturulmuştur.

Eserde baştan sona kadar sürekli kullanılan mi bakiyye diyez (acem perdesi), eserin duyum olarak eviç makâmına benzemesine sebep olmuştur. Ferahnâk makâmının önemli çeşnilerinden olan neva perdesinde rast ve yegah perdesinde rast çeşnileri nerede ise hiç kullanılmamıştır. Bu sebeplerden ötürü eser geleneksel ferahnâk makâmı dizisinden uzak bir görüntü çizmiştir.

(Bkz., EK – 172)

Besteci: Hasan Soysal

TRT saz eserleri repertuvar no: 0718

Tür: Saz Semâîsi

Usûl: Aksak Semâî

Eserin analizi ve yorumu: Birinci hane; neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, muhayyer perdesinde buselik, eviç perdesinde eksik ferahnâk,

Teslim; neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, ırak perdesinde ferahnâk,

İkinci hane; düğah perdesinde rast, ırak perdesinde ferahnâk, yegah perdesinde rast, yegah perdesinde nikriz, düğah perdesinde buselik,

Üçüncü hane; neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk, muhayyer perdesinde buselik, eviç perdesinde eksik ferahnâk,

Dördüncü hane; neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, ırak perdesinde ferahnâk ve yegah perdesinde rast çeşnilerinin ezgilendirilmesiyle oluşturulmuştur.

Geleneksel ezgi oluşturma yöntemleri kullanılarak oluşturulan eserde genellikle ikili ve üçlü aralıklar kullanılmıştır. Seyir karakteri inici-çıkıcıdır. Eser geleneksel ferahnâk makâmı dizisine uygun olarak ezgilendirilmiştir. Sadece ikinci hanedeki yegah perdesindeki nikriz çeşnisi tarihsel süreçte bestekârlar tarafından çok kullanılmamıştır.

(Bkz., EK – 173)

Besteci: Mahmut Koçbay

TRT saz eserleri repertuvar no: 0723

Tür: Saz Semâîsi

Usûl: Aksak Semâî

Eserin analizi ve yorumu: Birinci hane; neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, ırak perdesinde ferahnâk,

Teslim; neva perdesinde rast, eviç perdesinde eksik ferahnâk, nim hicaz perdesinde hicaz, düğah perdesinde rast, yegah perdesinde rast, ırak perdesinde ferahnâk

İkinci hane; düğah perdesinde saba, çargah perdesinde hicaz, ırak perdesinde segah, yegah perdesinde rast, ırak perdesinde ferahnâk,

Üçüncü hane; eviç perdesinde segah, düğah perdesinde buselik, ırak perdesinde segah, düğah perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk,

Dördüncü hane; neva perdesinde rast, eviç perdesinde ferahnâk, muhayyer perdesinde rast, muhayyer perdesinde buselik, düğah perdesinde rast, düğah perdesinde buselik ve ırak perdesinde eksik ferahnâk çeşnilerinin ezgilendirilmesiyle oluşturulmuştur.

Eser oldukça dinamik ezgiler içeren ve saz sanatçılarını zorlayıcı bölümlerden oluşan bir eserdir. Seyir karakteri olarak inici çıkıcıdır. Geleneksel ferahnâk makâmı dizisi içinde bulunmayan geçkiler içermektedir. İlk üç hane ve teslimin aksine dördüncü hane oldukça sade bestelenmiştir. Böylece eser oldukça dengeli hale gelmiştir.

SONUÇLAR VE YORUMLAR

Sonuç olarak; sistemler üzerinden ferahnâk makâmı ile ilgili tarifleri incelendiği zaman, bahsi geçen müzikologların ferahnâk makâmını büyük oranda aynı açıkladıkları görülmektedir. Tespit edilen farklılıkları açıklamadan önce bir konuyu daha aydınlatmakta fayda görülmektedir. Şakir Ağa ferahnâk makâmının mucididir. TRT repertuvarında Şakir Ağa' ya ait olduğu tesbit edilen dört adet eser bulunmaktadır. Makâmın tanınması, doğru tarifi yapılabilmesi ve müzikologların tarifleriyle kıyaslanabilmesi için en doğru yol Şakir Ağa' nın eserlerinin tahlilidir.

Bu dört eser incelendiğinde, makâmın güçlü perdesinin neva perdesi olduğu söylenebilir. Ayrıca düğah ve eviç perdelerinin de dönüşümlü olarak ikinci derece güçlü gibi kullanıldığını söylemek yanlış olmaz. Güçlü perdesi konusunda müzikologların ortak kararda olduğu görülmektedir. Fakat ferahnâk makâmı dizisinin açıklanması konusunda aynı tutarlılığın olduğunu söylemek yanlış olur. Şakir Ağa' nın eserleri incelendiğinde, neva perdesinde rast, düğah perdesinde rast, hüseyini perdesinde uşşak, yegah perdesinde rast ve irak perdesinde ferahnâk çeşnilerinin eserlerin temelini oluşturduğu görülmüştür. Ezgiler genellikle bu beş çeşni etrafında oluşturulmuştur. İlk olarak ne zaman ve kim tarafından ortaya atıldığı bilinmeyen, nim hicaz perdesindeki hicaz dörtlüsü Şakir Ağa ve arkasından gelen bestekârların çoğunluğu tarafından kullanılmamıştır. Çok az sayıda karşımıza çıkan bu dörtlü, makâmı süslemek için bir çeşni olarak görülebilir. Ama makâmın tanımında kullanmak yanlıştır. Aynı durum segah perdesindeki ferahnâk ve nim hicaz perdesindeki segah için de söylenebilir. Çünkü Şakir Ağa bu çeşnilere eserlerinde hiç yer vermemiş, bu beşlileri sıradan geçiş notaları gibi kullanmıştır.

Bir diğer önemli konu ise genişleme konusudur. Tarihsel süreç içerisinde birçok bestekâr, ferahnâk makâmındaki eserlerini canlandırmak, monotonluktan uzaklaştırmak ve süslemek için genişlemeler kullanmışlardır. Ferahnâk makâmında esas olan genişlemeleri bulmak için yine Şakir Ağa' nın eserlerine bakmak gerekir. Burada göze çarpan en önemli çeşni tiz bölgede eviç perdesindeki segah ve eksik segah beşlileridir. Şakir Ağa bu beşlilerden daha çok eksik segah çeşnisini tercih etmiş olup, zaman zaman tiz neva perdesine kadar çıkmıştır. Ayrıca “Bir dilbere dil

düştü ki mahbûb-ı dilimdir” adlı eserinde, tiz bölgede muhayyer perdesinde hicaz beşlisini görmekteyiz. Şakir Ağa’dan sonra gelen bestekârlar eserlerinde çok farklı genişlemeler kullanmışlardır. Bunları ferahnâk makâmının genişlemeleri olarak kabul etmek yerine, bestekârların sanatsal yaratıcılıklarının ürünleri olarak görmek doğru olacaktır.

Ferahnâk makâmında bestelenmiş sözsüz eserlere bakıldığında, zaman içerisinde bestecilerin Şakir Ağa’nın ferahnâk anlayışından daha da uzaklaştıkları görülmektedir. Kuşkusuz buradaki en önemli faktör, sözsüz türlerin besteleme açısından daha özgür olabildiği gerçeğidir. Bu özgürlük ferahnâk makâmının geleneksel seyir karakteri dahilinde olmayan pek çok çeşniyi ve genişlemeyi makâmın tanımına eklemiş ve bizleri Şakir Ağa’nın ferahnâk makâmı tanımından daha da uzaklaştırmıştır.

Bu tespitler sonucunda, Şakir Ağa ve müzikologların tanımları göz önüne alınarak, bestelenen ferahnâk makâmındaki eserlerin analizleri gözden geçirilip, kendi eleştirel bakış açımız sonucunda ortaya çıkan fikirlerimiz de eklenerek bir ferahnâk makâmı seyri yapmak uygun olacaktır.

Makâmın seyrine neva perdesinden başlanarak, rast beşlisi iyice hissettirildikten sonra, eviç perdesinde segah ve eksik segah beşlileri kullanılarak eviç perdesinde yarım karar verilir. Gerdaniye ve muhayyer perdelerinde ufak duruşlar yapıldıktan sonra hüseyini perdesinde uşşak dörtlüsü ile yarım karar verilir. Tekrar neva perdesinde rast beşlisine dönülerek, nim hicaz perdesinde ufak bir kalış yapılabilir. Buradan makâmın önemli beşlilerinden olan düğah perdesinde rast beşlisine geçilerek, rast karakterine uygun gezinmeler kullanılabilir. Bu arada nim hicaz perdesi çargah perdesine dönüştürülerek düğah perdesinde bir buselik elde edilebilir. Burada çok durmadan yegah perdesindeki rast dizisine geçilir. Bu arada hüseyiniaşiran ve ırak perdelerinde çeşnisiz asma kalışlar kullanılarak makâma zenginlik verilebilir. Daha sonra karara doğru yegah-düğah arasında gezilerek (bu arada karardan önce yegah-ırak atlaması da kullanılabilir) ırak perdesinde yedensiz karar verilir.

KAYNAKÇA

- Akdoğu, O. (2003). *Türler ve Biçimler*, İzmir: Meta Basım.
- Aksüt, S. (1993). *Türk Müsikîsinin 100 Bestekârı*, İstanbul: İnkılap Kitapevi.
- Arel, H. S. (1968). *Türk Müsikîsi Nazariyatı Dersleri*, İstanbul: Hüsnütabiat Matbaası.
- Arel, H. S. (1991). *Türk Müsikîsi Nazariyatı Dersleri*, Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları
- Ezgi, S. Z. (1933). *Nazari ve Ameli Türk Müsikîsi*, İstanbul: Milli Mecmua Matbaası.
- Karadeniz, E. (1965). *Türk Müsikîsinin Nazariye ve Esasları*, Ankara: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- Kutluğ, Y. F. (2000). *Türk Müsikîsinde Makâmlar*, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Özkan, İ. H. (2006). *Türk Müsikîsi Nazariyatı ve Usûlleri*, Ankara: Ötüken Neşriyat A.Ş.
- Öztuna, Y. (1990). *Büyük Türk Müsikîsi Ansiklopedisi*, Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Say, A. (2005). *Müzik Ansiklopedisi*, Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, (2010). Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayın Matbaacılık ve Ticaret İşletmesi.
- Üngör, E. R. (1981). *Türk Müsikîsi Güfteler Antolojisi*, İstanbul: Eren Yayınları.
- Yekta, R. (1986). *Türk Müsikîsi*, İstanbul: Pan Yayınları.

EK- 1

Hiç dinlemezsin sohbetim

Ferahmâk, Şarkı

Güfte:
Beste: Nûman Ağa

Düyek

HIÇ DİN LE MEZ SİN SOH BE
TİM A MAN A MAN VAR MI ÖP SEM E FEN DİM
KA BA HA TİMSAZ..... TİMSAZ.....
AH BİL ME DİN
SA DÂ KÂ TİM A MAN A MAN üstgül

Hiç dinlemezsin sohbetim
Var mı öpsem kabahâtım
Ah bilmedin sadâkâtım
Var mı öpsem kabahâtım

Tal'atınla bezmi pür-nûr eyledin

Ferahnâk, Şarkı

Güfte:
Beste: Nûman Ağa

Şarkı Devr-i Revân

TÂL A TIN LA

BEZ Mİ PÜR NÛR

EY LE DİN YAR ÖM

RÛM A MAN A MAN A MAN AH

HA TI Rİ Vİ
NA SI TEŞ Rİ

RA NI MA MÛR
FIN LE MES RÜR

EY LE DİN A MAN A MAN AH

DİL DE EF KÂ

Tal'atnla bezmi pür-nür eyledin/2

The image shows a musical score for a song. It consists of two staves of music in a treble clef, with a key signature of one sharp (F#) and a time signature of 2/4. The first staff begins with a common time signature (C) and contains the lyrics: RI GÂ MI DÜR. The second staff begins with a 'Karar' (Cesur) time signature and contains the lyrics: EY LE DİN A MAN A MAN. The score ends with a double bar line and the word 'üstgöl'.

RI GÂ MI DÜR

Karar

EY LE DİN A MAN A MAN üstgöl

Tal'atnla bezmi pür-nür eyledin
Hâtr-ı virânı ma'mûr eyledin
Dilden efkâr-ı gâmi dür eyledin
Nası teşrifinle mesrur eyledin

Sinede yârem onulmaz

Ferahnâk, Şarkı

Güfte:
Beste: Hamparsum Limoncuyan

Düyek

Sİ NE DE YÂ REM O NUL MAZ Sİ NE
DE YÂ REM O NUL MAZ AŞ KA DÜ ŞEN
İF LÂH OL MAZ AŞ KA DÜ ŞEN İF LÂH
OL MAZ BU DER DE ÇA RE BU LUN MAZ
BU DER DE ÇA RE BU LUN MAZ
AŞ KA DÜ ŞEN İF LÂH OL MAZ
AŞ KA DÜ ŞEN İF LÂH OL MAZ üstgöl

Sinede yârem onulmaz
Aşka düşen iflâh olmaz
Bu derde çâre bulunmaz
Aşka düşen iflâh olmaz

Tâb-ı hüsnün gördükte ey gonçe-gül

Ferahnâk, Şarkı

Güfte:

Beste: Hamparsum Limoncuyan

Ağır Aksak

TÂ BI HÜS NÜN GÖR DÜK DE

EY GON CAGÜL A

MAN RÛ ZÛ ŞEB ÇE KER HA HAS RET

AR Zİ DİL (SON)

A MAN Fİ GÂ NE ÇE EY LE

NEV İ BÜL BÜL A üstgöl

Tâb-ı hüsnün gördükte ey gonçe-gül
 Rûz ü şeb çeker hasret arz-ı dil
 Aman figâna çe eyle nev-i bülbül
 Rûz ü şeb çeker hasret arz-ı dil

Beğendim seni geçmem asla ben

Ferahnâk, Şarkı

Güfte:
Beste: Dede Efendi

Düyek

BE ĞEN DİM SE Nİ E FEN DİM GEÇ MEM AS LA BEN

KUR TU LUŞ YOK TUR CA NİM E LİM DEN

KUR TU LUŞ YOK TUR CA NİM E LİM DENSAZ.....

ÖL SEM BI RAK MAM EY ŞUHSE Nİ BEN

DENSAZ..... ARANAĞME

SA NA BEN MEC BUR E FEN DİM OL MU ŞUM HA

LA DÜN YA İ ÇİN DE

The image shows a musical score for the song 'Beğendim seni geçmem asla ben / 2'. It consists of three staves of music in a treble clef, with a key signature of one sharp (F#) and a time signature of 2/4. The lyrics are written below the notes. The first staff contains the lyrics 'YOK E ŞİN AS LA DÜN YA İ ÇİN DE'. The second staff contains 'YOK E ŞİN AS LASAZ..... HÜS Nİ Mİ'. The third staff contains 'ZA CİN A LA DAN A LA' and ends with the signature 'üstgöl'.

YOK E ŞİN AS LA DÜN YA İ ÇİN DE

YOK E ŞİN AS LASAZ..... HÜS Nİ Mİ

ZA CİN A LA DAN A LA üstgöl

Beğendim seni geçmem asla ben
Kurtuluş yoktur canım elinden
Ölsem bırakmam ey şüh seni ben
Kurtuluş yoktur canım elinden

Sana ben mecbur olmuşum hala
Dünya içinde yok eşin asla
Hüs-i mizacın âlâdan âlâ
Kurtuluş toktur canım elinden

Ben müptelâ olsam sana

Ferahnâk, Şarkı

Güfte:
Beste: Dede Efendi

Aksak

BEN MÜP TE LÂ OL SAM
E LE GIR MEZ BÖY LE

SA NA GÜ LER MİY DİN
KUŞ TUR BIN YAL VAR SAM

SON RA BA NA HÂ Lİ NİZ DİR
Yİ NE BOŞ TUR FER YÂD ET SEM

KU ZUM Zİ RA GÜ LER
SI ZE HOŞ TUR GÜ LER

MİY DİN SON SON RA BA NA
MİY DİN SON SON RA BA NA

üstgöl

Ben müptelâ olsam sana
Güler miydin sonra bana
Hâlinizdir kuzum zîrâ
Güler miydin sonra bana

Ele girmez böyle kuştur
Bin yalvarsam yine boştur
Feryâd etsem size hoştur
Güler miydin sonra bana

Dil-i bî-çâreyi mecrûh eden tiğ-i nigâhındır

Ferahnâk, Ağır Semâî

Güfte:
Beste: Dede Efendi

Aksak Semâî

AH Dİ LI Bİ ÇÂ RE Yİ MEC RÛH
E DEN TI Ğİ Nİ GÂ HİN DİR
AH AH A MAN AH BE Nİ SEV DA
AH AH A MAN AH SE NİN BU ÇEK
LA RA DÜŞ EY LE YEN ZÛL Fİ
TI ĞİN CEV RÛ CE FÂ KEN Dİ
Sİ YÂ HİN DİR AH AH A MAN
GÛ NA HİN DİR AH AH A MAN
TEN Nİ TEN Nİ TEN NEN Nİ NE NEN SER Vİ SİMEN TEN TEN
AH SA NA HEM BEN DE HEM ÜP KENDE A MAN
SA NAHEM BEN DE ÜP KENDE A MAN İŞ TE KU LUN

VAY ...SAZ... AH Dİ Lİ Bİ TÂ Bİ MA CÜ LAR Gİ Bİ AK TIN

Dİ Lİ Bİ TÂ Bİ MA CÜ LAR Gİ Bİ AK TIN BE Nİ YAK TIN DA U ZAK

TAN BAK TIN BE Nİ YAK TIN DA U ZAK TAN BAK TIN

AH Aksak Semâi AH A MAN E FEN DİMSAZ....

AH BE Nİ SEV DA LA RA DÜŞ EY AH SE NİN BU ÇEK TI ĞİN CEV RÜ

LE YEN ZÜL Fİ Sİ YÂ HİN DIR CE FA KEN Dİ (MEYAN) GÜ NÂ HİN DIR

AH AH AH A MAN (SON) AH KO YUP EV VEL

BU HA LE SON RA LÂ YIK MI

DE MEK ZÂ LIM üstgül

Dil-i bi-çâreyi mecrûh eden tîg-i nigâhındır
Beni sevdalara düş eyleyen zülfi-siyâhındır
Koyup evvel bu hâle sonra lâyük nı demek
Senin bu çektüğün cevri ü cefâ kendi günâhındır

Terennüm: Ten ni ten ni ten nen ni te nen
Serv-i semen-ten
Ah sana hem bende hem efkende aman
İşte kulum vay
Ah dil-i bi-tâbıma cûlar gibi akdın
Beni yaktın da uzaktan baktın
Ah ah aman efendim
Ah beni sevdalara düş eyleyen zülfi-siyâhındır
Ah ah aman

Figan eder yine bülbül bahar görmüştür

Ferahnâk, Beste

Güfte:
Beste: Dede Efendi

Zencir

YAR Fİ GAN GA NE DER DER

YI NE BÜL BÜL BÜL

BA HAR HAR GÖR

GÖR MÜŞ DÜR AH YEL LE LEL

LE LE LE LE LEL LI TE RE LEL LI YE

LEL Lİ YE LEL LE LEL LEL LEL LEL LEL Lİ AH YAR BA HAR

HAR GÖR GÖR MÜŞ

DÜR VAY YAR NE DIR DIR BU

Figan eder yine bülbül bahar görmüştür:2

The image shows a musical score for a song. It consists of seven staves of music, each with a treble clef and a key signature of two sharps (F# and C#). The lyrics are written below the notes. The lyrics are: HÜS HÜS NÜ ME LA HAT HAT AH YAR NA Zİ Rİ NOL OL MA DI Ğİ AH YEL LE LEL Lİ LE LE LE LE LE LE LEL Lİ TE RE LEL Lİ YE LEL LE Lİ YE LEL LE LEL LEL LEL LEL Lİ AH YAR NA Zİ Zİ Rİ NOL OL MA DI Ğİ VAY üstgöl

Figan eder yine bülbül bahar görmüştür
Benim gibi o da bir gülizar görmüştür
Nedir bu hüsn-ü melahat nazîrin olmadı

Senin'çün ey şeh-i hûbân

Ferahnâk, Şarkı

Güfte:
Beste: Dede Efendi

Ağır Düyek

SE NİN ÇÜN EY
ME HI HÜ BAN BAN
I KI ÇEŞ MİM
O LUR GİR YÂN A CA NİM
FE DA DIR YO
LU NA BU CAN CAN

üstgül

Senin'çün ey meh-i hûbân
İki çeşmim olur gıryan
Fedadır yoluna bu cân
Sana dil bende-i fermân

Beni aşkıyla yaktın sen
Visalimle gönül rüşen
Aman ey gonca-i süsen
Sana dil bende-i fermân

Bir dilbere dil düştü ki mahbûb-ı dilimdir

Ferahnâk, Yürük Semâi

Güfte:
Beste: Şakir Ağa

Yürük Semâi

1.BİR DİL BE RE DİL DÜŞ TÜ Kİ MAH BÜ Bİ Dİ LİM DİR
2.REF TÂ RI GÜ ZEL KA ME Tİ AR AR BE DELİM DİR
4.CA NİM DA NO LA HAY Lİ ZE MAN DİR E MBLİM DİR

GEL GEL GEL

GEL GÜLÜMEY DİL SA NA HAY RAN

EY ME Hİ DEV RÂN DİL SA NA HAY RANSAZ.....

LUT FEY LE A MAN BEN DE NE EY NAZ LI CE NÂN VAY (SON) 3 Tİ Rİ Nİ GE Hİ

GAM ZE Sİ GER EY LE SE TE SİR SİR üstgül

Bir dilbere dil düştü ki mahbûb-ı dilimdir
Reftâr güzel, kaame-i ar'ar bedelimidir
Tir-i nîgeh-i gamzesi ger eylese te'sir
Canım da n'ola hayli zemandir emelimidir

Bir kerre bakmadın dil-i zârın figânına

Ferahnâk, Şarkı

Güfte:
Beste: Şakir Ağa

Ağır Düyek

BİR KER RE BAK MA DİN Dİ LJ
ZÂ RİN RİN Fİ GÂ Nİ
NA AH E LÂ RIŞ ME DİN
YİK Mİ BU
ÜF TA DE İ HİC RİN
DÜ ŞER Mİ A HER CÂ
RİN İ ŞÂ Nİ NA (SON) A CA NİM
AL DİN RE VÂ Mİ GÖZ GÖ RE
AĞ YÂ RİN YA Nİ
NA AH

Bir kerre bakmadın dil-i zârın figânına
İrişmedin fitâde-i hicrin cânına
Aldın revâ mı göz göre ağıyar-ı yanına
Lâyık mı bu düşer mi a hercâi şânına

Meyl eder bu hüsn ile kim görse ey gül-fem seni

Ferahnâk, Beste

Güfte:
Beste: Şâkir Ağâ

Çenber

AH AH AH MEY LE DER BU TA ZE SÜN BİL NE
BİR BI RI HÜ ZÂ GÖ HÜS ZÂ GÖS Nİ RE TE
LE DÖN RİR KİM DÜR ÇÜN
AH AH AH GÖR SE EY GÜL MÜŞ Sİ YEH PER
MÂ HI NEV Â
FE ÇE LE FEM ÇEM LEM SE SE SE
Nİ Nİ Nİ ÖM RUM CÂ NİM A
MAN A MAN GÖR SE EY GÜL MÜŞ Sİ YEH PER
SİN Kİ EY KA MÂ HI NEV Â

FE ÇE Şİ LE FE ÇE Şİ LE FEM ÇEM Şİ LEM SE SE Şİ SE
NI NI NI LÂL NI VAY (SON)
AH Bİ Mİ ŞİL BİR
HÜ HÜ HÜS NE
MÁ LİK
AH SIN Kİ EY KA
Şİ Şİ Şİ Hİ LÂL

üstgül

Meyl eder bu hüsn ile kim görse ey gül-fem seni
Tâze sünbül-zâra döndürmüş siyeh perçem seni
Bî-bedel bir hüsn-e mâliksin ki ey kaşî hilâl
Birbirine gösterir çün mâh-ı nev âlem seni

Sâkî be-nûr-i bâde ber-efrûz-i câm-ı mâ

Güfte: Hâfiz-ı Şîrâzi
Beste: Şâkir Ağa

Ferahnâk, Kâr

Hafif

TER DİL LA NA DİR DİR TEN TE NE Nİ TE NEN

Dİ Rİ DİR TE NE Nİ TE NEN DİR Dİ Rİ TE NE TA DİR

NEY NEYSAZ.... TA NE TA NA DİR DİR

TEN TİL LİL LA NA Dİ Rİ TEN TE NE Nİ TE

NEN DİR Dİ Rİ TE NE TA DİR NEYSAZ.... DİR DİR

TİL LİL LA NA Dİ Rİ TA

AH TE NE Nİ TE NEN NEN DİR Dİ Rİ TE NE TA DİR NEY

....SAZ.... SÂ Kİ BE NÛ Rİ BÂ DE BE

REF RÛ Zİ CÂ MI MÂ

A RÂ NÂ Yİ MEN MUT RİB Bİ GÛ

Kİ KÂ Rİ Cİ HAN ŞÛD BE KÂ Mİ MÂ

A Zİ BÂ Yİ MEN HEY HEY

AH HA AH HA AH HA AH HA Mİ RİM Mİ RÂ

O HO OH HO Mİ RİM Mİ RÂ A RÂ NÂ Yİ

MENSAZ..... MUT RİB Bİ GÛ

Kİ KÂ Rİ Cİ HAN ŞÛD BE KÂ Mİ

MÂ A Zİ BÂ Yİ MEN üstgöl

Sâki be-nûr-i bâde ber-efrûz-i câm-ı mâ
Mutrib be-gû-ki kâr-ı cihân şûd temâm-ı mâ

Gel etme sen lecc ağıyardan vazgeç

Ferahnâk, Şarkı

Güfte:
Beste: Ahmet Ağa

Türk Aksağı

GEL ET ME SEN LEC AĞ YAR DAN VAZ GEÇ
HAY LI DEN BE Rİ SEV MI ŞİM SE Nİ

AĞ YAR DAN VAZ GEÇ YAT MEZ MI BA RENÇ
SEV Mİ ŞİM SE Nİ İS TER SEN BE Nİ

AĞ YAR DAN VAZ GEÇ AĞ YAR DAN VAZ GEÇ
AĞ YAR DAN VAZ GEÇ

ARANAĞME

üstgöl

Gel etme sen lecc ağıyardan vazgeç
Yetmez mi bareñ ağıyardan vazgeç
Haliden beri sevmişim seni
İstersen beni ağıyardan vazgeç

Künc-i (Günc-i) gamda rûz u şeb dil bî-huzur

Güfte: Şemseddin Sivasî
Beste: Dellalzade

Ferahnâk, Şarkı

Ağır Aksak

KÜN CI GAM DA RÛ ZU ŞEB DİL

DİL BÎ HU ZUR AH

DER Dİ AŞ KI ÇEK ME DEN GEL
SÖY LE SEM DER Dİ DE RU NUM

Dİ SÖZ Dİ FÛ TÜRSAZ.....
SÖZ O LUR

KEN DİM ET TİM BEN DE DIR CÜR

MÜ MÜ KU SÜR AH üstgöl

Künc-i gamda rûz ü şeb dil bî-huzur
Derd-i aşkın çekmeden geldi fütür
Kendim ettim bendedir cürm ü kusûr
Söylesem derd-i derûnum söz olur

Olmadım ben dest-res mânendine

Ferahnâk, Şarkı

Güfte:
Beste: Dellalzâde

Aksak

OL MA DIM BEN DEST RES MA MA NEN Dİ
NE MA HEN Dİ NE BİR NA ZAR LA BEN DE
ET TİN KEN Dİ NE KEN Dİ NE ER ME
Dİ AK LIM SE NİN HİÇ FEN Dİ
NE FEN Dİ NE üstgöl

Olmadım ben destres mânendine
 Bir nazarla bende ettim kendine
 Ermedi aklım senin hiç fendine
 Bir nazarla bende ettim kendine

Resm-i sūr oldu müheyyâ şâd u handan vaktidir

Güfte: Mehmet Şakir Dede
Beste: Dellalzâde

Ferahnâk, Kâr

Muhammes

RES Mİ SŪR OL DU MŪ HEY YÂ

ŞÂ DU HAN DAN VAK TI DİR

BEZ Mİ ZEV KE HA ZİR OL DU

LAR KI İH SAN VAK TI DİR

ZEV KU ŞEV Kİ PA Dİ ŞA Hİ

DİR Cİ HAN ŞA KİR GE REK

BU TE ŞEK KŪR BEZ Mİ HA HA

ZİR O LUR İN SŪ ME LEK

HEY YI HEY YI HEY DOST TU DOST

TE NE NEN NEN NEN NEN NEN Nİ A MU RA DI MAN

HEY YI HEY HEY DOST TU DOST DOST

TE NE NEN NEN NEN NEN NE NEN Nİ A MU RA DI MAN

DA DEY YAR EY YAR YAR YAR RİM

DÂ EY YAR EY YAR Mİ RİM

BU TE ŞEK KÜR BEZ Mİ NE HA

ZİR O LUR İN SÜ

The image shows a musical score for a piece titled "Resm-i sūr oldu müheyyâ şâd u handan vaktidir/2". The score is written in a single system with ten staves. Each staff contains a line of music in a treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a time signature of 2/4. The lyrics are written below each staff. The lyrics are: HEY YI HEY YI HEY DOST TU DOST; TE NE NEN NEN NEN NEN NEN NEN Nİ A MU RA DI MAN; HEY YI HEY HEY DOST TU DOST DOST; TE NE NEN NEN NEN NEN NE NEN Nİ A MU RA DI MAN; DA DEY YAR EY YAR YAR YAR RİM; DÂ EY YAR EY YAR Mİ RİM; BU TE ŞEK KÜR BEZ Mİ NE HA; ZİR O LUR İN SÜ. The music features a mix of quarter, eighth, and sixteenth notes, with some rests and dynamic markings.

The image displays six staves of musical notation in G major (one sharp) and 3/4 time. The notation is written in a single melodic line on a treble clef. The first staff begins with a quarter rest followed by a series of eighth and sixteenth notes, including some beamed sixteenth notes. The second staff features a half note followed by a quarter note and a quarter rest. The third staff starts with a quarter rest, followed by a quarter note, a quarter rest, and then a series of eighth notes. The fourth staff begins with a quarter rest, followed by a quarter note, a quarter rest, and then a series of eighth notes. The fifth staff starts with a quarter rest, followed by a quarter note, a quarter rest, and then a series of eighth notes. The sixth staff begins with a quarter rest, followed by a quarter note, a quarter rest, and then a series of eighth notes.

Zülfünü ruhsâra dök sünbül gibi

Ferahnâk, Şarkı

Güfte:
Beste: Dellalzâde

Ağır Aksak

AH ZÜL FÜ NÜ RUH
 SÂ RE DÖK SÜN
 BÜL GI
 BISAZ.....
 ÇEŞ Mİ Nİ SÜZ
 HEP CI HÂN MEC
 NER GI SÜ FÜL
 BÜR SA NA BÜL
 FÜL GI
 BÜL GI
 BI
 BISAZ.....

Zülfünü ruhsâra dök sünbül gibi/2

The image shows a musical score for a song. It consists of two staves of music in a treble clef, with a key signature of one sharp (F#) and a time signature of 2/4. The melody is written in a single line on each staff. The lyrics are written below the notes. The first staff has the lyrics 'AÇ MA DAN GÜL' and the second staff has 'LER A ÇIL GEL üstgöl'. The music features a mix of quarter and eighth notes, with some notes beamed together. There are also some rests and a fermata symbol at the end of the second staff.

AÇ MA DAN GÜL

LER A ÇIL GEL üstgöl

Zülfünü ruhsâre dök sünbül gibi
Çeşmimi süz nergis ü fülül gibi
Açmadan güller açıl gel gül gibi
Hep cihân mecbûr sana bülbül gibi

Ey müriüvvet mâdeni kân-ı kerem

Ferahnâk, Şarkı

Güfte:
Beste: Mustafa İzzet Efendi (Kazasker)

Devr-i Revan

EY MÜ RÜV VET MÂ DE Nİ KA
Nİ KE REM GEÇ GE ÇEN DEN
GÜN BU GÜN DÜR E FEN DİM AH DEM BU DEM
BİL DİM AM MÂ CÜR MU MU EY
GON CA FEM GON CA FEM

Ey müriüvvet mâdeni kân-ı kerem
Geç geçenden gün bugündür (efendim) dem bu dem
Bildim ammâ cürmümü ey gonca fem
Geç geçenden gün bugündür (efendim) dem bu dem

Adl ü âsâyiş müfevvezdir yed-i ihsânına

Ferahnâk, Şarkı

Güfte:
Beste: Rif'at Bey

Ağır Aksak

AH AD LÜ Â SÂ YIŞ MÜ FEV VEZ
 DİR YE Dİ İH SÂ Nİ NASAZ.....
 MÜM TE Nİ FER MÂN VER DİR
 KUD RE TU İM KÂ Nİ NASAZ.....
 MÂ Nİ NASAZ..... İN KI YÂD ET
 MEK TE DİR DEV Rİ FE LEK DEV
 RÂ Nİ NASAZ..... üstgöl

Adl ü âsâyiş müfevvezdir yed-i ihsânına
 Mümteni fermân verdir kudret ü imkânına
 İnkıyâd etmektedir devr-i felek devrânına
 Pâdişâhım cândır halk-ı cihân fermânına

Ömrün efvn eylesin Rabbü'l-enâm

Ferahnâk, Methiye

Güfte:
Beste: Rif'at Bey

Ağır Aksak

AH ÖM RÜN EF ZÜN EY LE SİN RAB
 BÜL E NÂM AH
SAZ..... PA Dİ ŞA HİM ZEV KU ŞEVK EY
 LE MÜ DÂM AH
 AD DÜ AD LİN LE Cİ HÂN OL
 SAZ DU DU BE KÂM AH üstgöl

Ömrün efvn eylesin Rabbü'l-enâm
 Padişahım zevk u şevk eyle müdâm
 Add ü adinle cihan oldu bekâm
 Padişahım zevk u şevk eyle müdâm

Rûz u şeb zârınla giryân olmuşum

Ferahnâk, Şarkı

Güfte:
Beste: Rif'at Bey

Ağır Düyek

RÛZ ZÜ ŞEB ZÂ RİN LA GİR YÂN
OL MU ŞUM
AŞ KI PEY MÂ NİN LA MED HÛŞ
OL MU ŞUM
BÎ VE FA YI ZÂ RÛ NÂ LÂN
OL MU ŞUM üstgöl

Rûz u şeb zârınla giryân olmuşum
 Aşk u peymânınla medhûş olmuşum
 Bî-vefâ-yı zâr ü nâlân olmuşum
 Aşk u peymânınla medhûş olmuşum

Sen kaşı siyâh gönlümü sevdâya düşürdün

Ferahnâk, Şarkı

Güfte:
Beste: Rif'at Bey

Yürük Semâi

SEN KA ŞI Sİ YAH GÖN LÜ MÜ SEV DA YA DÜ ŞÜR

DÜN SEV DA YA DÜ ŞÜR DÜN DİL MÜL KÜ NÜ DER KİN LA BE Nİ

YA Gİ Bİ UM MA NA DÜ ŞÜR DÜN UM MA NA DÜ ŞÜR DÜRD İ LE HİC RÂ NA DÜ ŞÜR DÜN HİC RÂ NA DÜ ŞÜR

DÜN BİR DÜN KA ŞIN İ LE AK LI MI YAĞ

MA YA DÜ ŞÜR DÜN YAĞ MA YA DÜ ŞÜR DÜN AŞ üstgül

Sen kaşı siyah gönlümü sevdâya düşürdün
 Dil mülkünü derya gibi ummana düşürdün
 Bir kaşın ile aklımı yağmaya düşürdün
 Aşkınla beni derd ile hierana düşürdün

Benim maksûdum âlemde deġildir lâkin illâ "Hû"

Ferahnâk, İlahi

Güfte: Aziz Mahmud Hüdati Hz.
Beste: Zekâi Dede

Düyek

BE HÛ NİM DÂ MAK İ SÛ SEN DUM E Â GER
LEM İD DE RÂK DE E ÖL DER DİR SEN LÂ FÂ
KİN Nİ İL DÛN LÂ YÂ HÛ Yİ BU BU BE SÖ
NİM ZÛN DER SİR Dİ Rİ ME NA DER KİM MAN SE
DE E ÖL RİŞ DER MEZ LÂ LÂ KİN KİN İL İL
LÂ LÂ HÛ HÛ A MAN AL LA
HİM ME DED
SUL TA NİM

BU BE NİM DER DI ME
BU SÖ ZÜN SIR RI NA

DER MAN DE ÖİL DİR LÂ
KİM SE E RIŞ MEZ LÂ

KİN İL LÂ HÛ
KİN İL LÂ HÛ

üstgöl

Benim maksûdum âlemde değildir lâkin illâ "Hû"
Bu benim derdime derman değildir lâkin illâ "Hû"
Aman Allah'ım meded sultanım
Bu benim derdime derman değildir lâkin illâ "Hû"

Hüdâ isen eğer idrâk edersen fânî dünyayı
Bu sözün sırrına kimse erişmez lâkin illâ "Hû"
Aman Allah'ım meded sultanım
Bu sözün sırrına kimse erişmez lâkin illâ "Hû"

Derd-i Hakk'a talib ol efendim dermane irem dersen

Güfte: Nivazi-i Mısri
Beste: Zekâi Dede

Ferahnâk, İlâhi

Hafif

DER Dİ HAK KA TA LİB
MİH NET LE RE RA GİB

OL E FEN DİM DER MÂ NA E REM
OL E FEN DİM A SA NA E REM

DER DER SEN SEN AŞK YO LU BE

LA LI DİR E FEN DİM

HER KÂ RI CE FÂ LI

DİR CÂ NİN DAN Ū Mİ DİN

KES E FEN DİM CÂ NÂ NA E

REM DER SEN üstgöl

Ol kadar mukbîl ü mahbûb-i hüdâsın ki seni

Ferahnâk, İlâhi

Güfte: Şeref
Beste: Zekâî Dede

Devr-i Hindi

OL KA DAR MUK BİL Ü MAH BÛ Bİ HÛ DÂ SIN

Kİ SE Nİ KİL DEŞ Dİ TEV Kİ RI Zİ YÂ RET
TJ ÖİR OL BA NA YÂ HAZ

İ LE VEC HİN GÖ RE Nİ YOK NA Zİ KİN
RE TH VEY SEL KA RE Nİ

A RA MAM HİT TÂ İ HİND U YE ME Nİ

BAH RI İS YÂ Nİ GE ZİN DİR

ME YE TER FÛL Kİ TE Nİ

üstgöl

Ol kadar mukbîl-ü mahbûb-i hüdâsın ki seni
Kıldı tevkîr ziyaret ile vechin göreni
Yok nazîrin aramam hittâ-i hind - yemeni
Bana-i isyâmı gezindirme yeter fûlk-i teni
Dest-gîr ol bana ya hazret-i Veysel Kerenî

Dil teşnedir mâh-tâbe

Ferahnâk, Şarkı

Güfte:
Beste: Zekâî Dede

Düyek

DİL TEŞ NE DİR MÂ Hİ TÂ

BÂ GÖ NÜL VİR
GEL MEZ FA

DİM KAT Â BEZ Fİ Mİ TÂ Â

BÂ BA (SON) ...SAZ... DÜŞ TÛ GÖ

NÜL Pİ ÇU TÂ

BA ...SAZ... BA ...SAZ... üstgöl

Dil teşnedir mâhitâba
Gönül verdim âfitâba
Düştü gönül piç ü tâba
Gelmez fakat bezm-i âba

Sensiz cihanda âşika işret revâ mıdır

Ferahnâk, Yürük Semâî

Güfte: Nahîfî
Beste: Zekâî Dede

Yürük Semâî

SEN SİZ Cİ HAN DA Â Şİ KA İŞ RET
RET RE VÂ MI DİR VAY SEN SİZ
SA FÂ YI EH Lİ MU HAB BET BET SA FÂ MI DİR
VAY DİR DİR TEN TİL LİL LEN
TEN DİL LÂ NÂ DİR DİR TEN DİR DİR
TEN TİL LİL LEN YA YAR
GEL İŞ VE BÂ ZİM DOST DOST GEL ÇÂ RE SÂ
ZİM SEN SİZ SA FÂ YI EH Lİ MU HAB
KUR BA BA NİN OL DU ŞUM SE Nİ SEV

The musical score is written on four staves in a single system. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 2/4. The lyrics are written below the notes. The first staff contains the lyrics: BET MEK, BET MEK, SA FÂ MI DIR VAY (SON) ÖL. The second staff contains: SÜN, MÜ NEY LE SIN O LAN Â ŞÜ ŞÜF. The third staff contains: TE HÜS NÜ NE VAY KUR BÂ NİN OL DU. The fourth staff contains: GUM SE Nİ SEV MEK MEK HA TA MI DIR VAY. The score ends with a double bar line and a fermata symbol.

BET MEK BET MEK SA FÂ MI DIR VAY (SON) ÖL
SÜN MÜ NEY LE SIN O LAN Â ŞÜ ŞÜF
TE HÜS NÜ NE VAY KUR BÂ NİN OL DU
GUM SE Nİ SEV MEK MEK HA TA MI DIR VAY

Sensiz cihanda aşka işret revâ mıdır
Sensiz safâ-yı ehli-muhabbet safâ mıdır
Ölsün mü n'eylesin olan âşüfte hüsnüne
Kurbânım olduğum seni sevmek hatâ mıdır

Söyletme beni cânım efendim kederim var

Ferahnâk, Beste

Güfte: Leylâ Saz
Beste: Zekâî Dede

Hafif

1.SÖY 2.BİR 4.GÜL LET GÜ DÜ ME NE LE BE DE Bİ
Nİ GİL GÜL CÂ DİL FEM NİM DE DE E KJ Dİ FEN EF YOK DİM GÂR YOK KE NE DE DE LEL LEL
RİM RİM RİM VAR VAR VAR YÂ YE LE LE LE LEL LEL
TE RE LE LE LE LEL LEL TİR YE LEL LEL LE LE LEL LEL
YÂ LÂ YÂ LÂ YEL LEL LEL LEL Lİ BE Lİ YÂ Rİ
MEN BİR BÜ
SE YE CÂN VER MEK İ LE
MÜŞ TE Rİ OL DUM

Söyletme beni cânım efendim kederim var /2

YÂ YE LE LE LE LEL LEL TE RE LE LE LE LEL LEL TİR YE LEL

LEL LE LE LE LEL LEL YÂ LÂ YÂ LÂ YEL LEL LEL LEL

Lİ BE Lİ YÂ Rİ MEN

D.C 4. Mısraya
üstgöl

Söyletme beni cânım efendim kederim var
Bir güne değil deildeki efgâr nelerim var
Bir büseye can vermek ile müşteri oldum
Güldü leb-i gül-fem dedi yok yok değerim var

Ey hüdâvend-i atâ-bahş-i cemî'-i bî-kesan

Ferahnâk, Methiye

Güfte:
Beste: Ali Bey (Enderûni-Hanende)

Devr-i Hindi

EY HÛ DÂ VEN Dİ A TÂ BAH Şİ CE MÎ İ
Bİ KE SÂN BÛ Sİ PÂ YİN LE Dİ Lİ NÂ
KÂ MİM OL DU KÂ Mİ RAN HAŞ RE DEK DÛR
ET ME SİN SÂ YEN SE RİM DEN MÛS TE ÂN üstgûl

Ey hüdâvend-i atâ-bahş-i cemî-i bîkesân
Bûs-i pâyinle dil-i nâ-kâmım oldu kâm-rân
Haşredek dâr emesin söylen serimden müsteân
Bûs-i pâyinle dil-i nâ-kâmım oldu kâm-rân

Bir tıfl-ı yosma-edâ hem bî-menend

Ferahnâk, Şarkı

Güfte:
Beste: Nikoğos Ağa

Aksak

BİR TI FIL YOS MA E DÂ HEM Bİ ME

NEND A MAN-A MAN ...SAZ... NEND A MAN A MAN TÛ TI DİL KUM
MES TI NÂZ GER

RU ÇE ŞİM LEB LÂ Lİ KAND A MAN A MAN
DAN BE YAZ MİS Lİ PEK AZ A MAN A MAN

TÛ TI DİL KUM RU ÇE ŞİM LEB LÂ Lİ
MES TI NÂZ GEZ DAN BE YAZ MİS Lİ PEK

KAND A MAN A MAN (SON) MES TI NÂZ GER DAN BE YAZ
AZ A MAN A MAN

MİS Lİ PEK AZ A MAN A MAN MES TI NAZ

GER DAN BE YAZ MİS Lİ PEK AZ A MAN A MAN üstgil

Bir tıfl-ı yosma edâ ey bîmenend
Tütü dil kumru çeşm leb lâl-i kand
Mest-i nâz gerdan beyaz mîslin pek az
Nâzenin nevrete bir serv-i bülend
Rây-i dilsin her gören eyler pesend

Çerhâ istiğnâ eder nem var benim

Ferahnâk, Şarkı

Güfte:
Beste: Nikoğos Ağa

Devr-i Hindî

ÇER HÂ İS TİĞ NÂ E DER NEM VAR BE NİM

VAR BE NİM RÂ ZİM İF ŞÂ ET Tİ Â HİR

KÂR BE NİM KÂR BE NİM

AH BE NİM HAY Lİ DEM KET MİM DE BU ES

RÂR BE NİM ES RÂR BE NİM

üstgöl

Çerhâ istiğnâ eder nem var benim
Râzım ifşâ etti âhir kâr benim
Hayli dem ketminde bu esrâr benim
Râzım ifşâ etti âhir kâr benim

Bî-tahammül kaldım ey şüh-i cihan
Gayri lütfetmez misin ey nevcivan
Hâl-i sevdâ kırdı şeydâ bî-güman
Râzım ifşâ etti âhir kâr benim

Dil verdim ol gül-gonce izâre

Ferahnâk, Şarkı

Güfte: Cevdet Bey
Beste: Nikoğos Ağa

Türk Aksağı

DİL VER DİM OL GÜL GON CA İ ZA RE

DİL VER DİM OL GÜL GON CA İ ZA RE

YAK TIM Yİ NE BEN KEN Dİ Mİ NA RE

KEN Dİ Mİ NA RE LA YIK DE Ğİ LİM

GER Çİ O YA RE GER Çİ O YA RE

GÖZ GÖR DÜ GÖ NÜL SEV Dİ NE

ÇA RE SEV Dİ NE ÇA RE **üstgöl**

Dil verdim ol gül gonca-i zâre
Yaktım yine ben kendimi nâre
Lâyik değilim gerçi o yâre
Göz gördü gönül sevdi ne çâre

O kâkûle bîn cân fedâdır
Hattın hele bir başka sefâdır
Uşşakına ammâ ki belâdır
Göz gördü gönül sevdi ne çâre

Ey mâh-ı(şâh-ı) melek-huy kadd-i balâ-yı ferahnâk

Ferahnâk, Şarkı

Güfte:
Beste: Nikoğos Ağa

Ağır Aksak Semâi

EY ŞA HİME LİK HU KA Dİ BA

LÂ YI FE RAH NÂK CE NAN EY

AH VEC HİN DE MU HAR RER SE NİN İM
CEN NET Gİ Bİ DİR İŞ TE BU NEV

ZA CÂ YI FE RAH NÂK GEL CA NİM
YI FE RAH NÂK

TEŞ Rİ Fİ KUDU MUN ŞE REF EF

ZA YI FERAH NÂK CE NANEY üstgöl

Ey şâhı melek hu kadı balâyı ferahnâk
 Vechinde muharrer senin imzâyı ferahnâk
 Teşrifî kudumun şeref eفزâyı ferahnâk
 Cennet gibidir işte bu nev câyı ferahnâk

Gel unuttuk sohbet-i meyhaneyi

Güfte: Ziya Paşa (Vezir)
Beste: Nikoğos Ağa

Ferahnâk, Şarkı

Düyek

GEL U NUT TUK SOH BE TI MEY HA NE YI

EY LE İH YA MEŞ RE Bİ RİN
DOL DGR EY SA KI GE TİR PEY

DA NE YI EY LE İH YA
MA NE Yİ NEŞ E YAB EY

MEŞ RE Bİ RİN DA NE YİSAZ.....
LE Dİ Lİ Dİ VA NE Yİ

MAH REM ET ME MEC Lİ SE Bİ GÂ NE Yİ

MAH REM ET ME MEC Lİ SE Bİ

GÂ NE YI

üstgöl

Gel unuttuk sohbet-i meyhâneyi
Eyle ihya mezheb-i rindâneyi
Mahrem etme meclise bigâneyi
Doldur ey sâki getir peymâneyi
Neşe yab eyle, dil-i divâneyi

Hoş yaratmış barî ezel

Ferahnâk, Şarkı

Güfte:
Beste: Nikoğos Ağa

Semâî

1. HOŞ YA RAT MIŞ BÂ RI E ZEL ZEL
2. BÖY LE DİL BER GEÇ MEZ E LE LE
3. MÜ Mİ YÂ NIN PEK IN CE DİR DIR

TA RÂ Nİ DİL GA YET GÜ ZEL
NE LER YA PAR GÖR SEN HE LE
GÜL DA LİN DA BİR GON CE DİR

TA RÂ Nİ DİL GA YET GÜ ZEL
NE LER YA PAR GÖR SEN HE LE
GÜL DA LİN DA BİR GON CE DİR

MEY HİN DE YAP ŞAR KI GA ZE MET HİN
BA YI LİR SIN ŞAR GÜ LE GÜ LE BA YI
E FEN Dİ ME EĞ LEN CE DİR E FEN

DE YAP ŞAR KI GA ZEL
LİR SIN GÜ LE GÜ LE
Dİ ME EĞ LEN CE DİR

Aranağme

üstgöl

Hoş yaratmış bâr-ı ezel
Tarânı dil gayet güzel
Methinde yap şarkı gazel
Tarânı dil gayet güzel

Böyle dilber geçmez ele
Neler yapar bilsen hele
Bayırsın güle güle
Târân-ı dil gayet güzel

Gördüm seni ey şüh-i şen aman

Ferahnâk, Şarkı

Güfte:
Beste: Hacı Arif Bey

Düyek

GÖR DÜM SE Nİ

EY ŞÜ Hİ

ŞEN A MAN AŞ

KIN LA YAN YAN

DI ÇİS MÜ TEN A

MAN ÜP KEN DE

NİM EY

GÜL BE DEN A MAN

Gördüm seni ey şüh-i şen aman/2

The image shows a musical score for the song 'Gördüm seni ey şüh-i şen aman/2'. The score is written in a single system with six staves. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 2/4. The lyrics are written below the notes. The first staff contains the lyrics 'HAY RÂN O LUR'. The second staff contains 'EL BET GÖ'. The third staff contains 'REN A MAN PEK'. The fourth staff contains 'YOS MA SİN EY'. The fifth staff contains 'Sİ MÜ'. The sixth staff contains 'TEN A MAN' and ends with the word 'üstgöl'.

HAY RÂN O LUR

EL BET GÖ

REN A MAN PEK

YOS MA SİN EY

Sİ MÜ

TEN A MAN üstgöl

Gördüm seni ey şüh-i şen
Aşkınla yandı cism-ü ten
Ültendenim ey gül beden
Hayrân olur elbet gören

Bahar oldu açtı güller

Ferahnâk, Şarkı

Gâfite:
Beste: Bolâhenk Nûri Bey

Aksak

BA HAR OL DU AÇ DI
GÜL LER FE RAH NÂK OL
DU HEP DİL LER FE RAH NÂK
OL DU HEP DİL LER
FE GAN EY LER Dİ BÜL
BÜL LER FE GAN EY LER
Dİ BÜL BÜL LER ARANAĞME
üstgöl

Bahar oldu açtı güller
Ferahnâk oldu hep diller
Figan eylerdi bülbüller
Ferahnâk oldu hep diller

Benefse-bû nisâr oldu
Yine iydi-i hezâr oldu
Gönül müjde bahar oldu
Ferahnâk oldu hep diller

Nevrûze erdin ey gönül

Ferahnâk, Şarkı

Güfte:
Beste: Bolâhenk Nûri Bey

Ağır Aksak

NEV RÛ ZE ER DİN EY GÖ NÛL

DİN EY GÖ NÛL ŞAD OL MA NİN

HEN GÂ MI DİR ŞAD OL MA NİN

HEM GÂ MI DİR SÂ KI A YA

ĞİN AL E LE ĞİN AL E LE üstgül

Nevrûze erdin ey gönül
Şad olmanın hengâmıdır
Sâki ayağın al ele
Cem hatemîn devranıdır

Renc-i hâtr vermesin hiç bir vakit Mevlâ sana

Ferahnâk, Şarkı

Güfte:
Beste: Bolâhenk Nûri Bey

Ağır Aksak

AH REN Cİ HÂ TIR VER ME SİN HIÇ
BİR VA KİT MEV SA
NA A MAN AH VER SİN İK BÂ
Lİ E BED EY DÂ Rİ YEK
TÂ SA NA A MAN
AH DÂ İ MA FEY Zİ HÜ DÂ OL
SUN SE FÂ BAH ŞA SA
NA A MAN

üstgöl

Renc-i hâtr vermesin hiç bir vakit Mevlâ sana
Versin ikbâl-i ebed ey dâver-i yektâ sana
Dâima feyz-i hüdâ olsun sefabahşâ sana
Versin ikbâl-i ebed ey dâver-i yektâ sana

Ey veliyyü'n-nîmet ey şâh-ı cihan

Ferahnâk, Methiye

Güfte: ?

Beste: Tanburi Ali Efendi

Ağır Aksak

AH EY VELIY YUN Nİ MET EY ŞA

HI CI HÂN

AH GÖR ME Dİ MIS LİN CI HAN DA
CÜM LE MİZ SÂ YEN DE OL DUK

İN ŞA SÜ DÜ CÂN MÂN (SON)

AH TÂC Ü TAH TA VER Dİ ZÂ TIN

NÂ NÂM Ü ŞÂN üstgül

Ey veliyyün ni met ey şâh-ı cihân
Görmedi mislin cihanda ins ü cân
Tâc ü tahta verdi zatın nâm ü şân
Cümlemiz sayende olduk şâd-mân

Tesîr-i tahassürle gönül nevha-ger oldu

Ferahnâk, Şarkı

Güfte:
Beste: Tophâne'li Sabri Bey(Üdi)

Sengin Semâi

TE Sİ Rİ TÂ HAS SÜR LE GÖ NÜL NEV HÂ GER OL

DU NEV HÂ GER OL DUSAZ.....

Zİ RÂ Kİ O GÜL GON CÂ İ NEV
Bİ ÇÂ RE Dİ LİN HÂ Lİ Nİ SOR

RES HE DER OL DU NEV
MA NE LER OL DU DU SOR

RES HE DER OL DU MA NE LER OL DUSAZ..... DUSAZ.....

HER KÂT RE İ EŞ KİM BA NA HÛ Nİ Cİ GER OL

DU HÛ Nİ Cİ GER OL

DUSAZ..... DUSAZ..... üstgül

Tesîr-i tahassürle gönül nevha-ger oldu
Zirâ ki o gül gonca-i neves heder oldu
Her kâtre-i eşkim bana hûn-i ciger oldu
Bîçare dîin hâfîni sorma neler oldu

Bir levendâne kesim âşûb-i cân

Ferahnâk, Şarkı

Güfte:
Beste: Giritzen Asım Bey

Aksak

AH BİR LE VEN DÂ NE KE SİM A ŞÜ BU
 CÂN A MAN Tİ Rİ GAM ZEN Sİ NE DE EY
 LER Nİ ŞAN EY LER Nİ ŞAN Tİ Rİ GAM ZEN
 Sİ NE DE EY LER Nİ ŞAN AH
 KEN Dİ NE LÂ YIK SA ZÂ RÜ NÂ MÜ
 ŞAN A MAN GÖR ME Mİ EM SA Lİ Nİ AS
 LA Cİ HÂN AS LA Cİ HÂN üstgül

Bir levendâne kesim âşûb-u cân
 Tîr-i gamzen sinede eyler nişan
 Kendine lâyıksa zâr-ü nâm-ü şan
 Görmemiş emsalimi aslâ cihân

Geçen şimdi bu yerden bad-ı ömr-i bî-karârımdır

Ferahnâk, Şarkı

Güfte: Leylâ Saz
Beste: Rıza Bey (Neyzen)

Aksak

GE ÇEN ŞİM Dİ BU YER DEN BÂ Dİ ÖM RÜ Bİ
KA RA RİM DİR ...SAZ... DE MÂ DEM ÇAĞ LA YAN HEP EŞ
KI ÇEŞ Mİ JA LE BÂ RİM DİR ...SAZ... LE BÂ RİM DİR ...SAZ...
DE ĞİL DİR LÂH Nİ BÜL BÜL BU
E Nİ Nİ KAL Bİ ZÂ RİM DİR ...SAZ... üstgül

Geçen şimdi bu yerden bād-ı ömrü bî kararımdır
Demâdem çağlayan hep eşk-i çeşni-i jâle bârımdır
Değildir lâhni bülbül bu enini kalbi zârımdır
Açıl ey gonca-i ümmid açıl ki sonbaharımdır

Gel gel dil-i pür-zahmıma çare-i can bul

Ferahnâk, Şarkı

Güfte:
Beste: Neyzen Rızâ Bey

Aksak

GEL GEL Dİ Lİ PÜR ZAH MI MA BİR ÇA
RE İ CAN BULSAZ..... LUT FEY LE HE MAN
BEN DE NE BİR CA YI A MAN
BULSAZ..... BULSAZ..... BUL ÇA RE MI BİR
TA KA TI NEV MÜH Yİ ZE BAN
SON
BULSAZ..... BULSAZ..... üstgöl

Gel, gel dil-i pür zahmıma bir çare-i cân bul
Lütf eyle heman bendene bir çay-ı aman bul
Bul çaremi bir takat-ı nev, mühyi zebân bul
Lütf eyle heman bendene bir çay-ı aman bul

Gönlüm elem-i hicrine yanar derd-i serimden

Ferahnâk, Şarkı

Güfte:
Beste: Hâfiz Yusuf Efendi

Sofyan

GÖN LÜM E LE Mİ HİC RE YA NAR DER Dİ SE RİM
DEN MÜJ GÂ Nİ O NUN GEÇ Tİ BE NİM
TA CI GE RİM DENSAZ..... DENSAZ.....
BUS TA NI CE MA LİN DE Kİ GÜL GON CA İ AŞ
KA BOS TA NI CE MA LİN DE Kİ GÜL
GON CA İ AŞ KA

üstgül

Gönlüm elem-i hicre yanar derd-i serimden
Müjgânı onun geçti benim tâ ciğerimden
Bustân-ı cemâlindeki gül gonce-i aşka
Şebnem yerine kan dökülür didelerimden

Titrer yüreğim ol gül-i ter bezme gelirken

Ferahnâk, Şarkı

Güfte:
Beste: Mustafa Nûri Efendi (Melekzet)

Sengin Semâi

TIT RER YÜ RE ĞİM OL GÜ Lİ TER

BEZ ME GE LİR KENSAZ.....

CAN ÇEŞ AĞ MI SÜ MA ZÜ LEB LÜR TEŞ ZEVK NE İ GE LİR LİR GÖN

BA LÜM DE Ü VE ZÜ RİR LÜR KEN KEN

CAN ÇEŞ AĞ MI SÜ MA ZÜ LEB LÜR TEŞ ZEVK NE İ L LE LİR GÖN

BA LÜM DE Ü ZÜ LÜR KEN KENSAZ.....

1

2

KEN KENSAZ..... GÖN LÜM Gİ Bİ ZÜL

FÜ SÜ RÜ NÜR YER DE YÜ RÜR

KENSAZ.... GÖN LÜM OI Bİ ZÜL

Titirer yüreğim ol gül-i ter bezme gelirken/2

FÜ SÜ RÜ NÜR YER DE YÜ RÜR

KENSAZ..... üstgöl

Titirer yüreğim ol gülüter bezme gelirken
Can ağzıma lebteşne gelir bâde verirken
Gönüm gibi zülfü sürünür yerde yürürken
Çeşmi süzülür zevk ile gönüm üzülürken

Gerçi aşka müptelâ dünyada sâde ben değil

Ferahnâk, Şarkı

Güfte:
Beste: Arif Bey (Kanuni-Hacı)

Yürük Semâî

GER ÇI AŞ KA MÜP TE LÂ DÜN
YA DA SA DE BEN DE ÖİL ...SAZ...
GEL DE BİR BAK GÖZ LE RİM LE
HER GÜ ZEL DE SEN DE ÖİLSAZ....
ÖİL ...SAZ... Sİ NE Mİ SÜ ZAN E DEN
SEN SİN BU AH EL DEN DE
ÖİL CAN İ SE KAS DEN E GER
RUH TUR BU CA NİM TEN DE

ĞİL ...SAZ... ĞİL ARANAĞME

üstgöl

Gerçi aşka müptelâ dünyada sade ben değil
Gel de bir bak gözlerimle her güzeldede sen değil
Sinemi süzan eden sensin bu ah elden değil
Can ise kastın eğer ruhtur bu canım ten değil

Şevka mahrum kıldın artık tab'-ı mahzûnânemi

Ferahnâk, Şarkı

Güfte: Nâbizâde Nâzım Bey
Beste: Şeyh Ethem Efendi

Ağır Aksak

ŞEV KA MAH RUM KIL DIN AR TIK
TAB I MAH ZÛ NÂ NE Mİ ACA
NİM CEN NET A BAD EY LEDİN TEŞ
RIF I LE VI RÂ NE Mİ
RA NE Mİ HAN DE I LÛT
Fİ LE HAN DAN ET TI BAK GAM
HA NE Mİ A CA üstgöl

Şevka mahrum kıldın artık tab'-ı mahzûnânemi
Cennet-âbâd eyledin teşrif ile vîrânemi
Hande-i lûtf ile handân attı bak gam-hânemi
Cennet-âbâd eyledin teşrif ile vîrânemi

Başının altında olsa kollarım

Ferahnâk, Şarkı

Güfte:
Beste: Muâllim İsmail Hakkı Bey

Sengin Semâî

BA ŞI NIN AL TIN DA OL SA KOL LA RIM

BÂ LİN SER MEV CE LEN SE VEC HI NİN ÜS

TÜN DE A Gİ SÜ Yİ SER (SON) SER Pİ LİR Dİ

GÜL YÜ ZE ŞEB NEM Gİ Bİ EŞ KI GU RÜR üstgöl

Başının altında olsa kollarım bâlin-ser
 Mevcelense vechinin üstünde o gisü-yi ser
 Serpilirdi gül yüze şebnem gibi eşk-i gurûr
 Mevcelense vechinin üstünde o gisü-yi ser

Keşke görmeydi gözüm sen gibi yektâ güzeli

Ferahnâk, Şarkı

Güfte:
Beste: İsmail Hakkı Bey(Muallim)

Circuna

KEŞ KE GÖR MEY Dİ GÖ ZÜM SEN GI BI YEK TÂ

GÜ ZE LİSAZ..... RA HA TIM YOK
O GÜ ZEL GÖZ

O GÜ ZEL ÇEŞ Mİ Nİ SEV DİM SE VE Lİ
LE Rİ NİN NİM Nİ GE HI Bİ BE DE Lİ

.....SAZ..... RA HA TIM YOK O GÜ ZEL
O GÜ ZEL GÖZ LE Rİ NİN

ÇEŞ Mİ Nİ SEV DİM SE VE LİSAZ.....
NİM Nİ GE HI Bİ BE DE Lİ

.....SAZ..... BE Nİ GÜL DÜR ME Dİ BİR AN SE Nİ GÖR

DÜM GÖ RE LİSAZ.....

BE Nİ GÜL DÜR ME Dİ BİR AN SE Nİ GÖR DÜM

Keşke görmeydi gözüm sen gibi yekta güzeli /2

The image shows a musical score for a song. It consists of three staves of music in a treble clef, with a key signature of one sharp (F#) and a 2/4 time signature. The first staff has a repeat sign and a fermata over the first measure. The lyrics 'GÖ RE LI Aranağme' are written below the first staff. The second and third staves continue the melody. The third staff ends with a fermata and the word 'üstgöl' written below it. A '3' is written below the final measure of the third staff, indicating a triplet.

Keşke görmeydi gözüm sen gibi yekta güzeli
Rahatım yok o güzel çeşmini sevdim seveli
Beni güldürmedi bir an seni gördüm görelî
O güzel gözlerinin nîm nigeh-i bî-bedelî

Nedir ol şüh-i istiğna-edânın kârı bilmem ki

Ferahnâk, Ağır Semâî

Güfte:
Beste: Muallim İsmail Hakkı Bey

Aksak Semâî

AH NE DİR OL ŞÜ Hİ İS TİÖ NA ...SAZ...
 E DA NİN KÂ RI BİL MEM KI ...SAZ...
 DİL A ÇÜ NEM DİL A ÇÜ NEM ...SAZ...
 DİL A ÇÜ NEM CI ÖER HÜ NEM ...SAZ...
 U ZAK DAN TAT LI İB Tİ SA
 MİY LE HER DEM A LİR GÖN LÜM ...SAZ...

Ah nedir ol şüh-i istiğna edânın kârı bilmem ki dil açünem
 Dil açünem ciğer hünem
 Uzaktan tatlı ibtisamiyle her dem alır gönlüm
 Dil açünem ciğer hünem

Neydi maksûdun senin bu hâle koymaktan beni

Ferahnâk, Şarkı

Güfte:
Beste: Muâllim İsmail Hakkı Bey

Devr-i Hindî

NEY Dİ MAK SU DUN SE NİN BU HÂ LE KOY MAK
TA BE Nİ ...SAZ... ÇA RE SİZ BİR DER DE DU ÇAR
EY LE DİN EF GEN DE Nİ ...SAZ... GEN DE Nİ ...SAZ...
ŞA NI NA DÜŞ MEZ İ KEN KİL MAK FE RA MUŞ
BEN DE Nİ ...SAZ... BEN DE Nİ ...SAZ... GEN DE Nİ ...SAZ...
.....SAZ.....

üstgül

Neydi maksûdun senin bu hâle koymaktan beni
Çaresiz bir derde dâçar eyledin efgendeni
Şanma düşmez iken kılmak ferâmûş bendeni
Çaresiz bir derde dâçar eyledin efgendeni

Şâhîşeh-i mihr-i vefâ

Ferahnâk, Şarkı

Güfte:
Beste: Muâllim İsmail Hakkı Bey

Sofyan

ŞÂ HİN ŞEHİ PE Rİ VE FÂ

ŞA HİN ŞEHİ PE Rİ VE FÂ

HA KA Nİ ŞEV KET İH Tİ VÂ

HA KA Nİ ŞEV KET İH İH Tİ VÂ (SON)

ÖM RÜM ME ZİD OL SUN ŞEH HÂ

ÖM RÜM ME ZİD OL SUN ŞEH HÂ

üstgöl

Şahinşehi peri vefâ
 Hakân-ı şevket ihtivâ
 Ömrüm mezid olsun şehâ
 Sultan Hamid binler yaşa

O güzel hüsününü dünyâ seviyor cânânım

Ferahnâk, Şarkı

Güfte:
Beste: Selânik'li Ahmet Efendi

Ağır Evfer

O GÜ ZEL HÜS NÜ NÜ DÜN YA
SE VI YOR CA NÂ NİM ...SAZ...
AL LAH AL LAH YA KI ŞİR Mİ
Dİ Lİ ÜZ MEK CA NÂ NİM ...SAZ...
CA NÂ NİMSAZ..... NE VE BÂ LIM
VAR İ SE SÖY LE BE NA SUL
TA NİMSAZ..... CA NÂ NİM üstgül

O güzel hüsününü dünyâ seviyor cânânım
Allah Allah yakışır mı dili üzme cânânım
Ne vebâlim var ise söyle bana sultanım
Allah Allah yakışır mı dili üzme cânânım

Nefs-i şeytana uyup işledik bî-had günah

Ferahnâk, İlâhi

Güfte:
Beste: Ahmet Irsoy (Hafız)

Düyek

NEF Sİ ŞEY TA NA U YUP İŞ LE DİK Bİ HAD GÜ NAH

SE NİN KE RE MİN ÇOK DUR AF VEY LE

EY PA Dİ ŞAH RAH ME TIN U MA GEL DİK

YA AL LAH MAH RUM KO MA RAB BE NÂ YÂ

RAB BE NÂ TE KAB BEL MİN NES Sİ YAM üstgöl

Nefs-i şeytana uyup işledik bî-had günah
 Senin keremin çok olur afveyle ey padişah
 Rahmetin uma-geldik yâ Allah mahrum koma
 Rabbenâ yâ Rabbenâ tekabbel min ne's siyâm

Kan ağlar iken celb-i terahhum emeliyle

Ferahnâk, Şarkı

Güfte:
Beste: Lem'i Atı

Sengin Semâi

KAN AĞ LAR İ KEN CEL Bİ TE RAH HUM E ME LİY

LE TE RAH HUM E ME LİY LESAZ.....

GÖZ YAŞ LA RI MI ŞİL ME Dİ BİR KER RE E LİY
BİL LÂ HI O NUN Â Şİ KI ÖL MEZ E CE LİY

LE BİR KER RE E LİY LESAZ.....
LE OL MEZ E CE LİY LE

Dİ DÂ RI NA MAH ZUN BA KI Şİ OL DU VE Sİ

LESAZ..... ÖL DÜR DÜ BE Nİ İŞ VE LE RİN

EN GÜ ZE LİY LE

EN GÜ ZE LİY LESAZ..... LE üstgöl

Kan ağlar iken celb-i terahhum emeliyle
Göz yaşlanımı silmedi bir kerre efiyle
Didârına mahzun bakışı oldu vesile
Öldürdü beni işvelerin en güzeliyle
Billahi onun aşkı ölmez eceliyle

Yoktur misâlin tâze civansın

Ferahnâk, Şarkı

Güfte:
Beste: M. Nezih Albayrak

Türk Aksağı

YOK TUR Mİ SA LIN TA ZE Cİ VAN SIN

TA ZE Cİ VAN SIN A HU BA KIŞ LIM

SEN PEK YA MAN SIN A HU BA KIŞ LIM

SEN PEK YA MAN SIN (SON) KA BİL Mİ DİR Kİ

CAN LAR DA YAN SIN KA BİL Mİ

20 DİR Kİ CAN LAR DA YAN SIN üstgül

Yoktur misâlin tâze civansın
 Ahu baktışlım sen pek yamansın
 Kabil midir ki canlar dayansın
 Ahu baktışlım sen pek yamansın

Kumrular dan Seni Sordum

Ferahnak, Şarkı

Güfte:
Beste: Mısırlı İbrahim Efendi(Üdi)

Düyek

AH KUM RULAR DAN SE Nİ SOR DUM BA NA HA HA
 DE Dİ LER SAZ AH O BİR YAV
 RU GÜ VER CİN Gİ Bİ DİL CU DE Dİ LER
 SAZ AH DE HE Mİ GÜL Dİ Lİ BÜL BÜL
 Dİ Şİ İN Cİ DE Dİ LER SAZ

Kumrular dan seni sordum bana ha ha dediler
 O bir yavru güvercin gibi dilcu dediler
 Dehemi gül dili bülbül dişi incü dediler
 Görmedim amma görenler bir içim su dediler

Subh-dem câm ü mey mestâne takbil eylerim

Güfte: Süleyman Asaf
Beste: Râkım Elkutlu

Ferahnâk, Beste

Devr-i Kebîr

AH SUB SU BU HU DEM
 CÂ MI ME YI
 MES TÂ
 TÂ NE TAK BIL EY
 EY LE RİM ÖM RİM
 CÂ NİM A MAN YE LE LA
 Mİ RİM YE LE LE LE LE LEL Lİ
 MES TÂ TÂ NE TAK

Subh-dem cân ü mey mestâne takbil eylerim /2

The musical score is written in a single system with six staves. The key signature is two sharps (F# and C#), and the time signature is 2/4. The lyrics are written below the notes. The score ends with a double bar line and a fermata symbol.

BİL EY LE RİM
(SON) AH NÂ LE MÎ
UD EY
EY LE RİM FER YÂ
YÂ YÂ DI MÎ
NÂ HA ZİN üstgöl

Subh-dem cân ü mey mestâne takbil eylerim
Nâlemi ud eylerim feryâdımı nâyi hâzin

Candan uruldum sen verd-i âle

Ferahnâk, Şarkı

Güfte:
Beste: Bîmen Şen

Semâî

CÂN DAN VU RUL DUM SEN VER Dİ Â

LEM CAN DAN VU RUL DUM SEN VER Dİ

A LEM YAN DIM LE BİN DEN VER

BİR Pİ YA LE YAN DIM LE BİN DEN

VER BİR Pİ YA LE EF LÂ KA ÇIK

TI A HÜ Fİ GÂ NİM EF LÂ KA

ÇIK TI A HÜ Fİ GÂ NİM üstgül

Cândan vuruldum sana vird-i âlem
Yandım lebinden ver bir piyale
Eflâka çıktı ah ü figânım
Yandım lebinden ver bir piyale

Sensin efendim neçem serverim
Sensin gözümde gönlümde nur'um
Sâzan-ı aşkım pek bi huzûrüm
Yandım lebinden ver bir piyale

Dil bülbül olup gonca-i gülzâra sarıldım

Ferahnâk, Şarkı

Güfte:
Beste: Bîmen Şen

Sengin Semâi

DİL BÜL BÜL O LUP GON CA I GÜL
ZA RA SA RIL DIMSAZ.....
GÜL A RAR İ KEN NEY LE YİM SON
BİL MEZ LİK İ LE GAM ZE İ HUN
BU LE SA RIL DIMSAZ.....
HA RE SA RIL DIM
CEV REY LE Rİ KEN KAN İ Çİ Çİ
Tİ GI Nİ GA HINSAZ..... üstgöl

Dil bülbül olup gonca-i gülzâra sarıldım
Gül ârar iken neyleyim sünbûle sarıldım
Cevreyler iken kan içici tığı nigâhım
Bilmezlik ile gamze-i hunhâre sarıldım

Fettan gözü'nün gamzesi dillerde meseldir

Güfte: Mehmet Sâdık Bey
Beste: Bîmen Şen

Ferahnâk, Şarkı

Sengin Semâî

FET TAN GÖ ZÜ NÜN GAM ZE Sİ DİL

LER DE ME SEL DİRSAZ.....

ÇAP KIN FE Mİ NİN HAN DE Sİ MAH
EL BET TE PE Rİ DEN DE ME MAH
LEK

MU TEN 3 Rİ DE 3 E GÜ 3 ZEL ZEL DİRSAZ.....

ÇAP KIN FE Mİ NİN HAN DE Sİ MAH

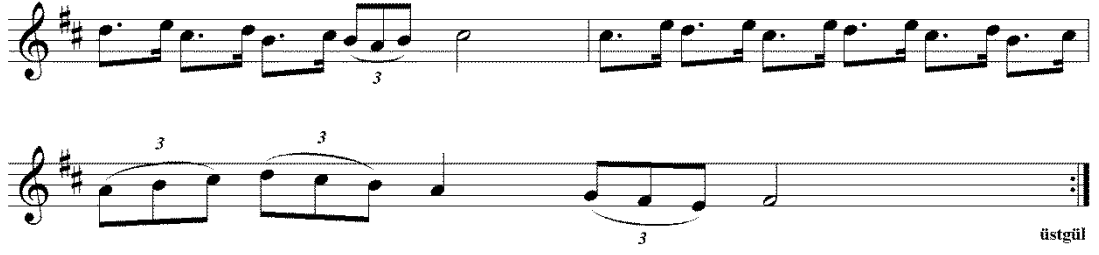
MU Rİ E ZEL DİRSAZ.....

BİL MEM O NE EN DAM O NE BOY

AH O NE BEL DİRSAZ.....

DİR ...

Fettan gözünün gamzesi dillerde meseldir/2

Fettan gözünün gamzesi dillerde meseldir
Çapkın feminin handesi mahmûr-ı ezeldir
Bilmem o ne endâm o ne boy o ne beldir
Elbette perîden de melekten de güzeldir

Gülşende ne hoş neş'eli Cem meclisi kurdun

Ferahnâk, Şarkı

Güfte: Mehmet Sermet Paşa
Beste: Bimen Şen

Circuna

GÜL ŞEN DE NE HOŞ NEŞ E Lİ DEM
MEC Lİ Sİ KUR DUN
NÂ LEN DE SE HER BÜL BÜ LÜ SEN
ŞAR KI O KUR DUN
NÂ LEN DE SE HER BÜL BÜ LÜ SEN
ŞAR KI O KUR DUN
CEN NET Tİ A YIN AY DI Nİ AL
TIN DA KI YUR DUN

Gülşende ne hoş neş'eli Cem meclisi kurdun/2

The image shows a musical score for a song. It consists of two staves of music in a treble clef with a key signature of one sharp (F#). The melody is written in a simple, folk-like style. The lyrics are written below the notes. The first staff contains the lyrics 'CEN NET TI A YIN AY DI NI AL' and the second staff contains 'TIN DA KI YUR DUN'. The score ends with a double bar line and a fermata symbol. The name 'üstgöl' is written at the bottom right of the second staff.

CEN NET TI A YIN AY DI NI AL

TIN DA KI YUR DUN

üstgöl

Gülşende ne hoş neş'eli cem meclisi kurdun
Nâende seher bülbülü, sen şarkı okurdun
Cenneti ayın aydın altındaki yurdun
Nâende seher bülbülü, sen şarkı okurdun

Şöhret salarak devrine Dâvud nebînin
Rûhunda elemeler açarak pir ü sabînin
Ağlardı feca'atleri feryâd ediben
Nâende seher bülbülü, sen şarkı okurdun

Nûr-i ismetle münevver gözlerin

Ferahnâk, Şarkı

Güfte:
Beste: Bîmen Şen

Ağır Aksak

NU Rİ İS MET LE MÜNEV VER
GÖZ GÖZ LE Rİ ...SAZ...
EB Rİ EŞ FÂ KA BÜRÜN MÜŞ
BİR BİR PE Rİ ...SAZ...
BİR PE RİSAZ..... KÂ İ NÂT OL
MÜŞ O MÂ HA MÜŞ
MÜŞ TE Rİ ...SAZ... üstgül

Nûr-i ismetle münevver gözlerin
Ebr-i eşfâka bürünmüş bir perî
Kâinât olmuş o mâha müşterî

Münbasit rûh-i melâmet sînede
Sanki pervîn m'ün'akîs âyînede
Kadd-i manend-servi-yi sîmînede

Ebr-i eşfâka bürünmüş bir perî
Bu tebessümlü, tekellümlü, hurâm
Saltanatla cyle îmâ-tî merâm

Dil ararken buldu sevdi sen gibi bir nazlı yâr

Ferahnâk, Şarkı

Güfle:
Beste: Ziyâ Bey (Bestenigâr)

Müsemmen

DİL A RAR KEN BUL DU SEV Dİ SEN Gİ Bİ BİR
NAZ LI YAR ZAN NE DER DİM BEN DE OL DUM
ŞİM Dİ AR TIK BAH TI YAR ZAN NE DER DİM
BEN DE OL DUM ŞİM Dİ AR TIK BAR TI YAR
SEN VE FA KÂR YÂR İ DİN BEN DE VE FÂ KÂ RİN İ DİM

Dil ararken buldu sevdi sen gibi bir nazlı yar
Zannedirdim bende oldum şimdi artık bahtiyar
Sen vefakâr yâr idin ben de vefakârım idim
Ettin ağıyara teveccüh oldu fikrim târtımar

Gelmez oldun sevdiğim hiç yanma

Ferahnâk, Şarkı

Güfte:
Beste: Ali Salâhi Bey (Üdi)

Circuna

GEL MEZ OL DUN SEV Dİ ĞİM HIÇ
YA NI MA SAZ
YOK SA GIR MEK Mİ ĐİR MU RA DİN
KA NI MA SAZ
GÖN LÜM AL DİN BA Rİ KİY MA
CA NI MA SAZ
BİR TE SEL Lİ VER Dİ Lİ NÂ
LÂ LÂ NI MA üstgöl

Gelmez oldun sevgilim hiç yanma
Yoksa girmek midir murâdın kanıma
Gönlüm aldın bâri kıyma cânıma
Bir teselli ver dil-i nâlânıma

Mevlâ'm ver aşkı bana hayranın olayım senin

Güfte: Nizamoğlu Seyyid Seyfullah
Beste: Hüseyin Sadettin Arel

Ferahnâk, Durak

Durak Evferi

AH MEV LAM
 VER AŞ KI NI BANA HAY RA NIN OLA YIM SE NİN
 BÜLBÜL Gİ Bİ CE MÂ Lİ NE NÂ LÂ NİN OLA YIM SENİN
 YAN DIR BE Nİ YAN DIR BE Nİ
 AŞK ME Yİ NE KAN DIR BE Nİ
 SER HOŞ E DÜP DÖN DÜR BENİ
 MEV LÂM MEV LÂM MES TA NİN OLA YIM SE NİN
 AL BEN DE BEN LİK KAL MA SIN

Mevlâ'm ver aşkıñı bana hayranım olayım senin /2

KİM SE LER HÂ Lİ Mİ BİL ME SİN
NÂ MÜ Nİ ŞÂ NİM KAL MA SİN
PİN HÂ NİN O LAVİM SENİN
BU CAN KUŞUN SA NA U ÇUR AŞK ME YİN DEN BA NA İ ÇÜR
BU TÂ CÛ HİR KA DAN GE ÇÜR UR YÂ NİN OLA YİM SE NİN üstgül

Mevâm ver aşkıñı bana hayranım olayım senin
Senin bülbül gibi cemâline nâfâmın olayım senin
Yandır beni yandır beni aşk meyine kandır beni
Sarhoş idüb döndür beni mestâmın olayım senin
Aşk meyini bana içür can kuşunu sana uçur
Bu tâc u hırkadan geçür üryanım olayım senin

Gözlerin siyah üzüm

Ferahnâk, Şarkı

Güfte:
Beste: Nasib'in Mehmet Yürtü

Aksak

GÖZ LE RİN SI YAH Ü ZÜM Ü ZER SİN Ü ZÜM Ü ZÜM
NE TAT LI DIR BA KI ŞIN PEK YA MAN DIRGÖZ KA ŞIN

VAY VAY VAY GÜ LÜM VAY VAYSAZ.....
VAY VAY VAY GÜ LÜM VAY VAY

BİR YE Rİ NE YOK SÖ ZÜM GÖ ZÜN DE KAL DI GÖ ZÜM
HE LE BİR TEK A NI ŞIN GEL O LA YIM YOL DA ŞIN

VAY VAY VAY GÜ LÜM VAY VAY
VAY VAY VAY GÜ LÜM VAY VAY

YAN DIM İZ MİR U ŞA ĞI A TEŞ SAR DI SA ÇA ĞI üstgül

Gözlerin siyah üzüm
Üzersin üzüm üzüm
Bir yerinde yok sözüm
Gözünde kaldı gözüm

Ne tatlıdır bakışın
Pek yamandır göz kaşın
Hele bir tek anışın
Gel olayım yoldaşın

Yandırm İzmir uşağı
Ateş sarı saçığı

Pür-melâlim yok teselli dil-i zârın feryâdına

Ferahnâk, Şarkı

Güfte:
Beste: Kanûni Nâzım Bey (âmâ)

Circuna

PÜR ME LA LIM YOK TE SEL LI
Dİ LI ZÂ RIN FER YÂ DI NA
DÜŞ MÜŞ EY VÂH MİH NE TÛ GAM
A LE Mİ NİN A MÂ KI NA (SON)
HÛ LA SA YOK ÇA RE
A MA DER Dİ AŞ KIN
PÜR YÂ Nİ NA üstgöl

Pür melalim yok teselli dil-i zârın feRyâdına
Düşmüş eyvâh mihnet ü gam aleminin a'mâkına
Hülâsa yok çare ama derd-i 'aşkın pürânına
Düşmüş eyvâh mihnet ü gam aleminin a'mâkına

Rûhumda bahar açtı onun bülbülü sendin

Güfte: Y. Sinan Ozan
Beste: Artaki Candan

Ferahnâk, Şarkı

Semâî

RU HUM DA BA HAR AÇ TI O NUN BÜL

BÜ LÜ SEN DİN ...SAZ... HER GÜN BA NA BİR

TA ZE Çİ ÇEK NEŞ E Sİ VER

DİN HER GÜN BA NA BİR TA ZE Çİ ÇEK

NEŞ E Sİ VER DİN GÖN LÜ M

DE A ÇAN GON CE LE RİN ŞEN

GÜ LÜ SEN DİN ...SAZ... ARANAĞME

üstgül

Ruhumda bahar açtı onun bülbülü sendin
 Her gün bana bir taze çiçek neşesi verdin
 Gönlümde açan goncelerin şen gülü sendin
 Her gün bana bir taze çiçek neşesi verdin

Sevdiğim cihanda (Sevgilim cihanda) aşk ıztırabtır

Güfte: Süheylâ Muhterem Hanım
Beste: Düri Tûran

Ferahnâk, Şarkı

Aksak

SEV Gİ LİM Cİ HAN DA ZEVK İS Tİ RAP DİRSAZ.....

DİRSAZ..... YÜ ZÜN DE NEŞ E YOK KAL BİM HA RAP

DİRSAZ..... YÜ ZÜ DE NEŞ E YOK KAL BİM HA RAP

DİRSAZ..... Bİ Lİ RİM Dİ YE CEK

AŞK BİR SE RAP DİRSAZ..... Bİ Lİ RİM

Dİ YE CEK AŞK BİR SE RAP DİRSAZ..... DİRSAZ.....

ARANAĞME

üstgöl

Sevgilim cihanda zevk ıztırabtır
 Yüzümde neşe yok kalbim haraptır
 Bilirim diyecek aşk bir seraptır
 Yüzümde neşe e yok kalbim haraptır

O bakışlar ne kadar işvelidir

Ferahnâk, Şarkı

Güfte:
Beste: Hasan Fehmi Mutel

Müsemmen

O BA KIŞ LAR NE KA DAR İŞ
VE LI DIRSAZ..... O DU DAK LAR
NE KA DAR HAN DE LI
DIRSAZ..... DI RSAZ..... KI MI ÜZ MÜŞ
BU KA DAR NEŞ
E LI DIRSAZ..... üstgöl

O bakışlar ne kadar işvelidir
O dudaklar ne kadar handelidir
Kimi üzmüş bu kadar neş'elidir
O dudaklar ne kadar handelidir

Dil gibi bend eyledin zülfi siyâha şâneyi

Ferahnâk, Şarkı

Güfte:
Beste: Sahak Hocasaz (Kemani)

Ağır Aksak-Circuna

DİL Gİ Bİ BEND EY LE DİN ZÜL

FÜ Sİ YA HA ŞA ŞA NE Yİ ...SAZ...

İŞ VEDEN KIR DİN GE ÇİR DİN

MEC Lİ Sİ MES TA TA NE Yİ ...SAZ...

TA TA NE Yİ ...SAZ... LEB LE RİN LE

BA DE Yİ SEV DA SU NAR KEN

İ İÇ DE DİNSAZ..... PEM BENER MİN

EL LE RİN LE DOL DURUP PEY

Dil gibi bend eyledin zülf-i siyâha şaneyi / 2

PEY MA NE Yİ ...SAZ... ÇOK GÜ ZEL
GÖR DÜM DÜ LA KİN GÖR ME DİM
BİR SEN Gİ Bİ ...SAZ... ...SAZ...
LA LE ZAR ET TİN BU ŞEP GÖN
LÜM DE KI GAM HA HA NE Yİ üstgöl

Dil gibi bendeyleddin zülfü siyaha şaneyi
İşveden kırdın geçirdin meclisi mestaneyi
Leblerinle badei sevda sunarken iç dedin
Pembe nemin ellerinler doldurup peymaneyi
Çok güzel gördüm lâkin görmedim bir sen gibi
Lâlezar ettin bu şep gönlümdeki gamhaneyi

Avâre gönül lûtfunu bir gün görecek mi

Güfte: Besim Bey
Beste: Şerif İyî

Ferahnâk, Şarkı

Circuna

A VÂ RE GÖ NÜL LÛT FU NU BİR
GÜN GÖ RE CEK MİSAZ..... BİR AN
GE LE CEK A ŞI KI GIR YAN GÜ LE CEK
MİSAZ..... BİR AN GE LE CEK
A ŞI KI GIR YAN GÜ LE CEK MİSAZ.....
BİL MEM KI SE VEN LER SE Vİ LEN
LER GÜ LE CEK MİSAZ..... Mİ üstgöl

Avâre gönül lûtfunu bir gün görecek mi
Bir an gelecek aşık-ı giryan gülecek mi
Bilmem ki sevenler sevilenler gülecek mi
Bir an gelecek aşık-ı giryan gülecek mi

Gitti başımdan hümanın sâyesi

Ferahnâk, Şarkı

Güfle: Reşat Özpırınççı
Beste: Fehmi Tokay

Müsemmen

GİT Dİ BA ŞİM DAN HÜ MÂ NİN SÂ YE Sİ SÂ YE Sİ

.....SAZ..... DER Dİ Bİ PÂ YÂ Nİ MİN YOK ÇA RE Sİ

ÇA RE SİSAZ..... DER Dİ Bİ PÂ YÂ Nİ MİN YOK

ÇÂ RE Sİ ÇÂ RE SİSAZ..... ÇÂ RE BUL MAZ

GÖN LÜ MÜN MEH PÂ RE Sİ MEH PÂ RE Sİ

.....SAZ.....SAZ..... üstgöl

Gitti başımdan hümanın sâyesi
 Derd-i bi-pâyânının yok çâresi
 Çâre bulmaz gönüm meh-pâresi
 Derd-i bi-pâyânının yok çâresi

Kim der ki tesellî aranız biz mey ile

Ferahnâk, Şarkı

Güfte:
Beste: Fehmi Tokay

Yürük Semâi

KIM DER KI TE SEL LI A RA RIZ BİZ MEZ İ LE

GEÇ MEK TE BÜ TÜN GÜN LE Rİ MİZ GİR YE İ LE

GEÇ MEK TE BÜ TÜN GÜN LE Rİ MİZ GİR YE İ LE (SON)

YET MEZ Mİ NE VA LAR A CI EY

SER VI RE VAN SER VI RE VAN üstgöl

Kim der ki tesellî aranız biz mey ile
 Geçmekte bütün günlerimiz girye ile
 Yetmez mi nevalar acı ey serv-i revan
 Geçmekte bütün günlerimiz girye ile

Nemiz kaldı bizim mülk-i Arap'da

Ferahnâk, Şarkı

Güfte:
Beste: Sadettin Kaynak

Sofyan-Düyek

NE MİZ KAL DI BI ZİM MÜL Kİ A RAB DA
 NI CE BI DU RU RUZ ŞÂ MÜ HA LEB DE

.....SAZ.....

Cİ HÂN HAL KI KA MU ÂY ŞÜ TA RAB DA

AY ŞÜ TA RAB DASAZ.... GEL AR TIK Gİ DE LİM

RUM İL LE Rİ NESAZ..... üstgöl

Nemiz kaldı bizim mülk-i Arab'da
 Nice bir dururuz Şam ü Haleb'de
 Cihân halkı kamu aış-ü tarabda
 Gel artık gidelim Rum illerine

Akşam olsun şu perdeler insin

Ferahnâk, Şarkı

Güfte:
Beste: Cevdet Çağla

Circuna

AK ŞAM OL SUN ŞU PER DE LER İN SİN

ŞU PER DE LER İN SİN ...SAZ... GEL Bİ RAZ

NEŞ E SUN YA ŞİM DİN SİN YA ŞİM DİN

SİN GEL Bİ RAZ NEŞ E SUN YA ŞİM DİN

SİN YA ŞİM DİN SİN ...SAZ...

İ Çİ ME SÜN BÜ LÜN GÜ LÜ SİN

SİN GÜ LÜ SİN SİN

üstgül

Akşam olsun şu perdeler insin
 Gel biraz neşe sun yaşım dınsın
 İçime sümbülün gülün sinsin
 Gel biraz neşe sun yaşım dınsın

Çok bekledim akşam seni yollarda vefâsız

Güfte: Mustafa Nâfiz İrmak
Beste: Selâhattin Pınar

Ferahnâk, Şarkı

Semâî

ÇOK BEK LE DİM AK ŞAM SE
Nİ YOL LAR
DA VE FÂ SIZ GÖY NÜM
LE YE TİM LER Gİ Bİ KAL
DİM KAL DİM Yİ NE YAL
NİZ GÖY NÜM LE YE TİM
LER Gİ Bİ KAL DİM
KAL DİM Yİ NE YAL NİZ (SON)

Çok bekledim akşam seni yollarda vefâsız/2

The musical score is written in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 2/4 time signature. It consists of three staves of music. The first staff contains the melody for the first line of lyrics: 'EY KAL BI Mİ YIL LAR CA KA'. The second staff continues the melody for the second line: 'RAN LIK KA RAN LIK'. The third staff contains the melody for the third line: 'BI RA KAN KIZ BI RA KAN KIZ'. The score ends with a double bar line and a fermata symbol. The name 'üstgöl' is written at the end of the third staff.

EY KAL BI Mİ YIL LAR CA KA
RAN LIK KA RAN LIK
BI RA KAN KIZ BI RA KAN KIZ

üstgöl

Çok bekledim akşam seni yollarda vefâsız
Göynümle yetimler gibi kaldım yine yalnız
Ey kalbimi yıllarca karanlık bırakan kız
Göynümle yetimler gibi kaldım yalnız

İltifat etmezse artık gam değil

Ferahnâk, Şarkı

Güfte: Fuat Uluç
Beste: İsmail Baha Süreisan

Düyek

İL Tİ FÂT ET MEZ SE AR TIK GAM DE ÖİL CÂ

NÂN Bİ ZE ÇAĞ LI YOR MA DEM TE SEL Lİ
ŞİM Dİ LJK KÂ Fİ SA A DET

HER TA ŞAN PEY MA NE DEN (SON) KAY GI DAN Â
ÇIK MA MAK MEY HA NE DEN

ZÂ DE YIZ OL MUŞ Cİ HÂN Â SÂN Bİ ZE

KAY GI DAN Â ZÂ DE YIZ OL MUŞ Cİ HÂN Â

SÂN Bİ ZE Aranağme

üstgöl

İltifat etmezse artık gam değil cânân bize
 Çağıyor madem teselli her taşan peymânenen
 Kaygıdan âzâdeyiz olmuş cihân âsân bize
 Şimdilik kâfi saadet çıkmamak meyhânenen

Akşam yine mehtapla buluştum seni sordum

Ferahnâk, Şarkı

Güfte: Dr. Vahit Özyayın
Beste: Rüştü Eriç

Aksak

AK ŞAM Yİ NE MEH TAP LA BU LUŞ DUM SE Nİ SOR

DUMSAZ..... DUMSAZ..... RENK LER DE İ ŞİK

LAR DA SE Nİ HEP A RI YOR DUMSAZ.....

RENK LER DE İ ŞİK LAR DA SE Nİ HEP A RI YOR DUMSAZ.....

BUL SAM SE Nİ EN GİZ Lİ YE RE KAL BI ME KOR

DUMSAZ..... DUMSAZ..... RENK LER DE İ ŞİK

Akşam yine mehtapla buluştum seni sordum / 2

The image shows a musical score for a song. It consists of two staves of music in a treble clef, with a key signature of one sharp (F#) and a 2/4 time signature. The melody is written in a simple, folk-like style. Below the first staff, the lyrics are: LAR DA SE Nİ HEP A RI YÖR...SAZ..... DUMSAZ...... Below the second staff, the lyrics are: RENK LER DE İ ŞİK LAR DA SE Nİ HEP A RI YÖR DUMSAZ...... The word 'üstgöl' is written at the end of the second staff.

Akşam yine mehtapla buluştum seni sordum
Renklerde, ışıklarda seni hep arıyordum
Bulsam seni, en gizli yere, kalbime kordum
Renklerde, ışıklarda seni hep arıyordum

Biz dosta gönül dostluğa bel bağlamışız

Ferahnâk, Şarkı

Güfte: Vahit Özyayın
Beste: Rüştü Eriç

Türk Aksağı

ARANAĞME

BİZ DOS TA GÖNÜL DOST LU ĞA BEL

BAĞ LA MI ŞIZSAZ.....SAZ..... SAY GIY

LA DO LUP KAR ŞI DA EL BAĞ LA MI ŞIZ

.....SAZ.....SAZ..... AP AY RI YO LUN YOL CU SU OL

SAK DA YI NESAZ.....SAZ.....

HER KAY BE Dİ LEN KIY ME Tİ ÇİN AĞ

LA MI ŞIZSAZ.....SAZ..... üstgül

Biz dosta gönül, dostluğa bel bağlamışız
Saygıyla dolup, karşıda el bağsamışız
Ap ayrı yolun yolcusu olsak da yine
Her kaybedilen kıymet için ağlamışız

Gül sevdiceğim gül yüzünün gülleri açsın

Ferahnâk, Şarkı

Güfte: Hüseyin Rifat Işıl
Beste: Arif Sami Toker

Sengin Semâî

GÜL SEV Dİ CE ĞİM GÜL YÜ ZÜ NÜN

GÜL LE Rİ AÇ SİN SAZ.....

SİN SAZ..... GÜL LER ŞU KA RAN

LIK GÖ NÜ LE NU RU NU SAÇ

SİN SAZ..... SİN SAZ.....

SEN GON CA LA RA NU RUN İ LE

Gül sevdiceğim gül yüzünün gülleri açsın / 2

The musical score is written on three staves in G major (one sharp) and 2/4 time. The lyrics are: NEŞ E VE RİR KEN SEN GON CA LA RA NU RUN İ LE NEŞ E VE RİR KENSAZ..... SIN üstgöl. The score includes various musical notations such as slurs, ties, and a fermata over the word 'LE'.

Gül sevdiceğim gül yüzünün gülleri açsın
Güller şu karanlık göñüle nurunu saçsın
Sen goncalara nurun ile şen'e verirken
Güller şu karanlık göñüle nurunu saçsın

Bahçemde şafak gülleri mor salkımlar

Ferahnâk, Şarkı

Güfte: Seyfettin Başçılar
Beste: Alâeddin Yavaşca

Sofyan

BAH ÇEM DE ŞA FAK GÜL LE Rİ MOR SAL KİM LARSAZ..... BAH ÇEM DE ŞA FAK
GÜL LE Rİ MOR SAL KİM LARSAZ.....

BAŞ TAN ÇI KA RAN BİR DE GÜ ZEL SEV Gİ Lİ VARSAZ.....
EN RENK Lİ Çİ ÇEK LER U ÇU RUM LAR DA A ÇAR

BAŞ TAN ÇI KA RAN BİR DE GÜ ZEL SEV Gİ Lİ VARSAZ..... GÖN LÜM DE Dİ AL
EN RENK Lİ Çİ ÇEK LER U ÇU RUM LAR DA A ÇAR

DAN MA SA KIN BİL Kİ ÇO CUKSAZ..... GÖN LÜM DE Dİ AL DAN MA SA KIN BİL
Kİ ÇO CUKSAZ.....

Bahçemde şafak gülleri mor salkımlar
Baştan çıkaran birde güzel sevgili var
Gönlüm dedi aldanma sakın bilki çocuk
En renkli çiçekler uçurumlarda açar

Uçuşur her güzelin şem'ine pervâne gönül

Ferahnâk, Şarkı

Güfte: Ümit Gürelman
Beste: Alâeddin Yavaşca

Aksak

UÇUŞUR HER GÜZELİN ŞEM'İNE PERVÂNE GÖNÜL...SAZ...
 İ NE PER VA NE GÖ NÜL...SAZ... KI RI LIR BİR
 KÜ ÇÜ CÜK DAR BE DE PEY MÂ NE GÖ NÜL
 KI RI LIR BİR KÜ ÇÜ CÜK DAR BE DE PEY MA
 NE GÖ NÜL...SAZ... DÖ KÜ LEN MEY GI BI DİR HER
 GE CE MES TA NE GÖ NÜL...SAZ... DÖ KÜ LEN MEY
 GI BI DİR HER GE CE MES TA NE GÖ NÜL...SAZ...
 NE CE FA GÖR SE U SAN MAZ BÜNE Dİ VA

Uçuşur her güzelin şem'ine pervâne gönül /2

NE GÖ NÜLSAZ..... NE CE FA GÖR SE U SAN MAZ

BU NE Dİ VA NE GÖ NÜL üstgöl

Uçuşur her güzelin şem'ine pervâne gönül
Kırılır bir küçük darbede peymâne gönül
Dökülen mey gibidir her gece mestâne gönül
Ne cefâ görse usanmaz; bu ne divâne gönül

Yüzünde güllerin mutlu sevinci

Ferahnâk, Şarkı

Gâfî:
Beste: Alâeddin Yavaşca

Semâî

YÜ ZÜN DE GÜL LE RİN MUT LU SE VIN CI SAÇ LA
RİN DA MEV SİM BES TE BES TE DİR GÖZ LE RİN ME
NEK ŞE GÖZ YA ŞIN İN Cİ KOYNUN DA Çİ ÇEK
LER DES TE DES TE DİR BA KI ŞIN O KA DAR
YA KIN KI CA NA HER HA LI BİR SÖZ DÜR SEV DA
DAN YA NA TAS TAS ZE HİR VER Dİ O BA KIŞ BA
NA BU A TEŞ TEN GÖN LÜM HAS TA HAS TA DİR

Yüzünde güllerin mutlu sevinci /2

SEN DA HA ÖM RÜ NÜN BA HAR ÇA ĞIN DA

AŞ KIN TU ZU PAR LAR GÜL DU DA ĞIN DA

BEN BEK LE RİM ÖM RÜN KAR LI DA ĞIN DA

NE YA ZIK YOL LA RİM KO YU SIS TE DİR

MUT LU YA ŞAN TI NA GÖL GE DÜŞ ME SIN

ÖRT TÜM BU A TE Şİ KİM SE EŞ ME SIN

SEN SEV DA ÇÖ LÜN DE EŞ SİZ ÇEŞ ME SIN

BE NİM SE VAR LI ĞİM SON NE

FES TE DİR DİR **üstgül**

Yüzünde güllerin mutlu sevinci
Saçlarında mevsim bestedir
Gözlerin menekşe, gözyaşın inci
Koyununda çiçekler deste destedir

Sen daha ömrünün bahar çağında
Aşkın tuzu parlar gül dudığında
Ben beklerim ömrün karlı dağında
Ne yazık yolların koyu sistedir

Baktığın o kadar yakın ki cana
Her hâli bir sözdür sevdadan yana
Tas tas zehir verdi o baktış bana
Bu ateşten gönlüm hasta hastadır

Mutlu yaşantına gölge düşmesin
Örttüm bu ateşi kimse çmesin
Sen sevda çölünde eşsiz çeşmesin
Benimse varlığım son nefestedir

Yine yalnız yine mahrum-i teselli kaldım

Güfte: Ahmet Râsım Bey
Beste: Gültekin Çeki

Ferahnâk, Şarkı

Semâî

Yİ NE YAL NIZ Yİ NE MAH RU
MI TE SEL Lİ KAL DİM
A CI DİM SEV Dİ Ğİ ME ÇEK
Tİ Ğİ ME YAN DI Ğİ MA
NE KA DAR ŞİM Dİ PE Şİ MÂ
NİM U YUP SÖZ LE Rİ NE
SE Nİ CAN DAN BA NA BİR YAR
O LA CAK SAN DI Ğİ MA üstgöl

Yine yalnız, yine mahrum-i teselli kaldım
Acıdım sevdiğime, çektiğime, yandığuma
N ekadar şimdi peşimânm, uyup sözlerine
Seni candan bana bir yâr olacak sandığıma

Kordonboyu'nda seyre daldık oynak denizi

Ferahnâk, Şarkı

Güfte: M. Sabri Akçagül
Beste: M. Sabri Akçagül

Aksak

KOR DON BO YUN DA SEY RE DAL

DİK OY NAK DE Nİ Zİ

OY NAK DE Nİ Zİ PAL MI YE LER

MEH TAP TA KU ÇAK LAR SAN Kİ Bİ Zİ

KU ÇAK LAR SAN Kİ Bİ Zİ Kİ Bİ Zİ

Kordonboyu'nda seyre daldık oynak denizi / 2

The musical score is written in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 2/4 time signature. It consists of five staves of music. The lyrics are written below the notes. The first staff contains the lyrics: ET TIK YE MİN SEN BE NİM O LA CAK. The second staff contains: SEN BEN SE NİN. The third staff contains: BEN SE NİN U LU TAN RİM. The fourth staff contains: AŞK İ ÇİN YA RAT MIŞ İ KI Mİ Zİ. The fifth staff contains: YA RAT MIŞ İ KI Mİ Zİ KI Mİ Zİ. The score includes first and second endings, indicated by '1' and '2' above the notes. The piece concludes with the signature 'üstgöl'.

ET TIK YE MİN SEN BE NİM O LA CAK

SEN BEN SE NİN

BEN SE NİN U LU TAN RİM

AŞK İ ÇİN YA RAT MIŞ İ KI Mİ Zİ

YA RAT MIŞ İ KI Mİ Zİ KI Mİ Zİ

üstgöl

Kordon boyunda seyre daldık oynak denizi
Palmiyeler mehtapta kucaklar sanki bizi
Ettik yemin sen benim olacaksın ben senin
Ulu tanrım aşk için yaratmış ikimizi

Bekledim günlerce yoksun gelmedin bilmem neden

Ferahnâk, Şarkı

Güfte: Necdet Revi
Beste: Kâmi Karaca

Semai

BEK LE DİM GÜN LER CE YOK
SUN GEL ME DİN BİL
MEM NE DEN DEN
DEK VE FA SIZ YAR I MIŞ
SIN SÖZ VE RİP HEM
TER KE DEN DEN
KAÇ MA BEN DEN EY PE Rİ RÜ

RAH ME DİP GEL YA NI MA
KAÇ MA BEN DEN EY PE Rİ RÜ
RAH ME DİP GEL YA NI MA
BİR SÖ ZÜM VAR DİN LE SON
KEZ A TE Şİ AŞK
SON ME DEN DEN üstgül

Bekledim günlerce yoksun gelmedin bilmem neden
Pek vefasız yar imişsin söz verip hem terkedem
Kaçma benden ey peri-rü rahmedip gel yanıma
Bir sözüm var dinle son kez ateş-i aşk sönmeyen

Lâleler güller fulya sümbüller

Gâfite: Muzaffer Ozak (Aşkî)
Beste: Cüneyt Kosal

Ferahnâk, İlahî

Sofyan

LÂ LE LER GÜL LER HAY HAY FUL YA SÜN BÜL LER HAY HAY
Zİ KİR DE HER ŞEY HAY HAY FER YÂD E DER NEY HAY HAY
Â YET LE RE BAK HAY HAY KAL BİN OL SON AK HAY HAY
GÜN DÜ ZÜ SÂ İM HAY HAY GE CE OL KA İM HAY HAY
Ö TEN BÜL BÜL LER HAY HAY HAK KI ZİK REY LE YÂ HÜ
AŞK TA CI NI GEY HAY HAY HAK KI ZİK REY LE YÂ HÜ
GE CE LER MUT LAK HAY HAY HAK KI ZİK REY LE YÂ HÜ
ZA KİR OL DA İM HAY HAY HAK KI ZİK REY LE YÂ HÜ
A ŞİK YAT MA KALK HAY HAY KÂ İ NA TA BAK HAY HAY
ZÂ HİT SEC DE DE HAY HAY MEC ZUB CEZ BE DE HAY HAY
EL LE RİN İŞ TE HAY HAY KAL MA TEŞ VİŞ DE HAY HAY
AL LAH DIR DA İM HAY HAY HER ŞEY DE KA İM HAY HAY
AŞK LA Cİ ĞER YAK HAY HAY HAK KI ZİK REY LE YÂ HÜ üstgöl
MÜ MİN TÖV BE DE HAY HAY HAK KI ZİK REY LE YÂ HÜ
GEL SE NE İŞ TE HAY HAY HAK KI ZİK REY LE YÂ HÜ
AŞ Kİ SEN DÂ İM HAY HAY HAK KI ZİK REY LE YÂ HÜ

Lâleler güller fulya sümbüller
Öten bülbüller Hakkı zikreyle
Aşık yatma kalk kâinata bak
Aşkla çiğner yak Hakkı zikreyle

Zikilde herşey feryâd eder ney
Aşk tacını gey Hakkı zikreyle
Zâhît secdede meczub cezbede
Mümin tövbede Hakkı zikreyle

Bakışların başka tutumun başka

Ferahnâk, Şarkı

Güfte: Hasan Karaağaç
Beste: Necdet Tokathoğlu

Düyek

BA KIŞ LA RIN BAŞ KASAZ..... TU TUMUN BAŞ KASAZ.....

NE DIR BU NUN SIR RISAZ..... BEN ÇÖ ZE ME DIM

K AŞ Ç A T I Ş I N BAŞ KASAZ..... G Ü L Ü Ş Ü N BAŞ KASAZ.....

BUN DA K İ MA NA YI BEN

Ç Ö Z E M E D İ MSAZ.....

HA VAT DO LU

GÜN LERSAZ..... MA Zİ DE KAL DISAZ..... YAŞ LI GÖZ LER
NE DEN HA YA LE DAL DISAZ.....
O GÜ ZEL GÜN LER DEN SÖY LE NE KAL DISAZ.....
VAR HE SA BI SEN YAP BEN ÇÖ ZE ME DIM (SON)
.....SAZ.....

üstgöl

Bakışların başka tutumun başka
Nedir bunun sırrı ben çözemedim
Kaş çatışın başka gülüşün başka
Bundaki mânâyı ben çözemedim

Hayat dolu günler mâzide kaldı
Yaşlı gözler neden hayale daldı
O güzel günlerden söyle ne kaldı
Var hesabı sen yap ben çözemedim

Sen ne söylersin ne söyler çeşm-i fettânın bana

Ferahnâk, Şarkı

Güfte: Cahit Öney
Beste: Akın Özkan

Müsemmen

SEN NE SÖYLER SİN NE SÖYLER ÇEŞMİ FETTA NİN BANANA ...SAZ...

NİN BANANA ...SAZ... VUSLATIN AĞ YARE KALMIŞ PAYÜ DAMANIN BANA BEN CENAHIN BEKLERİM GÖSTERME PEYKANIN BANA

NİN BANANA ...SAZ... NİN BANANA ...SAZ... NAZLISIN MÜŞKİNSİN ALEMDE BİR SİN EY PE Rİ ...SAZ... NAZLISIN MÜŞKİNSİN ALEMDE BİR SİN EY PE Rİ ...SAZ...

DE BİR SİN EY PE Rİ ...SAZ... NAZLISIN MÜŞKİNSİN ALEMDE BİR SİN EY PE Rİ ...SAZ...

FİK SİN Â LEM DE BİR SİN EY PE Rİ ...SAZ...

üstgöl

Sen ne söylersin ne söyler çeşm-i fettânın bana
 Vuslatın ağyare kalmış pay-ü damanın bana
 Nazlısın, müşkînsin, alemde birsin ey peri
 Ben cenahın beklerim gösterme peykânın bana

Zenginliği senden doğuyor güzlerimin

Güfte: Mehmet Türan Yazar
Beste: Akın Özkan

Ferahnâk, Şarkı

Semâi

ZEN GİN Lİ Ğİ SEN DEN DO ĞU
 YOR GÜZ LE Rİ MİNSAZ..... ZEN GİN Lİ Ğİ SEN DEN DO ĞU
 YOR GÜZ LE Rİ MİNSAZ..... SEN SİZ YÜ RÜ SEM LEZ ZE Tİ
 ON DAN GE LİR AY DİN Lİ Ğİ
 YOK DÜZ LE Rİ MİNSAZ..... SEN SİZ YÜ RÜ SEM LEZ ZE Tİ
 GÜN GÜZ LE Rİ MİN ON DAN GE LİR AY DİN Lİ Ğİ
 YOK DÜZ LE Rİ MİNSAZ..... YOK SUL DÜ ŞE RİM YOK SA HA
 YA LİM DE O YÜZSAZ..... YOK SUL DÜ ŞE RİM YOK SA HA
 YA LIM DE O YÜZSAZ..... MİNSAZ..... üstgöl

Zenginliği senden doğuyor güzlerimin
 Sensiz yürüsem lezzeti yok düzlerimin
 Yoksul düşerim yoksa hayalimde o yüz
 Ondan gelir aydınlığı gündüzlerimin

Âşık-ı yezdân zikr'eder dâim

Güfte: Ali Ulvi Kuncu
Beste: Bekir Sıtkı Sezgin

Nîm Sofyan

Ferahnâk, İlähi

Â ŞI KI YEZ DÂN ZIK RE DER DÂ İM DÂ İM
TÂ LI Bİ İR FÂN ZIK RE DER DÂ İM DÂ İM
AL LAH AL LAH LÂ İ LÂ HE
İL LÂL LÂH AL LAH AL LAH
LÂ İ LÂ HE İL LÂL LÂH üstgöl

Âşık-ı yezdân zikr'eder daim
Tâlib-i irfân zikr'eder daim

Ağlayan gözler Mevlâyı özler
Hikmetli sözler Zikr'eder daim

Tevhîn nidâsı Kur'an sadâsı
Ulvi edâsı Zikr'eder daim

"Allah Allah
Lâ ilâhe illâllâh"

Sazlar dile gelsin de bu dem hüznümü çalsın

Ferahnâk, Şarkı

Güfte: Ceyda Görk
Beste: Bertan Üsküdarlı

Aksak

SAZ LAR Dİ LE GEL SİN DE BU DEM

HÜZ NÜ MÜ ÇAL SİNSAZ..... SİNSAZ..... YIL LAR Dİ LE GEL

SİN DE BU GÜN GÖN LÜ MÜ AL SİNSAZ.....

SİNSAZ..... YAR BOY NU NU EĞ SİN DE Bİ RAZ

SİNSAZ..... SİNSAZ..... MÂ Zİ YE DAL SİNSAZ..... SİNSAZ..... üstgöl

Sazlar dile gelsin de bu dem, hüznümü çalsın
 Yıllar dile gelsin de bu gün, gönlümü alsın
 Yar boynunu eğsin de biraz, mâziye dalsın
 Yıllar dile gelsin de bu gün, gönlümü alsın

Yaz gecesi hava sıcak

Güfte: Yalçın Benlican
Beste: Yılmaz Yüksel

Ferahnâk, Şarkı

Sofyan

ARANAĞME

YAZ GE CE Sİ HA VA Sİ ÇAK YIL DİZ LAR LA GÖZ GÖ ZE YİMSAZ.....

YÜ ZÜN YIL DİZ LAR DAN U ZAK A Nİ LAR LA

DİZ Dİ ZE YİMSAZ..... YÜ ZÜN YIL DİZ LAR DAN U ZAK

A Nİ LAR LA DİZ Dİ ZE YİMSAZ.....

BU SA HİL DE BU YER LER DE SE NİN LEY DİM

EL E LEY DİMSAZ..... BU SA HİL DE BU YER LER DE

SE NİN LEY DİM EL E LEY DİMSAZ..... I ŞIK Sİ ZİM

Yaz gecesi hava sıcak /2

GE CE LER DE SEN NER DESİN BEN NER DEYİMSAZ.....

HAN GI YOL DAN GEÇ SEM İ ZİN

HAN GI YA NA DÖN SEM HÜ ZÜNSAZ..... HAN GI YOL DAN

GEÇ SEM İ ZİN HAN GI YA NA DÖN SEM HÜ ZÜNSAZ.....

NE RE DE SİN İ Kİ GÖ ZÜM Sİ RİL SIK LAM KE DER DE YİMSAZ.....

NE RE DE SİN İ Kİ GÖ ZÜM Sİ RİL SIK LAM KE DER DE YİMSAZ.....

üstgöl

Yaz gecesi hava sıcak
Yıldızlarla gözgözeyim
Yüzün yıldızlardan uzak
Anılarla dizdizeyim

Bu sahilde, bu yerlerde
Seninleymdim el cleydim
Işıksızım gecelerde
Sen neredesin, ben nerdeyim

Hangi yoldan geçsem izin
Hangi yana dönsem hüznün
Neredesin iki gözüüm
Sınılsıklam kederdeyim

Ömür geçer çilem dolar keder kalır hüznün kahr

Ferahnâk, Şarkı

Güfte: Turgut Çelik
Beste: Erdiñ Çelikkol

Düyek

ARANAĞME.

Ö MÜR GE ÇER ÇI LEM DO LAR KE DER KA LIR HÜ ZÜN KA LIR

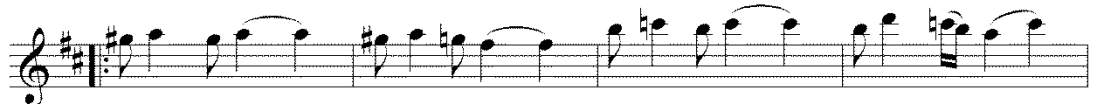
GÜ NEŞ BA TAR ÇI ÇEK SO LAR SE NİN GÜ ZEL YÜ ZÜN KA LIR

U MÜT LA RIN KI RIK DÓ KÜK KA HIR LA RIN İ ÇİM DE YÜK

Sİ TEM LE RİN BÓ LÜK BÓ LÜK İ ÇİM DE SON SÓ ZÜN KA LIR

A KAN SU LAR DÓ NER Mİ HİÇ GÓ NÜL Sİ ZİM Dİ NER Mİ HİÇ

YÜ REK TE DİR SÓ NER Mİ HİÇ A LEV A LEV KÓ ZÜN KA LIR

Ömür geçer çilem dolar keder kalır hüznün kalır /2

BO YUN BÜ KER ZA MAN ZA MAN BU DAL GA LAR A RAR LI MAN

YA RIM Şİ İR YA RIM RO MAN SE NİN A LIN YA ZİN KA LIR üstgöl

Ömür geçer çilem dolar
Keder kalır hüznün kalır
Güneş batar çiçek solar
Senin güzel yüzün kalır

Umutların kırık dökük
Kahrının içimde yük
Sitemlerin bölük bölük
İçimde son sözün kalır

Akan sular döner mi hiç?
Gönül sızın dîner mi hiç?
Yürektedir söner mi hiç?
Alev alev köznün kalır

Boyun bükür zaman zaman
Bu dalgalar arar liman
Yarım şiir yarım roman
Senin alın yazın kalır

Bahar oldu yine açıldı güller

Ferahnâk, İlahi

Güfte: Aziz Mahmud Hüdayî Hz.
Beste: Cinoçen Tanrıkorur

Düyek

Ba har ol du yi ne a çıl dı gül ler
Sa çıl dı a bı rah met ka i na ta
A dem den gel di her bi ri vü cu da
Hü da yı lut fu Hak kı fikr e de gör

Mu ra da bül bül er di ği za man dır
Ha yat i riş di eş ca ra ne ba ta
Mü seb bih hem kıyam ey ler sü cu da
Ke ma li faz h na şükr e de gör

Sa fa bul du fe rah nak ol du dil ler
Ye tiş di her bi ri ze ha ya ta
Ni ha yet yok a ta vü faz h cu da
Hü da yı ca nû dil den zikr e de gör

Sa nır sın dağ lar o bağ lar cı nan dır
Ba sı reh eh li ne gün den a yan dır
Hü da nın za tı pa kin den ni şan dır
Kı zik ri Hak ha ya tı ca vi dan dır

Ra him Al lah Ke rim Al lah la i la he il lal lah

A ziz Al lah ha bib Al lah Mu ham med Re su lul lah *üstgöl*

Bahar oldu yine açıldı güller
Murâda bülbul erdiği zamandır
Safâ buldu ferahnâk oldu diller
Sanırsın dağlar o bağlar cinandır

Saçıldı âbî rahmet kâinâta
Hayât irişdi eşcâra nebâta
Yetişdi her biri tâze hayâta
Basî reh ehline günden ayandır

Ademden geldi her biri vücûda
Müsebbih hem kıyam eyler sücûda
Nihayet yok atâ vüfazlı cûda
Hüdânın zâtı pâkinden nişandır

Hüdayî lütfu Hakkı fikr ede gör
Kemâlî fazlına şükr ede gör
Hüdayî cânü dilden zikr ede gör
Kızıkri Hak hayâtü câvidandır

Süzülürsün gözlerimden her gece

Ferahnak, Şarkı

Güfte: Mehmet Akça
Beste: Cemil Derehoğlu

Düyek

SÜ ZÜ LÜR SUN GÖZ LE RİM DEN HER GE CESAZ.....

YIL DİZ Mİ SİN MEH TAP Mİ SİN SE ÇEMEMSAZ.....

BİR GÖ RÜ NÜP KAY BO LUR SUN SES SİZ CE

RÜ YA Mİ SİN SE RAP Mİ SİN Bİ LEMEMSAZ.....

.....SAZ.....

GEL SEN BA NA DERT LE Rİ Mİ A TA RIM

.....SAZ..... O SIM SI CAK EL LE RİN DEN TU TA RIM

.....SAZ.....SAZ..... SAÇ LA RI NI Ö PÜP OK ŞAR

KOK LA RIMSAZ..... SÜM BÜL MÜ SÜN

LEY LAK MI SIN Bİ LE MEMSAZ..... üstgöl

Süzülürsün gözlerimden her gece
Yıldız mısın? Mehtap mısın? seçemem
Bir görünüp bir kaybolursun sessizce
Rüya mısın? Serap mısın? bilemem

Gelsen bana dertlerimi atarım
O sınıscak ellerinden tutarım
Saçlarını öpüp okşar koklarını
Sümbül müsün? Leylak mısın? bilemem

O yosun gözlerinden beni yoksun bırakma

Ferahnâk, Şarkı

Güfte: Mustafa Töngemen
Beste: İsmail Demirkıran

Düyek

O YO SUN GÖZ LE RİN DEN BE Nİ YOK SUN BI RAK MA

EL LE RİN BAH ÇE SIN DEN GÖĞ SÜ NE GÜL LER TAK MA

.....SAZ.....SAZ..... SAÇ LA RİN BUĞ DAY REN Gİ

SEV Gİ MİN YOK TUR DEN Gİ İS TE Dİ ĞİM AN GEL Kİ

BE Nİ HAS RET LE YAK MASAZ..... YO RUL DU ĞUN

ZA MAN SEN GEL DE GÖN LÜM DE DİN LEN SE Nİ BİK MA

O yosun gözlerinden beni yoksun bırakma /2

DAN SE VEN KAL Bİ Mİ SA KİN KİR MA ...SAZ....

...SAZ.... KUR TUL MAM BU E LEM DEN AŞ KI ÖĞ REN

DİM SEN DEN SA KİN KAL BİN DE BEN DEN

BAŞ KA Sİ Nİ YA ŞAT MA ...SAZ.... üstgöl

O yosun gözlerinden beni yoksun bırakma
Ellerin bahçesinden Göğsüne güller takma
Saçların buğday rengi sevgimin yoktur dengi
İstedğim an gelki beni hasretle yakma

Yorulduğın zaman gel de gönümden dinlen
Seni bıkmadan seven kalbimi sakın kırma
Kurtulmam bu elemden aşkı öğrendim sendem
Sakın kalbinde benden başkasını yaşatma

Bu hasret çekilmez bir hâl alır da

Ferahnâk, Şarkı

Güfte: Münire Aksaray
Beste: İlgün Soysev

Düyek

ARANAĞME

BU HAS RET ÇE KİL MEZ

BİR HÂL A LİR DA ÖZ LE YİP A RAR SIN

SEN DE GÜN O LURSAZ.... LURSAZ.... SEV DAM LA

DO LU BİR HA YÂL KU RAR DA SE VER SİN

BEL Kİ DE BEL Lİ Mİ O LURSAZ.... O LUR

Gİ DİP KAL Dİ YOR SA BİR SES İ ÇİN DEN

BİR MEZ DE NEN YOL LAR ÇOK YA KIN O LURSAZ....

Bu hasret çekilmez bir hâl alır da / 2

LURSAZ..... KA PIN DA BU LUR SUN Kİ EN Dİ Nİ BİR

DENSAZ..... DÖ NER SIN BEL Kİ DE

BEL Lİ Mİ O LURSAZ..... LUR **üstgöl**

Bu hasret çekilmez bir hâl alırda
Özleyip ararsın sende gün olur

Sevdamla dolu bir hayal kurarda
Seversin belki de belli mi olur

Gidip kal diyorsa bir ses içinden
Bitmez denen yollar çok yakın olur

Kapında bulursun kendini birden
Dönersin belki de belli mi olur

Ben bir hazan sen bir bahar

Ferahnâk, Şarkı

Güfte: Ahmet Kaçar
Beste: Fethi Karamahmudoğlu

Raks Aksağı

BEN BİR HAZAN SEN BİR BAHAR

SEN DE Çİ ÇEK BEN DEKAR VAR SEN DE Çİ ÇEK BEN DEKAR VAR SEN DEĞİL SİN

HÂ Tİ RALAR İ ÇİM DEHEP YA RA KAL DI SEN DEĞİL SİN HA Tİ RALAR

İ ÇİM DE HEP YA RA KAL DI AY RI LIR KEN ÖZ LE MİŞ TİN

KA DER BU BEL Kİ DE MİŞ TİN KA DER BU BEL Kİ DE MİŞ TİN

HA Nİ BİR ŞEY SÖY LE MİŞ TİN İ ÇİM DE HEP YA RA KAL DI

HA Nİ BİR ŞEY SÖY LE MİŞ TİN İ ÇİM DE HEP YA RA KAL DI ^{üstgül}

Ben bir hazan sen bir bahar
Sende çiçek bende kar var
Sen değilsin hâtıralar
İçimde hep yara kaldı

Ayrılrken özlemiştin
"Kader bu belki" demiştin
Hani bir şey söylemiştin
İçimde hep yara kaldı

Bitmez bu yokuşlar bu yolun düzleri yok mu

Ferahnâk, Şarkı

Güfte: Mehmet Turan Yazar
Beste: Metin Everes

Sofyan

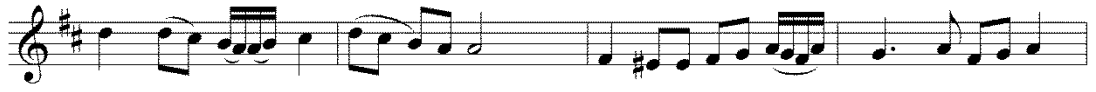
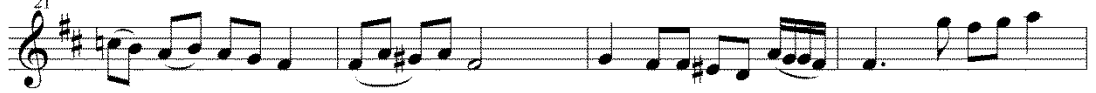
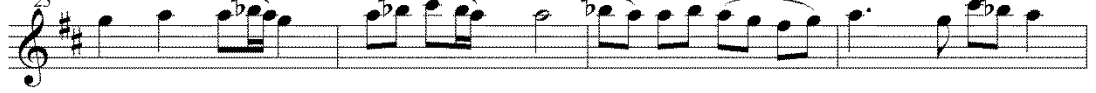
ARANAĞME

BİT MEZ BU YO KUŞ LAR BU YO LUN DÜZ LE Rİ YOK MU ...SAZ...

BİT MEZ BU YO KUŞ LAR BU YO LUN DÜZ LE Rİ YOK MU ...SAZ...

AY BAT TI GÜ NEŞ DOĞ MA DI GÜN DÜZ LE Rİ YOK MU ...SAZ...
TAN RİM GE CE NİN BEN DEN U ZAK BİR YE Rİ YOK MUAY BAT TI GÜ NEŞ DOĞ MA DI GÜN DÜZ LE Rİ YOK MU ...SAZ...
TAN RİM GE CE NİN BEN DEN U ZAK BİR YE Rİ YOK MU

BİK TİM BU KİSİR DÜŞ LE RBAL MAK TAN U SAN DİM ...SAZ...

BİK TİM BU KİSİR DÜŞ LE RE DAL MAK TAN U SAN DİM ...SAZ... üstgöl

Bitmez bu yokuşlar bu yolun düzleri yok mu?
Ay batı güneş doğmadı gündüzleri yok mu?
Bıktım bu kıvr düşlere dalmaktan usandım
Tanrım gecenin benden uzak bir yeri yok mu?

Bekleme yolunu dönerim diye

Ferahnâk, Şarkı

Güfte: İbrahim Halil Taşkent
Beste: İbrahim Halil Taşkent

Düyek

ARANAĞME

BEK LE ME YOLUMU DÖNERİM Dİ YESAZ..... DÖK ME GÖZ YA
ŞI NI Sİ LERİM Dİ YESAZ..... YESAZ..... AÇ MA YI NE
GE LİR OI RE RİM Dİ YESAZ..... KAL Bİ Nİ SEN BANA KÜ ÇÜK SEV OI
LİMSAZ..... LİMSAZ..... AŞ KI MIZ BİR RÜ YA SAN KI BİR DÜŞ TÜSAZ.....
TAT LI BİR HEYE CAN MÜT LU GÜ LÜŞ TÜSAZ..... KAL BİM DEKİ YAN GIN
KÜ LE DÖ NÜŞ TÜSAZ..... BİT Tİ O FIR TI NA KÜ ÇÜK SEV Gİ LİMSAZ.....
LİM NE E SEN RÜZ GA RA NE KUŞ LA RA SORSAZ..... NE HA YAL ET

BENİ NE DE DÜŞ TE GÖRSAZ..... GÖRSAZ..... OL SA DA AY RILIK

HEM A CI HEM ZORSAZ..... A LIŞ AR TIK BUNA KÜ ÇÜK SEV Gİ LİMSAZ.....

LİMSAZ..... BEN SENİ U NUT TUM SEN DE SİL U NUTSAZ..... BAĞ LAMA

BOŞUNA AŞ KIMA U MUTSAZ..... NE AL DAT KEN Dİ Nİ NE GÖN LÜN A

VUTSAZ..... SON SÖ ZÜM BU SA NA KÜ ÇÜK SEV Gİ LİMSAZ..... LİM üstgül

Bekleme yolunu dönerim diye
Dökme göz yaşını silerim diye
Açma yine gelir girerim diye
Kalbini sen bana küçük sevgilim

Aşkıımız bir rüya sanki bir düştü
Tatlı bir heyecan muflu bir gülüştü
Kalbimdeki yangın küle dönüştü
Bitti o fırtına küçük sevgilim

Ne esen rüzgara ne kuşlara sor
Ne hayal et beni ne de düşte gör
Olsa da ayrılık hem acı hem zor
Alış artık buna küçük sevgilim

Ben seni unuttum sen de sil
Bağlama boşuna aşkına umut
Ne aldat kendini ne gönlin avut
Son sözüm bu sana küçük sevgilim

Sen gözlerinin gönlüme yansıttığı nурсun

Ferahnák, Şarkı

Güfte: İlhâmi Güntel
Beste: Ertuğrul Ottekin

Aksak

SEN GÖZ LE RI NİN GÖN LÜ ME YAN SIT TI ĞI NUR SUNSAZ.....

SUNSAZ..... HIÇ BAK MA SA KIN KAR ŞI LA ŞIR SAK NE O LUR

SUNSAZ..... SUNSAZ..... SUNSAZ.....

KÜL HÂ Lİ NE GEL MİŞ Bİ LE OL SAM YA KI YOR

SUNSAZ..... SUNSAZ..... ...ARANAĞME...

üstgöl

Sen gözlerinin gönlüme yansıttığı nурсun
 Hiç bakma sakın karşılaşırsak ne olursun?
 Kül hâline gelmiş bile olsam yakıyorsun
 Hiç bakma sakın karşılaşırsak ne olursun?

Akılda mı yürekte mi duada mı dilekte mi

Ferahnâk, Şarkı

Güfte: Hulusi Çekiç
Beste: Vefik Ataç

Düyek

A KIL DA MI YÜ REK TE Mİ DU A DA MI Dİ LEK TE Mİ

DÜ Ş LER DE Mİ GER ÇEK TE Mİ SE Nİ NER DE BUL SAM GAY RI

.....KORO veya SAZ..... YA Ş DÖ KEN ŞU GÖ Z DE Mİ SİN

Dİ LİM DE KI SÖ Z DE Mİ SİN BU BEN DE KI Ö Z DE Mİ SİN

SE Nİ NER DE BUL SAM GAY RIKORO veya SAZ..... (SON)

The musical score is written in G major (one sharp) and 4/4 time. It consists of four staves of music. The first staff is the melody, followed by two staves of accompaniment. The lyrics are written below the second and third staves. The piece ends with a double bar line and a repeat sign. The name 'üstgöl' is written at the bottom right of the score.

A ĞAÇ DA MI YAP RAK TA MI YAĞ MUR DA MI SAĞ NAK DA MI

YA TO HUM DA TOP RAK TA MI SE Nİ NER DE BUL SAM GAY RI

.....KORO veya SAZ.....

üstgöl

Akılda mı, yürekte mi, duada mı, dilekte mi
Düşlerde mi, gerçekte mi, seni nerde bulsam gayrı?

Yaş döken şu gözde misin, dilimdeki sözde misin
Bu bende ki özde misin, seni nerde bulsam gayrı?

Ağaçda mı, yaprakta mı, yağmurda mı, sağnakda mı
Ya tohumda toprakta mı, seni nerde bulsam gayrı?

Dün eski bir albümde onun resmini buldum

Ferahnak, Şarkı

Güfte: Ümit Gürelman
Beste: Nurhan Hekimoğlu

Aksak

DÜN ES Kİ BİR AL BÜM DE O NUN

RES Mİ Nİ BUL DUMSAZ.....

DÜN ES Kİ BİR AL BÜM DE O NUN

RES Mİ Nİ BUL DUMSAZ.....

MA Zİ DE KA LAN AŞ KI MA BAK
HİC RA Nİ KA LAN AŞ KI MA BAK

TİM DA YO RUL DUMSAZ.....
TİM DA YO RUL DUM

MA Zİ DE KA LAN AŞ KI MA BAK
HİC RA Nİ KA LAN AŞ KI MA BAK

TİM DA YO RUL DUMSAZ.....
TİM DA YO RUL DUM

Dün eski bir albümde onun resmini buldum / 2

The musical score is written on four staves in a treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a time signature of 4/4. The melody is characterized by a series of eighth and sixteenth notes, often beamed together. The lyrics are written below the notes. The first staff contains the lyrics 'BİL MAM SE NE LER ÖN CE Sİ BEN'. The second staff contains 'BOY LE Mİ KUL DUMSAZ.....'. The third staff contains 'BİL MAM SE NE LER ÖN CE Sİ BEN' and ends with a triplet of eighth notes. The fourth staff contains 'BOY LE Mİ KUL DUMSAZ.....' and ends with a double bar line and a fermata symbol. The name 'üstgöl' is written at the bottom right of the fourth staff.

BİL MAM SE NE LER ÖN CE Sİ BEN

BOY LE Mİ KUL DUMSAZ.....

BİL MAM SE NE LER ÖN CE Sİ BEN

BOY LE Mİ KUL DUMSAZ.....

üstgöl

Dün eski bir albümde o'nun resmini buldum
Mâzide kalan aşkıma baktım da yoruldum
Bilmem seneler öncesi ben böyle mi kuldum
Hicranı kalan aşkıma baktım da yoruldum

İşveyle bakan gözlerinin narına yandım

Ferahnâk, Şarkı

Güfte: Sadettin Çevik
Beste: Sadettin Çevik

Aksak

İŞ VEY LEBÂ KAN GÖZ LE Rİ NİN NÂ Rİ NA YAN

DİMSAZ..... DİMSAZ..... RÜ YA DA GÖ NÜL

SAN KI İ NAN ŞİM Dİ U YAN DİMSAZ.....

RÜ YA GÖ NÜL SAN KI İ NAN ŞİM Dİ U YAN

DİM (SON)SAZ..... HÂ LÂ YA KI YOR GÖZ LE Rİ NİN

NÂ Rİ DE RİN DENSAZ..... DENSAZ..... üstgül

İşveyle bakan gözlerinin narına yandım
Rüyada gönül sanki inan şimdi uyandım
Hâlâ yakıyor gözlerinin narı derinden
Rüyada gönül sanki inan şimdi uyandım

Ben doğruyu dinlersem eğer kâr ederim

Güfte: Serdar Öncül
Beste: Burhan Durucu

Ferahnâk, Şarkı

Aksak

BEN DOĞRU YU DİNLER SEM EĞER
KÂR E DE RİM KÂR E DE RİMSAZ..... KÂR E DE RİMSAZ.....
ÜS TÂ DA HI TAB DAN SI KI LİR AR E DE RİM
BİL MEM KU SU RUM VAR MI DE YİP ZAR E DE RİM
AR E DE RİMSAZ..... AR E DE RİMSAZ..... CEH LİM Bİ Lİ RİM
ZAR E DE RİM ZAR E DE RİM
HER SÖ ZEGİR MEM Yİ NE DE AH Yİ NE DESAZ.....
AH Yİ NE DESAZ..... ZAR E DE RİM üstgül

Ben doğruyu dinlersem eğer kâr ederim
 Üstâda hitâbdan sıkılır âr ederim
 Cehlîm bilirim her söze girmem yine de
 Bilmem kusurum var mı deyip zâr ederim

Bilinsin hâl-i sevdadan durup ah ettiğim her gün

Ferahnâk, Ağır Semâî

Güfte: Mehmet Turan Yazar
Beste: Faruk Şahin

Aksak Semâî

1. AH BI LİN SİN HÂ Lİ SEV DA DAN
2. AH BE NEM Â HIM LA AN ÇAK YÂ
4. AH YO LUM SARP DİZ LE RİM YOR GÜN

DU RUP ÂH ET Tİ ÖLM HER GÜN
RI HAN DÂN BY LE MEK MÜM KÜN
YÜ REK YIL GİN GÖ NÜL KÜS KÜN

CA NİM YE LE LEL LE LEL LE LEL LEL Lİ Mİ RİM TE RE LEL LE
LE LEL LE LEL LEL Lİ A MAN A MAN A MAN A MAN BE Lİ YA
RİM VAY ÇA NİM RİM VAY ÇA NİM
3. AH DE VÂ BİL MEZ BE NİM Sİ NEM
RE HÂ BUL MAZ BE NİM HÂ LİM
CA NİM YE LE LEL LE LEL LE LEL LEL Lİ üstgöl

Bilinsin hâl-i sevdadan durup ah ettiğim her gün
Benim ahımla ancak yâri handân eylemek mümkün
Devâ bilmez benim sinem rehâ bulmaz benim hâlüm
Yolum sarp dizlerim yorgun yürek yılmaz gönlüm küskün

Feryâd ederim yâr-ı melek-hû ele geçmez

Güfte: Mehmet Turan Yazar
Beste: Faruk Şahin

Ferahnâk, II. Beste

Hafif

1.FER YÂD E DE RİM YÂR
2.GEÇ MEZ E LE OL GOZ
3.DER GÂ Hİ Yİ KİK NÂY

Rİ ME LEK HÛ E LE GEÇ MEZ ...SAZ...
LE Rİ Â HÛ E LE GEÇ MEZ
İ LE YÂ HÛ E LE GEÇ MEZ

YÂ LÂ LEL Lİ LELLELLELLEL Lİ TEN Nİ TE Nİ TEN DET DE RE TÂ DIR NEY

YÂ LÂ LEL Lİ LELLELLELLELLEL Lİ TEN Nİ TE Nİ TEN DET DE RETÂ DIR NEY 2 ve 4'e D.C.

3.RİN DÂ Nİ VE FÂ YUR

DU NA VAR DIM Kİ NE FES YOK ...SAZ... üstgül

Feryâd ederim yâr-ı melek-hû ele geçmez
Geçmez ele ol gözleri âhû ele geçmez
Rindâm vefâ yurduna vardım ki nefes yok
Dergâhı yıkık, nây ile yâ hû ele geçmez

Göz gördü kızıl kaşları hançer kana düştü

Güfte: Mehmet Turan Yazar
Beste: Faruk Şahini

Ferahnâk, Yürük Semâî

Yürük Semâî

1. GÖZ GÖR DÜ KI ZİL KAŞ LA RI HAN ÇER KA NA DÜŞ TÛSAZ..... GÖZ
2. BİR YA NA DÜŞ TÛM YÛ RE ĞİM BİR YA NA DÜŞ TÛ BEN
4. DÜŞ LE RI MİN GER ÇE Ğİ HİM MET SA NA DÜŞ TÛ EY

GÖR DÜ KI ZİL KAŞ LA RI HAN ÇER KA NA DÜŞ TÛSAZ..... TEN NEN Nİ TE NEN
BİR YA NA DÜŞ TÛM YÛ RE ĞİM BİR YA NA DÜŞ TÛ
DÜŞ LE RI MİN GER ÇE Ğİ HİM MET SA NA DÜŞ TÛ

TEN Nİ TE NEN TEN Nİ TE NEN NÂ TE NE DIR NEY SEV DİM SE Nİ BEN

CÂ Nİ Mİ Â TEŞ LE RE AT MA CÂ NİM Ğİ Bİ SİN RÛ HU MU HİC

RÂ NÂ BI RAK MASAZ..... BEN MASAZ..... GÖN LÛM Kİ BU GÜN

DOĞ RU LA MAZ DÜŞ TÛ ĞÛ YER DEN GÖN DEN TEN *üstgül*

Göz gördü kızıl kaşları hançer kana düştü
Ben bir yana düştüm yüreğim bir yana düştü
Gönlüm ki bugün doğrulamaz düştüğü yerden
Ey düşlerimin gerçeği himmet sana düştü

Yandı ten cânân elinden cânâ hâcet kalmadı

Güfte: Mehmet Türan Yarar
Beste: Faruk Şahin

Ferahnâk, Beste

Devr-i Kebîr

1.YAN 2.DER 4.GIT DI TEN Dİ HEM Tİ EL CÂ ĐERD DEN NÂN EY MÛL

E LÂN LE ĐİM Kİ DİL DEN ĐER SUL

CÂ MÂ TÂ NA HÂ NA HÂ NA HÂ CET CET CET KAL KAL KAL

MA DI MA DI MA DI VAY VAY VAY

YÂ LÂ LEL LEL LEL LEL LEL Lİ YÂ LÂ LEL LE Lİ LEL LELLELE Lİ YÂR TE Nİ TÂ ĐİR TEN ĐİR TÂ ĐİR YÂ LÂ

LEL LEL LEL LEL LEL Lİ YÂ LÂ LEL LE Lİ LEL LELLELE LEL Lİ YÂR TENİTÂ ĐİR HEY DOST (SON)

OL PE Rİ İM DÂ

DA İS TER

Yandı ten cânân elinden cânâ hâcet kalmadı/2

The image shows a musical score for a song. It consists of two staves of music in a treble clef with a key signature of one sharp (F#). The melody is written in a simple, flowing style with many slurs. Below the first staff, the lyrics 'GEL SİN İS TER GEL' are written. Below the second staff, the lyrics 'ME SİN VAY üstgöl' are written. The score ends with a double bar line and a repeat sign.

Yandı ten cânân elinden cânâ hâcet kalmadı
Derdi hemderd eyledim dermanâ hâcet kalmadı
Ol perî imdâda ister gelsin ister gelmesin
Gitti elden mülk-i dil sultânâ hâcet kalmadı

Baktığım her yerde varsın dilde mihmanım mısın

Güfte: Osman Nuri Özpekel
Beste: Osman Nuri Özpekel

Ferahnâk, Şarkı

Ağır Aksak

BAK TI ĞEM HER YER DE VAR SIN

DİL DE MİH MA NİM Mİ SINSAZ.....

GÖR DÜ ĞEM HER ŞEY SE NİN AK
YAN DI AR TIK BIT TI GÖN LÜM

SIN BE NİM CA NİM Mİ SINSAZ.....
A TE ŞİN A HİM Mİ SIN

HEM GÖ RÜP HER GÜN SE Nİ HEM

HAS RE TİM GÜL RU Yİ NESAZ..... üstgöl

Baktığım her yerde sen varsın dilde mihmanım mısın
Gördüğüm her şey senin aksın benim cânım mısın
Hem görüp her gün seni hem hasretim gül rüyine
Yandı artık bitti gönlüm âteşin âhım mısın

Güneş açılmakta ufukta işveli bir kız gibi

Ferahnâk, Şarkı

Güfte: Ali Bektaş
Beste: Ahmet Özkök

Devr-i Hindi

GÜN A ÇILMAK TA U FUK TA İŞ VE LJ BİR KIZ GI Bİ ...SAZ...

UY KU MU ÇAL DI E LİM DEN BAK Yİ NE HİR

SİZ GI Bİ SİZ GI Bİ ...SAZ...

İS TE MEM GÖY NÜM GÖ GÜN DE DOĞ MA SIN NE

GÜN NE AY ...SAZ... GÜN NE AY PAR LA YIP DUR

SUN HA YA LİN BİR Ö MÜR YIL DİZ GI Bİ üstgöl

Gün açılmakta ufukta işveli bir kız gibi
 Uykumu çaldı elimden bak yine hürsüz gibi
 İstemem göynüm göğünde doğmasın ne gün ne ay
 Parlayıp dursun hayalin bir ömür yıldız gibi

Bana ol meh gör ne etti

Ferahnâk, Şarkı

Güfte: ?
Beste: Ali Efendi (yüzükü)

Aksak

BA NA OL MEH GÖR NE ET Tİ

O AŞ NA LIK SAV DI GIT Tİ

HER NE İ SE O LUP BİT Tİ

O AŞ NA LIK SAV DI GIT Tİ üstgöl

Bana ol meh gör ne etti
O aşnalık savdı gitti
Her ne ise olup bitti
O aşnalık savdı gitti

Sana ben gönlüm vereli
Olmadım hiç gamdan beri
Çare nedir şimden geri
O aşnalık savdı gitti

Beyazdır sîne-i sâfın a cânım

Ferahnâk, Şarkı

Güfte:
Beste: Baha Bey (Sermüezzın)

Ağır Düyek

BE YAZ DIR Sİ Sİ
NE İ SÂ FIN
GÖ NÜL LER AL
MIŞ ET RA FIN
GÖ NÜL LER AL
MIŞ ET RA FIN A CA NIM
TÛ KEN MEZ VEC VEC
Dİ EL TÂ FIN üstgöl

Beyazdır sîne-i sâfın
Gönüller almuş etrafın
A canım tükenmez vecd-i eltâfın
Gönüller almuş etrafın

Dehri kervan saraylarda gönle mihman istemez

Güfte: Hasun Kaya Manioğlu
Beste: Bahri Altıntaş

Ferahnâk, Şarkı

Devr-i Hindi

DEH RI KER VAN SA RAY LAR DA GÖN LE MİH MAN

İS TE MEZSAZ.....

SÖY LE BİR KAÇ EH Lİ DİL DEN GAY RI YA RAN
GÖN LÜ MÜZ BİR DER YA OL MUŞ BAŞ KA UM MAN

İS TE MEZSAZ..... SÖY LE BİR KAÇ
İS TE MEZ GÖN LÜ MÜZ BİR

EH Lİ DİL DEN GAY RI YA RAN İS TE MEZ (SON)
DER YA OL MUŞ BAŞ KA UM MAN İS TE MEZ

.....SAZ..... BİR İ LÂ Hİ AŞK LA DOĞ MUŞ BİZ E ZEL DEN

GEL Mİ ŞİZSAZ..... BİR İ LÂ Hİ AŞK LA DOĞ MUŞ

BİZ E ZEL DEN GEL Mİ ŞİZSAZ.....

üstgöl

Dehri kervansaraylarda gönle mihman istemez
Söyle bir kaç ehli dilden gayrı yaran ştemez
Bir ilâhi aşkla doğmuş biz ezelden gelmişiz
Gönümüz bir derya olmuş başka umman istemez

Eyvâh o güzel şarkıların sustuğu akşam

Ferahnâk, Şarkı

Güfte: M. Şahin Koçak
Beste: Danyal Mantı

Aksak

Arañağme

BY VAH O GÜ ZEL ŞAR KI LA RIN

SUS TU ĞU AK ŞAMSAZ..... ŞAMSAZ.....

BİL DİM Kİ GÜ ZEL SEN BA NA HIÇ DÖN ME YE ÇEK
NAK ŞOL DU HA YÂ LİN GÖ ĞE HIÇ SÖN ME YE ÇEK

SİNSAZ..... SİNSAZ..... YIL DİZ TO ZU SAV

RUL DU O HİC RAN LA İ ÇİM DESAZ..... DESAZ..... üstgöl

Eyvâh, o güzel şarkıların sustuğu akşam
Bildim ki güzel sen bana hiç dönmeyeceksin
Yıldız tozu savruldu o hicranla içimde
Nakşoldu hayalın göğe hiç sönmeyeceksin

Beni görme cevre lâyıık

Ferahnâk, Şarkı

Güfte:
Beste: Denizoğlu Ali Bey

Düyek

BE NI GÖR ME CEV RE LÂ
YIK SA NA BEN A
Şİ KİM A ŞİK HİC RÂN İ
LB Şİ NE YA NIK üstgöl

Beni görme cevre lâyıık
Sana ben âşıkım âşık
Hicrân ile sine yanık
Sana ben âşıkım âşık

O güzel gözlerin yakıyor beni

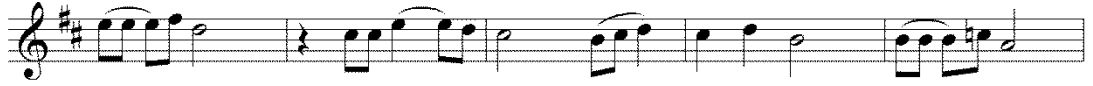
Ferahnak, Şarkı

Güfte: Ali Coşkun
Beste: Erdoğan Tozoğlu

Sofyan

ARANAĞME

O GÜ ZEL
SEV GH YIGÖ Z LERİN YA KI YOR BE Nİ ...SAZ... Nİ ...SAZ... YAK SIN DA
TA DİN CA AŞ KA İ NAN DİM DİM SEV MEK VEKAL Bİ Mİ SA NABAĞ LA SIN AH YAK SIN DA KAL Bİ Mİ
SE VİL MEK NE GÜ ZEL ŞEY MİŞ AH SEV MEK VE SE VİL MEKSA NA BAĞ LA SIN ...SAZ... SA NA KAVUŞ MAK TIR BE NİM E ME
NE GÜ ZEL ŞEY MİŞ AY RI LIP GUR BE TE Gİ DEN LER İLİM ...SAZ... LİM ...SAZ... SA NA BAĞ LAN MAYIP KI ME BAĞ LAN
ÇİN ÇİN SE VİP TE AY RIL MAK NE A CI ŞEYSİN AH SA NA BAĞ LAN MAYIP KI ME BAĞ LAN SİN
MİŞ AH SE VİP TE AY RIL MAK NE A CI ŞEY MİŞ

üstgöl

O güzel gözlerin yakıyor beni
Yaksın da kalbimi sana bağlasın
Sana kavuşmaktır benim emelim
Sana bağlanmayıp kime bağlansın

Sevgiyi tadınca aşka inandım
Sevmek ve sevilmek ne güzel şeymiş
Ayrılp gurbete gidenler için
Sevipte ayrılmak ne acı şeymiş

Cân ü gönülden o gül'izâre

Ferahnâk, Şarkı

Güfte:
Beste: Hafız İsmail Efendi

Devr-i Hindî

CÁ NŪ GÓ NŪL DEN
GŪ LI ZÁ RE
MEY LEY LE DİM DE YAN DİM BU NÁ RE
AH AH YAN DİM BU NÁ RE
NİS BET NE MŪM KŪN PEK NAZ LI YÁ RE
NİS BET NE MŪM KŪN PEK NAZ LI YÁ RE üstgöl

Cân ü gönülden o gül'izâre
Meyleyledim de yandım bu nâre
Nisbet ne mümkün pek nazlı yâre
Meyleyledim de yandım bu nâre

Aldı aklım bir çilvekâr

Ferahnâk, Şarkı

Güfte:
Beste: Hâfız Mehmet Efendi (Balıkcı)

Ağır Düyek

AL DI AK LIM
BİR ÇİL VE KÂR
GÖN LÜM SE Nİ
VAS FO LUN MAZ
ET BOY TI LE Şİ BİR KÂR A CA NİM
SER Vİ KAD Dİ
NÂ ZİK REF TÂR
PEK CEZ BE Lİ üstgül

Aldı aklım bir çilvekâr
Gönlüm seni etti şikâr
Servî kaddî nâzîk refîâr
Pek cezbelî bir şivekâr
Vasfolunmaz böyle bir yâr

Ebrûleri fîr-i keman
Kaçma benden ey nevcivan
Söyleyişin derde derman
Pek cezbelî bir şivekâr
Vasfolunmaz böyle bir yâr

Ey büt-i tannâz ü şüh-i dil-rübâ

Ferahnâk, Şarkı

Güfte:
Beste: Hâfız Mehmet Efendi (Balıkcı)

Aksak

EY BÜ TI TAN NA Zİ ŞÜ İHİ

DİL RÜ BÂ

NİM Nİ GÂ Hİ NA ZE Nİ NE

CÂN FE DÂ

BUR CU HÜS NÜN MÂ Hİ SİN AM

MÂ ŞE HÂ CA NİM

BUR CU HÜS NÜN MÂ Hİ SİN AM

MA ŞE HÂ üstgöl

Ey büt-i tannâz-ı şüh-i dil-rübâ
 Nîm nigâh-ı nâzenine cân fedâ
 Bur-u hüsnün mâhısın ammâ şehâ
 Bivefâsın bivefâsın bivefâ

Geçer dil can ile tenden

Ferahnâk, Şarkı

Güfte: Nevres Paşa
Beste: Hâfız Mehmet Efendi (Bahkçı)

Aksak

GE ÇER DİL CAN İ LE TEN DEN
İ LE TEN DEN NE İS TER SİN
A CEP BEN DEN NE İS TER SİN
A CEP BEN DEN Dİ RİĞ ET MEM NE VAR SEN DEN
Dİ RİĞ ET MEM NE VAR SEN DEN üstgöl

Geçer dil can ile tenden
Ne istersin acep benden
Diriğ etmem ne var senden
Ne istersin acep benden

Görmeyince sabr edemem bir saat

Ferahnâk, Şarkı

Güfte: ?
Beste: Enfi Hasan Ağa

Aksak

GÖR ME YİN CE SAB RE DE MEM

BİR SA AT

BEN Bİ Lİ RİM GÖN LÜ MÜN DÜR

KA BA HATSAZ..... HATSAZ.....

GÖ RÜN CE RA DE TİM GİT Tİ

OL SA AT

BEN Bİ Lİ RİM GÖN LÜ MÜN DÜR

KA BA HATSAZ..... (SON) üstgöl

Görmeyince sabredemem bir saat
Ben bilirim gönlümündür kabahat
Görünce radetim gitti ol saat
Ben bilirim gönlümündür kabahat

Sevdi cânım şimdi bir nevres peri

Ferahnâk, Şarkı

Güfte:
Beste: İsmet Ağa

Aksak

AH SEV Dİ CÂ NİM ŞİM Dİ BİR NEV RES PE
 RİSAZ..... Sİ ME BEN ZER CİS Mİ PÂ Kİ
 HER YE RİSAZ..... RİSAZ.....
 GÖR ME MİŞ ÇEŞ Mİ FE LİK ÇOK
 TAN BE RİSAZ.....

Sevdî cânım şimdi bir nevres peri
 Sime benzer cism-i pâki her yeri
 Görmemiş çöpm-i felek çoktan beri
 Sime benzer cism-i pâki her yeri

Tir-i müjgânınla deldin bağrım ey kaşı keman

Ferahnâk, Şarkı

Güfte:

Beste: Mehmet Ekrem Bey (Üdi)

Devr-i Hindî

Tİ Rİ MÜJ GÂ NİN LA DEL DİN BAĞ RİM EY KÂ

Şİ KE MAN GİR ME Dİ HIÇ GÜ Şİ NE ÂH
BA Öİ BA Nİ GÜL ŞE Nİ AŞK

ET Tİ ĞİM ZÂ RÜ Fİ GÂN ...SAZ... RÜ Fİ GÂN ...SAZ...
OL DUM EY SER Vİ RE VÂN Vİ RE VÂN

Sİ NEM ÜZ RE YÂ RE LER ÇOK

GÜL Gİ Bİ OL DU A YÂN üstgül

Tir-i müjgânınla deldin bağrım ey kaşı keman
Girmede hiç gûşine ah ettiğim ah ü figân
Sinem üzre yâreler çok gül gibi oldu ayân
Bağ-bân-ı gülşen-i aşk oldum ey serv-i revân

Gördüğüm gün sevmeye ettim emel

Ferahnâk, Şarkı

Güfte:
Beste: Necip Paşa

Sofyan

GÖR DÜ ĞÜM GÜN SEV ME ĞE ET DİM E MEL

DİL KA PİL Dİ EY LE İN SAF EY GÜ ZEL

NEV Nİ HA LİM CA GÜL SÜN Bİ BE DEL **fistgöl**

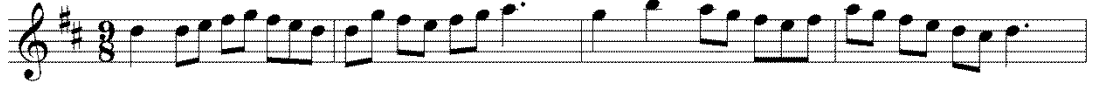
Gördüğüm gün sevmeye ettim emel
Dil kapıldı eyle insaf ey güzel
Nev ni halim konca gül sün bi bedel
Dil kapıldı eyle insaf ey güzel

Gizlemeye yıllarca inan mecbur değilsin

Ferahnâk, Şarkı

Güfte: Vedat Fidanboy
Beste: Özcan Sönmez

Aksak

Aranâğme

GİZ LE ME YE YIL LAR CA İ NAN MEC BUR DE ÖİL SIN

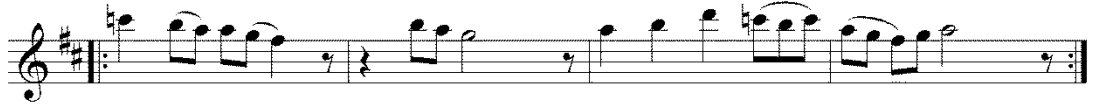
U TA NACAK NE VAR KI BİZ AY RİL DİK DE GİT SIN

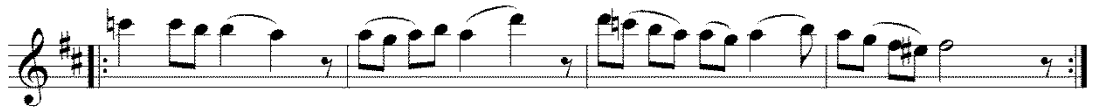
.....SAZ..... BİR GÜN BİR DOST A RAR SA SEN DEN BE Nİ SO RAR SA

DÖK İ Çİ Nİ NE VAR SA BİZ AY RİL DİK DE GİT SIN

AT VER Dİ ĞİM Çİ ÇE Ğİ SİL GÖN LÜN DEN HER ŞE Yİ

KİM Bİ LE CEK GER ÇE Ğİ BİZ AY RİL DİK DE GİT SIN üstgöl

Gizlemeye yıllarca
İnan mecbur değilsin
Utanacak ne var ki
Biz ayrıldık de gitsin

Birgün bir dost ararsa
Senden beni sorarsa
Dök içini ne varsa
Biz ayrıldık de gitsin

At verdiğim çiçeği
Sil gönlündeki her şeyi
Kim bilecek gerçeği
Biz ayrıldık de gitsin

Ağyar ile dalmış güzelim zevk u safâya

Ferahnâk, Şarkı

Güfte:
Beste: Reşat Bey(Kânûnî)

Aksak

AĞ YAR İ LE DAL MIŞ
GÜ ZE LİM ZEV ZEV
KU SE FA YASAZ..... BİL MEM
GEL YAL
NE SE BEB VA RA LIM GEL OL MEZ O ŞUH
SA NEM
BEZ MAH BEZ MAH MI VE FA
HI LI KA
YASAZ..... TA KAT MI GE LİR
BÖY LE E LEM BÖY
BÖY LE CE FA YASAZ..... üstgöl

Ağyar ile dalmış güzelim zevk-u safâya
Bilmem ne sebep gelmez o şüh bezm-i vefâya
Tâkat mı gelir böyle elem, böyle celâya
Gel yalvaralım ol sanem-i mâh-u likaya

Ey tıfl-ı naz bir gece mihmanım ol benim

Ferahnâk, Şarkı

Güfte: Nedim
Beste: Servet Ali

Aksak

EY TIF LI NÂZ BİR GE CE
MİH MÂ NİM OL BE NİMSAZ..... NİMSAZ.....
GİR CÂ ME HÂ Bİ Sİ NE ME
GEL CÂ NİM OL BE NİMSAZ.....
NİMSAZ..... EY ZÜL FÜ HAM BE HAM
DO KÜ LÖP Sİ NEM ÜS TÜ NESAZ..... üstgül

Ey tıfl-ı naz bir gece mihmanım ol benim
GİR cÂME HÂB-ı SİNEME GEL CÂNNIM OL BENİM
Ey zülfü hâM be hâM dökülüp sİnem ÜSTİNE
GİR cÂME HÂB-ı SİNEME GEL CÂNNIM OL BENİM

Kalbimdeki baharsın sen güzeller güzeli

Ferahnâk, Şarkı

Güfte: Bestami Yazgan
Beste: Suphi Idrisoğlu

Düyek

KAL BİM DE Kİ BA HAR SIN SEN GÜ ZEL LER GÜ ZE Lİ

Çİ ÇEK O LUR A ÇAR SIN SEN GÜ ZEL LER GÜ ZE Lİ

Çİ ÇEK O LUR A ÇAR SIN SEN GÜ ZEL LER GÜ ZE Lİ

.....SAZ..... AL NİM DA Kİ YA ZI SIN

İ ÇİM DE Kİ Sİ Zİ SIN MUT LU LU ĞUN Ö ZÜ SÜN

SEN GÜ ZEL LER GÜ ZE Lİ (SON) CAN E Vİ ME YAZ DI ĞİM

MİS RA LA RA DİZ Dİ ĞİM PE Şİ Sİ RA GEZ Dİ ĞİM

Kalimdeki baharsın sen güzeller güzeli / 2

SEN GÜ ZEL LER GÜ ZE LI PE Şİ Sİ RA GEZ Dİ ĞİM

SEN GÜ ZEL LER GÜ ZE LISAZ.....

BA HA RİM DA YA ZİM DA SEN TÜ TER SİN GÖ ZÜM DE

GE CE GÜN DÜZ Ö ZÜM DE SEN GÜ ZEL LER GÜ ZE LI

GE CE GÜN DÜZ Ö ZÜM DE SEN GÜ ZEL LER

GÜ ZE LISAZ..... üstgöl

Kalimdeki baharsın
Sen güzeller güzeli
Çiçek olur açarsın
Sen güzeller güzeli

Alımdaki yazısın
İçimdeki sızısın
Mutluluğun özüsün
Sen güzeller güzeli

Can evime yazdığım
Mısralara dizdiğim
Peşi sıra gezdiğim
Sen güzeller güzeli

Baharında yazımda
Sen tütersin gözümde
Gece gündüz özümden
Sen güzeller güzeli

Ben bilmez idim gizli ayân hep sen imişsin

Ferahnâk, İlahi

Güfte: Ahmet Dede(Köse)
Beste: Şevket Bey(Selânikli)

Sofyan

BEN BİL MEZ İ DİM GİZ Lİ A YÂN

HEP SEN İ MİŞ SİN

TEN LER DE VÜ CAN LAR DA Nİ HÂN
Â HİR BU NU BİL DİM Kİ Cİ HÂN

HEP SEN İ MİŞ SİN
HEP SEN İ MİŞ SİN

SEN DEN BU Cİ HAN İÇ RE Nİ ŞAN

İS TER İ DİM BEN üstgöl

Ben bilmez idim gizli ayân hep sen imişsin
Tenlerde vâ canlarda nihân hep sen imişsin
Senden bu cihân içre nişân ister idim ben
Âhr bunu bildim ki cihân hep sen imişsin

Bir muamma oldu aşkın var mı yok mu bilmedim

Ferahnâk, Şarkı

Güfte: Yavuz Özden
Beste: Turan Yalçın

Devr-i Hindi

BİR MU AM AM OL DU AŞ KIN VAR MI YOK MU
BİL ME DİMSAZ..... BİL ME DİMSAZ..... VAR SA SÖY LE
BEN NE DEN HIÇ BUN CA YIL DIR GÜL ME DİMSAZ.....
GÜL ME DİMSAZ..... HEP CE VAP SIZ KAL DI ÇAĞ RIM
GEL DE DİM DE GEL ME DİNSAZ..... GEL ME DİNSAZ.....
ARANAĞME

Bir muamma oldu aşkın var mı yok mu bilmedim
Varsa söyle ben neden hiç bunca yıldır gülmedim
Hep cevapsız kaldı çağrım gel dedimde gelmedin
Varsa söyle ben neden hiç bunca yıldır gülmedim

Yıllar yılı beklediğim durduğum

Ferahnâk, Şarkı

Güfte: Cafer Tayyar
Beste: Ümit Aşık

Aksak

YIL LAR YI LI BEK LE Dİ ĞİM DUR DU ĞUM GEL AR TIK GEL

ÖMÜR BİT Tİ NER DE SİNSAZ.....

.....SAZ..... U MUT BAĞ LA DI ĞİM HA YAL KUR DU

ÖMÜR AŞK MEV Sİ Mİ GEÇ Tİ GİT Tİ NER DE SİN

.....SAZ.....SAZ..... U ZUN VU RAN

GÖL GE İ NER KEN DA MA VUS LAT HAZİR Lİ Ğİ

BAŞ LAR AK ŞA MASAZ.....

Yıllar yılı beklediğim durduğum /2

.....SAZ..... YÜ REK YARA SI NI YAN SI TAN CA
MA SEN SİZ NE GÜ NEŞ LER BAT TI NER DE
SENSAZ..... üstgöl

Yıllar yılı beklediğim durduğum
Gel artık gel ömür bitti neredesin
Umut bağladığım hayal kurduğum
Aşk mevsimi geçti gitti neredesin

Uzun vuran gölge inerken dama
Vuslat hazırlığı başlar akşama
Yüreğ yarasını yansıtan cama
Sensiz ne güneşler battı neredesin

Canım kurban olsun senin yoluna

Güfte: Yunus Emre
Beste:

Ferahnâk, İlâhi

Düyek

CA NİM KUR BAN OL SUN SE
NİN YO LU NA
A DI GÜ ZEL KEN Dİ
GÜ ZEL MU HAM MED (SON)
GEL ŞE FA AT EY LE KEM TER
KU KU LU NA

üstgöl

Canım kurban olsun senin yoluna
Adı güzel kendi güzel Muhammed
Gel şefaateyle kemter kuluna
Adı güzel kendi güzel Muhammed

Yunus neyle iki cihânı sensiz
Sen Peygambersin şeksiz günahsız
Sana uymayanlar gider imansız
Adı güzel kendi güzel Muhammed

Cemile'min gezdiği dağlar meşeli

Ferahnâk, Türkü

Güfte:
Beste:

Aksak

CE Mİ LE MİN
GEZ Dİ Ğİ DAĞ LAR ME ŞE Lİ BİN YIL OL DU
SEN DEN AY RI DÜ ŞE Lİ HAY Dİ HOP DE
NA SIL NA SIL E DE LİM BU İ ŞE BU İ ŞE

üstgöl

Cemile'min gezdiği dağlar meşeli
Beş yıl oldu senden ayın düşeli

Haydi hop de Cemile'm nasıl edelim bu işe
Yeşil çimen üstünde kızıştıralım cümbüşü

Cemile'min geçtiği dağlar ormanlı
Çok rakı içmiş nazik başı dumanlı

Haydi hop de Cemile'm nasıl edelim bu işe
Yeşil çimen üstünde kızıştıralım cümbüşü

Dil senin meftûnun oldu ey meh-i âlicenab

Ferahnâk, Şarkı

Güfte:

Beste:

Ağır Düyek

DİL SE NİN MEF TÚ NUN OL DU
EY ME HI Â LI CE NÂPSAZ.....
SEV Dİ ĞİM GEL KIL TE RAH HUM
Â Şİ KİN HÂ LI HA RAP
SE VİN DİR SA YEN DE UŞ ŞA
KİN O LUR SA KÂ MI YABSAZ..... üstgöl

Dil senin meftûnun oldu ey meh-i âlicenâp
Sevdiğim gel kıl terahhum âşkın hâli harap
Sevindir sayende uşşakın olursa kâmiyab
Sevdiğim gel kıl terahhum âşkın hâli harap

Ey gonca-i gülzâr-ı ân

Ferahnâk, Şarkı

Güfte:
Beste:

Düyek

EY GON CA I
GÜL ZÂ RI ÂN
GÜL OY NA ZEVK
ET HE MANSAZ....
MANSAZ.... BU DUR DU
A YI BEN DE
GÂN

Ey gonca-i gülzâr-ı ân
Gül oyna zevk et heman
Budur duay-ı bendegân
Gül oyna zevk et heman

Sözü canlar bağışlar bizim cânânımız vardır

Ferahnâk, Şarkı

Güfte:
Beste:

Aksak Semâi

AH SÖ ZÜ CAN LA RI BA ĞIŞ LARSAZ.....

Bİ ZİM CA NA Nİ MİZ VAR DIR VAYSAZ.....

ÖM RÖM YE LE LEL CA NİM YE LE LEL Bİ ZİM CÂ NA

Nİ MİZ VAR DIR VAYSAZ.....

üstgöl

Sözü canları bağışlar
Bizim cânânımız vardır
Yüzü hürşide benzer
Meh-i tâbânımız vardır

Elin ko sine-i billûra
Râhim kıl âşık-ı zâre
Beyaz üzre yazılmıştır
Eldede fermânımız vardır

Ömrüm yeşelelel canım yeşelelel
Bizim cânânımız vardır

Ferahnâk Peşrev

Beste: Kemâni Ali Efendi

Sofyan

1. Hane

1. Hane

2. Hane

The image displays a musical score for a piece titled "Ferahnak Peşrev/Kemani Ali Ağa/2". The score is written in G major (one sharp) and consists of ten staves of music. The notation includes various rhythmic values, accidentals, and ornaments. Key features include:

- Staff 1:** A melodic line starting with a grace note and a series of eighth and sixteenth notes.
- Staff 2:** Continuation of the melodic line with similar rhythmic patterns.
- Staff 3:** Features two first endings, marked with "1" and "2", indicating a repeat structure.
- Staff 4:** Labeled "3. Hane", it begins with a double bar line and a repeat sign, followed by a melodic phrase.
- Staff 5:** Continues the melodic development with more complex rhythmic figures.
- Staff 6:** Shows a melodic line with a grace note and a series of eighth notes.
- Staff 7:** A melodic line with a series of eighth notes and a grace note.
- Staff 8:** Continues the melodic line with a first ending marked "1".
- Staff 9:** Labeled "4. Hane", it features a second ending marked "2" and a repeat sign.
- Staff 10:** The final staff of the piece, showing a melodic line with a grace note and eighth notes.

The image displays a musical score for the piece 'Ferahnâk Peşrev/Kemânî Ali Ağâ/3'. The score is written in G major (one sharp) and consists of four staves of music. The first three staves are melodic lines, and the fourth staff is a rhythmic accompaniment. The music is written in a style typical of Ottoman classical music, featuring a mix of eighth and sixteenth notes, with some rests and a final fermata. The key signature is G major, and the time signature is not explicitly shown but appears to be 2/4 or 3/4 based on the note values. The fourth staff includes a first ending (marked '1') and a second ending (marked '2').

üstgül

Ferahnâk Saz Semâi

Beste: Kemani Ali Efendi

Aksak Semâi

1. Hane

The first Hane of Aksak Semâi is written on two staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of two sharps (F# and C#), and a 10/8 time signature. The melody consists of a series of eighth and sixteenth notes, with some notes beamed together. The second staff continues the melody with similar rhythmic patterns and includes some grace notes.

§ Teslim

The Teslim section is written on two staves. It begins with a treble clef, a key signature of two sharps, and a 10/8 time signature. The melody is characterized by a steady eighth-note rhythm, with some notes beamed together. The second staff continues the melody and ends with a double bar line.

2. Hane

The second Hane of Aksak Semâi is written on four staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of two sharps, and a 10/8 time signature. The melody consists of a series of eighth and sixteenth notes, with some notes beamed together. The second staff continues the melody with similar rhythmic patterns and includes some grace notes. The third staff continues the melody with similar rhythmic patterns. The fourth staff continues the melody and ends with a double bar line and a fermata symbol.

3. Hane

The 3. Hane section consists of four staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 2/4 time signature. The melody is written in a single line. The second and third staves continue the melody with various rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes. The fourth staff concludes the section with a double bar line and a repeat sign (a stylized 'S' symbol).

Sengin Semâi

4. Hane

The 4. Hane section consists of four staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 2/4 time signature. The melody is written in a single line. The second and third staves continue the melody with various rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes. The fourth staff concludes the section with a double bar line and a repeat sign (a stylized 'S' symbol).

üstgöl

Ferahnâk Peşrev

Beste: Zeki Mehmet Ağa

Zencir

1. Hane

Musical notation for the first section of the Zencir, labeled '1. Hane'. It consists of three staves of music in G major (one sharp) and 12/8 time. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a time signature of 12/8. The notation includes various rhythmic values such as eighth and sixteenth notes, and rests, with some notes marked with accents.

Teslim

Musical notation for the second section of the Zencir, labeled 'Teslim'. It consists of seven staves of music in G major (one sharp) and 12/8 time. The notation continues with various rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, and rests, with some notes marked with accents.

2. Hane'ye

3. Hane'ye

4. Hane'ye

Karar

2. Hane

3. Hane

The image displays a musical score for a piece titled "Ferahnâk Peşrev/Zeki Mehmet Ağa/2". The score is written in a single system with a key signature of two sharps (F# and C#) and a common time signature (C). It consists of ten staves of music. The first two staves are labeled "2. Hane'ye" and "3. Hane'ye". The third and fourth staves are labeled "4. Hane'ye" and "Karar". The fifth and sixth staves are labeled "2. Hane". The seventh, eighth, and ninth staves are labeled "3. Hane". The tenth staff is an unlabeled continuation of the piece. The music features a variety of rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, and rests. The notation includes accidentals (sharps and naturals) and dynamic markings (accents).

üstgül

Ferahnâk Saz Semâî

Beste: Zeki Mehmet Ağa

Aksak Semâî

1. Hane

The first Hane consists of two staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of two sharps (F# and C#), and a 9/8 time signature. The melody is characterized by a mix of eighth and sixteenth notes, with some triplet-like patterns. The second staff continues the melody, ending with a double bar line.

§ Teslim

The Teslim section is a single staff of music. It features a complex rhythmic pattern with many sixteenth notes and rests, typical of a 'Teslim' section in Aksak Semâî. It ends with a double bar line.

2. Hane

The second Hane consists of two staves of music. The first staff starts with a treble clef, two sharps, and a 9/8 time signature. It includes a triplet of eighth notes. The second staff continues the melody, ending with a double bar line.

This staff continues the melody from the second Hane, ending with a double bar line and a section symbol (§).

3. Hane

The third Hane consists of two staves of music. The first staff begins with a treble clef, two sharps, and a 9/8 time signature. It features a triplet of eighth notes. The second staff continues the melody, ending with a double bar line.

Semâi

4. Hane

üstgöl

Ferahnâk Saz Semâi

Beste: Leon Hacıryan

Aksak Semâi

1. Hane

4. Hane

The musical score for '4. Hane' is written in treble clef with a key signature of two sharps (F# and C#) and a 3/4 time signature. It consists of ten staves of music. The notation includes various note values (quarter, eighth, and sixteenth notes), rests, and accidentals. A double bar line with a repeat sign is located at the end of the ninth staff. The piece concludes with a final note on the tenth staff.

üstgöl

Ferahnâk Saz Semâî

Beste: Muallim İsmail Hakkı Bey

Aksak Semâî

1. Hane

Teslim

2. Hane

3. Hane

4. Hane

üstgöl

Ferahnâk Oyun Havası

Beste: H. Sadettin Arel

Nîm Sofyan

♠

♠

♠

♠

♠

♠

♠

♠

üstgül

Ferahnâk Saz Semâî

Beste: H. Sadettin Arel

Aksak Semâî

1. Hane

Teslim

2. Hane

3. Hane

4. Hane

1

2

üstgül

Ferahnâk Saz Semâî

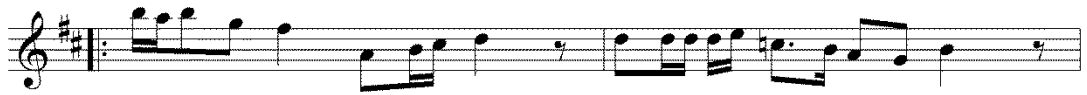
Beste: Fahri Kopuz

Aksak Semâî

1. Hane

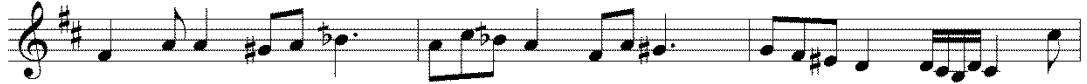
§ Testim

2. Hane

3. Hane

Semâi

4. Hane

üstgöl

Ferahnâk Saz Semâi

Beste: Münir Mazhar Kamsoy

Aksak Semâi

1. Hane

§ Teslim

2. Hane

3. Hane

Yürük Semâi

4. Hane

Teslime

üstgül

4. Hane

The musical score consists of six staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of two sharps (D major), and a 3/8 time signature. The music is written in a single melodic line. The second staff continues the melody. The third staff features a more complex rhythmic pattern with sixteenth notes. The fourth staff continues the melody. The fifth staff shows a change in the melodic line. The sixth staff concludes the piece with a double bar line and a repeat sign. The piece ends with a fermata over the final note.

üstgöl

Ferahnâk Saz Semâî

Beste: Reşat Aysu

Aksak Semâî

1. Hane

Teslîm

2. Hane

3. Hane

Semâî

4. Hane

The image displays a musical score for the piece 'Ferahnâk: Saz Semâi' by Reşat Aysu. The score is written in G major (one sharp) and consists of ten staves of music. The notation includes various rhythmic values such as eighth, sixteenth, and quarter notes, as well as rests and ties. There are several first and second endings marked with '1' and '2'. The music features a mix of melodic lines and chordal textures, typical of Saz Semâi. The first staff begins with a series of chords and a melodic line. The second staff continues with a similar pattern, including a first ending. The third staff shows a more complex rhythmic pattern with sixteenth notes. The fourth staff features a melodic line with eighth notes. The fifth staff has a melodic line with quarter notes and rests. The sixth staff continues the melodic line with quarter notes. The seventh staff shows a melodic line with quarter notes and rests. The eighth staff features a melodic line with quarter notes and rests. The ninth staff has a melodic line with quarter notes and rests. The tenth staff concludes the piece with a melodic line and a final note.

üstgül

Ferahnâk Saz Semâî

Beste: Ferit Sidal

Aksak Semâî

1. Hane

4. Hane

The musical score consists of four staves of notation in 6/8 time, with a key signature of two sharps (F# and C#). The first staff begins with a treble clef and a 6/8 time signature. The notation includes various note values such as quarter notes, eighth notes, and sixteenth notes, along with rests and accidentals. The second and third staves continue the melodic line with similar rhythmic patterns. The fourth staff concludes the piece with a double bar line and a repeat sign (two dots) at the end.

Ferahnâk Medhal

Beste: Alâeddin Yavaşca

Hafif

The musical score consists of eight staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of two sharps (F# and C#), and a 3/4 time signature. The notation includes various rhythmic values such as eighth and sixteenth notes, often beamed together, and rests. The piece concludes with a double bar line. The word 'üstgöl' is written at the bottom right of the eighth staff.

üstgöl

Ferahnâk Peşrev

Beste: Ahmet Hatipoğlu

Muhammes

1. Hane

Musical score for Ferahnâk Peşrev, Muhammes section, 1. Hane. The score consists of 10 staves of music in G major and 2/4 time. It includes a 'Teslim' section marked with a double bar line and a fermata symbol. The first Hane ends with a repeat sign. The second Hane begins with a key signature change to F major.

2. Hane

The musical score consists of eight staves of music in G major (one sharp). The notation includes various rhythmic values and ornaments. The first staff begins with a fermata over the first note. The second staff contains a section marked "3. Hane" with a hane symbol. The fifth staff contains a section marked "4. Hane" with a hane symbol. The eighth staff ends with a hane symbol and the name "üstgöl" below it.

Ferahnâk Saz Semâî

Beste: Ahmet Hatipoğlu

Aksak Semâî

1. Hane

§ Teslim

2. Hane

3. Hane

The musical score is written in G major (one sharp) and consists of five staves. The first staff begins with a treble clef and a key signature of one sharp. The second staff ends with a double bar line and a fermata symbol. The third staff is labeled "Circuna" and "4. Hane" and begins with a 19/16 time signature. The fourth staff contains two first endings, marked with "1" and "2". The fifth staff ends with a double bar line, a fermata symbol, and the label "üstgül".

Ferahnâk Saz Semâî

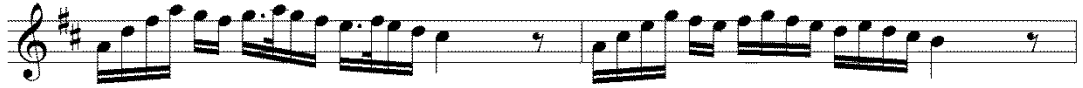
Beste: Aydın Oran

Aksak Semâî

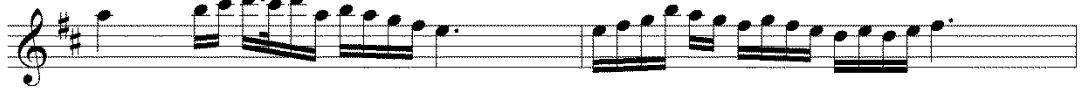
1. Hane

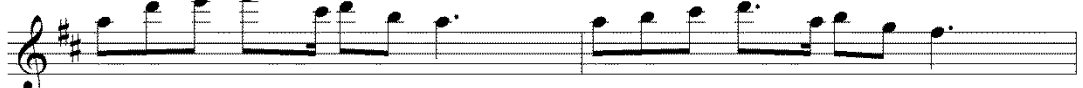
Teslim

2. Hane

3. Hane

4. Hane

The musical score consists of six staves of music in D major (one sharp) and 3/4 time. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 3/4 time signature. The music is written in a single melodic line. The second staff contains two first endings, marked with '1' and '2'. The third staff continues the melody. The fourth staff also contains two first endings, marked with '1' and '2'. The fifth staff continues the melody. The sixth staff concludes the piece with a fermata symbol (a large 'S' with a vertical line) and the word 'üstgöl' written below the staff.

Ferahnâk Saz Semâî

Beste: Cînuçen Tanrıkorur

Aksak Semâî

1. Hane

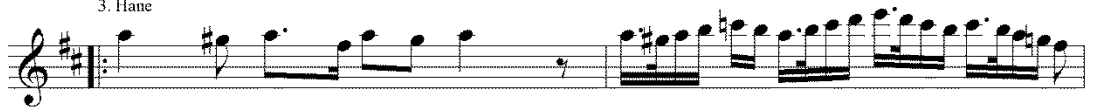
Teslim

2. Hane

3. Hane

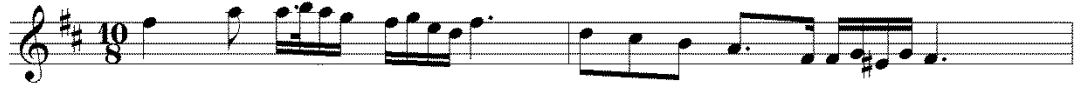

Ferahnâk Saz Semâî

Beste: İsmail Demirkıran

Aksak Semâî

1. Hane

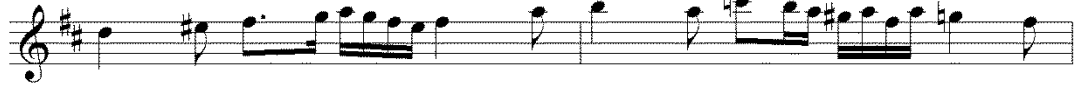
§ Testim

2. Hane

3. Hane

4. Hane

üstgöl

Ferahnâk Saz Semâi

Beste: Mufla Torun

Aksak Semâi

1. Hane

Teslim

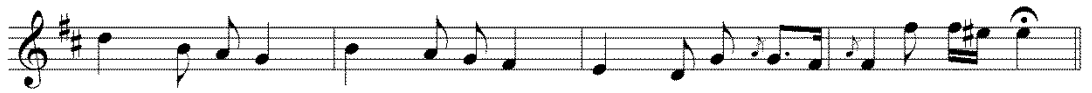
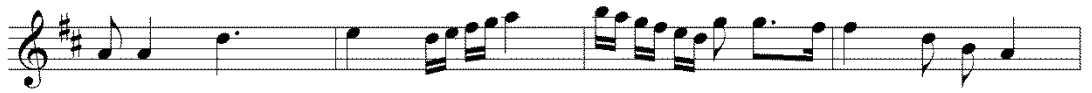
2. Hane

3. Hane

Yürük Semâi

4. Hane

Ferahnâk Peşrev

Beste: Faruk Şahin

Muhammes

1. Hane

Taksim

2. Hane

3. Hane

4. Hane

Ferahnâk Peşrev/Faruk Şahin/2

§

üstgöl

Ferahnâk Saz Semâî

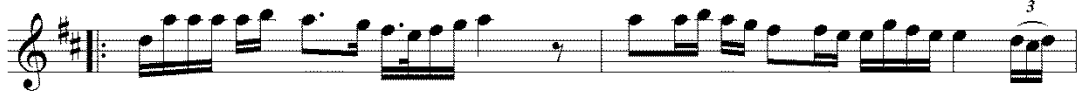
Beste: Faruk Şahin

Aksak Semâî

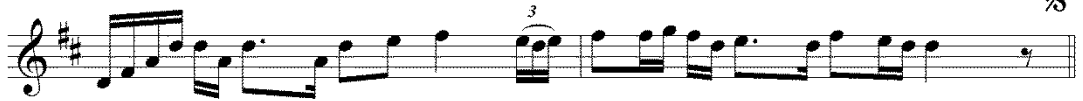
1. Hane

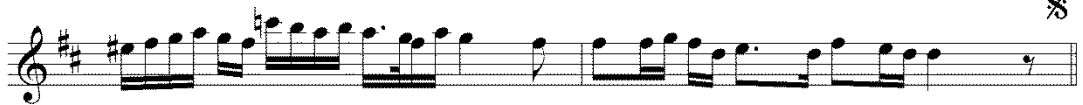
Teslim

2. Hane

3. Hane

4. Hane

üstgöl

Ferahnâk Saz Semâi

Beste: Hasan Esen

Aksak Semâi

1. Hane

The first Hane consists of two staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of two sharps (F# and C#), and a 10/8 time signature. The melody starts with a quarter note, followed by a series of eighth and sixteenth notes, including a triplet. The second staff continues the melody with similar rhythmic patterns, ending with a quarter note and a fermata.

Teşlim

The Teşlim section consists of two staves. The first staff begins with a double bar line and a repeat sign, followed by a series of eighth and sixteenth notes. The second staff continues the melody with a triplet of eighth notes and a quarter note, ending with a quarter note and a fermata.

2. Hane

The second Hane consists of two staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of two sharps, and a 10/8 time signature. The melody starts with a quarter note, followed by a series of eighth and sixteenth notes, including a triplet. The second staff continues the melody with similar rhythmic patterns, ending with a quarter note and a fermata.

3. Hane

The third Hane consists of two staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of two sharps, and a 10/8 time signature. The melody starts with a quarter note, followed by a series of eighth and sixteenth notes. The second staff continues the melody with similar rhythmic patterns, ending with a quarter note and a fermata.

4. Hane

The musical score is written on nine staves in G major (one sharp). The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 3/4 time signature. The music consists of a series of eighth and sixteenth notes, often beamed together. The second staff features a long melodic line with a slur over the first two measures. The third staff continues with a steady eighth-note pattern. The fourth staff has a mix of eighth and sixteenth notes. The fifth staff is a simple eighth-note line. The sixth staff continues the eighth-note pattern. The seventh staff has a mix of eighth and sixteenth notes. The eighth staff features a melodic line with a slur. The ninth staff concludes with a melodic line, a slur, and a fermata over the final note, followed by a double bar line and a repeat sign.

üstgül

Ferahnâk Saz Semâi

Beste: Adil Bozkurt

Aksak Semâi

1. Hane

Teslim

2. Hane

3. Hane

Sengin Semâi

Ferahnâk Saz Semâi/Adil Bozkurt/2

The image shows a musical score for the piece "Sengin Semâi". It consists of two staves of music in treble clef, with a key signature of one sharp (F#) and a 2/4 time signature. The first staff begins with a repeat sign and the instruction "4. Hane". The melody features several triplet markings (indicated by a '3' above the notes) and a fermata over a final note. The second staff continues the melody, also featuring triplet markings and ending with a double bar line and a repeat sign.

Ferahnâk Peşrev

Beste: Bülent Ulusoy

Sofyan

1. Hane

Teslim

2. Hane

3. Hane

4. Hane

üstgül

Ferahnâk Saz Semâî

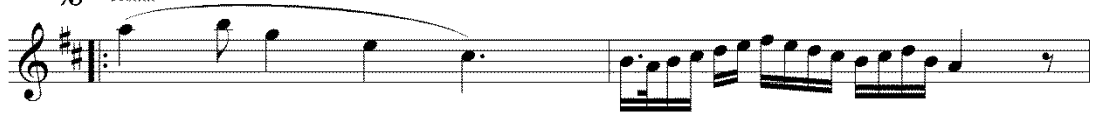
Beste: Cavit Cenkoğlu

Aksak Semâî

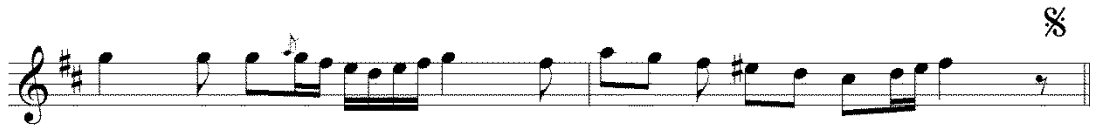
1. Hane

Teslim

2. Hane

3. Hane

üstgöl

Ferahnâk Saz Semâî

Beste: Feraîzi-zade Ibrahim Vefa

Aksak Semâî

1. Hane

Musical notation for the first Hane of Aksak Semâî, featuring a melodic line with triplet markings (3) and a 10/8 time signature.

§ Teslim

Musical notation for the Teslim section of Aksak Semâî, featuring a melodic line with a double bar line and a fermata-like symbol.

2. Hane

Musical notation for the second Hane of Aksak Semâî, featuring a melodic line with a triplet marking (3) and a double bar line with a fermata-like symbol.

3. Hane

Musical notation for the third Hane of Aksak Semâî, featuring a melodic line with a double bar line and a fermata-like symbol.

4. Hane

üstgöl

Ferahnâk Saz Semâi

Beste: Hasan Soysal

Aksak Semâi

1. Hane

§ Teslim

2. Hane

3. Hane

4. Hane

The musical score consists of four staves of music in a 9/4 time signature, with a key signature of two sharps (F# and C#). The first staff begins with a repeat sign and contains four triplet markings. The second staff contains five triplet markings. The third staff contains four triplet markings. The fourth staff contains six triplet markings and ends with a fermata symbol. The name 'üstgöl' is written at the bottom right of the fourth staff.

Ferahnâk Saz Semâî

Beste: Mahmut Koçbay

Aksak Semâî

1. Hane

2. Hane

3. Hane

4. Hane

üstgöl